הארץ

75 אג' יום א' ב' באייר תשמ"ו, 11 במאי 1986 VOL. 68/20380 MAY 11 1986

דוברים אמריקאים רשמיים: החשש למלחמה אינו מבוסס;

מסר הרגעה ישראלי לדמשק: אין כוונה לתקוף את סוריה

עיתון כוויתי: מובארק הבהיר לארה"ב כי מצרים תקפיא הסכמי קמפ־דייוויד אם תותקף סוריה

מאת עקיבא אלדר, צבי בראל, עודד זראי, ראובן פדהצור, שלמה שמיר ויהודה שרוני סופרי "הארץ"

ישראל העבירה מסר הרגעה לדמשק באמצעות ארה"ב ובו הב־הירה כי אין לה כוונה לתקוף את סוריה אם היא לא תגלה תוקפנות כלפי ישראל. כך נודע ל"הארץ" מפי גורם מדיני בכיר.

בדרג המדיני בירושלים הביעו בסוף השבוע דאגה רבה ומורת רוח נוכח דיבורי הפרסומים בארץ ובעולם בדבר הכנות שעשתה כביכול ישראל לפתוח במלחמה נגד סוריה. ראש הממשלה שמעון פרס הנחה את עוזריו לפעול להפגת המתיחות שנוצרה בין ירושלים לדמשק. מקורות מדיניים בירושלים הדגישו, כי אין בימים האחרונים ריחוחים על שינוי יוצא דופן בהערכות הכוחות הסוריים ברמת הגולן או באיזור הבקעא. על פי ההערכות הרווחות בדרג המדיני בישראל היו אלה הסורים, ואולי גם גורמים באש"ף שהפיצו את הידיעות בדבר כוונות התוקפנות של ישראל. הנושא יידון היום ככל הנראה בישיבת הממשלה השבועית.

פקידים אמריקאיים: ישראל מבינה דעת הקהל

בעוד דוברים אמריקאיים רשמיים סבורים, כי לחשש למלחמה בין ישראל לסוריה אין על מה להתבסס, מעריכים פקידים אמריקאיים, כי ישראל מבינה את דעת הקהל לקראת התקפה על סוריה.

צ'ארלס רדמן, דובר מחלקת המדינה, אמר שלשום, כי "אין שינוי במצב (בין ישראל לסוריה) באופן, שיכול להוליך לחשש שפעולות איבה בין שתי המדינות עלולות לפרוץ". לדבריו, "לא קיבלנו כל אינדיקציות מהשיחות שקיימנו, כולל עם יצחק רבין, שפעולות כאלו עלולות לפרוץ". מבגר סכורים פקידים בממשל, כי קביעתה הפו־מבית של ישראל בדבר מעורבותה הישירה של סוריה בנסיון הפיגוע במטוס אל על וההודעות של רבין בוואשינגטון ובניו יורק נועדו להכשיר את דעת הקהל לקראת מכה ישראלית נגד סוריה. ההערכה האמריקאית מתבססת גם על מקו־רות דיפלומטיים אירופאים, שלט־ענתם, מכבה ישראל בכל רגע לתקוף את סוריה תוך ניצול האווירה האנטי ערבית, הקיימת עתה בארצות הברית.

בימים האחרונים בדק הממשל עם ממשלת ישראל עד כמה רצינית תחושת "סף המלחמה" עם סוריה. לדברי מקורות אמריקאיים, הבהירה ממשלת ישראל, כי אין בכוונתה לתקוף את סוריה, "אך היא מקיימת מצב של עירנות מתוחה". גורמים ישראלים, שנפגשו עם פקידים אמריקאים, הוסיפו, כי ההערכה בממ־של היא שסוריה לא תנסה לצאת עתה למלחמה נגד ישראל, שכן המערך הבין־ערבי אינו נוטה לצדה, אך אם יימשך הקיפאון בתהליך השלום, היחסים עם מצרים יגיעו למשבר, עלולה להיווצר מערכת יח־סים חדשה בעלת פוטנציאל גבוה למלחמה חדשה.

בממשל ממשיכים לדחות את הקשר הישיר בין סוריה לניסיון לפיגוע בלונדון ובמערב גרמניה בנימוק שהנושא כולו נמצא עדיין בחקירה. הממשל מאשר אמנם, כי סוריה ידועה כתומכת בטירור, אך לדברי ריצ'ארד מרפי "אין בידי הממשל אותן הוכחות ישירות וב־רות, כמו במקרה של לוב, לכך שסוריה קשורה ישירות לפיגועים הללו".

מצרים לא תשב בחיבוק ידיים

מצרים לא תשב בחיבוק ידיים, תגיב על ביצוע "פעולה תוקפנית" נגד סוריה בהקפאת הסכמי קאמפ דוד. כך — לטענת עתוני כווית — הבהיר הנשיא מובארק לממשל האמריקאי. לדברי העיתון "אל־סיאסה", פעולת מצרים לשכנע את הממשל האמריקאי להורש את הדו־שיח העקיף עם אש"ף על בסיס "איחוד קונפדרלי ירדני־פלשתיני".

פרס: עראפאת הפיץ את השמועות

"אין לנו כל תכניות לתקוף את סוריה, או לצאת למלחמה נגד מדינה ערבית אחרת, ועל פי הס־מנים שבידינו ברגע זה אין גם לסוריה כוונות לתקוף את ישראל" — אמר בסוף השבוע ראש הממשלה שמעון פרס בהופיעו בפני באי המועדון המסחרי התעשייתי בתל אביב.

לדבריו, את השמועות כאילו ישראל עומדת לתקוף הפיץ ראש אש"ף יאסר ערפאת, שטען כאילו ישראל עומדת לתקוף את מחנות הפליטים בלבנון ואת סוריה. אך כשהמלחמה לא פרצה, טען ערפאת, כי בזכות המעצמות לחצה על ישראל לבטל את המתקפה. ראש הממשלה אמר, כי כל הסיפור מצוץ מן האצבע. הוא גילה, כי בעקבות השמועות פנתה אחת ממדינות ערב לישראל בבקשה לברר האם אכן בכוונת ישראל לבצע מתקפה.

(סוף בעמוד 2, טור 3)

בריטניה מגרשת 3 דיפלומטים סורים המעורבים בנסיון לפוצץ מטוס אל על

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). לאחר התייעצות דחופה בין ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר לבין שר החוץ ג'פרי האו, החליטה בריטניה לגרש אתמול שלושה דיפלומטים סורים, שהיו מעורבים בניסיון לחבל במטוס אל־על בנמל התעופה של לונדון. הבריטים מסרבים לקשור רשמית את החלטת הגירוש לגילוי הפצצה.

בלשי הסקוטלנד יארד הגיעו למסקנה שהדיפלומטים מעורבים בניסיון הפיגוע לאחר שחקרו את המחבל הירדני נזאר הינדאוי, שנתפס בשבוע שעבר. ביקשה המשטרה הבריטית לחקור את אחד הדיפלומטים הסורים, אולם השגריר הסורי לאטיף אל חייר סירב לשתף פעולה. שלושת החבר, כי בפעולת הטירור מעורבים עוד שני סורים, וביניהם, כנראה, הנספח הצבאי.

הבריטים נואשו מן האפשרות לחקור את השלושה. אתמול זומן השגריר הסורי לפגישה קצרה עם יו פרגסון, האחראי על מחלקת המזרח התיכון במשרד. במהלכה נתן פרגסון לסורים ארכה של שבוע לצאת עם בני משפחותיהם מבריטניה.

החלטת הגירוש מסיימת מסע ני־חושים, שנמשך ימים רבים מאז החלו להתפרסם בלונדון, כי המתכננים של ניסיון החבלה באו מהשגרירות. יש להניח, שהמגורשים העבירו למחבל הינדאוי את מזוודת הנפץ לאחר שקיבלו את מטען החבלה הפלסטי ממדינה קומוניס־טית בדואר הדיפלומטי.

הסורים טוענים, כי מדובר ב"מ־זימה ישראלית־בריטית", והם מוצאים לה סימוכין בהכרזתו האחרונה של השר רבין, כי הם היו מעורבים בניסיון החבלה. לטענתם, מידע ישראלי שכנע את תאצ'ר לסלק את השלושה מבריטניה למרות הסכנה לעתיד היחסים בין לונדון לבין דמשק.

ספרד עצרה עשרה מחבלים בשליחות לוב

הקונסול הכללי של לוב גורש ממדריד לאחר שהואשם בסיוע לקשר של הימין הקיצוני

מדריד, (ע"צ וע"ד) משטרת ספרד עצרה עשרה אנשים החשודים כי עמדו לבצע מעשי טירור בשליחותה של לוב, כשהם נמצאו בכמויות גדולות של אמצעי חבלה. קודם לכן, גורש הקונסול הכללי של לוב במדריד, שהואשם בסיוע לקשר של הימין הקיצוני.

בהודעת משרד הפנים במדריד נאמר, כי מעצרם של נתין ספרדי ושל נתין פורטוגלי, שעה שהטמינו פצצה בסניף של "בנק אוף אמריקה" בשניים במאי, הוליך למעצרם של שמונה מחבלים נוספים — שלושה לבנונים, סורי אחד, שני ירדנים ושני ספרדים נוספים.

המחבלים היו אמורים לקבל שבעים אלף דולר מפקידים לוביים תמורת ביצוע הפיגוע במאדריד, וכן על עבור פיגוע אחר במשרדי "איר פראנס" בליסבון, בירת פורטוגל, ב־11 באפריל.

חבר בקבוצה, בעל נתינות יר־דנית, השתתף בשעתו בנסיון פיגוע בבית כנסת בפאריס.

העצורים מסרו, כי הם משתייכים לקבוצה שבסיסה בלבנון, "קריאת ישו הנוצרי". הקבוצה נוסדה ב־1979, במטרה להילחם נגד הכיבוש הישראלי של ארצות ערביות. יש לה קשרים הדוקים עם ארגוני טירור בארצות שונות, לרבות ארגון הטירור הארגנטיני הימני "חוליות המוות", אשר רצח מאות שמאלנים בארגנטינה בשנות ה־70.

קונסול לוב גורש

שלטונות ספרד הודיעו על הר־חקת המחבלים זמן קצר לאחר שגורש מספרד הקונסול הכללי של לוב, שהואשם במעורבות בקשר ימני קיצוני להפלת המשטר הדמוקרטי בספרד.

ממשלת ספרד הודיעה, כי היא רואה בכך עדות לתמיכתה של לוב להתארגנות קיצונית מכל סוג שהוא.

הקונסול של לוב, סייד מוחמד א־סאלאם איסמעיל, עזב את מדריד בטיסה לקזבלנקה ביחד עם הנספח המסחרי, ראמאדאן מוחמד רחומה.

דיפלומטים לוביים אחרים כבר קיבלו הוראות גירוש בחודש שעבר, בהתאם למדיניות הכוללת של הקהילייה האירופית בדבר הטלת סנקציות דיפלומטיות על לוב בגלל תמיכתה בפעולות טירור.

קולונל ספרדי חשוד בקשר

ממשלת ספרד הודיעה ביום שישי, כי הקונסול המגורש הסדיר פגישה בין שליח לוב, מועמר קדאפי, לבין קולונל בצבא הספרדי, קרלוס מיר דה ריברה, שביקש את תמיכת לוב בארגוני מחתרות ימניים בספרד.

העתון "אל פאיס" מסר, כי שני מנהיגים לשעבר של ארגונים מי־קצועיים, שהיו בשליטת משטר פרנקו השתתפו אף הם בפגישה עם השליח הלובי.

עוד מצטט העיתון מקורות בין לפיהם, הבטיח קדאפי סיוע כספי להקמת מפלגת ימין קיצונית ב־ספרד וסיוע לטירור שיביא לערעור הדמוקרטיה הספרדית.

העתון השמרני "אב"ס" כתב "לקו־לונל הזה יש תמיכה הן בקרב אזרחים הן בקרב הצבא אולם בגלל חוסר הוכחות ישירות נמנעה הממשלה מלפרסם שמות של השרים אחרים בפרשה זו".

קולונל מיר, שהיה מושל האיים הבלאריים בימיו האחרונים של פרנקו אמר ביצוע יצירות של במהתבן באיים אלה, ניבא פעילים של האי־גוד המקצועי וכינה את ראש ממשלת שוודיה המנוח אולוף פאלמה הומוסכסואל בגלל התנג־דותו להוצאתם להורג של 5 מתנגדי המשטר הספרדי.

הקונסול הלובי המגורש בנמל התעופה של מדריד (תצלום איפ"י)

מובארק: בדעתי לחתום כמה הסכמים עם פרס

פאריס, (ע"צ) בראיון שהעניק לעתון הצרפתי "להומאטן" אמר נשיא מצרים, חוסני מובארק, כי יש בדעתו "לחתום על כמה הסכמים" עם ראש ממשלת ישראל, שמעון פרס, לפני שיוחזר על כס ראש הממשלה על פי הסכם הרוטציה. מובארק, שנפגש לא מכבר עם ראש אש"ף, יאסר ערפאת, אמר, כי יש בדעתו "להודיע את המצב, לפני שיקפא לחלוטין".

עוד אמר, כי אין הוא יכול להבין את הצהרותיו של נשיא סוריה, חאפז אל־אסאד לגבי השאלה הפ־לשתינית.

בין היתר אמר מובארק בראיון לעתון הצרפתי: "לפני כמה ימים הצהיר נשיא סוריה ביגוסלאוויה, כי יש לפתור את הבעיה הפלשתינית בדרכי שלום. הוא גם הודה בעובדה זו בפיסגת פס. אולם כאשר חזר לארצו הוא הבהיר כי רק בדרך הכוח ניתן להגיע לפתרון הרצוי.

בחלק אחר מן הראיון קרא מובארק לסורים לסגת מכל חלקי לבנון.

ערבי ישראלי נדקר בג'נין

מאת אורי ניר, סופר "הארץ"

תושב הכפר עילוט, שליד נצרת, נדקר אתמול במרכז העיר ג'נין, שעה שערך קניות. האיש נפצע פצעים קלים והוחזר אמש בשלום לביתו.

תייסיר אחמד זקר (40), מנהל בית הספר היסודי בכפר עילוט, יצא אתמול לערוך קניות בג'נין בלווית בנו. מעט אחרי השעה שלוש אחר הצהריים, שעה שעמד בפתח חנות מכולת במרכז העיר, הגיח לפתע מאחוריו אלמוני, דקרו בסכין בי־עורפו ונמלט. במהלך האירוע נשרט קלות ערבי ישראלי אחר, תושב כפר סמוך לעפולה, שנקרה לנתיב הבריחה של הדוקר.

עקב האירוע הוטל עוצר על מרכז ג'נין, וכוחות מתוגברים של צה"ל ומשמר הגבול פתחו בסריקות. אמש לא נמסר על מעצר חשודים במעשה.

בכירים בצה"ל לא ייקחו תוספות שכר שאושרו להם

ימתינו עד שתאושר תוספת לכל אנשי הקבע

מאת ראובן פדהצור, סופר הצבאי של "הארץ"

תתי האלופים והאלופים בצה"ל החליטו שלא לקחת מיד־ורש את תוספת השכר בשיעור 20%, שאושרה להם בעקבות אישור התוספת לשתי הדרגות המקבילות במגזר הציבורי.

בשיחות שערכו עם בעלי הדרגות הבכירות בצה"ל התברר, כי שעה שאנשי הקבע האחרים נמצאים במצוקה כלכלית ומש־כורתם נשחקת, אין תתי האלו־פים והאלופים מוכנים להגדיל את משכורתם. לפיכך, הוחלט כי התוספת תישמר בקרן מיוחדת שהוקמה לצורך זה, ובעלי הדרגות הבכירות יקחו את הכסף רק לאחר שיתוקנו העיוותים במשכורותיהם של כל אנשי הקבע.

כזכור, עדיין נמצא בדיון נושא מתן תוספת של 8% לחיילי הקבע, תוספת אשר ני־תנה בעבר לכל המגזר הציבורי למעט צה"ל.

בריה"מ: הסתיים תהליך הבערה בכור בצ'רנוביל

מומחים במערב מטילים ספק באמינות הדיווחים מבריה"מ על רמות הקרינה

(ע"צ וע"ד) בריה"מ הודיעה במוצאי שבת, כי תהליך הבעירה בכור הגרעיני בצ'רנוביל "נסתיים למעשה".

בהודעת הממשלה, אשר הופצה על ידי סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית "טאס", נמסר, כי מידות החום בתוך הכור ירדו במידה ניכרת הודות לצעדים שננקטו אתמול. להלן נאמר, כי "דעתם של מדענים ומומחים היא, כי הדבר מצביע על סיום למעשה של תהליך הבעירה בגראפיט שבכור".

עוד נאמר בהודעה, כי "שחרור חומרים רדיואקטיביים הצטמצם במידה בולטת".

צוות של מומחי גרעין בינלאו־מיים דיווח ביום ה', כי האש בבני־אפיס שבכור אכן כבתה. אולם בהודעתם נאמר, כי מידות החום עודן גבוהות.

ספק במהימנות הודעות בריה"מ על רמת הקרינה

מומחים אחרים מטילים ספק במ־הימנות ההודעות על רמת קרינה של 10 עד 15 ראם לשעה. הם סבורים, כי הרישום הזה נמוך ביותר בהתחשב בנתונים לגבי המרחק אליו התפשטה הקרינה מן הכור. ראשי הסוכנות הבין־לאומית לאנר־גיה גרעינית המסונפת לאו"ם מסרו ביום שישי, כי השלטונות הסובייטים נענו לבקשתם למסור רישומים יומיים של הקרינה הרדיואקטיבית מן האיזור הסמוך לכור.

מבחן לבריה"מ

צמרת הקרמלין גם הודיעה, כי היא שוקלת התקנת אמצעי התרעה, שיאפשרו מסירת דיווח לממשלות זרות על סכנה של דליפה אפשרית של קרינה. כמו כן הסכימו הסובייטים לשלוח מומחים לדיון בנסיבות התאונה בצ'רנוביל למשרדי הסוכנות לאנרגיה גרעינית, שמקום מושבה בווינה.

מומחים בשגרירויות המערב ב־מוסקווה אמרו, כי פגישה זו בווינה תהווה מבחן עיקרי לבריה"מ, מאחר שמדינות רבות עדיין רוגזות על הדרך בה טיפלו השלטונות הסובייטים בפרשת הכור מתחילתה.

עם זאת ציינו מומחים שונים, כי המידע שסופק עד כה לסוכנות האטום הבין־לאומית אינו שלם וחסרים בו יסודות חשובים. "המומחים שהגיעו למוסקווה דומים לחופרי זהב המוצאים גרגירים פה ושם", גם בגלל הרמה הגבוהה של הקרינה סביב הכור הפגוע, אמר אחד המומחים.

תשבוחות למומחים הסובייטיים

המדען האמריקאי, מוריס רוזן, העומד בראש מחלקת הבטיחות של סוכנות האטום הבין־לאומית בווינה והוא חבר המשלחת של הסוכנות במוסקווה, שיבח בשבת את פעולתו של צוות המומחים הסובייטים המטפלים בתאונה בכור. בראש צוות זה עומד סגן נשיא האקדמיה הסובייטית למדעים, ייבגני וליחוב.

"אני יכול לקבוע, כי צוות יעיל ומקצועי ביותר של מומחים סובייטים מטפל בבעיה זו. הם באו עם רעיונות חדשים ומיישמים רבים מהם, גם היום", אמר רוזן.

הוקדמה חופשת הקיץ בבתי הספר בקייב

כתבת רדיו שוודיה, חזרה אתמול למוסקווה מביקור בקייב ומסרה, כי הוחלט על הקדמת חופשת הקיץ של בתי הספר ל־15 מאי. כל הילדים עד גיל 15 יישלחו לנופש קיץ לאזורים מרוחקים מקייב.

תושבי קייב מנסים להסתיר את רגשות החרדה. לתושבי העיר נמסרות הוראות הקשורות להיגיינה אישית. הכתבת מוסרת, כי פינוי התושבים מאזור צ'רנוביל — 84 אלף איש — ובעלי חיים נמשך לפחות שמונה ימים לאחר תחילת התקלה בכור.

בטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית "פראבדה" הפך לגיבור לאומי את ליאוניד טאלוביץ, אחד הכבאים שנרתמו לטיפול הראשוני בשריפה. הכבאים, שהיו הראשונים להילחם באש נפגעו כולם בקרינה. לדעת מומחי קרינה בשוודיה, מעטים הסיכויים להצלתם.

מספר האבידות הרשמי ביום הוא שני הרוגים ו־204 נפגעים, 18 מהם בצורה חמורה.

טוניק: "אני מאמין שמה שקבעה ועדת בייסקי בתחום האישי יבוצע"

אחד הדירקטורים: "אתפטר מהדירקטוריון אם זה לא יפטר את מי שצריך לפטר"

מאת נחמיה שטרסלר

"אני מאמין שמה שקבעה ועדת בייסקי בתחום האישי יבוצע, אני מביע את אמונתי המלאה שכך יהיה" אמר אתמול ל"הארץ" יצחק טוניק מבקר המדינה. "לא נחכה עד אין סוף".

המבקר הוסיף, כי לעומת ה־המלצות האישיות, יש לבדוק את ההמלצות הקשורות לשוק ההון, ואחר כך ליצור כלים לביצוען.

על רקע הגשת דו"ח מבקר המדינה מס 36, היום, אמר עוד מר טוניק כי אסור לנו לאבד את האמונה שאנחנו מדינת חוק. דברי הוועדה הם ברמה הגבוהה ביותר של בית משפט, כי הרי יושב ראש הוועדה הוא שופט בית המשפט העליון. "מה עוד אנחנו צריכים, הרי הם ישבו יותר משנה על המדוכה, בדקו וחקרו והגישו דין וחשבון מצוין מבחינה משפטית וכלכלית. לא השאירו אבן שלא הפכו, וענו על כל הטענות שניסו לטעון הבנקאים. האם יש לנו מכשיר טוב יותר, מש־פטי יותר, רציני יותר, או יותר מוסרי מזה?"

חבר דירקטוריון: אתפטר

על רקע הדיונים בדירקטוריונים, הודיע אתמול ל"הארץ" אחד מחברי הדירקטוריון של אחד הבנקים הנאשמים בויסות, ש"אני אקום ואתפטר מהדירקטוריון אם זה לא ימלא חובתו ולא יפטר את מי שצריך לפטר".

לדבריו, על הבנקאים להתפטר בימים הקרובים, אך אם יעזו שלא לעשות זאת, על הדירקטוריונים יהיה לפטר אותם מיד. הוא הוסיף, כי אם יקרה מצב בו הוא אישית ישאר במיעוט בדירקטוריון הבנק כאשר יציע לפטר את מי שהוועדה מורה לפטר הוא יקום ויתפטר מיד מחברותו בדירקטוריון אותו בנק.

אותו חבר בדירקטוריון אמר גם שההתנגדות וההתבטלות של חברי הדירקטוריון כלפי אלו שהיו א־חראים לוויסות המניפולטיבי, "מ־חליאים, ומבזים את מוסר הדיר־קטוריון בחברה ציבורית".

פרק על כורים גרעיניים — בדו"ח מבקר המדינה

הדו"ח יונח היום על שולחן הכנסת

מאת יהושע מאירי

מבקר המדינה יצחק טוניק יניח הבוקר על שולחן הכנסת את דין וחשבון מבקר המדינה מספר 36. בדין וחשבון למעלה מ־100 נושאים מבוקרים, הוא כולל פרק שלם העוסק בכורים גרעיניים.

בגלל האקטואליות של הנושא התיר מבקר המדינה לפרסם את קיומו של הפרק הדן בכורים שמתכוונת ישראל לרכוש מצרפת. בפרק זה דיון נוקב באשר לכדאיות רכישת הכורים מבחינה כלכלית ומבחינה טכנולוגית ובטיחותית.

ועדת הכנסת לביקורת המדינה מתכנסת היום כדי לקבל לידיה את הדין וחשבון החדש של מבקר המדינה ובו נושאים רבים שעוררו מחלוקות בשנה האחרונה. הוועדה תקיים דיון ראשוני בדין וחשבון כבר היום וכן תדון גם ביישום המלצות דין וחשבון בייסקי לאור החשש כי הבנקאים לא יקיימו המלצות אלה. בישיבה היום יהיה נוכח גם יושב ראש הכנסת שלמה הלל שיקבל לידיו עותק ראשון מדין וחשבון מבקר המדינה מספר 36.

יפת עשוי למסור היום בדירקטוריון בנק לאומי על החלטתו לגבי עתידו

מאת אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בקרב ראשי מערכת הבנקאות שורר מתח רב לקראת הדיון בדו"ח ועדת בייסקי, הצפוי היום אחר־הצהריים בדירקטוריון בנק לאומי. החלטתו של ארנסט יפת בדבר עתידו תשפיע קרוב לוודאי על החלטותיהם של יו"ר בנק דיסקונט, רפאל רקאנטי, ושל אהרון מאיר, מנכ"ל בנק המזרחי, שגם הם נדרשו להתפטר בעיקבות המלצות הדו"ח.

ההערכות לגבי צעדיו של יפת סותרות. בחוגי מערכת הבנקאות סבורים, כי יפת ימסור היום החלטת התפטרות, תוך ציפיה שמועצת המנהלים תדחה אותה, ואולי תטיל עליו תפקיד בכיר בחו"ל. עם זאת רומזים מקורביו של יפת, כי טרם החליט אם להתפטר, ויקבל החלטה רק בתום הדיון במועצת המנהלים. בחוגים פיננסים מעריכים, כי ליפת אין מנוס אלא להתפטר, שכן הסו־כנות היהודית, המחזיקה באמצעות חברה שלה במניות השליטה בבנק לאומי, אינה יכולה להרשות לעצמה שלא לכבד המלצות של ועדת חקירה בראשותו של שופט בית המשפט העליון.

בעניין זה מעריכים שלאריה דו־לצין, יו"ר הנהלת הסוכנות, כבר יש מועמד במקומו של יפת. מי שמוזכרים כיום כמחליפיו האפשר־יים הינם אהרון דוברת, מנכ"ל קונסרן כלל, ואלי הורביץ, מנכ"ל "טבע" ונשיא התאחדות התעשיינים. גם שמו של ראש עיריית רמת גן לשעבר, ישראל פלד, מוזכר כמועמד, אך בחוגים בנקאיים מטי־לים ספק במינוי זה. אם אומנם יקבל פלד את התפקיד, עשוי מעמדו של מנכ"ל הבנק, מרדכי איינהורן, להתחזק במידה ניכרת.

דיסקונט ומזרחי לא יחליטו היום

היום צפויה להתכנס גם מועצת המנהלים של בנק דיסקונט, אך מעריכים שזו לא תקבל עדיין כל החלטות ותצפה להחלטתו של יפת. ההתנגדות בדיסקונט למילוי המלצות ועדת בייסקי היא הבולטת ביותר, כאשר חוגים המקורבים להנהלת הבנק טוענים, שיש בהמ־לצות לגבי בנק דיסקונט משום הלאמת הבנק. עם זאת מעריכים, כי אם ייאלץ רפאל רקאנטי להתפטר בכל זאת, יוטל התפקיד על אחיו, יעקב רקאנטי, העומד בראש חברת הספנות אל־ים. עם זאת אין מוציאים מכלל אפשרות שהתפקיד יימסר לאודי וליאון רקאנטי, או לאישיות שאינה קשורה למשפחת רקאנטי.

מועצת המנהלים של בנק המזרחי יתכנס רק בעוד ימים אחדים. הערכה היא שאהרון מאיר ימתין גם הוא להחלטת יפת, בטרם יקבע עמדתו. מעריכים שמאיר ממתין להחלטה של מועצת המנהלים של הבנק שתטיל עליו תפקיד מרכזי לאחר שיגיש את התפטרותו מתפקיד מנכ"ל הבנק.

סטודנטים מסודאן ותורכיה עשויים לקחת חלק במחקרים משותפים לישראל ולמצרים

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל"הארץ") סטודנטים סו־דאניים ותורכיים עשויים ליטול חלק בתכניות מחקר חקלאיות המשותפות לישראל ולמצריים. תכניות המחקר המשותפות, שהחלו לפני כשש שנים וקיבלו רק עתה פומבי, ממומנות על ידי הממשל האמריקאי ומסתייעות במימון מצרי וישראלי.

על פי דוחי חוקרים ישראלים ומצריים בפני תת ועדת החוץ של בית הנבחרים, ממשיכות משל־חות ישראליות לשהות בקהיר, באלכסנדריה ובמד־בר המערבי ומשלחות מצריות עושות בארץ, בניסיון לפתח זנים חדשים של צמחי מדבר ופירות ים, ולמצוא מרפא למחלות האופייניות לאיזור. על פי בקשת המצרים נשמרו התכניות הללו בחשאיות, מחשש לפגיעה במשתתפים. מהעדויות שנמסרו השבוע עולה, כי חוקרים סודאנים ותורכיים גילו התעניינות רבה בתכניות המחקר וממשלותיהם עשויות בקרוב לבקש להשתתף בהן.

בית הנבחרים שוקל להגדיל את התקציב לתכניות אלה ולהעמידו על שבעה מליון דולר לשנה למשך חמש השנים הבאות. הממשל הקציב בראשית התכנית 5.8 מליון דולר לשנה אך בשנה שעברה קוצץ התקציב והועמד על 2.8 מליון דולר בלבד.

חדשות הארץ

שיחת היום
עם: סאמיר דאוויש
על: "ערבי טוב" ו"ערבי רע" מדליק משואה (עמ' 2)
★
חודשה העבודה בנמלי חיפה, אשדוד ואילת (עמ' 3)
★
דמיאניוק אל השופט: אינני איוואן האיום (עמ' 3)
★
בנק ישראל מבקש להפחית שיעורי הנזילות של הבנקים כבר השבוע (עמ' 5)
★
"דן פנורמה", לשעבר אסטוריה ייפתח השבוע בת"א (עמ' 5)
★
קולנוע בשבת: הפגנה בפ"ת — שקט בחיפה (עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). הטמפראטורות ה־חזויות להיום: ירושלים 10—19, נהריה 15—22, פ"ת 9—19, טבריה 14—27, נצרת 12—21, עפולה 11—24, תל־אביב 15—23, נמל־התעופה בן־גוריון 13—23, יריחו 14—28, עזה 15—22, באר־שבע 12—24, אילת 17 עד 29 מעלות.

מושלם יוקרתי וחסכוני
VIRO
מזגן רב מפצל ששקט
טל. 052-451074

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4723	0.0016
נוסעים	1.7450	0.0069
שחור	1.6200	—

בגליון זה 12 עמודים

ערך את העמוד: אהד גינדר

מה אתה עושה כשאתה מגיע לתקרת האוברדראפט בבנק שלך?

אתה צריך גם עו"ש משופר בבינלאומי

•עו"ש משופר• כשתעבור את תקרת האוברדרפט בבנק שלך, יעמוד מסך ריבית חריגה גבוהה.
אם תפתח עו"ש משופר בבינלאומי תהנה כמקור נוסף של משיכת יתר בסך *1,500 ש"ח בריבית נמוכה ללא ריבית חריגה. ובנוסף לכך לא תשלם דמי ניהול חשבון על פעולות כמו: קניית ומכירת מט"ח, פקיק, ניירות ערך, מטבע חוץ, הפקדות שיקים ומזומנים, משיכת כסף בכספומט האוטומטי ועוד. הבטקה ברורה: אתה צריך חשבון נוסף. אתה צריך גם עו"ש משופר.
* מתן האשראי כפוף לקבלת בטחונות כנהוג בבנק.
פתחתי חשבון גם בבינלאומי

הבנק הבינלאומי הראשון

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

מסרבים להצטלם אבל קונים

אחת התמונות המוזרות וה־שנות במהלך הפגנות השבת בפתח־תקוה היא הנפת כובעים שחורים מול עדשות המצלמה ופנסי התאורה כדי להקשות את המלאכה על הצלמים המנציחים את האירועים. מה שלא מפריע למצולמים לבקש אחר כך לרכוש את התמונות שכן צולמו. מסתבר כי שליחים יוצאים מטעם חצרות הרבנים אל צלמי העיתונות ומבקשים עותקים.

אחד מאותם שליחים הגיע בתחילת השבוע שעבר אל מערכת העיתון "חדשות" וביקש מצלם העיתון שחר מלמד כי ימכור לו עותקים מתמונות שצולמו בהפגנה, ואשר במהלכה צועד הרב ברוך שמעון סלו־מון, מלווה על־ידי מפקד מרחב השרון ניצב משנה נסים מעוז, אל המעצר. התמונה אמורה להשתלב בבירה ראה קבל עם ועדה את יחס המשטרה לרבנים. כמו כן, מופצות ה־תמונות בקהילות החרדיות ב־עולם, ומעוררות מיד את יצר התרומה של היהודים הטובים.

ש.נועה

תל־אביב זה לא לונדון

לאחר שחברת "קנון", שבבע־לות מנחם גולן ויורם גלובוס, רכשה את השליטה בקונצרן הסרטים הבריטי "אמי", ואתו גם את השליטה על 287 בתי קו־לנוע בריטיים, החליטו גולן וג־לובוס כי הם רוצים בעוד 17 בתי קולנוע בבירת בריטניה. מכיוון שלא היה הפעם ממי לקנות, הם רכשו בניין שלם בכיכר פיקדילי בלונדון והגישו בקשה לעיריית לונדון להקים במקום את בתי־הקולנוע ה־חדשים, כדוגמת קומפלקס בתי הקולנוע שהוקם בלב־דיזנגוף, אך במימדים גדולים מעט יותר. התשובה החיובית לבקשה — עם האישור המבוקש — התקבלה מעיריית לונדון תוך 30 יום מהמועד בו הוגשה.

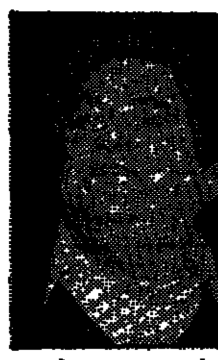

קולנוען מנחם גולן

זה הזכיר לגולן ולגלובוס שבזמנו (לפני שלוש וחצי שנים) הם הגישו בקשה דומה לעיריית תל אביב, להקמת קומפלקס בתי־קולנוע בבית "ליאורה" שליד כיכר דיזנגוף. "הוד לציין כי לבקשה זו לא קיבלנו תשובה עניינית כלשהי עד עצם היום הזה. גולן וגלובוס, במכתב ששיגרו בסוף השבוע שחלף לשלמה להט, מזכירים לראש עיריית תל־אביב עובדה זו.

אברם צור

אקס ליבריס רפאיים

אלברט איינשטיין הצמיד לספריו תווית דמויית טלסקופ צלות, ובמרכזה אדם בעל ידיים מושטות לצדדים, כמי שרוצה להדגיש את הרעיון ההו־מניסטי שהאדם הוא מרכז היקום. מארק בירנהולץ, רו־קח שחי במאה שעברה בוינה, לא רק אסף תוויות־ספרים אלא הכין לעצמו יותר מ־300 תוויות שונות, פרי עטו או מכחולם של אמנים שונים, שאותן הדביק באלפי הספרים שבספרייתו.

מאות דוגמאות של תוויות ספרים (בלועזית "אקס ליבריס") של רופאים ובעלי מקצוע קרובים לרפואה מוצגות עתה בתערוכה קטנה בספרייה של בית־הספר לרפואה של האוניבר־סיטה העברית בבנייני הדסה בעין כרם. מקורם במכון הי־שראלי לתולדות הרפואה, שבארגונו הם שמורים בדרך כלל. בתוויות, שרובן תחריטים, מופיע כמובן שמו של בעל הספר, אך הוא מלווה בציורים המאפיינים את המקצוע, כגון גולגלות, שלדים, נחשים, ינשו־פים, ועוד.

אחרים מן הציורים הם יהו־דיים, כגון מנורות, דברים הי מעוטרים באותיות עבריות, וחו־קים מהתפילה. רבות מן התוויות נעשו בידי אמנים בני תקופתו של הרופא, אך ידוע שרופאים רבים היו גם ציירים מוכשרים והם עצמם קישטו את התוויות בציורי אדם ונוף.

ע. בר

בענייני צ'קים — סומך רק על עצמו

בימים אלה מבקר בישראל, בהזמנת חברת דלתא, ארנו דה לה מוט, אחד משמונת העוזרים האישיים של האופנאי פייר קארדן. דלה־מוט־פייר קארדן היא כיום החברה השלישית בגודלה במכירות הלבשה תחתונה ל־גברים בצרפת. החברה הישר־אלית, שחוזה שלה עם קארדן נמשך כבר למעלה מחמש שנים, מייצרת הלבשה תחתונה לגברים גם עבור "מרקס אנד ספנסר" וגם עבור האופנאי האמריקאי ביל בלאס.

דה לה מוט אחראי מטעם פייר קארדן על חוזים לייצור תחת שם המעצב וכן על חוזים מסחריים של חברת "מקסים'ס" ו"פרסטיז'", שתיהן בבעלות פייר קארדן. בחברה אחידה כמו קארדן, מספר דה לה מוט, שלה חוזים גם עם סין ובריה"מ כבעוד עשרות ארצות, מטפל פייר קארדן אישית בכל פרט ופרט של העיצוב, הייצור והשיווק.

מדי יום, לפנות ערב, הוא נפגש עם כל אחד מעוזריו. קארדן הוא היחיד שיש לו זכות חתימה על המחאות הבית — תופעה נדירה לחברה בסדר גודל כזה.

שולמית קיפר

מתנה ליום העצ־מאות

כמדי שנה, גם השנה מקדישה רשת ג' של קול ישראל את שי־דוריה לשירי ארץ ישראל היפים.

לכבוד התכנית החגיגית של יום העצמאות, חיבר המלחין שייקה פייקוב את השיר הנקרא "אלי מתי", המעמד כשיר תקווה חדש לשלום, אהבה ופריחה. שרה את השיר ישראלה קר־יבושה כשבעלה, יוסי קר־יבושה, הוא המעבד המו־סיקלי. מלווה להקת פיקוד דרום, שם שרה ישראלה קר־יבושה במהלך שרותה הצבאי כסולנית.

הפרוייקט כולו בוצע בהתנ־דבות, כולל אולפן ההקלטות "סאונד", ומני דיר שתרם מכשרונו לעיצוב עטיפת ה־תקליט.

ש. נועה

בעריכת עירית רוזנבלום

נמשכת שביתת הרעב של עובדי מד"א; נהגי אמבולנסים מתלוננים על חולשה

העובדים מוחים על סירוב ההנהלה לעדכן שכרם ★ ההנהלה עתרה לבג"ץ נגד האוצר המסרב להתיר עדכון

מאת מיכאל גרטי
סופר "הארץ"
לענייני בריאות

נהגי אמבולנסים וחובשים ב־שירות מגן דוד אדום ממשיכים בנ־היגה ובטיפול בחולים ופצועים תוך שביתת רעב. במקרים אחדים כבר התלוננו נהגי אמבולנסים על ס־חרחורות וחולשה. בארבעה מקרים הופסקה אתמול עבודתם של נהגי אמבולנסים בשל תופעות אלה, והם הוחלפו בעובדים השובתים רעב אף הם. עובד אחד פונה אתמול אחר הצהריים מסניף מד"א בתל אביב לבית החולים איכילוב. כן נזקקו לטיפול עובדי מד"א בנצרת, נתניה כפר סבא והרצליה.

שביתת הרעב של עובדי מד"א פרצה ביום שישי בבוקר כיוזמה מקומית של סניף כפר סבא והרצ־ליה. לקראת הצהריים הצטרפו לשביתה יותר ממחצית עובדי מד"א ברחבי הארץ, ולאחר שוועד העוב־דים הארצי של מד"א הביע הזדהות עם השביתה הצטרפו אליה כמעט כל עובדי מגן דוד אדום. הנוער המתנדב בתחנות מד"א אינו שובת רעב אך כפי שאמר זאת אחד הנערים בסניף כפר סבא "אנחנו נמנעים מאכילה בתחנות שלנו".

"השכר נשחק"

חיים בן אשר, מרכז הפעולה של סניף כפר סבא, אמר אמש ל"הארץ", כי שכרם של עובדי מד"א נשחק ביותר מ־40 אחוזים לעומת השכר במשק — ולמרות זאת סירבו ראשי הוועד הפועל של מד"א להיפגש עם נציגי ועד העובדים. "באסיפת עוב־דים במד"א כפר סבא הועלו אף הצעות לסגור תחנות מד"א, אך הוחלט שלא לתת לציבור להיפגע", אמר בן אשר. מהנהלת מד"א נמסר, כי סוגיית השכר בעבר של עובדי מד"א הועלתה כבר בעבר בפגישות עם שר הבריאות — אך משרד האוצר אינו מאשר העלאת שכר, כפי שהייתה למשל בשירות המקר־מיות. מד"א עתרה לפני שבועיים לבג"ץ וקיבל צו המחייב את שר האוצר לנמק בתוך 45 יום מדוע לא יאפשר לארגון להעלות את שכר עובדיו. במכתב ששיגר מנכ"ל מד"א, עמיצור כפיר, לשר הבריאות לפני כעשרה ימים, הוא מתריע על כך שהשכר הנמוך גרם כבר לפרישת עובדים ותיקים ומיומנים ולקושי בגיוס עובדים חדשים בשכר כזה כבר מקשה על הפעלת סניפי מגן דוד אדום.

עובדי מד"א השובתים רעב הציגו תלושי שכר, לפיהם שכרם של חובשים ונהגי אמבולנסים העובדים במשמרות במשך כל החודש (כולל שתי שבתות בחודש) מגיע לכ־600 עד 660 שקל חדש ברוטו. "לא ייתכן ששכרנו יהיה 2.20 שקל חדש לשעה" אמר בן אשר "ואנו תובעים להשוותו לעובדים של שירותי חירום אחרים".

הצתה בשדות קיבוץ נצרים ברצועה כילתה 150 דונם חיטה

ראשי המתיישבים ברצועה מנעו כוונה לבצע פעולת גמול

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

150 דונם של שדות חיטה בקיבוץ נצרים שברצועת עזה הוצתו ונשרפו כליל. מקורות משטרתיים ובטחוניים מעריכים, כי מדובר בפ־עילות חבלנית. במקום נמצא צמיג בוער ופח בנזין.

השריפה התגלתה ביום שישי בשעות הצהריים. אנשי המשק הזעיקו את כוחות הכיבוי, ומ־כוניות כיבוי אש מהאיזור. רוח חזקה הקשתה על הכיבוי.

ראשי המתיישבים בחבל עזה טענו אתמול, כי מבצעי ההצתה הם גורמים עוינים בתוך הרצועה. לדבר־יהם, ההצתה באה לאחר דרשת יום ו' במסגדים בה הושמעו דברי הסתה נגד מדינת ישראל.

מתיישבים בחבל ביקשו לבצע מיד פעולת תגמול אך ראשי המתיישבים ובהם אבי פרחן דחו את ההצעה בשלב זה.

גאולה כהן: לדון בהעברת הפליטים

ח"כ גאולה כהן אמרה בתגובה, כי תפנה לשרי הממשלה להעלות בישיבת הממשלה ביום א' את נושא העברת הפליטים ממחנה קנדה לתל סולטן. לדבריה יש השלכות חמורות להצתה בשדות קיבוץ נצרים.

סופר "הארץ" מוסיף כי קיבוץ נצרים עלה לכותרות בשבוע האחרון בעקבות הצעתו של ניסים זבילי מהמחלקה להתיישבות לפנות את הקיבוץ ולשכן במקומו את פליטי מחנה קנדה.

נציגי ישובי הבקעה יבקשו סיוע כספי מראש הממשלה.

מאת אורי בנר,
סופר "הארץ"

נציגי הישובים בבקעת הירדן יבקשו היום מראש הממשלה ומצוות השרים שיתכנסו כדי לטפל בבע־יותם, סיוע כספי במטרה לחלץ את הישובים מהמשבר.

בעקבות פגישה שהתקיימה של־שום במושב משואה שבבקעת הירדן בין נציגי הישובים בבקעה לבין השר דוד לוי, הוחלט להפגיש היום את נציגי הישובים עם ראש הממשלה שמעון פרס ועם השרים לוי, נסים, נחמקין ושרון, במטרה למצוא פתרון לבעיות ישובי ה־בקעה.

בישיבה שתתקיים אחרי ישיבת הממשלה, יבקשו נציגי הישובים הקצבת 30 מליון דולר, במטרה לכסות את החובות ולאפשר את פתיחת עונת החקלאות הבאה בבקעה. עוד יבקשו נציגי הישובים מפורום השרים לבחון אפשרות לסייע להם בפיתוח אמצעי ייצור חדשים בחקלאות ובתעשייה.

שלשום בא סגן ראש הממשלה, דוד לוי למושב משואה, שתושביו חסמו ביום חמישי את כביש הבקעה למשך חמש שעות במחאה על כך שארגון מושבי הדרום הפסיק את אספקת המצרכים למושבם. לוי האזין לטענות שהעלו בפניו נשות המושב, שבעליהן נעצרו במהלך פינוי המחסומים שהציבו בכביש הבקעה. הוא אמר לנוכחים כי אף שהוא מבין לליבם ולמצוקתם, אין הוא משלים עם דרכי המאבק שנקטו, ומתח ביקורת על חסימת כביש הבקעה.

18 מליון ד' חובות

לאחר הפגישה במושב משואה נועד השר עם פורום מצומצם של נציגי הישובים בבקעה, בראשותו של ישראל נדיבי, ראש המועצה האזורית בקעת הירדן. הנציגים מסרו לשר לוי כי חובותיהם מסתכמים בכ־18 מליון דולר, וכי מקורם בהשקעות שלא הושמו, בגירעונות מצטברים, ובשערי ריבית גבוהים.

הנציגים אמרו לשר לוי כי דרוש להם אשראי של 12 מליון דולר לפתיחת העונה החקלאית הבאה, וסכום נוסף שיוקדש לפיתוח אמצעי ייצור חלופיים, נוכח כשלונם של חלק מענפי החקלאות שבהם עוס־קים התושבים. לאחר הפגישה הביעו הנציגים שביעות רצון מהנכונות שגילה לוי לסייע להם. הוכינו בינ־תיים [illegible] עבודה וכן הצעות מפורטות לפתרון המשבר.

בהתערבות שרים וח"כים התאפשר שידור הגמר האנגלי בטלוויזיה

מאת סופרת "הארץ" בירושלים

מחלוקת בין הטלוויזיה לבין התאחדות לכדורגל כמעט שמנעה את השידור הישיר מגמר הגביע האנגלי בכדורגל. רק בסמוך של הרגע האחרון, הצליחו מנכ"ל רשות השידור ומנהל הטלוויזיה לקבל את הסכמת התאחדות הכדורגל לשידור.

על פי תקנון בין לאומי של התאחדויות הכדורגל, אסור ל־התאחדות הכדורגל הבריטית ל־אפשר שידור כזה, בלא הסכמת ההתאחדות הישראלית, על מנת להגן על האינטרסים של הקבוצות המקומיות. הטלוויזיה הישראלית לא ידעה על סעיף זה בתקנון, כשת־כננה לראשונה בתולדותיה שידור ישיר מסוג זה, ואילו ההתאחדות לא ידעה על כוונת הטלוויזיה לשדר את המשחק. עם היוודע הדבר, ניסתה ההתאחדות לאפשר את השי־דור מבלי לפגוע ברכישת כרטיסים למשחקים המקומיים, על ידי הקד־מת המשחקים במגרשים. אולם דבר זה לא נתאפשר בשל ההתראה הקצרה. לאור הנסיבות, עמדה ההתאחדות בסרובה לאפשר את השידור. רק בהתערבות של שרים וחברי כנסת מוועדת הספורט של הכנסת, ולאחר שמנכ"ל הרשות ש־כנע את נציגי ההתאחדות, כי אפשר יהיה לצפות ממילא בשידור הח־מירדן, התאפשר שידור המשחק. (על המשחק — ראה דיווח במדור הספורט)

מסר הרגעה ישראלי לדמשק

(סוף מעמוד 1)

ראש הממשלה הזהיר את סוריה ואמר, כי למרות שאין לנו שום עניין להתערב בפוליטיקה הפנימית ב־לבנון, יש לנו עניין להגן על גבולנו הצפוני, ונעשה בכל האמצעים להגן על היישובים בצפון. פרס המליץ להוסיף בירבורים על נושא המלחמה עם סוריה.

הוא הזכיר, כי ישראל מודאגת מהמעורבות הסורית בטירור הבינ־לאומי. בהזדמנות את דיבורו על הטירור אמר שמעון פרס, כי — בני־גוד לקדאפי, המתפאר בראש חוצות במעשי הטירור, ושהוציא עד כה שני מיליארד דולר לתמיכה באר־גוני הטירור — אסד הערמומי מק־פיד להסתיר פעולות אלה. הסורים צריכים להחליט אם ברצונם ל־הסתלק מתמיכתם בטירור, או לתמוך בו ולהסתכן במחיר הטירור.

פרס הזכיר את דברי הנשיא ריגן בנושא, והוסיף, כי אין ברצונו לש־לוח אזהרות נוספות לאסד.

רבין: למטל בטירור ללא עימות כללי

בנאום שנשא שר הביטחון יצחק רבין בוועידת הנשיאים בארה"ב הוא הפריך את הידיעות שפורסמו בכלי התקשורת האמריקאים על כוונ־תיה של ישראל לצאת במלחמה כללית נגד סוריה. רבין חזר והדגיש את חלקה הגדול של סוריה בפעי־לות טרור וציין את התעצמות בכוחה הצבאי, אך הדגיש כי יש לטפל ולהלחם בטרור בדרך כזאת שלא יווצר סיכון של עימות צבאי כללי. לדבריו, לישראל אין עניין במלחמה ומדיניותה היא למנוע את סוריה מלהתפתות לצאת למלחמה ביוזמתה.

הרמטכ"ל: כוננות אצל הסורים

"מאז ירידת המטוס הלובי ועד היום יש התמשכות של מצבי כוננות שונים אצל הסורים. בפעם האחרונה היתה עלייה בכוננות בעת התקיפה האחרונה של האמריקאים בלוב. לכל מצב של כוננות בסוריה ניתן לתת פירושים שונים. ניתן גם לתת פרשנויות שונות לגבי אווירת המלחמה בסוריה" — אמר הרמטכ"ל רב אלוף משה לוי בפגישה עם כתבים צבאיים שלשום. לדבריו, כל הצהרה מגבירה את המתיחות, ובת־קופה הקרובה צריכים להתבונן ביתר קפדנות על מה שמתפתח. הרמטכ"ל הדגיש, כי לסוריה יש קשיים פנימיים.

בהתייחסו לטירור, אמר ה־רמטכ"ל, כי סוריה הרבה יותר דו־מיננטית מלוב בנושא הזה. היא פחות רעשנית ויותר מתוחכמת מאשר לוב.

ממוסקווה: מזימה ישראלית

אליהו זהבי מוסר: בראש החדשות של רדיו מוסקווה, מיד לאחר הדיווחים על חגיגות יום הניצחון על גרמניה הנאצית, שידר רדיו מוסקווה ידיעה על מזימה ישראלית לתקוף את סוריה

עורך את העמוד: [illegible]

קמחי ישתתף בכנס בווינה

הנסיעה — באישור שמיר; נועדה להבהיר כי ישראל לא שינתה יחסה לאוסטריה

מאת סופרו המדיני
של "הארץ"

מנכ"ל משרד החוץ, דוד קמחי, יצא היום לאוסטריה, באישורו של שר החוץ יצחק שמיר.

קמחי יגיע לוינה על פי הזמנת מכון העתונות הבינלאומי וישתתף כמרצה אורח בכנס השנתי של המכון. נסיעתו של קמחי נועדה בין השאר להדגיש, כי ישראל לא שינתה את יחסה לאוסטריה כמדינה ידידותית ואת הכוונה שלא להחריף את היחסים עמה חרף חילוקי הדעות בפרשת ולדהיים. ההזמנה נשלחה לקמחי כבר בנובמבר אשתקד והוא ירצה בנושא ביטחון לאומי, אינטרס לאומי וחשיפה פומבית. בכנס ישתתפו 400 עורכי עתונים מ־40 מדינות ובהם שלושה עורכי עתונים מישראל.

אנדראוטי לארץ ביום א' הבא

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

שר החוץ האיטלקי, ג'וליו אנדר־אוטי, יגיע לישראל ביום ראשון הבא, כאורח שר החוץ, יצחק שמיר. אנדריוטי ישוחח גם עם ראש הממשלה, שמעון פרס, בנושא תכנית הסיוע הכלכלי למזרח התי־כון. באחרונה הציע אנדריוטי למצ־רים להקים פרוייקט ישראלי־מצרי משותף, במימון איטלקי, משני עברי הגבול באיזור אל עריש.

בדיונים עם האורח יעלה בין השאר גם נושא יחסה של איטליה לטרור הפלשתיני. זאת, על רקע התבטאויותיו של אנדריוטי בפרשת אכילה לאורו, שזכו לביקורת חריפה בישראל. כמו כן יידונו עמו נושאים הקשורים למעמדה של ישראל בשוק האירופי המשותף.

מיראז' 2000 למצרים ביוני

מאת סופר "הארץ"
לענייניים ערביים

סגן ראש הממשלה ושר ההגנה המצרי המרשל אבו־גזאלה הודיע אתמול כי מצרים תקבל את המש־לוח הראשון של מטוסי מיראז' 2000 מצרפת בחודש יוני הקרוב וכי היא חותרת לחתימת עיסקת נשק חדשה שבמסגרתה תקבל כמות נוספת של מטוסים אלה. כמו כן סוכם עם צרפת על ייצור חלקים של המטוס בתעשיה הצבאית ה־מצרית.

הדולר נחלש, היין היפאני בעליה מרשימה

מאת אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הדולר האמריקאי נחלש ל־עומת רוב המטבעות העיקריים בתום שבוע של מסחר עצבני. שערי המארק הגרמני והפראנק השוויצרי התחזקו בשיעור של שני אחוז ואילו הליש"ט הת־חזקה בשיעור של אחוז וחצי. שער היין היפאני עלה במשך כל אחד מימי השבוע שחלף לרמות חדשות. על פני השבוע נרשמה למטבע זו עלייה של כ־4.5 אחוז לעומת הדולר ה־אמריקאי.

התחזקות מחירי הנפט בשבוע האחרון עשויה לדעת פרשנים להביא לעלייה בשערי הדולר שכן יהיה בכך כדי להקטין את העודף במאזן המסחרי של ארה"ב. הסיבות העיקריות ל־התחזקות המרשימה של היין נובעות לדעת הכלכלן ד"ר בועז בריק מחוסר היכולת להגיע להסכמה משותפת בין המדינות המתועשות בוועידת טוקיו לגבי רמת החליפין הרצויה.

חילוקי הדעות גרמו בסופו של דבר לניסוח הצעת פשרה לפיה המדינות יתערבו בשערי החליפין "בעת הצורך". פירושו של דבר הוא שכל אחת מהמדינות תפעל לפי האינטר־סים הלאומיים שלה.

ההערכה בקרב חוגים פיננ־סיים היא שהיין היפאני ימשיך להתחזק. תוצאות הוועידה כבר הביאו לכך שהדולר האמריקאי המשיך לרדת כאשר ציבור המשקיעים הבינלאומי מתעלם מהחלטות ועידת טוקיו וממשיך במגמת חוסר האמון לדולר האמריקאי.

שיחת היום / לילי גלילי

עם: סמיר דרוויש, ראש מועצת בקה אל גרבייה
על: "ערבי טוב", ו"ערבי רע" מדליק משואה

אני מקווה שמשלחת ישראלית תצא להדליק משואה במדינה הפלשתינית

— מחר־בערב תעמוד בהר הרצל, ותדליק משואה של יום העצמאות. לא בכולם מתלהבים מהכבוד שנפל בחלקך.

— מהמגזר הערבי. עד כמה שזה מוזר אולי, לא שמעתי שום מחאה, מהצד היהודי, מחוץ רק אמו של החייל משה תמם, ז"ל, וגם היא לא פנתה אישית אלי. עם כל הסימפטיה שלי למקרה הספציפי שלה, ואפילו נבא מתוך הנחה שרוצחו בנה אכן יצאו מבקה אל גרביה, אני מקווה שגם היא תבין שלא על כולנו נפל הטושר, ושרובנו בארץ לבנות ולהיבנות בה.

— אינך חושש שהדלקת המשואה תדביק לך את הס־טיגמה של "הערבי הטוב"?

— אנחנו בהחלט אוהדים טובים, ואני מוכן להיות המייצג שלהם. זה לא ה"ערבי הטוב" המוכר את שאיפותיו. וזה לא ימנע אותי לתמוך בעם הפלש־תיני בתביעתו למדינה. או אם זה "ערבי רע", אני גם הערבי הרע. בעיני, הערבי הטוב, הוא זה שמוצא את נקודות התורפה במצב, ודורש את תיקונן. זה לא רק שלא חידד את הקונפליקט שלי, אלא אפילו גיבש יותר את תפיסת עולמי. הרוב של ערביי ישראל הרי לא ינדוד מהרת, גם אם תהיה שם עוד מדינה.

— ההודעה על הכבוד שנפל בחלקך, הפתיעה אותך ב־

ששבת מארה"ב מסיור עם ראשי עיריות פיתוח. לא היססת בכלל?

— הצד הישראלי שבי, ב־החלט לא היסס. הצד השני שלי, הערבי הפלשתיני, בהחלט שואף שיבוא יום, ומשלחת מישראל תצא להדליק את המשואה בטכס יום העצמאות של המדינה הפלשתינית.

— בינתיים המשלחת היחידה שיוצאת, אלה אנשי "כך" המתכוונים לבקר אצלך היום, ולהחתים אותך על מגילת העצמאות, על מנת שתוכיח את נאמנותך למדינה.

— העיתוי שלהם לא מוצלח, כי אני נמצא כל היום בהר הרצל, בחזרה לטכס. זה אפילו לא מרגיז, כי אני הרי מכבד את רוח מגילת העצמאות, הרבה יותר מהם. הם לא הכתובת בפניה אני צריך להוכיח את נאמנותי למדינת ישראל. ה' מדינה שלהם, היא לא המדינה שלי. לגופו של עניין, הייתי שמח לו אפשר היה לפתוח את מגילת העצמאות, ולהוסיף ע־ליה גדולים וחכמים ממני. כמו בגין למשל.

— את מתרגש?

— בכלל לא. כאיש ציבור שמורגל בהופעות בפני ציבור, ואיש הטלוויזיה הישראלית ל־שעבר, המצלמות הפסיקו לרגש אותי כבר מזמן.

רבין: לא נסכן הסיוע הצבאי מארה"ב תמורת עסקות נשק

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו יורק

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ") שר הביטחון, יצחק רבין התייחס אתמול בתשובה לשאלה לישראלים שנע־צרו כחשודים בתכנון עיסקת נשק עם איראן. הוא הדגיש, כי "הם היו מסוגלים למכור כדור אחד לאיראן באותה מידה שאני יכול למכור לכם את האמפייר סטייט בילדינג". התעשייה הצבאית של ישראל, אמר, הפסידה מאות מיליוני דולרים משום שנזהרה שלא למכור למדינות אחרות נשק אמריקאי או שיש בו חלקים אמריקאים. לא נסכן את הסיוע הצבאי האמריקאי תמורת עיסקות נשק, אמר.

בהתייחסו לשיחות בין חוסיין לערפאת אמר שר הביטחון כי הוא מסופק אם משהו חיובי ייצא מהמגעים בין ירדן לסוריה. רבין חוזר היום לישראל.

ארה"ב תעביר בשבוע הבא 375 מיליון ד' לישראל

מאת סופרו המדיני
של "הארץ"

יתרת סיוע החירום האמריקאי לשנת 1986 בסך 375 מיליון דולר תועבר בשבוע הבא לישראל. כך עולה מאיגרת ששלח מזכיר המדינה האמריקאי, ג'ורג' שולץ, לראש הממשלה, שמעון פרס. כפי שפורסם ביום שישי ב"הארץ" מסר על כך גם מנכ"ל משרד האוצר עמנואל שרון עם שובו מביקור בוושינגטון.

באיגרת משבח שולץ את הממ־שלה על ביצוע התכנית הכלכלית והצלחתה בריסון האינפלציה. עם זאת, מביע שולץ דאגה מפני החרו־גות בתקציב המדינה.

השר קצב: עליה במימדי הירידה

מאת עקיבא אלדר

ירידה במספר המצטרפים לכוח העבודה מעיד על עליה במימדי הירידה מהארץ. כך אמר שר העבודה והרווחה משה קצב ל"הארץ" לקראת הסקירה שימסור היום לממשלה על המצב בנתוני הדמוגרפיה של העם היהודי וי־שראל. קצב אמר, כי נתוני האבטלה אינם משקפים בהכרח את מצב התעסוקה האמיתי, כיון שמספר המצטרפים לכוח העבודה ירד מ־3,000 — 2,500 לחודש ל־2,500 — 2,000, דבר המעיד לדעתו על גי־דול במימדי הירידה מהארץ. לדבריו, אין ללמוד גם מנתוני האבטלה על תעסוקה כמעט מלאה, כיון שרבים מהפונים ללשכות התעסוקה מתייאשים ואינם פונים אליהן עוד.

קצב ציין עם זאת כי באחרונה חל גידול במספר התושבים החוזרים, בעיקר בעלי מיומנות בינ"נית. קצב טוען כי האבטלה נמצאת עדיין תחת שליטה, בין השאר בגלל העיכובים בביצוע החלטת הממשלה בדבר צמצום המנגנון הממשלתי.

מנתוני המרכז לדמוגרפיה שימ־סור היום קצב לממשלה עולה כי האוכלוסייה היהודית בישראל ובעו־לם קטנה ומזדקנת בקצב מדאיג. קצב יציע לממשלה להחליט על צעדים להגברת הילודה בארץ.

ברונפמן: לאסור על וולדהיים להיכנס למדינה כל שהיא בעולם החופשי

מונטריאול, (מיוחד ל"הארץ") "יש לאסור על קורט וולדהיים להכנס לארה"ב או לכל מדינה אחרת בעולם החופשי" הצהיר אדגר ברו־נפמן, נשיא הקונגרס היהודי העול־מי.

ממשלה חדשה בנורווגיה

אוסלו, (ע"ר). ממשלת מיעוט של הלייבור הוקמה בנורווגיה ביום שישי במקום הקואליציה השמרנית הקודמת. ראש הממשלה היא גרו הארלם ברונדטלאנד. בממשלתה 18 שרים, ביניהן שמונה נשים. כ־הודעתה הראשונה הבהירה, כי תנקוט בצעדים כלכליים חמורים.

היא אמרה כי ממשלת הלייבור תבטל תוכנית של התרחבות וצמיחה בעיקר בגלל הירידה במחירי הנפט ב־50 אחוז.

קודמה קארה וילוך התפטר שבוע לפני כן, לאחר שתוכנית הצנע שה־גיש הובסה בפרלמנט.

לקואליציה של וילוך היו 78 מושבים בפרלמנט של 157 מושבים. אולם המפלגה הפרוגרסיבית הי־מנית עם שני מושבים עריקה מן הקואליציה בגלל שהתנגדה ל־הגדלת המס על הדלק. לגברת ברונדטלאנד הנתמכת ע"י המפלגה הסוציאליסטית, יש 77 מושבים בפרלמנט.

עלה מחיר הנפט בשוק האמריקאי

ניו יורק, (ע"ד ע"צ) מחירי הנפט בשוק המוסף בניו יורק עלו ב־1.50 דולר לחבית ביומיים האח־רונים של השבוע.

העלייה חלה על אף העודף העוד־פים הגדולים של נפט גולמי בשוק העולמי.

יחד עם זאת הרגישו מומחים לשוק הנפט, כי הביקוש הגובר בארה"ב הוא חריג ולא יימשך זמן רב בגלל העודפים הגדולים בשוק העולמי.

המעלות של אל על

	מעלות מינימום	מעלות מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	10	14	גשם	10	18
אתונה	14	20	גשם קל	14	24
בוקרשט	10	15	גשם	—	—
בריסל	10	15	מעונן	9	18
וינה	8	14	גשם	9	19
ז'נבה	9	20	מ"ח	9	18
לונדון	8	12	גשם	12	17
ליסבון	16	23	בהיר	13	28
מדריד	9	25	בהיר	7	26
ניו־יורק	9	18	מ"ח	7	19
פאריס	11	19	מ"ח	14	18
פרנקפורט	10	15	גשם	11	17
ציריך	10	19	מ"ח	—	—
קהיר	12	27	בהיר	15	28
קופנהאגן	8	13	גשם	7	13
רומא	12	20	מ"ח	11	24
שטוקהולם	8	13	גשם	12	16

EL AL אלעל

עתון הארץ חינם
לנוסעי צ'רטר בוס לאילת
של טיולי הגליל

הודעה
לרופאי עור
ולחולי פסוריאזים
משחת "ליף" — ים המלח
ניתן להשיג שוב בבתי המרקחת בארץ

נצא לנופש...
מדור מלונות, פנסיונים
חדרי נופש
מידי יום שלישי ושישי
לוח העיר
ערוך ומאורגן ע"י
מודפון
03-38 38 38

הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית לא"י
משתתפות באבלו הכבד של
זאב מחנאי המשנה למנהל הכללי
על מות אביו היקר
עוזיהו (אייזיק) מחנאי
ההלויה תצא מבית המשפחה בגולת ז'בוטינסקי, בנימינה
היום יום א' 11.5.86 בשעה 16.00
תנחומים כנים למשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
ללא עת של בעלי אבינו וסבנו היקר
יצחק ברכט
ההלויה תצא היום, יום ראשון ב' באייר תשמ"ו 11.5.86 בשעה 1.15 בצהרים מבית ההלויות העירוני, רח' דפנה 5 ת"א, לבית העלמין בקרית שאול, אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.
נא להימנע מביקורי תנחומים
המשפחה המתאבלת

אנו מודיעים בצער על מותו של
יוחנן סלע ז"ל
ההלויה תתקיים ביום שני 12.5.86 בשעה 15.00 השורשים
בצער כבד: מינה אידו איתי גרב ובית כפר הנשיא
זורמן הקלר ומשפחתו ארצות־הברית
גב' סטריקובסקי ת"א
משפחת זלצברג צרפת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה לאחר מחלה ממושכת
של רעייתי, אמנו, אחותי וסבתנו היקרה
דינה אבילאה ז"ל
ההלויה תתקיים היום, יום ראשון ב' באייר תשמ"ו 11.5.86
בשעה 1.00 בצהריים בבית העלמין בכפר סמיר חיפה.
נפגשים בשער הראשי אוטובוס יעמוד לרשות המלווים
בשעה 12.30 מרחוב הילל 55 ליד בית המנוחה.
המשפחה האבלה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
אברהם וייס
הלויה תצא היום יום ראשון ב' באייר תשמ"ו 11.5.86 בשעה 1.30 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בקרית שאול.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים
אבלים: בנו וכלתו: חיים ורחל וייס
בנו וכלתו: זאב ויונית וייס
ארנה גלבר וייס
נכדיו: דן, דפנה, עילם, שירה
אחיו: אליהו וייס ומשפחתו
משפחת שרון
משפחת לוים

هكذا من الأصل

חודשה העבודה בנמלי חיפה, אשדוד ואילת

הממונה על השכר במשרד האוצר יכריע בשאלת תביעות השכר של העובדים

מאת נורית כהנא סופרת "הארץ"

העבודה בנמלי חיפה, אשדוד ואילת חודשה ביום ו' במתכונת רגילה. על כך הודיע דובר רשות הנמלים יאיר בר משיח.

העבודה חודשה לאחר שנציגי העובדים התחייבו בפני בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב להמנע מעיצומים עד לחידוש הדיונים במשפט הבוקר. נודע כי לדיון היום זומן הממונה על השכר במשרד האוצר הלל רודאי כדי להכריע בשאלת תביעות השכר של העובדים.

הדיון בבית הדין לעבודה התנהל לאחר פניית רשות הנמלים להורות לפועלי התפעול להפסיק את שביתתם הבלתי מוגנת ולחזור לעבודה סדירה.

עובדי התפעול בנמלים נקטו בעיצומים לאחר סירובה של רשות הנמלים להענות לתביעות השכר שלהם. הרשות מצידה טוענת שאין היא מוסמכת לחרוג מהסכם המסגרת וזאת מכוח חוק יסודות התקציב, והחקיקה בדבר הסדרי חירום במשק.

ההחלטה על פיטורי מאות בסולתם נדחתה בחודשיים

מאת יונתן שרמן מוסר "הארץ" לענייני כלכלה

הנהלת "כור" החליטה לדחות בחודש וחצי־חודשיים את ההחלטה בדבר הפיטורים ב"סולתם". ההחלטה נמסרה לראשי ועד העובדים במהלך סיור של ראשי "כור" במפעל בשבוע שעבר.

ההחלטה התקבלה למרות שעדיין לא ניתן להצביע על שינוי מהותי במצב המפעל, אשר סובל ממחסור הזמנות יותר משנה.

מפעל "סולתם" מייצר בעיקר כלי נשק. מועסקים בו כ־1,600 עובדים. במהלך השנה האחרונה הוא צמצם את מספר עובדיו בכ־350 איש.

בשבועות האחרונים דובר על צורך לפטר עוד 300־500 עובדים על מנת להתאים את מצבת כוח האדם להזמנות המצויות בידי המפעל. החלטת "כור" נמסרה לוועד העובדים לאחר שהוועד ביקש מהנהלת "כור" למסור לו את עמדתה הרשמית בנושא.

בד בבד עם ההחלטה להקפיא את הפיטורים הוחזרו עובדי "סולתם" לשבוע עבודה מלא לאחר שלושה חודשים, שבמהלכם עבדו רק חמישה ימים בשבוע. משמע, המפעל ימשיך לעבוד בתפוקה מלאה למלאי כיוון שאין בידיו הזמנות מלקוחות.

"יש גבול" תקים לשכת ייעוץ לחיילי מילואים

מאת לילי גלילי סופרת "הארץ"

תנועת "יש גבול" עומדת להקים בקרוב לשכת ייעוץ לחיילי מילואים, המתחבטים בשאלות חוקיות ומצפוניות הקשורות בשירותם הצבאי.

בלשכה, הנמצאת עתה בשלבי גיבוש ראשוניים בלבד, יתנו משפטנים סיוע וייעוץ בהיבטים החוקיים של זכות הסירוב, הזכות לסרב לפקודה ושאלות נלוות לשירות בשטחים.

פעילי "יש גבול" אומרים, כי הצורך בלשכה מסוג זה נתעורר עקב ריבוי השאלות המופנות אליהם על־ידי אנשים הנקראים לשרת בשטחים ולבצע שם פעילות, הנוגדות את מצפונם. באחרונה החליטה "יש גבול" לתמוך בסירוב לשרת בשטחים באזורים מסוימים, או באנשי מילואים המסרבים לבצע משימות, הנוגעות לאוכלוסיה הערבית או למתנחלים.

קצב: חרות תיפגע אם לא תושג הסכמה בין המחנות

מאת אילן שחורי מוסר "הארץ" לענייני מפלגות

השר משה קצב, המכהן כיו"ר נשיאות ועידת תנועת החרות, טוען, כי צפויה פגיעה חמורה ביותר בתנועת החרות ובנק שלא ניתן יהיה לתיקון, אם לא תושג הסכמה בין המחנות השונים בתנועה, שתאפשר את כינוס המושב השני של הוועידה.

דבריו של קצב באו בעקבות הכרזתו של סגן ראש הממשלה דוד לוי בסוף השבוע שעבר, שהאשים את מ"מ ראש הממשלה, יצחק שמיר, בהשעיה מכוונת של חידוש הוועידה ובניצול פסק הזמן להתקפות אישיות והשמצות עליו.

קצב הודיע אמש, כי יקיים השבוע שורת פגישות עם השרים, ראשי המחנות בתנועת החרות, במגמה להביא להסדר שיאפשר את כינוס המושב השני של ועידת תנועת החרות בהקדם האפשרי, כיוון שבמגעים הישירים בין המחנות השונים לא הושגה הסכמה.

קצב קרא אתמול גם למפלגה הליברלית להימנע מנקיטת צעדים העלולים לפגוע בליכוד. "כל המחנות בתנועת החרות מעוניינים בביצוע האיחוד עם המפלגה. לכל היותר הסעיף השני במחלוקת על אופי בחירת חברי הכנסת, יוכרע במושב השני של הוועידה, או בישיבת המרכז הראשונה. לא הוגן לאיים על תנועת החרות כאשר אנו במצוקה כה קשה", אמר קצב.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

מנהל האגף לחינוך לערבים במשרד החינוך:

על המורים הערבים להתעלם מגורמים "קטני קומה" המפריעים להם לשוחח על הדו־קיום

מאת צילי מבולך סופרת "הארץ" לענייני חינוך

מורים במיגזר הערבי צריכים לעמוד באומץ ובעקשנות על זכותם לשוחח בכיתה עם התלמידים על בעיות חברתיות ופוליטיות, אם יותקפו בשל כך לשיחה על־ידי גורמים בממסד הישראלי, כפי שקורה לא אחת. עליהם לזכור, כי הם פועלים על פי הנחיות מנכ"ל משרד החינוך.

דברים אלה אמר מנהל האגף לחינוך לערבים במשרד החינוך, עמנואל קופלביץ, ביום עיון שנערך בשבוע שעבר בגבעת חביבה מטעם המכון לחינוך לדו־קיום יהודי־ערבי.

קופלביץ אמר את הדברים נוכח העובדה, שהמורים הערבים אינם מעזים ללמד את נושא החינוך לדמוקרטיה ולדו־קיום, אף שמשרד החינוך קבע אותו כנושא המרכזי במערכת החינוך בתשמ"ו. עוד ציין, כי אותם גורמים "קטני קומה" המנסים להפריע למורים הערבים, מרפים את ידיהם וגורמים לכך שהם נמנעים מלדון עם התלמידים בשאלות אלו. הוא קרא למורים לצאת גם נגד דעות אנטי־ישראליות של חלק מהציבור הערבי.

חלק מהמשתתפים הערבים ביום העיון אמרו, כי לדעתם נכשלו המורים הערבים במחנכים, בין השאר משום שאינם חורים תחושת שליחות. הם עוסקים בהוראה משום שאפשרויות תעסוקה אחרות חסומות בפניהם.

משתתפים אחרים ובתוכם חבר כנסת מחדש ואחר (מפ"ם) והסופר סאלם ג'ובראן, טענו כי הבעיות של בית־הספר הערבי אינן חינוכיות אלא פוליטיות.

רייגן, יו"ר כבוד של הוועדה לציון מאה שנה לבן גוריון

(עש"ת למ"מ). סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון הודיע אמש כי נשיא ארה"ב רונלד רייגן הסכים להיות יו"ר כבוד של הוועדה הציבורית האמריקאית לציון מאה שנה להולדת דוד בן גוריון.

השר נבון הודיע על כך בפגישה שקיים עם חברי הוועדה בניו יורק, נבון אמר.

הסטודנט הערבי שוחרר מהכלא אך קיבל לידיו צו ריתוק מחודש

מאת עטאללה מנצור סופר "הארץ" בגליל

עומר סעיד, תושב כפר כנא הלומד בטכניון בחיפה לקראת תואר מוסמך בפרמקולוגיה שוחרר ל־תקופה של ארבעה חודשים ממאסר שנגזר עליו בבית המשפט השלום בנצרת על הפרת צו ריתוק מטעם אלוף פיקוד הצפון, ובטרם יעזוב את הכלא נמסר לידיו צו חדש, השמיני במספר, המחייב אותו לשהות בביתו בשעות הערב ובכפרו בשעות היום, פרט להתייצבות יומית במשטרת נצרת.

עומר סעיד (26) הוא חבר פעיל בקבוצת "התנועה הלאומית המתקדמת" הפעילה בקרב הסטודנטים הערבים באוניברסיטאות ישראל והוא מרותק במשך קרוב לארבע שנים ברציפות. אשתקד הותר לסעיד לנסוע פעמים בשבוע לטכניון בחיפה, אבל ההסכם הזה בוטל. נסיונו להגיע לחיפה הביא למעצרו.

אורח ערבי שני הנתון בתנאי ריתוק הינו צאלח בראנסי, תושב טייבה המנהל מוסד לשימור המורשת הערבית בישראל (ואסיר בטחוני לשעבר) אשר נטל חלק בהקמת תנועת "אל ארד" בסוף שנות החמישים.

הרצוג בירך את המוסלמים לכבוד הרמדאן

(ס). נשיא המדינה, חיים הרצוג, בירך את אזרחיה המוסלמים של המדינה לרגל חודש הרמדאן. במברק לנשיא בית הדין השרעי, שייך תאופיק עסליה, שיגר הנשיא הרצוג את מיטב האיחולים והברכות, לקיים את מצוות הצום "בצל החופש הדתי שמעניקה ישראל לאזרחיה".

עובדי סו"ב מתנגדים למכור נכסים בשווי 120 מיליון ד'

הם חוששים כי תחריף הסכנה שעובדים נוספים ייפלטו מהקונצרן

מאת יהודית וינקלר, סופרת "הארץ"

ארגון הגג של עובדי "סולל בונה" מתנגד למכור נכסים בשווי 120 מיליון דולר לרבות חטיבות רווחיות של הקונצרן. העובדים חוששים כי מכירת החטיבות הרווחיות יותיר את "סולל בונה" עם מסגרות מצומצמות שלא יאפשרו התפתחות והבראה וכתוצאה מכך תחריף הסכנה כי עובדים נוספים ייפלטו מהקונצרן.

במשא ומתן בין ארגון הגג של "סולל בונה" לבין הוועדה ההסתדרותית בראשותו של מאיר גת, מנהל האגף לאיגוד מקצועי, יעלו היום נציגי העובדים את השגותיהם בקשר לתכניות לממש נכסים.

שמואל בן דוד, ראש ארגון הגג אמר אמש כי תנאי הפרישה המוקדמת המוצעים יסתכמו בכ־450 שקל לחודש לעובדים בגילאי 50־55. סכום מיזערי אם לוקחים בחשבון כי בגיל זה הסיכויים למצוא עבודה קלושים, שהרי מדובר בעובדים שעסקו בעבודה פיזית ובשרם ירד עם השנים.

מאיר גת סבור שהלה התקדמות משמעותית במשא ומתן עם העובדים, וכי שילוב הכנסיה התקציבית המוצעים, יאפשרו את ביצוע תכנית ההבראה. נודע, כי המענק המוצע מחושב לפי 10 ימי עבודה עבור כל שנת ותק, והעובדים טוענים שהסכום הכולל שישולם לפורשים פרישה מוקדמת אינו עונה על הצרכים המינימליים ביותר. העובדים ביטלו את כוונתם להפגין היום בחצר הוועד הפועל של ההסתדרות בתל אביב, לאחר שהובטחה לכולם מקדמה בסך 450 שקל ויתרת המשכורות תוך יום ימים.

מנכ"ל "אבן וסיד" דוד שור, הדיע באסיפה כללית של העובדים על כוונתו להתפטר. בתוך כך קובל יו"ר ארגון הגג של העובדים על כך שמועצת המנהלים של "סולל בונה" לא החליפה וכי אותם האנשים שהובילו את הקונצרן למשבר הקשה, ממשיכים לנהל אותו, במקום שכוחות חדשים ינהלו את הקונצרן לקראת הבראתו.

בפעם הראשונה מאז הובא לישראל:

דמיאניוק איבד את שלוותו; קרא אל השופט: אינני איוואן האיום

השופט האריך את מעצרו בפעם השישית ב־15 יום נוספים

מאת ראובן שפירא סופר "הארץ"

בפעם הראשונה מאז הובא לישראל לפני כשלושה חודשים איבד ג'ון דמיאניוק, החשוד שהוא הפושע הנאצי איוואן האיום מטרבלינקה, את שלוותו ואת קור הרוח, שהפגין בכל הדיונים שהיו על הארכת מעצרו.

בדיון, שהיה שלשום בבית המשפט המאולתר במועדון הסוהרים בכלא איילון ברמלה בעת שמעצרו הוארך שוב בפעם השישית ב־15 ימים, קם החשוד, והצהיר בפנים סמוקות ובקול זועם באנגלית: "אני לא האיש. אינני איוואן האיום. אני חף מפשע". בכך המשיך דמיאניוק בקו ההגנה, שאימץ לעצמו – שיש טעות בזיהוי, והוא אינו הרוצח מטרבלינקה.

נציגי המשטרה והפרקליטות, ברשות נצ"מ אלכס איש שלום, משרבעים, גם על פי מסמכים חדשים, שהציגו לשופט אהרון שמחה שלום, כי החשוד הוא אכן הפושע הנאצי מטרבלינקה. דבריו של דמיאניוק נאמרו בתגובה לדברי השופט שמחה, שביקש מהמתורגמן לתרגם את דבריו לאוקראינית. לפני כן הציג נציג המשטרה לשופט מסמכים חדשים, שהגיעו ממדינות זרות, ובהן עדויות, המזהות את דמיאניוק. לאחר שהשופט עיין כרבע שעה במסמכים, שהוגדרו סודיים, הוא ביקש הסברים מפורטים, והורה על מעצר החשוד ל־15 יום נוספים.

בתשובה לשאלת השופט, אמר נציג המשטרה נצ"מ איש שלום, כי אינו מאמין, שחקירת דמיאניוק תסתיים בשבועיים הקרובים. הוא הציג מכתב הסכמה מהיועץ המשפטי לממשלה להארכת המעצר. בעוד שבועיים יסתיימו שלושה חודשי מעצרו של דמיאניוק בישראל, והארכת המעצר תוכל להיעשות רק בבית המשפט העליון.

נציב המים לשעבר ב"פורום המים": נותרנו ללא רזרוות

"מפת המים החדשה תתבע צמצום מכאיב בהיקף החקלאות בארץ"

"יש להתבסס על ההנחה שגם החורף הבא יהיה שחון"

מאת אלי אלעזר סופר "הארץ"

"אנו ניצבים בפני מפת מים חדשה, ויידרש צמצום דרסטי ומכאיב של היקף החקלאות בארץ", אמר בסוף השבוע מנחם קנטור, לשעבר נציב המים, בישיבת "פורום המים" בבית המרכז החקלאי בתל אביב.

יחזקאל זכאי, מנכ"ל מקורות, קרא לחקלאי ישראל לצמצם את שטחי המזרע שלהם ולייבש שטחים, שאין סיכוי שיושקו במסגרת הקצאות המים המקוצצות. אם לא יעשו זאת, הזכיר זכאי, הם עלולים למצוא עצמם בחודשים יולי־אוגוסט ללא מים בכלל.

קנטור – יו"ר הוועדה הציבורית לעיצוב מדיניות משק המים ויו"ר ועדת ההיגוי העליונה להסברה בנושאי החיסכון במים – התריע, "נותרנו ללא כל רזרבות של מים, והמאגרים התת־קרקעיים (אקוויפרים) עומדים לפני התרוקנות מוחלטת. הגירעון ההידרולוגי גדל מדי שנה ב־300 מיליון מ"ק. בסוף הקיץ יעמוד בסכנה עצם קיומם של המאגרים התת־קרקעיים במדינה. יהיה צורך בהפרדת רשתות המים במגזר החקלאי: רשת נפרדת למי שתייה ורשת אחרת למים ברמת איכות יותר נמוכה (מי־ביוב מטוהרים, למשל), שיהוו את רוב המים להשקיה". הוא הוסיף, "עם כל הרתיעה הטבעית ממקור מים יקר, ישראל לא תימלט מהתפלת מי־ים. עליה להיערך מייד לקראת כניסה לעידן ההתפלה". קנטור גילה, כי ההידרולוגים תובעים במפגיע לצמצם את הפקת המים במדינה ב־400 מיליון מ"ק, כרבע מכלל כמות המים המופקת כיום בישראל.

"הגענו לרגע של אמת. אי־אפשר יותר להתעלם ממצבו החמור של משק המים הלאומי. רזרבת המים שהצטברה בטבע נוצלה עד תומה. בשפלת החוף אף נשאבה כמות מים של מיליארד מ"ק מעל למותר, שהביאה להחדרה לאקוויפר הזה כדי לייצב את שיווי המשקל ההידרולוגי. בעתיד יהיה עלינו לספק מים בהתאם לכמות המשקעים שירדה בחורף – לספק בקיץ רק מה שנאגר בחורף שקדם לו. זה מצב חדש במשק. לא לכך תוכננו משק המים, התיישבות החקלאות בארצנו. קביעת מסגרת השימוש במים לשנה הבאה חייבת להתבסס על ההנחה שגם החורף הבא יהיה שחון", הטעים נציב המים לשעבר.

היהודים ברומניה מאוחדים נגד הקמת מנזר כרמליטי באושוויץ

הרב משה רוזן ידווח על ההחלטה לאפיפיור

בוקרשט (מיוחד לעתים). ועידת הקהילות היהודיות ברומניה המקיפה 64 קהילות מכל רחבי המדינה הביעה פה אחד את התנגדותה התקיפה לפרויקט הקמת מנזר כרמליטי במחנה ההשמדה אושוויץ.

הוועידה הסמיכה את הרב הראשי של יהודי רומניה משה רוזן לדווח לאפיפיור יוחנן פאולוס השני על ההחלטה הזאת. כמו כן הוא הוסמך למסור לאפיפיור כי העם היהודי לעולם לא יסכים לפרויקט כזה מאחר והוא יראה בו חילול זכרון מיליוני היהודים שקיפחו חייהם באושוויץ.

הוועידה בחרה מחדש ברב הראשי רוזן כנשיא הפדרציה של הקהילות היהודיות ברומניה. יחד עם זאת הביעה הוועידה את תודתה לנשיא רומניה צ'אושסקו על שהוא העניק חופש דת ואת זכות העלייה לכל יהודי הרוצה לחדש את קשריו ולהתאחד עם בני משפחתו בישראל.

אפרת ואהוד שפיגל החזירו לרבין השי למשפחות שכולות

במחאה על הזנחת מצבות חללי צה"ל

מאת לילי גלילי סופרת "הארץ"

אפרת ואהוד שפיגל, אמו ואחיו של סרן יואב שפיגל, שנפל במלחמת לבנון, החזירו לשר הביטחון, יצחק רבין, את השי המיוחד שנשלח למשפחות השכולות לרגל יום הזיכרון לחללי צה"ל.

לשי, ליטוגרפיה של צייר ישראלי, התלוותה גם מעטפה נושאת בול של אנדרטה לזכר חללי חטיבת הנגב. במכתב לרבין מבהירה אפרת שפיגל, כי השי והמעטפה מוחזרים לאות מחאה על חילול מצבות חללי צה"ל, הנמצאות במצב של הזנחה, מכוסות בפסולת המסולקת רק לכבוד יום הזיכרון. עוד אומרת משפחת שפיגל, כי תמשיך להחזיר את השי הנשלח אליה מדי שנה, כל עוד לא תוסר חסינותם של האחראים למלחמת לבנון בדרג המדיני, על מנת להביאם לדין פלילי.

שר המשפטים האמריקאי בביקור בארץ

מאת מוסרו המדיני של "הארץ"

ארווין מיז, שר המשפטים האמריקאי, הגיע אמש לביקור בארץ, ויקיים שיחות עם ראש הממשלה ושרים בכירים בנושא שיתוף הפעולה הבין־לאומי במלחמה בטרור.

מיז קיים שיחות דומות במערב אירופה בהמשך להחלטות של ועידת המדינות העשירות בטוקיו.

מיז ימסור השבוע למוסד "יד ושם" חומר חדש על השואה, וישתתף ביום עיון באוניברסיטת תל אביב ובחנוכת בית הפרקליט החדש בירושלים.

בית לחם תכרות ברית ערים תאומות עם אתונה

מאת מוסר "הארץ" בשטחים

ראש עיריית בית לחם, אליאס פריג', ייצא היום ליוון, כדי לכרות מחרתיים ברית ערים תאומות עם אתונה. יתלווה אליו ראש הכנסייה היוונית־אורתודוכסית של איזור ירושלים, הפטריארך תיאודורוס השני.

משרד החינוך והתרבות האגף לתרבות תורנית | בית התפוצות ע"ש נחום גולדמן | "שרשים" מרכז לימודים יהודיים

"חשבון נפש"

הרהורים על מדינת היהודים

דיון פתוח בערב יום הזכרון לחללי צה"ל

בהנחיית:

ד"ר חורי ג'רסי (אוניברסיטת חיפה)
הרב שאר ישוב הכהן (רב ראשי – חיפה)
פרופ' חוה לצרוס יפה (האוניברסיטה העברית)
ח"כ יאיר צבן (הכנסת)
ד"ר אביעזר רביצקי (האוניברסיטה העברית)
ד"ר אריאל רוזן־צבי (אוניברסיטת תל־אביב)
מר אלעזר שטורם ("שרשים")

על מדינת ישראל..מדינת היהודים..דתיים־חילוניים..
קולנוע בשבת..מחלוקת ופלגנות..העדה החרדית..
היחס לערבים..היאוש..החזון..התקוות..

יום שני, ג' אייר תשמ"ו, 12.5.86
שעה 8.00 בערב

באודיטוריום בית התפוצות (תל אביב)

הדיון פתוח להשתתפות הקהל.

לסוחרים ולבעלי מקצוע – תנאים מיוחדים, הדרכה ושירות.

"ארטי" הינו מפעל אירופי בעל מוניטין עולמי בייצור מוצרי גימור לרהיטים ועץ, מפעל יחיד ומוביל המתמחה בייצור חומרי גימור לעץ.
כזה הוא ה"ארטי פאראציד לזור" (A.P.L.).

"ארטי פאראציד לזור" מבטיח: •שמירה על הגוון הטבעי של העץ •חסכון מירבי בשימוש (עד 20 מ"ר מ־1 ליטר צבע) •הגנה מכסימלית על העץ מפני מזיקים •עמידות בכל תנאי מזג אויר, לרבות מים ושמש •חסינות מפני האור.

"ארטי פאראציד לזור" – אידיאלי לציפוי נגרות בנין, תריסים, רהיטי גן ורחוב, משקופים, ארמי רוח, תקרות עץ וקירות דקורטיביים, רהיטים ועוד. ניתן להשיגו ב־7 גווני צבע ובציפוי שקוף, ניתן גם לערבבו לגווני ביניים.

"ארטי פאראציד לזור" מחירו נמוך בכ־עד 30% מהמקבילים לו בשוק. רק חברה כ"ארטי" המתמחה בייצור והמוכרת ציפויי מגן לעץ בהיקף שכזה – יכולה להעניק לך את הטוב ביותר במחיר ההוגן ביותר. עכשיו גם אתה יודע מדוע עם ציפוי A.P.L נכונו לעץ שלך חיים ארוכים.

"ארטי פאראציד לזור" – להשיג בכל חנויות הצבע ותומרי בנין המובחרות.

שיווק, הפצה והדרכה: 03-373479 03-374475

יעד פרזול

תל אביב, בית מרס, הרצל 158 טל: 836281
תל אביב, יעד פרזול, רענן 34 טל: 827248, 821524

בנק ישראל

מינהל מילוות המדינה

הודעה

לזכאים לתעודות "מילווה למימון מבצע שלום הגליל – 1982"

החלה חלוקת התעודות של המילווה, **באמצעות סניפי הדואר**, לפי הודעות הנשלחות לבתי הזכאים.
משלוח ההודעות לזכאים וחלוקת התעודות, ימשכו מספר חודשים.
החל ב־1 בינואר 1987, זכאי לפדיון מוקדם, מי שמלאו לו 65 שנים לפחות.

2 צפירות לציון יום־הזכרון לחללי מערכות־ישראל

שתי צפירות לציון יום־הזכרון לחללי מערכות־ישראל יושמעו בכל רחבי המדינה:

* צפירה בת דקה אחת בערב יום־הזכרון – ביום שני, 12 במאי, בשעה 8 בערב;
* צפירת־דומיה בת שתי דקות – ביום־הזכרון – ביום שלישי, 13 במאי, בשעה 11.00 לפנה"צ.

אם תהיה אזעקת־אמת, יושמעו צפירות עולות־יורדות.

משרד החינוך והתרבות אגף הנוער | מרכז תרבות עמים לנוער ירושלים | הוועדה הארצית לשנת הנוער הבינלאומי

תערוכת

סיכום שנת הנוער הבין לאומית בישראל ונוער בישראל ובעולם

לסיכום אירועי שנת הנוער הבינלאומית בארץ ובעולם ולביטוי פעילות בני־הנוער במעשה, ביצירה ובהווי חיים מוצגת במרכז תרבות עמים לנוער רח' עמק רפאים 12 א' ירושלים.

התערוכה פתוחה בימים א – ה מ־8.00 בבוקר עד 8.00 בערב.
ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 13.00.

ה־20.5.86 יום תצוגה אחרון, אח"כ תוצג התערוכה במרכזי הדרכה המחוזיים של אגף הנוער ברחבי הארץ.

תחבורה: קווים 4, 4א, 14, 18
ציבור המעוניינים ובני הנוער מוזמנים.

מבצע! אשראי עד 50 יום

מסירת מודעות ללוח הארצי 8.00—20.00
לבעלי כרטיסי אשראי 03—727630, 03־739297

טוס אולימפיק
חברת התעופה ל־7 יבשות

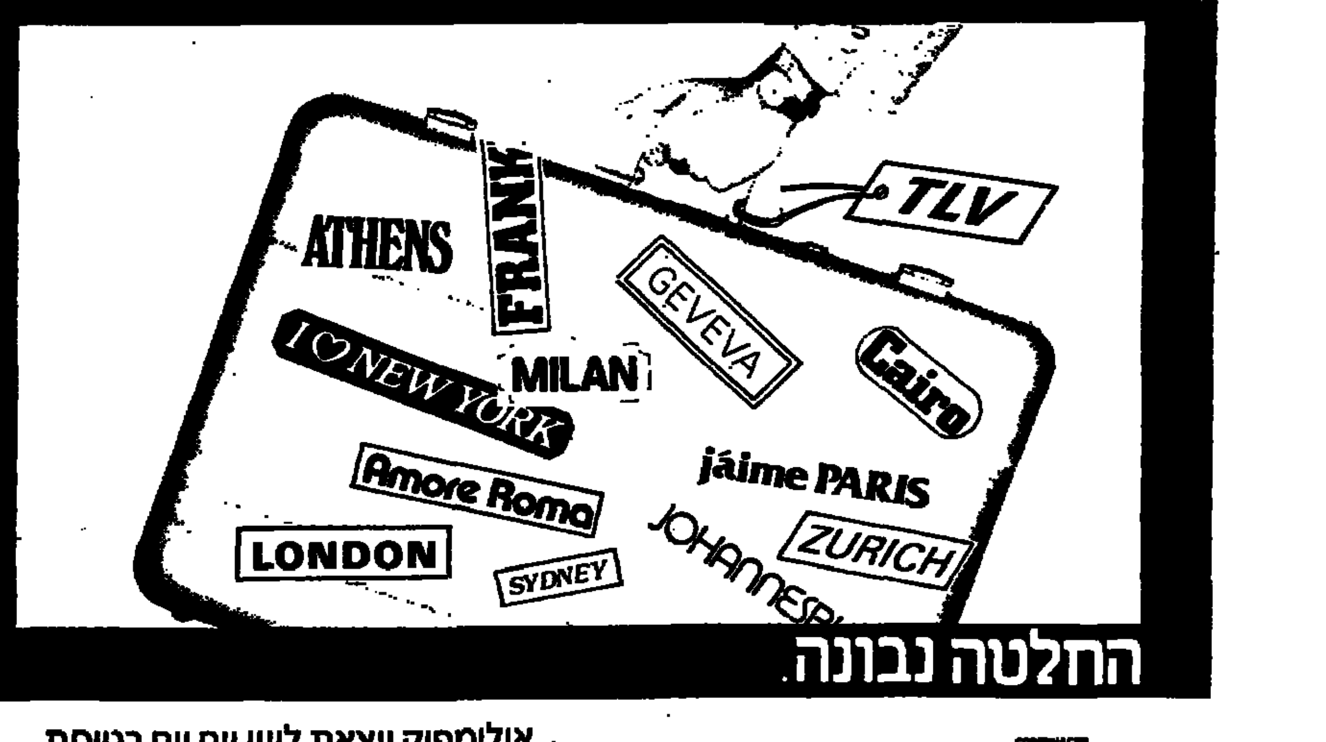

החלטה נבונה.

• אולימפיק יוצאת ליוון יום יום בטיסת בוקר נוחה. אתה נוחת לפנה"צ באתונה ומשם ממשיך ליעדים נוספים לפי בחירתך.

פנה לסוכן הנסיעות שלך

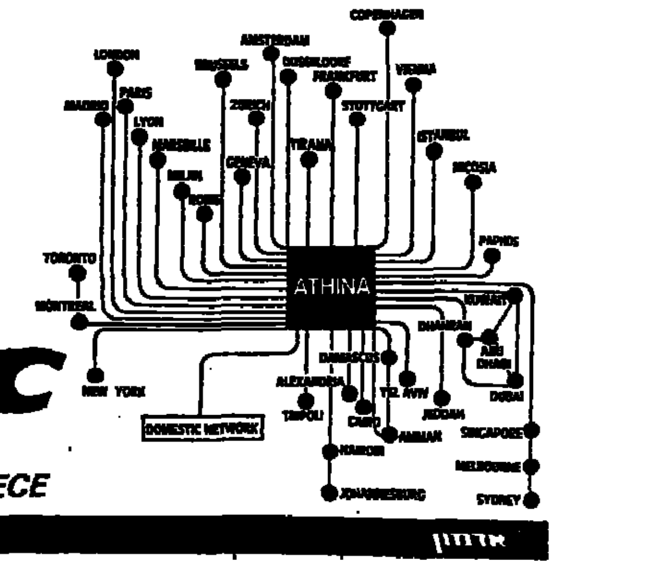

OLYMPIC AIRWAYS
THE INTERNATIONAL AIRLINE OF GREECE

אדרנון

עסק הביש: מי נתן את ההוראה?

מן היציע

מאת יחיאל ארזי

הזרם הגובר ההולך של נבחרות כדורגל מארבע יבשות, הנוחתות בימים אלה במכסיקו, חוזר ומזכיר לנו, כי בעצם גם מקומנו לא ייפקד באירוע חשוב זה שיחל בסוף החודש. אבל במקום במגרש תהיה לנו, גם הפעם, נציגות מנופחת באולם בו יתכנס הקונגרס של פיפ"א. בשתים־עשרה אליפויות העולם שנערכו מאז 1930 היתה זו, מנקודת־מבט ישראלית, תופעה מקובלת למדי שחזרה על עצמה כמעט מדי ארבע שנים — להוציא פעם אחת, חריגה ונדירה, ב־1970 ב... מכסיקו.

מאז חלפו שש־עשרה שנה, תקופה ארוכה של תיסכול ואכזבה, והסיבה לכך הוסברה היטב בשבוע שעבר ברמת־גן: נבחרת ארגנטינית שאפתנית, מאומנת ומוכנה היטב למשימה מוזה 2—7 נבחרת ישראלית עייפה, חסרת מוטיבציה ומבוישת, שהוכיחה לכולנו מדוע נכשלה בשלב מוקדם אפילו בתחרות אוקיאני נוח וקל למדי.

אבל מה שהרגיז יותר מכל היה נעוץ לא רק בתבוסה המיותרת הבלתי נסלחת במיגרש, לעיני מלולה של אח"מים בתא הכבוד ומצלמות טלוויזיה ערות; מה שהרגיז היו הגילויים שהולכו טיפין־טיפין למחרת, התירוצים הגלויים והציניים להתחמק מאחריות.

המאמן הלאומי יוסף מירמוביץ', שודאי לא כך רצה לסיים את תפקידו, הטיח האשמות קשות, כאשר גילה, כי את המישחק עם ארגנטינה קבעו אנשים לא מקצועיים בהתאחדות, והם "צריכים לאכול את זה".

אבל כיוון שהתבשיל כנראה אינו ערב לחיך, וקצת לא נעים לאכול אותו בפרהסיה, מסתבר כי ראשי ההתאחדות שלנו — לא היו"ר, לא ממלא מקומו ולא המנהל — משום מה אינם זוכרים מי החליט על המישחק; מי תיאם אותו עם המאמן, והיכן נגנז הפרוטוקול בו נכללים הפרטים. ובתגובה לדברי המאמן, כי שהה בלונדון בשעה שהוחלט על המישחק, מודה היו"ר שאול מוזיר בראיון ל"מעריב" שפורסם ב־6 במאי: "המכבירות הוליכה. יכול להיות שהעיתוי לא היה מוצלח, אבל זה התאריך היחיד שהיה, לראות את ארגנטינה זו חויה, וכשהיא באה, לוקחים סיכון..."

סיכונים חזויים כאלה, שמרפס השפלה ספורטיווית, נכללים בהפקרות ציבורית ותמוהה על עסקן רציני בתפקיד בכיר, ביותר הנוטל על עצמו אחריות כבדה — ואינו נדרש להסביר על ידי שום מוסד ממלכתי, שר או ח"כ, הממונים על הספורט בישראל.

איש מכל אלה שהובילו את הכדורגלנים שלנו לשחיטה פומבית ברמת־גן, אינו רשאי לנקות את עצמו מאשמה. משום שהצורה בה הופיעה נבחרת זו, בלי שהתאמנה כראוי, בלי שהוכנה בצורה המקובלת ובלי שהיתה מסוגלת, מבחינה גופנית ונפשית, לעמוד במאמץ הדרוש — גבלה בחוצפה, בשערוריה ובעזות מצח. התופעה זו חשפה פעם נוספת טפח מהצורה הבלתי רצינית בה מתייחסים אצלנו לא פעם לאירועי ספורט רשמיים, בהם מוטל על כף המאזניים הכבוד הלאומי שלנו.

על רקע הבדידות הפוליטית שנכפתה עלינו בכדורגל, החדשים הבלתי פוסקים אחרי יריבים מתאימים ותעסוקה שוטפת, צריך לכאורה לעודד כל יוזמה להבאת נבחרות איכותיות ובעלות מוניטין כמו ארגנטינה. המאמץ שעשה בתחום זה העיתון "הדרשות", ואירועים שאירגנו בעבר עיתונים אחרים, ראויים בהחלט להוקרה ולעידוד. אבל בשום מקרה, ולעולם, אסור שיקרה שוב מה שקרה הפעם. כבודה של נבחרת לאומית יקר וחשוב מכל, ומי ששלח אותה למיגרש הכדורגל כדי שתתבזה לעין כל — עשה שירות רע לכולנו.

בעתיד, אם וכאשר יאורגנו עוד אירועים כאלה — ואין ספק כי זה יקרה במוקדם או במאוחר — צריך יהיה לקבוע כללים ברורים ותקנות שאינן משתמעות לשתי פנים.

צריך להחליט מי רשאי להזמין נבחרות לאומית, אם בכלל, מלבד ההתאחדות עצמה; חובה לקבוע בצורה מפורשת מי ישחק נגד נבחרת כזו, מתי, היכן ובאיזו מסגרת.

זה ימנע ביזיונות ותקריות בלתי רצויים; זה גם ימנע לחצים מצד עיתונים ועיתונאים, שהנהלת הכדורגל שלנו חוששת מהם, מסיבה זו או אחרת — עובדה שהכל מודעים לה, אבל מעדיפים שלא להודות בה.

גישה כזו, גלויה והגינית, אולי גם תכשיר ככלות הכל את הקרקע להתייחסות מקצועית יותר לנבחרת הלאומית, כדי שבטורניר הגביע העולמי הבא בכדורגל, ב־1990 באיטליה, תהיה לנו לא רק נציגות בקונגרס פיפ"א ברומא — אלא גם באיצטדיונים של נאפולי, מילאנו, בולוניה וטורינו.

הניחוש הנכון

1.	ב. יהודה — בית"ר ים	x
2.	מכבי פ"ת — הפו' כ"ס	x
3.	הפועל חיפה — שעריים	1
4.	מכבי יפו — שמשון	1
5.	הפועל ת"א — נתניה	1
6.	מכבי ת"א — הפו' ב"ש	1
7.	מכ' יבנה — מכבי חיפה	2
8.	הפו' ים — הפועל פ"ת	1
9.	הפו' חדרה — הכח ר"ג	2
10.	הפו' טבריה — ר. השרון	1
11.	בית"ר נתניה — בית שמש	1
12.	בית"ר ת"א — הפו' חולון	1
13.	הפו' מרמורק — הפו' עכו	1

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

טבלת הליגה הלאומית

		משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1.	מכבי חיפה (1)	28	15	9	4	16—44	54
2.	מכבי תל־אביב (2)	28	15	9	4	21—41	54
3.	הפועל תל־אביב (3)	28	15	8	5	25—49	53
4.	בית"ר ירושלים (4)	28	14	7	7	27—43	49
5.	בני־יהודה (5)	28	12	10	6	15—25	46
6.	הפועל כפר־סבא (7)	28	9	9	10	33—35	36
7.	הפועל באר־שבע (6)	28	9	9	10	22—21	36
8.	מכבי יפו (11)	28	9	9	10	30—24	36
9.	שמשון תל־אביב (8)	28	8	11	9	36—30	35
10.	מכבי יבנה (9)	28	8	10	10	27—20	34
11.	מכבי פתח־תקוה (12)	28	9	7	12	40—31	34
12.	מכבי נתניה (10)	28	9	6	13	34—31	33
13.	הפועל פתח־תקוה (13)	28	8	8	12	38—34	32
14.	הפועל ירושלים (14)	28	7	6	15	43—29	27
15.	הפועל חיפה (16)	28	6	6	16	56—22	24
16.	מכבי שעריים (15)	28	4	10	14	34—19	22

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

הנוסחה של מכבי חיפה לאליפות: ניצחון ביבנה

מאת עמי הרמן

מכבי חיפה — מכבי יבנה 2—0 (0—0)

השערים: רוני רוזנטל (48, 75).

★ המצטיין: רוני רוזנטל.

● מכבי חיפה: רן, אוחנה, אוסמו, א. כהן, מרילי, ל. רוזנטל, אבוקרט, ממן, ארמלי, סלקטר, (ש. לוי), ר. רוזנטל. המאמן: שלמה שרף.

● מכבי יבנה: י. לוי, הירש, אלקבץ, עלוואה, א. פרץ, בן שמעה, זגורי, רוקבן (אבוצ'יס), יעקב, ועקנין, חלפון. המאמן: ליאון קונסטנטינובסקי.

שפט עובדיה צבי לעיני 1500 צופים ביבנה.

במכבי חיפה מאמינים באמונות טפלות. בזה נוכחנו לדעת כאשר שחקני הקבוצה ומנהליה הבהירו לפני המישחק: "תנו לנו ניצחון רב נקודות, ואנו זוכים באליפות".

זו השנה השלישית שמכבי חיפה מגיע ליבנה במחזור ה־28. פעמיים ניצחו החיפאים וזכו באליפות, וכל מה שביקשו אתמול היה לנצח, כי לדידם זו סגולה לזכיה נוספת בתואר הלאומי. אכן, אין לשכוח כי כל יריבותיה של חיפה למאבק האליפות לא הצליחו לנצח ביבנה. הפועל ת"א ובית"ר ירושלים סיימו בתיקו את מישחקיהם ביבנה, ואילו מכבי ת"א נוצח שם. רק מכבי חיפה השיג שם את כל הנקודות החיוניות.

שחקני חיפה ירדו מהצפון הרחוק, ממישטח הדשא המרשים בקרית אליעזר, לעבר העיירה יבנה ולמישטח הדשא הגרוע ביותר. מסיבה זו נזקקו האלופים לזמן רב, כדי להסתגל לתנאים הגרועים. אך שחקני חיפה המנוסים קורצו מחומר של אלופים, וסירבו בתוקף להכבש ביבנה.

במחצית הראשונה היו אלה שחקני יבנה שהכתיבו את הקצב. הם תקפו בתנופה ועם את שער חיפה, כשרק השוער אבי רן ממלט את קבוצתו משער חובה בשלהי המחצית הראשונה. הוא הגיע לשיאו בשניות הסיום של המחצית, כאשר זינק ואיגרף כדור שבעט לעברו, ומנע בזה מקבוצתו פיגור בהפסקה.

עם עלות הקבוצות למחצית השניה, שחקני חיפה שמעו בינתיים כי כל יריביהם לצמרת מובילים. הם התייצבו למחצית זו מתוך מטרה ברורה להתגבר על התנאים הקשים ולהשיג בכל מחיר יתרון. ואמנם, כבר לאחר 3 דקות בלבד, הצליחו החיפאים להפשיר את הקיפאון ולהשיג שער ראשון. היה זה המגן המצוין ציון מרילי שפרץ משמאל, הגיע עד לנקודת הקרן, ותוך לכיוון שער יבנה העלה כדור לרחבה: שוער יבנה יצחק לוי, שסגר היטב את הפינה, הדף את הכדור ורוני רוזנטל שהגיח מאחור בעט בעוצמה רבה פנימה.

שחקני חיפה החלו להכתיב את הקצב כאשר הביטחון חזר אליהם והדרך לניצחון נראתה קלה יותר. יבנה אמנם ניסתה, במספר התקפות, להשיג שוויון אך אבי רן הפגין יכולת מעולה בין הקורות. בדקה ה־75 הוכיח רוני רוזנטל, כי הוא מצוי בכושר מעולה, כשהוא קלט כדור מטווח של 40 מטרים משער יבנה, פרץ במהירות בתנופה רבה, וכאשר שוער יבנה יצא לקראתו גילגל רוזנטל בקור רוח את הכדור למרכז השער ולרשת.

הנחמה ממיפגש היורדות במסכי הטלוויזיה

הפועל חיפה — מכבי שעריים 2—1 (1—1)

השערים לחיפה: עודד בלוש (13, 73 בבעיטת 11 מטר). לשעריים: אהוד עידן (25).

★ המצטיין: עודד בלוש.

● הפועל חיפה: קרן, מירה, ד. לוי, ליפשיץ, קידושר, הרד (שטיבלמן), שטיקר, אמסלם, עמר (אוחנה), בלוש, רוקמן. המאמן: פישר לורימר.

● מכבי שעריים: לוינגר, מרציאנו, חיימוביץ, גומברג (ניאל לוי), מורחי, שוקרי (איתן שלום), עידן, קהת, משאלי, בן שיטרית, גד. המאמן: אליהו עופר.

שפט יוסף ברוסמן, 500 צופים באיצטדיון העירוני בקרית אליעזר.

גם מעט הצופים שהיו במגרש ניצלו את הקדמתו לשעה 14.00 ועם השריקה לסיום מיהרו אל מקלטי הטלוויזיה, כדי לחזות בגמר הגביע האנגלי, שרמתו הנעלה גרמה להם ללא ספק הנאה גדולה הרבה יותר.

● גיורא אנטמן, שוער הפועל חיפה, נקנס בסוף השבוע ע"י ועדת משמעת פנימית באגודה ב־10.000 דולר. הוא האשם באי התייצבות לאימונים ולמשחקים והתגלה כמי שמנע את מאמצי הקבוצה להישאר בליגה הלאומית.

מאת אברהם ציבין

הבלם עודד בלוש נתגלה אתמול כחלוץ כשרוני כובש שערים. בלוש הוליך את חבריו, כדורגלני הפועל חיפה, לניצחון יוקרתי על מכבי שעריים, במשחק בין שתי הקבוצות שירדו כבר לארצית. החיפאים ניצחו 2—1 לאחר 1—1 במחצית. שתי הקבוצות לא גילו יכולת מרשימה ומיקומן בטבלה הלאומית יכול בהחלט להעיד על רמתן.

בשתי הקבוצות חסרו כמה מכבינים, בעיקר במכבי שעריים, שהופיע עם כמה צעירים חסרי ניסיון, אבל עם יכולת לא רעה, בהתחשב בהופעת הבכורה שלהם בליגה הלאומית. הפועל חיפה היה טוב מיריבו. שחקניו הגיעו פעמים רבות למצבי הבקעה אידיאליים, אבל שחקנים כמו יוסי עמר, רונן רוקמן וגבי אמסלם התפיאו בסירובים.

בדקה ה־8 בעט גבי אמסלם מקרוב לקורה, אבל בדקה ה־13 הוביל החיפאים 1—0. עודד בלוש קלט כדור שמסר שלומי שטיקר ובעט אותו פנימה. לאחר 5 החמצות הצופות של חיפה הובקע שער מהעבר השני. בדקה ה־25 בעט אהוד עידן בחוזקה מ־25 מטר והשווה 1—1.

גם במחצית השניה לא השתנתה התמונה. חיפה היתה עדיפה אבל חסרה תכליתיות. בדקה ה־73 הכשיל מגן שעריים מרציאנו את רונן רוקמן בתוך הרחבה, השופט קבע בעיטת 11 מטר לזכות החיפאים ועודד בלוש בעט מהנקודה הלבנה לרשת — 2—1 לחיפה.

לאחר שבית"ר ירושלים יצא סופית מן המירוץ (רק 1—1 במיגרש בני יהודה)

זהירות, "האדם השלישי" מאותת ב־5—1

הפועל ת"א הביס את נתניה ומאיים מחדש לכבוש הפיסגה

מאת יצחק דנון

הפועל תל־אביב — מכבי נתניה 5—1 (4—0)

השערים לתל־אביב: שבתאי לוי (30, 42), אלי כהן (41, 89), משה סיני (3). לנתניה: שלום תקוה (87).

★ המצטיין: משה סיני.

● הפועל תל־אביב: סליאס, עמר, אקהויז (שוקרון), סאבה, הרשליקוביץ, לאבו (לברא), ברנע, אלי כהן, סיני, יאבי, ש. לוי. המאמן: דוד שוייצר.

● מכבי נתניה: בלדב, ש. מנחם, בר, ברדה, חסן, קורן, רוזון, בראל, עציוני (תקווה), לביא (ח. לוי), י. מנחם. המאמן: זאב זלצר.

שפט צבי שריר, 2000 צופים, איצטדיון בלומפילד ביפו.

הפועל תל־אביב נראה שוב כמו הר געש כבוי שלפתע החלה פורצת ממנו אש בשני המחזורים האחרונים (שני ניצחונות רצופים). עתה זה נראה כמו שיטפון, כאשר אנשי הפועל הוליכו 5 פעמים את לוח התוצאות האלקטרוני של בלומפילד, כדי לקבוע ניצחון שלישי רצוף בהתמודדות המרתקת על האליפות.

לאדומים של דוד שוייצר היה ברור, כי אסור להם לנוח על זרי ההצלחות האחרונות ועל מנת לשמור על מעמדם במאבק על התואר, חובה עליהם לנצח את הקבוצה אותה לא הצליחו לנצח בבלומפילד ב־3 השנים האחרונות.

האורחים מנתניה (בלי בני לם הפצוע), אשר איבדו כל עניין בליגה, הקלו את המלאכה על התל־אביבים שפתחו את המשחק בסערה גדולה. כבר בדקה הראשונה רמז יהודה עמר על העומד להתרחש, כאשר נגח היטב, אך השוער הנתנייתי בלדב הציל בזינוק טוב. בחלוף דקותיים העלה קפטן הפועל תל־אביב משה סיני, שהיה הכדורגלן המצטיין במגרש, את קבוצתו ליתרון ראשון בבעיטה שטוחה וחזקה מ־20 מטר.

יתרונם הבולט של המארחים שהגיעו. משחק שבה עין בא לידי ביטוי נוסף בדקה ה־30, כאשר משה סיני הגביה את הכדור אל שבתאי לוי שנגח בחוזקה לקרקע ולרשת, כדי לקבוע 2—0.

הקונצרט של תל־אביב נמשך, ובדקה ה־41 שוב פרץ משה סיני, הפעם מימין, הגביה לרחבה ואלי כהן שהגיח מאחור במרוצה נגח פנימה. וחלפו 60 שניות ושבתאי לוי הבקיע שוב את בלדב בבעיטת סיבוב נהדרת לאחר מסירה של יאבי.

במחצית השניה היתה רעיכה במשחק של הפועל תל־אביב ומנגד השתפרו חניכיו של זאב זלצר, בעיקר בזכות כניסתם למשחק של שלום תקוה וחיים לוי. שלל ההזדמנויות שניתנו לנתנייתים במחצית זו לא נוצלו ורק בדקה ה־87 המתיק שלום תקוה את הגלולה, כאשר נגח את הכדור פנימה.

בדקה ה־89 חתם אלי כהן את תוצאת המשחק, לאחר שנגח לרשת את כדור הקרן שהגביה משה סיני.

כדור הניצחון של מוטי איוניר (משמאל) בדרך לשער באר־שבע, כדי להחזיר את מכבי ת"א במירוץ הסוער לאליפות (צילום: אריה קנפר)

גם שער אחד שווה 3 נקודות

מאת דרור מגר

מכבי תל־אביב — הפועל באר־שבע 1—0 (1—0)

השער: מוטי איוניר (23).

★ המצטיין: יגאל מדר.

● מכבי תל־אביב: גינצבורג, קרמר, כהן, קריים, לוי, גולדברג, גריאני, לולו, דריקס (גוהלי), איוניר, סנדרוי (טבק). המאמן: שמעון שנהר.

● הפועל באר־שבע: מדר, ברחום, דהן, דוידי, גונן, בר יעקב, חיון (אוחנה), עזרן, סולסו, שושני, ריצמן. המאמן: נחום סטלמך.

שפט יאיר סילינגר, 1000 צופים, באיצטדיון רמת־גן.

למכבי תל־אביב כבר לא חשוב איך משחקים: העיקר הניצחון. גם מחצית ראשונה בינונית ומחצית שניה חלשה, הספיקו על מנת לכבוש שער אחד שהשאיר את מכבי תל־אביב שווה למכבי חיפה, לקראת המאבק ביניהן בשבת הקרובה. שחקני מכבי תל־אביב נראו קצת עייפים וניהלו קצב משחק לא מספק, אולם הם היו אלה שהכתיבו את הקצב, היוזמה היתה ברגליהם, בעיקר במחצית הראשונה שבה היו להם כמה דקות טובות, זאת בזכות פעלתנותם של גולדברג וגריאני בקישור. עם זאת, בדרך כלל היו מסירותיו של גולדברג לא מדויקות ואילו גריאני הירבה במסירות קצרות. מכבי תל־אביב הציב אמנם שלושה חלוצים, אך כמעט שלא נראו פריצות מהאגפים. גם איוניר היה חלש והחמיץ בעיטת עונשין מ־11 מטר.

באר־שבע שחסרה כמה שחקני מפתח (זוכוביצקי, אבוטבול, אילת, אוחנה), הציבה במקומם שחקנים צעירים, אשר במחצית הראשונה נראו קצת חסרי ביטחון. באר־שבע ניסתה התקפות מתפרצות, בעיקר על ידי חלוצה המהיר אלי ריצמן, אך למעשה לא סוכן שער תל־אביב במחצית הראשונה. בדקה ה־23 בעט חיים גולדברג לכיוון השער, הכדור פגע במגן והתהדף לרגלו של מוטי איוניר שמקרוב בעט שטוח לפינה וקבע 1—0. הזדמנות נהדרת ניתנה לאיוניר המאבק על תואר מלך השערים, לאחר שבדקה ה־25 שלח את אלי דריקס אל תוך הרחבה והשוער המצוין יגאל מדר (שהחליף בהצלחה את זוכוביצקי), נאלץ להכשילו. מוטי איוניר בעט את כדור העונשין מ־11 מטר ימינה, אך יגאל מדר זינק לכיוון הנכון וקלט.

מכבי תל־אביב המשיך לתקוף והזדמנות טובה ניתנה לאייר סנדרוי הצעיר בדקה ה־44, אלא שאת הכדור שבעט מקרוב הצליח השוער מדר להדוף ברגלו.

במחצית השניה השתנו פני הדברים. באר־שבע ערכה חילוף מוצלח: דוידי נשלח קדימה, במקומו כבלם הוצב ברחום ועזרן הקיצוני הוזז לעמדת המגן. מכבי תל־אביב נחלש מאוד ובאר־שבע התעוררה, אך לכלל סיכון ממשי של שער תל־אביב לא הגיעה. תל־אביב החליפה את שני החלוצים החלשים סנדרוי ודריקס, ובמקומם הוכנסו הוותיק בני טבק והצעיר ירון גוהלי, אך רק ב־10 הדקות האחרונות חזרה תל־אביב ליתרונה. אך את כדוריהם של איוניר (84) ושל גריאני (89) הצליח מדר להדוף, ובכך השאיר למכבי תל־אביב ניצחון זעיר בן שער. אבל גם ניצחון מינימלי שווה, כידוע, 3 נקודות.

בשניה האחרונה, בית"ר בחוץ

מאת אפרים יונתי

בני יהודה — בית"ר ירושלים 1—1 (0—1)

השער לבית"ר: אורי מלמיליאן (6). לבני יהודה: עופר צעירי (90).

★ המצטיין: אייל חיים.

● בני יהודה: אסיאג, סלמן, אייל חיים, אביב, עלה, חוקיה, ניסים כהן, ניסים, בן, קוסטיקה (צעירי), אייזנברג (גורדנה), בן טובים. המאמן: יצחק שניאור.

● בית"ר ירושלים: מורחי (שוריסה), שירזי, אשש, חנן אוחנה, דוד אוחלאי, סמי מלכה, מלמיליאן, קודש, בן הרוש, אוחנה (ששון), גולדה. מאמן: דרור קשטן.

שפט אריה פרוסט, 3500 צופים, בשכונת התקווה.

השעון הורה על הדקה ה־90, השופט פרוסט הציץ בשעונו, אוהדי בית"ר ירושלים נראו חוגגים ביציע. עוד מעט יפצחו בשירה האדירה האופיינית להם. נותרו רק כמה שניות והבית"רים יזכו בניצחון עם עוד שלוש נקודות, החשובות להם כל כך במאבק לאליפות.

הנה התקפה אחרונה של בני־יהודה. המגן סלמן פרץ מהאגף, הגביה את הכדור אל רחבת בית"ר, לפתע הגיח מאחור המחליף עופר צעירי. הוא התקדם עם הכדור אל זוית קשה ומטווח של 14 מטרים שלח את הכדור אל בין חיבורי הקורות וקבע שוויון מדהים ומפתיע 1—1. שלאחריו המשחק אף לא חודש והשופט פרוסט שרק מיד לסיום.

המחנה הבית"רי נותר המום. תוך שבועיים איבדו הירושלמים ארבע נקודות ובכך חוסל הסיכוי שלהם להתמודד על תואר האליפות. בית"ר ירושלים פתח את המישחק בצורה טובה ובמחצית הראשונה השתמך יתרון קל של הירושלמים, בעיקר הודות לקישור בו בלטו סמי מלכה וקודש. אורי מלמיליאן נשמר במרבית דקות המשחק על ידי חוקיה, אך הצליח מדי פעם לגבור על שומרו ולנהל היטב את התקפת קבוצתו. החוד הירושלמי סבל מפציעתו בשלב מוקדם של אוחנה, שהוחלף בדקה ה־16, ומלבד כמה התקפות בודדות לא סוכן שערם של החובבים בצורה ממשית.

בני יהודה לא היו הפעם במיטבם. הקשר ניסים כהן אמנם הירבה להחזיק בכדור, אך מסירותיו לא היו מדויקות. החוד סבל מחולשתם של בן טובים וקוסטיקה, וכן מפציעתו המוקדמת של אייזנברג. המערך האחורי בניצוחו של אביב היה טוב בדרך כלל, אך היחיד שהיה טוב בכל דקות המישחק היה הצעיר אייל חיים, אשר הפגין שליטה טובה בכדור וראיית מישחק נבונה.

הירושלמים פתחו את המישחק במטרה ברורה להבקיע שער מהיר ככל האפשר. ואכן, זה בדיוק מה שקרה בדקה ה־6: בן הרוש הגביה כדור לרחבת החובבים, אוחנה הדף בחזה, הגנת בני יהודה השתהתה ואורי מלמיליאן שהגיע מאחור במרוצה בעט חזק מתוך גובה מטווח של 10 מטרים וקבע 1—0.

בדקות אלה התנהל מישחק מהיר, כאשר שתי הקבוצות ניסו להשיג שערים. בדקה ה־18 ניתנה לבני יהודה הזדמנות מצוינת להשוות, אך קוסטיקה בעט מ־8 מטרים מעל למשקוף. בתחילת המחצית השניה סבלו הירושלמים מאבידה נוספת, כאשר השוער יוסי מורחי נפצע ושוריסה החליפו. הבית"רים נכנסו ללחץ, נסוגו לשערם והתרכזו בעיקר בהגנה צפופה. כן ניסו ללכוד את חלוצי בני יהודה בנבדלים והצליחו בכך בדרך כלל. מדי פעם יצאו להתקפות מתפרצות. מנגד החלו בני יהודה לארגן את השורות, משחקם השתפר ללא הכר והאיום על שער הבית"רים הפך ממשי יותר ויותר. בדקה ה־56 בעט גורדנה כדור לחיבורים ושוריסה זינק היטב והדף לקרן. בדקות אלה גבר הלחץ של החובבים, אך ההגנה הירושלמית עמדה בפרץ והצליחה לשמור על שער נקי. בדקה ה־86 התקפה מתפרצת של הירושלמים והזדמנות לאשר ששון להעלות את הירושלמים ליתרון 2—0, אולם הצלה מצוינת של השוער אסיאג הותירה את התוצאה בעינה. ואז באה הדקה ה־90, האומללה מבחינת הבית"רים, והסוף כבר סופר.

שבתאי לוי [illegible] נוגח וקובע 2—0 להפועל ת"א, בדרך לניצחון 5—1 על נתניה (צילום: רוני קנפר)

200 צופים יותר מדי

מאת ציון ניסן

מכבי יפו — שמשון תל־אביב 2—1 (1—0)

השערים ליפו: דוד אמיגה (25) עופר ריגמי (68). לשמשון: אלי כהן (55).

★ המצטיין: שלמה אלקלומברה.

● מכבי יפו: ליברמן, סלימן, דניאל, פרי, חלפון, אלקלומברה, בטביקה, לוי, מורחי (לביארה), צ'יפרוט (רגמי), אמיגה. המאמן: ברוחר מורחי.

● שמשון תל־אביב: זהר, עבדיה, אלי כהן, אודי כהן, שנידונב (ארמונית), הלל, הלוי, ארביב, מלכה, פרץ, דמתי (שוקרון). המאמן: מיכאל קדוש.

שפט יצחק רוזנברג, 200 צופים, איצטדיון באגן ביפו.

קומץ הצופים שהגיעו עצמו למגרש ביפו חזה במה שנראה כדרבי פרוורים בינוני, בו הצליחה מכבי יפו לגבור על שמשון תל־אביב 2—1, כדי להדביק על פניו בטבלה.

שחקני יפו נראו מוכנים יותר למשחק, שכן התקפותיהם היו מדויקות, מול הגנה חלשה של שמשון. רק אבי זהר, שוער שמשון, מנע ביציאותיו הנבונות הבקעת שערים כבר בדקות הראשונות. בעיצומן של התקפות יפו הצליח אלישע צ'יפרוט, בדקה ה־25, לחדור לרחבה ובעומדו כ־8 מטר מול השער הוכשל על ידי מגן שמשון. לשופט לא נותר אלא לקבוע בעיטת 11 מ', אותה ניצל דוד אמיגה להבקעת שער בבעיטה שטוחה לפינה 1—0.

עד להפסקה ירדה רמתו של המשחק פלאים ולדקות רבות היתה קומדיה של טעויות בה ניסו שחקני שתי הקבוצות להפטר מהכדור ישר לרגלי היריב.

רמתו של המשחק לא השתנתה גם במחצית השניה. אך שחקני שמשון החלו ליזום התקפות רבות יותר וכבר בחלוף 10 דקות הצליח אלי כהן, בלם שמשון, לבעוט ביעף כדור מ־18 מטר לפינה הרחוקה ולהשוות 1—1. החילופים שביצע מאמן יפו ברוחר מורחי בדקה ה־68 עשו את שלהם. דוד אמיגה הצליח לחלוף על פני מגיני שמשון מצד ימין, להגביה כדור מדויק לראשו של עופר רגמי, וזה נגח במדויק לפינה הרחוקה 2—1.

הניצחון שבא מאוחר מדי

מאת רוני דיאן

הפועל ירושלים — הפועל פתח תקוה 3—1 (1—0)

השערים: להפועל ירושלים: עופר יחזקאלי (6), אריה שפירא (75), ריפעת טורק (78). לפתח תקוה: רונן הלל (86).

★ המצטיין: ריפעת טורק.

● הפועל ירושלים: בן הרוש, תא־שמע (בכר), שפירא, נחמיאס, הרמה, מלכה, טורק, דיין, ועקנין, יחזקאלי, קורבי (שבצר). המאמן: צבי רוזן.

● הפועל פתח תקוה: ג'רבי, סאבו, בורוביץ, אלון, דוד לוי, (בסון), גיא, לוי, קייסר, חון, בן שאנן, הלל, נהרי (מסטפה). המאמן: דרור כי נוי.

שפט יצחק אורגד, 150 צופים, יסק"א.

כמה חבל, כי רק מול קומץ האוהדים שעוד נותרו לה, השיג אתמול הפועל ירושלים, כנראה באיחור, את ניצחונו המרשים ביותר מזה כשלושה חודשים, אשר ספק רב אם יסייע לו במאבק הירידה.

הירושלמים, שלמעשה כבר השלימו בשבועיים האחרונים עם ירידתם, התייצבו לשורה מול היציעים הקרחים ללא שניים מטובי שחקניהם, יעקב בוזגלו ויאיר אסייג המורחקים.

אולם ההרכב הצעיר שהציב צבי רוזן גילה שאפתנות רבה, וגם התלהבות, ולעיתים התעורר הרושם כי הירושלמים עדיין לא מרימים ידיים, ועל כך הם ראויים לשבחים רבים. כבר בפתיחה רמזו, כי אין בכוונתם לסיים את הליגה כבר עתה: בדקה השישית היה זה המגן תא־שמע שפרץ היטב באגף ושלח כדור רוחב מדויק לפרס הרחוק, שם ניצב עופר יחזקאלי הצעיר שממרחק של כ־8 מטר בעט שטוח לרשת. בהמשך חזינו במשחק ירוד ברמתו ומשעמם, שהתנהל רובו במרכז המגרש. האורחים מפתח תקוה התעוררו לפני סיום המחצית, אולם כל נסיונותיהם הסתכמו בהגבהות שקופות לעבר הבלם הגבוה ניר אלון.

במחצית השניה לא חלה כל תפנית ברמת המשחק המשעממת. למעשה, התמקדה עיקר תשומת הלב של הצופים המעטים בדיווחים על הנעשה במגרשים אחרים.

לקראת הסיום, בשל התעוררות שולה במשחקו של טורק, הצליחו הירושלמים להגדיל את יתרונם. בדקה ה־75 פרץ טורק היטב והגביה כדור מדויק לעבר של שפירא, שנגח פנימה בין ידיו המושטות של השוער ג'רבי הולש. שלוש דקות מאוחר יותר היה זה שוב טורק שהתגלגל עם הכדור במרחק של כ־30 מטר אלכסונית משערו של ג'רבי, ושלח כדור חלש שמצא את הרשת, כתוצאה משגיאה גסה נוספת של ג'רבי שהתמקם בצורה בלתי נכונה.

ארבע דקות לסיום (86) הגביה גיל סאבו כדור קשתי לעבר הרחבה המקומית הפרוצה, ורונן הלל שניצל רפיון של הבלמים הירושלמים בעט מקרוב פנימה, כדי לקבוע את תוצאת המשחק.

דקה לסיום שלף השופט אורגד בצורה מפתיעה את הכרטיס האדום לעברו של גיל סאבו, בגלל פגיעה לא נכונה במיזוח (תוך כדי מאבק על הכדור) בירושלמי ועקנין.

בסיום ירדו הירושלמים לחדר הלבשה בתחושה, כי עדיין נותרו להם סיכויים להינצל. אולם על פי מצבם המגמפת ברור, כי גם עתה סיכויים אלה קלושים ביותר.

שקול, רגוע ומשעמם

מאת אהרון שמולביץ

מכבי פתח תקוה — הפועל כפר סבא 1—1 (0—1)

השער לפתח תקוה: אסף בן שמעון (67). השער לכפר סבא: מאיר נוהר (9).

★ המצטיין: ירון פרסלני.

● מכבי פתח תקוה: מרכוס, אוזבל, בר מכבם, פרסלני, אל הזייל (אביטל), אלאספור (תביר), לוי, ירוחם, כהן, בן שמעון, רבינזון. המאמן: משה מאירי.

● הפועל כפר סבא: גרוסובסקי, ספורטה, ברגון, אופיר בן חיים, אייכשטיין, תביר בן חיים, כייכה, יפה, באארן, נוהר, פאולוס (מימוני), המאמן: ניסים בכר.

שפט יצחק זהבה, 150 צופים באיצטדיון הפועל בפתח תקוה.

בגלל החשיבות המועטה שיוחסה למישחק הליגה בין מכבי פתח תקוה להפועל כפר סבא, יכלו מאמני שתי הקבוצות לנסות שחקנים חדשים. הדבר נגד מישחק פתוח, אך לא סלל את הדרך לשערים רבים, כפי שציפו.

במחצית הראשונה היתה זו כפר סבא ששלטה שילטון מוחלט במגרש, אך לא ניצלה את יתרונה לשערים רבים למרות חסרונם של בסיקה, מימוני ואריגנר. האורחים ניהלו מישחק מסירות מדויק כאשר הכדור נע במהירות, אך ברחבת פתח תקוה לא היה מי שיממש את העדיפות בצורה הראויה. מנגד ניהלה פתח תקוה מישחק מפוחד, כאשר שחקניה מנסים להיפטר מהכדור בבעיטה סתמית שלרוב נקלטה על ידי שחקן יריב. היעדרו של בונה מסוגו של אייל בגלייבטר, בגלל יציאתו למיבחנים בספר סבורג, בלט מאוד. במרכז השדה לא היה שחקן שינווט את מהלכי הכדור למצבים שיסכנו את שער כפר סבא. הורון רבינזון ורפי כהן ניסו לפרוץ מדי פעם בעד הגנת כפר סבא, אך נבלמו בקלות על ידי הבלם מרגון חוברייה. שער היתרון של כפר סבא נכבש כבר בדקות הפתיחה כאשר בני פאולוס פרץ בדקה התשיעית משמאל והרים כדור מדויק לתיבה החמישה של פתח תקוה. קישאון לא מובן של השוער מרכוס איפשר למאיר נוהר לדחוק את הכדור מארבעה מטרים ולקבוע 1—0. בדקה ה־42 יכול היה נוהר להכפיל את ניצחון קבוצתו כאשר ניצל שוב קישאון בהגנת פתח תקוה ונגח לקורה כדור ששוגר על ידי ספורטה. הכדור טייל לרוחב השער והורחק.

במחצית השניה חל שיפור אצל פתח תקוה. מישחקה נעשה מאורגן יותר. שחקני ההתקפה רבינזון, כהן ובן שמעון העזו לתקוף יותר, וניתן היה לראות כיצד האורחים מכפר סבא נלחצים יותר ויותר לשערם.

לחץ זה של פתח תקוה הניב מספר הזדמנויות טובות. האחת בדקה ה־48, כאשר אלאספור ניצב לבדו מול גוסובסקי ובעט ממרחק שבעה מטרים כדור גבוה מעל למשקוף. השניה בדקה ה־57, כאשר תביר דניאל, שהחליף את אלאספור, הגביה כדור שנוסף משמאל, פרס לוי הגבוה המשיך בנגיחה לבן שמעון, שנגח ממרחק קצר החוצה.

אבל בן שמעון כיפר על כישלונו בדקה ה־67, כאשר בעט ממרחק 17 מטר כדור מדויק שהכין לו הורון רבינזון והשווה את התוצאה ל־1—1. היה זה לאחר שבלם כפר סבא נכשל בהרחקת כדור 20 מטר משערו, ורפי כהן השתלט עליו, פרץ לרחבה והעביר שמאלה לרבינזון. הלה, שלא יכול להשתחרר ממגינו, מסר לבן שמעון שהפעם לא נכשל. לקראת הסיום הגבירו שחקני פתח תקוה את להטם בניסיון להבקיע שער נוסף, אך ללא הצלחה.

אורי מלמיליאן (בחולצת פסים במרכז) מעלה את בית"ר ירושלים ליתרון 1—0 בשכונת התקווה, אך בני יהודה השווה על סף הסיום והוציא את יריביהם מהמירוץ לבכורה (צילום: עדי קרן)

הומבורג וב.ה.90 לליגה הראשונה בגרמניה

פרנקפורט (שרות "ספורט הארץ"). קבוצות הומבורג וב.ה.90 מברלין, עלו לבונדסליגה הראשונה עם השלמת המישחקים בליגה השניה. הן מחליפות את האנובר ושארבריקן. קבוצת פורטונה קלן, שסיימה במקום השלישי בליגה השניה, תתמודד עם בורוסיה דורטמונד בשני מישחקי מיבחן לקבוע מי תשחק בעונה הבאה בליגה הראשונה.

● דרבי קאונטי, שהיתה אלופת אנגליה ב־1975, חזרה לליגה השניה. בשני מישחקי השלמה בתוך שלושה ימים ניצחה את בלקפול 3—0 ואת רותהאם 2—1 וסיימה במקום השלישי בליגה השלישית.

במחזור הבא

- ● הפועל ים — בני יהודה (1—0)
- ● הפועל פ"ת — מכבי יבנה (2—0)
- ● מכבי חיפה — מכבי ת"א (1—0)
- ● הפ. ב. שבע — הפ. ת"א (0—1)
- ● מכ. נתניה — מכבי יפו (1—0)
- ● שמשון ת"א — הפ. חיפה (1—3)
- ● מכ. שעריים — מכ. פ"ת (4—0)
- ● כפר סבא — בית"ר ים (2—1)

● הפועל תל־אביב והפועל נתניה זכו בשבת כל אחת בשלוש מדליות זהב באליפות הנוער של ישראל בהרמת משקולות שנערכה בתל־אביב. בתחרות נקבעו שלושה שיאי נוער במשקל עד 48 ק"ג, שניים על־ידי דן עובדיה מהפועל נתניה ואחד על־ידי שלום נרישטט מהפועל חדרה.

כדורגל

העונש על אנגליה לפחות עוד שנה

ציריך (שרות "ספורט הארץ"). הקבוצות האנגליות לא ישתתפו בעונה הקרובה בגביעי אירופה בכדורגל. הוועד הפועל של איגוד הכדורגל האירופי החליט כאן שמוקדם מדי להחזיר את הקבוצות האנגליות אחרי האירועים הטראגיים בשנה שעברה בגמר גביע האלופות בין ליברפול ויובנטוס, בהם נהרגו 39 אוהדי כדורגל.

האיגוד ישם לפניו את המאמצים שנעשים להשתלט על מתפרעים והחליט לדון מחדש בחזרת הקבוצות האנגליות, בדיוק בעוד שנה. מזכיר ההתאחדות האנגלית, טד קרוקר, אמר כי הוא אופטימי בקשר לעתיד.

● ב־1903 זכתה בגביע הדני בכדורגל בניצחון 2—1 על איקסט קופנהאגן.

רווח נקי למי שנשאר בבית

ליגה לאומית

מאת יהושע שג"א

180 הדקות האחרונות שנותרו לליגה הלאומית לכדורגל צפונות מתח אדיר במאבק על הבכורה. לפחות בסיגנון ההכרעה בגמר הפלי־אוף בכדורסל, אלא שבכדורגל מצויות שלוש קבוצות בתנופת המאבק, שיתכן אף כי יוכרע בהפרשי שערים. הדבר קרה בפעם האחרונה בליגה הישראלית בעונת 1969/1970, כאשר מכבי ת"א והפועל ת"א סיימו ראשונים עם 39 נקודות והמכבים הוכתרו אלופים בזכות הפרש שערים. הכרעה אפשרית כפי שהיתה העונה במערב גרמניה ובסקוטלנד.

בשלב זה מפרידה בין שלוש הראשונות בהפרש נקודה אחת בין המקום הראשון לשלישי, ומעניין מאוד הפרש השערים שלהן: למכבי חיפה הפרש זכות 28, למכבי תל אביב רק זכות 20, להפועל תל אביב יועיל מאד הניצחון הגבוה של אתמול ששיפר את מאזן הפרש הזכות שלו ל־24.

שלושת המובילים נהנו ממעידתה הדרמטית של בית"ר ירושלים בשכונת התקוה. הירושלמים הוליכו 1—0 עד לדקה ה־90, משער בזק בפתיחה של אורי מלמיליאן, אבל ממש בשניות האחרונות ספגו שער שוויון ואיבדו עוד 2 נקודות. עתה הם מפגרים מן הצמרת ב־5 נקודות, כאשר נותרו רק עוד 6 בקופה, ומשמעות הדבר שאפילו תיאורטית אין בית"ר ירושלים יכול עוד לזכות באליפות.

מכבי חיפה, אלוף השנתיים האחרונות, ממשיך להוביל את הטבלה בזכות הפרש שערים עדיף על מכבי תל אביב, למרות שלשתי הקבוצות מספר זהה של נקודות וניצחונות. החיפאים לא מעדו ביבנה וניצחו שם 2—0, כדי להישאר בפיסגה. מכבי תל אביב, לעומתם, הסתפק בניצחון מינימלי 1—0 על הפועל באר שבע, משער של מוטי איוניר שאחרי ההבקעה החמיץ בעיטת 11 מטרים. אבל את ההצגה של השבוע נתנו כדורגלני הפועל תל אביב שבמיפגן יעילות ראוי לציון מיוחד הביסו בבלומפילד 1—5 את מכבי נתניה, כדי לשפר את הפרש השערים שלהם בצורה משמעותית.

אולי כדי להתקבל במאבק הצפוף בפיסגה מתפתחת דרמה גם בתחתית: אחרי ירידת הפועל חיפה ומכבי שעריים (שהתמודדו אתמול בחיפה שניצחה הרכב מאולתר של שעריים 2—1), זכה הפועל ירושלים בניצחון ביתי מרשים 3—1 על הפועל פתח תקוה, המקדים את הירושלמים ב־5 נקודות במקום ה־13. תיאורטית עוד יכולים הירושלמים להינצל מירידה. אבל רק בתנאי שיצברו את כל 6 הנקודות האפשריות, ושהפועל פ"ת יפסיד בשני מישחקיו הנותרים. בתיאוריה זה אפשרי, אבל מי אומר שהמציאות אינה מתנהגת כתיאוריה?

רק מעט מאוד צופים חזו אתמול במישחקי הליגה ורבים העדיפו להישאר בבתיהם לצפות בשידור הישיר המרשים מגמר הגביע האנגלי בוומבלי, שהיה חגיגה אמיתית לעיניים. לעומת הגמר בוומבלי מה כבר יכולים להציע מישחקי ליגה מן הסוג של מכבי פ"ת — הפועל כפר סבא 1—1, מכבי יפו — שמשון תל אביב 2—1?!

מלך השערים

1.	זאהי ארמלי (מכבי חיפה)	13
2.	א. מלמיליאן (בית"ר ים)	12
-.	מוטי איוניר (מכבי ת"א)	12
-.	הרזון רבינזון (מכבי פ"ת)	12
5.	רוני רוזנטל (מכבי חיפה)	11

هكذا من الأصل

הארץ

יום א', ב' באייר, תשמ"ו
11 במאי 1986

ירושלים: רח' ההסתדרות 2 טל' 224245-6, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166-8 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

תל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261, ת.ד. 233 מיקוד תל-אביב 61001

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – POB 233, Tel. 824261

להקפיד על שיקול הדעת

אחד מדוברי הבית הלבן אמר ביום חמישי כי אין להתפלא להפסיק שאכן היתה מעורבות סורית בניסיון הפיגוע במטוס אל-על ב-17 באפריל. אבל אתמול קיבלו שלושה מאנשי השגרירות הסורית בלונדון צו המורים להם לעזוב את בריטניה בתוך שבוע ימים. אך לא רק שם: השלטונות הגרמניים במערב-ברלין נוטים להאמין כי שגרירות סוריה אשר במזרח-ברלין היתה מעורבת בשתי פעולות טרור שבוצעו באחרונה בחלק המערבי של העיר.

להיבט הזה, הטרוריסטי, של הפעילות האנטי-ישראלית המתנהלת בהשראת דמשק, נוספים היבטים בעלי אופי צבאי. טילי קרקע-אוויר מסוג סא"ם-6 הוצבו לפני כחצי שנה על הגבול שבין סוריה ללבנון, ניתן להבחין זה כמה שבועות בעבודות עפר בשטחי דרום-לבנון, אשר צה"ל התפנה מהם אשתקד, שמטרתן להקל על הצבת אמצעי לחימה כבדים. אין תימה כי חוגים ביטחוניים בישראל מודאגים מהכנות אלה, והם תוהים לאן פני סוריה מועדות.

ברם, שאלה דומה נשאלת, ככל הנראה, בדמשק כלפי ישראל. אם העיתון הניו-יורקי "וואל סטריט ג'ורנל" כותב כי קצינים ישראלים בכירים משוכנעים כי מלחמה עם סוריה תהיה בלתי-נמנעת, ואם תחנת טלוויזיה חשובה כמו סי-בי-אס טוענת כי שר הביטחון יצחק רבין הודיע בצורה בוטה לכמה ממארחיו (האמריקאים) בשיחות פרטיות כי ישראל עומדת לגמול לסורים — אין לצפות כי יתייחסו בבירת סוריה לכתבות כאלה בזלזול או באדישות.

שגרירות ישראל הגיבה על המשדר הנ"ל בהכחשה נמרצת, והצביעה על כך ששר הביטחון הבהיר תכופות בפומבי כי המלחמה הטובה ביותר היא זו שלא תהיה. אבל ריבוי ההצהרות מפיהם של אישים בכירים בישראל על אפשרות של התלקחות, וריבוי הפרשנויות באמצעי התקשורת אצלנו על שיעור התעצמותו של הצבא הסורי ועל החמרת המצב הכלכלי — אשר חאפז אל-אסד אולי ירצה להסיח דעת האוכלוסיה ממנו באמצעות מתקפה על ישראל — עלולים להתפרש בצד הסורי כאילו ישראל מתכננת פעולה צבאית. פעולה זו, כך עלולים לפרש, נחוצה לישראל גם כמבצע ענישה על הטרור וגם כדי לתקן עיוותים במאזן הכוחות שנוצרו אחרי נסיגת צה"ל מלבנון.

ראש הממשלה הבהיר ביום שישי כי אין לישראל כוונות מלחמתיות נגד סוריה. שר המשטרה אמר אתמול כי למיטב הערכתו אין סוריה מתכוונת לתקוף אותנו עתה. מן הראוי שהסורים ישימו לב להודעתו של שמעון פרס ושהציבור שלנו יתרשם מדבריו של חיים בר-לב.

אפשר להבין כי הניסיון הטראומטי של מלחמת יום הכיפורים אינו מרפה מאתנו, ואנו מצווים על עירנות מכסימאלית. אבל מנבואות כאילו מלחמה היא בלתי-נמנעת יש להיזהר. יש להיזהר גם מהפיתוי לחשוב כאילו ניתן יהיה לפתור את בעיית הטרור במבצעים צבאיים נמרצים, אך בכל זאת מוגבלים. הניסיון של "מבצע של"ג" (מלחמת לבנון) יוכיח. עוד לא ברור מה השיגה ארצות-הברית בהפצצת מתקנים בטריפולי ובבנגאזי; ואף שנבצרות הציבור האמריקאי לתמוך במלחמה נגד הטרור, אין זה בטוח כיצד יגיב אם ישראל תצטייר לעיניו — ולו מטעמים פורמאליים בלבד — כתוקפן.

אין זאת אומרת כי השליט הסורי צריך לראות עצמו מבוטח כדי להמשיך בעידוד הטרור ובהרתעת מעמד ישראל בדרום-לבנון. שר המשטרה הבהיר היטב שאסד אינו צריך להשלות עצמו כאילו הוא חסין. החובה להקפיד על שיקול דעת אינה מוטלת על ישראל בלבד, אלא, במידה לא פחותה, על סוריה.

התקציב והשכר — שותפות מיותרת

התכנית הכלכלית הושתתה כולה על הקפאת השכר ושחיקתו, אולם בגישת הממשלה למו"מ על הסכמי עבודה ושכר לא חל כל שינוי ★ אם לא ייעשו שינויים מרחיקי לכת עלולה להישמט ההצלחה שהושגה

מאת שמשון אריליך

בלי להיכנס לניתוח ערכה הכלכלי הכולל של התכנית הכלכלית, אין ספק שהיא שברה בפועל הרבה מוסכמות. אין סיבה לכן שלא תשבור גם מוסכמות בתחום הסכמי השכר והעבודה. לשר האוצר החדש ישנו יתרון בכך שמעולם לא היה מעורב בנושא, וכתוצאה מכך הוא יכול להעלות בפני ראש הממשלה הצעות לשינויים מרחיקי לכת. הראשון שבהם: הינתקות הממשלה מהסכמי השכר, העבודה ותוספת היוקר החלים על כלל המשק והצטמצמות לניהול מו"מ על הסכמי שכר עם עובדיה הישירים בלבד.

הטענות שראש הממשלה ושר האוצר יצטרכו להתמודד עמן, אם הממשלה אכן תחליט לצאת מהמעורבות בהסכמי השכר והעבודה הכלל-משקיים, יהיו שהסכמים אלה מבטיחים שקט תעשייתי כיוון שהם חובקים את כל המשק. השביתות והעיצומים הבלתי פוסקים שפקדו את כלל המשק במשך קיומם של הסכמי העבודה הממסגרים בשנים האחרונות מפריכים טענה זו. הטיעון הנוסף שבעצם היותם חובקי עולם הם מסדירים את יחסי העבודה בכלל המשק, אף הוא אינו מעוגן במציאות.

להסכמי השכר, לצורה, השלכה ישירה על כל המשק. באותו חלק של המגזר העסקי הפרטי שבו אין הסכמי עבודה קיבוציים משמשים ההסכמים לכל היותר כנקודת התייחסות בלבד. השכר והתוספות הנלוות, ברמות ההכנסה הנמוכות והגבוהות, נקבעים במישרין בין העובד והמעביד במגזר של מאות אלפי מועסקים במסחר, בשירותים, במלאכה, בתעשייה, בחקלאות, ובמשרדים של בעלי המקצועות החופשיים.

גם במגזר העסקי שבו כן נהוגים הסכמי עבודה קיבוציים, משתנה הדבקות ביישום ההסכמים, כלשונם, מחברה לחברה וממפעל למפעל. חלקם מפחיתים מהם וחלקם מוסיפים עליהם. אם היתה דרושה למישהו הוכחה שהתעשיינים והמגזר הפרטי אכן מוסיפים וחורגים, היא סופקה על ידי הסטטיסטיקה האומרת שלמרות ההקפאה בשכר ואי הפיצוי בגין התייקרות, עלה השכר הממוצע במשק באחוזים נכבדים. מהסטטיסטיקה מתברר עוד כי מאז התכנית הכלכלית נשחק שכר עובדי המדינה נסו הרבה יותר מאשר בשוק השכר הממוצע במשק. שליפת "היתרונים" מתוך ההסכמים והוספת "קצפת" רבה עליהם ככל שהחברה, המפעל או הארגון קרובים יותר לקופה הציבורית (לקופת הממשלה). לגבי עובדי המדינה מיושמים בקפדנות הסכמי העבודה והשכר בדרך כלל ללא סטיות.

הסכמי השכר כתוצאה מהניהול הנוכחי של המו"מ לא מנעו על כן תביעות חריגות, ולא מנעו את המירוץ בין מקומות העבודה לשיפור ההטבות שבו כל אחד מסתמך על הישגי השני במדרגה כלפי מעלה — וחוזר חלילה. להיאורון המו"מ על הסכמי השכר והעבודה המסדירים, כביכול, נושאים אלה בכל המשק ספק אם יש על כן הצדקה. בכל מגזר, ענף, מפעל וחברה, נחתם למעשה הסכם שונה ואפילו הממשלה חתומה על שורה של הסכמים שונים עם האיגודים המקצועיים השונים בנוסף להסכם הבסיסי שנחתם עם הסתדרות עובדי המדינה, המייצגת אמנם את מספר העובדים הגדול ביותר, אבל בפועל היא ההסתדרות החלשה ביותר. אם יורידו את ההצגה מעל הבמה, וכל מעביד ינהל מו"מ במישרין עם עובדיו ועם ארגונם המקצועי היציג, והמדינה תטפל בענייני עובדיה בלבד, ייצאו כולם נשכרים, פרט אולי לעסקנים ולפקידים.

יש להניח שהפקידות המקצועית תרצה בדרך הטבע להמשיך וללכת בתלם. המוסד יצביע על קשיים ועל גורמים שיערימו קשיים. אין ספק שהמו"מ וההתנצחויות, מבליטים את העסקנים והפקידים העוסקים בנושא על הבמה הציבורית. אולם למזכ"ל ההסתדרות ולראש האיגוד המקצועי, לנשיא התאחדות התעשיינים, לשר האוצר ולמנכ"ל האוצר, די והותר אפשרויות להתגלם באמצעי התקשורת, כך שלא נטעה אם נאמר, שהם יכולים לוותר על ההתנצחויות הקולניות המתמשכות.

התכנית הכלכלית כבר תבעה קורבנות כבדים. הנהגת סדרים חדשים תתבע קרוב לוודאי קרבנות נוספים אולם אי ביצוע השינויים בנושא מעורבות הממשלה בהסכמי השכר והעבודה יהיה תמוה עוד יותר. השאלה איננה אם יהיו קרבנות נוספים אלא האם הם יוקרבו לביטול אותם הישגים שהושגו או לביסוסם.

נגיד — או שר הבנק?

מינוי חבר כנסת לנגיד עלול להפוך את בנק ישראל לעוד משרד ממשלתי

מאת אברהם טל

עשר השנים האחרונות לא היו השנים הטובות של בנק ישראל. מעמדו כגורם ממלכתי מרכזי במשק נחלש. הוחרר כסמכות מקצועית ומוסרית הועם. לדברים של הנגידים האחרונים לא נודע המשקל שהיה לדברי הנגידים הראשונים. הבנק נעשה עני יותר גם מבחינה אנושית. אמנם יש בו עדיין מבחר של כלכלנים מעולים, אבל — אומרים אלה המכירים את המוסד לפני ולפנים, "זה לא מה שהיה פעם". עובדה היא, שאין היום בבנק אף לא עובד בכיר אחד, שראוי להציעו ללא היסוס לתפקיד מישנה לנגיד הבנק.

אומרים ששחיקת מעמדו של הבנק התרחשה דווקא בימי כהונתם של שני נגידים (גפני ומנדלבום) שהיו בעלי פרופילים ממלכתיים נמוכים מאלה של קודמיהם (דוד הורוביץ ומשה זנבר). מכאן, שהרקע הפוליטי איננו אומר מאומה על סיכוייו של נגיד להצליח בתפקידו. אך זו איננה המסקנה הנכונה שיש להסיק מניסיון עשר השנים האחרונות; המסקנה הנכונה היא, שכדי להצליח בתפקיד הנגיד דרושים תנאים נוספים, שככל הנראה לא התמלאו בנגידים שכיהנו בשנים אלה.

א. תנאי ההצלחה

כדי שיהיו למועמד סיכויים טובים להצליח, רצוי שיתמלאו בו שלושה תנאים:

★ עליו להיות בעל מקצוע. בנק ישראל הוא מוסד מקצועי מובהק ובו מחלקת המחקר הכלכלי הגדולה והמפותחת ביותר בארץ. העומד בראש הבנק מופקד על ביצוע המדיניות המוניטרית (שבשלעצמה מחייבת הבנה תיאורטית ומעשית ניכרת) ואמור בין השאר גם לתת ייעוץ מקצועי לממשלה. אמנם כל נושא ניתן ללימוד, אבל יהיה בזה בזבוז זמן (ואולי גם סיכון מסוים) אם נגיד הבנק הממלכתי ילמד את המקצוע תוך כדי עבודה.

★ עליו להיות בעל מעמד ציבורי ובעל תכונות אישיות שיעזרו לו לשמור על עצמאותו של הבנק הממלכתי. הנגיד חייב לשתף פעולה עם הממשלה המוסמכת להיריחו אם מתגלה קושי בקיום שיתוף הפעולה, אך בו בזמן עליו לדאוג לכך שבנק ישראל לא יאבד את מעמדו כגוף מקצועי המבטא באופן חופשי את דעתו על מדיניותה הכלכלית, מביע באומץ לב ביקורת על מהלכים בלתי רצויים ולפעמים גם מתייצב נגדם בגלוי. מעמד כלשהו בציבור, עמוד שידרה ואומץ לב הן "תכונות נדרשות" חיוניות לנגיד.

★ אל לנגיד להיות פוליטיקאי פעיל. נגיד בנק שהיה עד למינויו פוליטיקאי פעיל באחת המפלגות, יתקשה לזכות באמון רחב. אם הממשלה או שר האוצר יהיו ממפלגתו — הוא יפעל (או ייחשד כפועל) כשאחד משיקוליו הוא לסייע בפתרון בעיותיהם בדרך הנוחה ביותר (שלא תמיד היתה, ולא תהיה בהכרח גם בעתיד, הדרך הנכונה ביותר מבחינת המשק הלאומי). אם הממשלה או שר האוצר יהיו מהמפלגה היריבה, ייחשד כעוין ומשבש בכוונה תחילה. נגיד בנק שבא מן הזירה המפלגתית, ישאף מן הסתם לחזור אליה לאחר סיום כהונתו, ושיפור יחסים טובים עם ראשי מפלגתו יהיה תמיד נגד עיניו.

ב. למה לא אמוראי

לא בכל הנגידים שכיהנו בעבר התקיימו כל התנאים הללו, ומי שעקב אחרי מה שקרה לבנק ישראל מאז הוקם ב-1954, ובמיוחד בעשר השנים האחרונות, לא יתקשה לזהות היעדרם של אותם התנאים אשר פגם ביכולת פעולתם. עם זאת, חשוב להבהיר נקודה אחת: אף לא אחד מארבעת הנגידים שכיהנו, היה "פוליטיקאי פעיל" במובן דלמעלה. דעותיהם הפוליטיות של הנגידים אמנם היו ידועות, זיקתם למפלגות לא היתה בגדר סוד. אבל אף לא אחד מהם עיסוקו העיקרי והקבוע היה פוליטיקה. כשם שלא באו מהזירה הפוליטית, כך לא חזרו אליה לאחר תום כהונתם. אם ימונה עדי אמוראי לתפקיד נגיד בנק ישראל, הוא יהיה הנגיד-הפוליטיקאי הראשון בהיסטוריה של הבנק.

בשנים האחרונות התעורר מפעם לפעם חשש שבנק ישראל הולך ונעשה למחלקה במשרד האוצר, כלומר מאבד את עצמאותו ומתפקד כחלק אינטגרלי של מערך המשרדים הכלכליים. עם מינויו של אמוראי לנגיד בנק ישראל, תהליך זה עלול ללבוש צורה חריפה יותר. אמוראי יצטרך אמנם להתפטר מהכנסת (החוק אינו מתיר כפל כהונה זה) אבל בפועל הוא יהיה מעין שר בממשלה — "שר בנק ישראל". אחרי שיוחזר תקדים אמוראי, עלולה הנגידות להיות לאחת המשרות המתחלקות דרך שיגרה בשלל פוליטיקאים. בתקופות מסויימות יהיה הבנק למעין משרד ממשלתי קואליציוני, ובתקופות אחרות הוא יהיה בנק ממלכתי אופוזיציוני.

אמוראי נחשב לכלכלן מובהק והוא מקובל על כל יודעיו כאדם הגון ונוח לבריות. יודעי דבר אומרים שהוא סגן שר אוצר טוב, השוקד בחריצות על תחום הפעולה שהופקד בידיו לשביעות רצון הבאים עמו במגע. מה עוד? איש חיובי מאד. אבל עם כל הכבוד וההערכה, אין אותן התכונות הלמדניות והשקדניות שלו מרימות אותו למעלה מעבר לכל כך מועמדים לנגידות, עד שראוי להתעלם מכל הבעיות העקרוניות שמינויו מעורר.

ג. למה מיכאל ברונו

אילו היה אמוראי המועמד היחיד האפשרי למישרה, ובלעדיו היה בנק ישראל נידון להישאר חלילה מבלי נגיד, לא היה אולי מנוס מלהשלים עם מועמדותו. אבל לא חסרים מועמדים אחרים בשטח. יש ביניהם לפחות מועמד אחד, שמוסכם פחות או יותר על הכל, שמינויו יהיה לתפארת הבנק והמדינה. מועמד זה, הפרופסור מיכאל ברונו, לא אמר את דברו, נכון לשבוע שעבר, כי לא נשאל.

קשה מאד להבין את ההיסוס הנמשך והולך בעניין זה. הגם פוליטיקאי מפלגת העבודה, וראש הממשלה בכלל זה, אינם מסוגלים להתרומם אל מעבר לחשבון המשרות המפלגתי הקטנוני? [illegible]

מאזן טוקיו

בוועידת הפסגה של שבע המעצמות התעשייתיות הושגו תוצאות ממשיות בתחום שיפור שיתוף הפעולה הכלכלי

מאת אליהו סלפטר

רוב משתתפי ועידת הפסגה של שבע המעצמות התעשייתיות המערביות הגדירו את ההתכנסות, כאחת המוצלחות ביותר בשנים עשר המפגשים השנתיים. קביעה זאת מבוססת יותר על תחושה והערכה מאשר על עובדות. גם ההחלטות בטוקיו, כמו בוועידות קודמות, היו מנוסחות בלשון היכולה לבשר תחילת צעדים מעשיים חשובים ביותר, או, לחילופין הבעת כוונות טובות שהערכה ממש לא יצמח מהן. אך הרגשת המשתתפים היתה שהפעם התוצאות יהיו ממשיות, משום שמנהיגי העולם החופשי רוצים שכך יהיה. בתחום שיפור שיתוף הפעולה הכלכלי נראה כי נעשתה התחלה של מיסוד הסדרים משותפים.

מסגרת טוקיו, כמו קודמותיה, נועדה לדון בעיקר בנושאים כלכליים. אך גם הפעם, כמו בוועידות קודמות, נדחקו אל סדר היום נושאים פוליטיים דחופים — בעיית הטרור הבין-לאומי והאסון בכור הגרעיני בצ'רנוביל — שתפסו חלק נכבד מהדיונים, תוך הרושם שחלק ניכר מראשי המדינות והממשלות "מרגיש יותר בבית" בדיון על פוליטיקה מאשר על כלכלה. להרגשה הטובה היו סיבות אובייקטיביות עוד מלפני הכינוס. המצב הכלכלי במדינות המערב טוב משהיה זה זמן רב והאבטלה, האינפלציה ומחיר הנפט ירדו. שיעור הצמיחה הכלכלית גדל, וגורמים אלה יצרו במערב תחושת ביטחון כלכלי. אפילו המחלוקת הקשה שהיתה בין ארה"ב [illegible] של דבר, לשיפור האווירה בטוקיו. בעלות הברית חשו שהמיתון [illegible] והיא צורך להפגין עמדה אחידה, גם במחיר של ניסוח יותר קרוב אל רצונה של ארה"ב מכפי שהתכוונו תחילה.

השגת תמימות דעים בנושאים הפוליטיים אכן היתה קלה מכפי שציפו. לא היו שום חילוקי דעות בדבר הקריאה לברה"מ לספק מידע על פרטי האסון בצ'רנוביל ולהצטרף לשיחות בין-לאומיות כדי לנתח את סיבות האסון והשפעותיו. בעניין הטרור נתגלו אמנם תחילה חילוקי דעות בין ארה"ב ובריטניה מצד אחד, ויתר המשתתפות מצד שני, כאשר הרפלקס המסורתי של המדינאים המערב-אירופיים שלא להרגיז את "הערבים" הצטרף אל דעת הקהל הביקורתית הרחבה בארצותיהם. אך המדינאים, במחשבה שנייה, הבינו שני דברים: ראשית, את הצורך בחזית אחידה ובעמדה תקיפה, אם רוצים בכלל להשפיע על לוב, סוריה ומדינות אחרות המסייעות לטרור; ושנית, שאם היו מסכימים בשעתו לצעדים פוליטיים וכלכליים תקיפים נגד לוב, לא היתה ארה"ב רואה הכרח לפעול בכוח הנשק.

גם הפעם לא נתקבלה החלטה על הטלת חרם כלכלי על לוב, כפי שהיו רוצים האמריקאים, אך לוב הוכרה במפורש כיעד ראשוני לשישה צעדים ספציפיים נגד מדינות שנתגלו בעידוד או מעניקות חסות לטרור:

★ סירוב לספק נשק למדינות אלה.

★ לצמצם את נציגויותיהן הדיפלומטיות ואף סגירתן לחלוטין במקרה הצורך;

★ סירוב לתת רשות כניסה לכל יתר המדינות האחרות מתוך השבע לכל מי שגורש בגלל מעורבותו בטרור;

★ שיפור תהליכי ההסגרה כדי להביא טרוריסטים לדין;

★ החמרה במתן אשרות ורשיונות הגירה;

★ שיתוף פעולה הדוק ככל האפשר בין המשטרות ושירותי הביטחון ורשויות אחרות במאבק נגד הטרור.

יפן וצרפת אמנם נבהלו קצת, כפי הנראה, מאומץ לבן ומיהרו לציין כי ההחלטות הן בגדר המלצות בלבד, אך גם בטוקיו וגם בפאריס לא נותרו הרבה ספקות שוואשינגטון רואה במה שנאמר פה אחד — וגם במה שנאמר על אף ההיסוסים — תמיכה בשתיקה בצעדים אמריקאים נוספים, לפחות נגד לוב. השישה אף רשמו לפניהם שוואשינגטון הודיעה כי תנקוט בדרך דומה גם כלפי סוריה, אם תוכח מעל כל ספק [illegible]

ההחלטות [illegible] הכוללות 16 נקודות, משתרעות על שישה עמודים, ומטרתן הגדרות "שיפורים בניהול משותף" של כלכלות השבע להבטחת "צמיחה מתמדת ושיגשוג משותף". אם כי רוב הנקודות הן הצהרתיות, הן הרבה יותר מגובשות מאשר רוב ההחלטות בוועידות פסגה קודמות. בין היתר נאמר בהן:

★ "הכרחי לקיים פיקוח הדוק של ההוצאות הציבוריות, צמיחה בלתי-אינפלציונית, נותר המפתח החיוני להגבלה ולצמצום האבטלה".

★ "חשוב תיאום הדוק וקבוע של המדיניות הכלכלית בין שבע מדינות הפסגה ולשם כך מחליטים ראשי המדינה והממשלה לקיים ועדה של שבעה שרי הכספים שיפעלו ביותר ויפגשו לעתים קרובות בין ועידת פסגה אחת לשנייה".

שבעת השרים נדרשים לבחון במשותף, לפחות פעם בשנה, את יעדיהם ותחזיותיהם הכלכליים בכתנם לשם כך "אם אכן קיימת התאמה הדדית" בין המדדים הבאים: "שיעור גידול התל"ג, שיעור האינפלציה, שערי הריבית, שיעורי האבטלה, גודל הגירעון התקציבי, מאזן התשלומים ומאזן סחר החוץ, שיעורי גידול מחזור הכספים, הרזרבות ושערי מטבע החוץ".

שרי האוצר והבנקים המרכזיים נדרשים, במסגרת הפיקוח על המדדים, לעשות כל המאמץ להגיע להסכם על אמצעי תיקון מתאימים בכל מקרה שנוצרת סטיה משמעותית מהיעדים שנקבעו, ועל התערבות בשוקי המטבע כאשר זה מועיל.

ההחלטות הכלכליות כוללות הבעת תמיכה בסיוע למדינות מתפתחות, דרישה לחיזוק "ההסכם הכללי לסחר ומכסים" (גאט"ט), והתנגדות למדיניות שמביאה להורדה במחירי הנפט. אך החשובה מכולן נחשבת ההחלטה בדבר תיאום בין הצדדים הכלכליים והמוניטאריים. משתתפי ועידת הפסגה, וביחוד האמריקאים תיארו החלטה זאת כציון היסטורי ביותר לתיאום פיננסי בין-לאומי מאז התמוטטו ב-1973 הסכמי ברטון-וודס שקבעו ב-1944 את שיטת השערים הקבועים בין מטבעות העולם החופשי.

הפעם לא הוחלט על שערים קבועים ואף לא על מדד אחד או שניים (מטבע מול זהב או מטבע מול מטבע) אלא על גיבוש ריקמת יחסים בין התנאים הכלכליים והפיננסיים העיקריים. שיטה זאת, כך מקווים האמריקאים שיזמו את הרעיון, תאפשר לא רק תנודות גמישות יותר גם התערבויות ממשלתיות גמישות יותר: היא תשיג [illegible] משותפים קובעים את בריאותה או חולייה של כלכלת מדינה מסוימת ו/או של רשת הקשרים בין כלכלות המדינות השונות. ושנית, שההתערבות לא תהיה חד-צדדית או אפילו בהתאם להסכמות בין שתי מדינות, אלא על בסיס התייעצות והתאמה בין כל המדינות התעשייתיות העיקריות.

ההחלטות שנתקבלו בטוקיו אינן, כמובן, סוף פסוק אלא רק התחלה. לא נקבעו שום צעדים מעשיים אלא רק עקרונות ועל שרי הכספים וסגניהם הוטל לגבש את האמצעים הספציפיים. ברור כי באמצעים אלה תלויה ההצלחה או הכישלון של התכנית. יש עוד טענות וטרוניות של כמה מדינות שלא באו על סיפוקן בטוקיו. אך, אם לשפוט לפי האווירה בוועידת הפסגה בטוקיו, ישנם כיום בקרב השבע תנופה מספקת ודחף מספיק כדי לגבור על נטיות סותרות אינדיבידואליות ולהתקרב אל הנחת היסודות למערכת פיננסית-כלכלית חדשה בין מדינות העולם התעשייתי החופשי.

למערכת כזאת תהיה, כמובן, השפעה מכרעת על כלכלת כל העולם החופשי וכמו כן של דבר גם על היחסים בין הכלכלות המתפתחות ולבין הכלכלות המתוכננות של העולם הקומוניסטי.

מצב-רוח / ב. מיכאל

סליחה, מה השואה?

יומיים של מבנות מרוכזות, ועדיין אינני יודע מה היא. ידעתי פעם. כנראה טעיתי. ידעתי למשל, כי היתה שואה. מסתבר כי לא עוד. רק גבורה היתה.

הגבורה, מה היא? למדתי כי הגבורה היא המרד, שעשועון נושא פרסים: "מנה שלושה מקרים של לוחמים שפוצצו את עצמם יחד עם משפחותיהם מתחת לטנקים האויבים". האלוף מבורך את מוחו במאמץ: "היה יצחק מילוסלבסקי, שאחר-כך הוצא להורג, והיה לייב גרינשפאן מגטו לודז', ונדמה לי שגם מוטק יעקבוביץ' אפילו שהוא בעצם רק אחר-כך [illegible]". מבטו של השופט מורים. הוא מתייעץ עם עמיתיו.

מניד את ראשו. "שתי נקודות". הוקך מבטיע על פניו של האלוף.

מוזאות-כפיים סוערות בקהל. האלוף מלאראגות. אבן ידוה מלבו: הוא יעבור לשלב הבא. האלוף שליד לא עבר. השופט חרץ דינו ליפול בשלב א'. הוא מתאמץ להזיק. אין דבר. לא הניצחון הוא העיקר, אלא עצם ההשתתפות. פרס ראשון — טיול לפולין, לבתי הקברות, לבתי המשרפות. פרס שני — שני טיולים לפולין.

התכנית השואה הבינלאומית הדרשה מתוראינית לעיתון: "החידון איפשר לי לדעת שהיהודים לא הלכו כצאן לטבח". (מעריב, 6.5.86).

הנה, למדתי עוד דבר חדש. כמה הבל, אלופת-נוער בינלאומית יקרה. שאת לומדת היסטוריה מחידונים. רק מחידונים יכולת ללמוד שהיהודים לא הלכו כצאן לטבח, כי הם כן. כמו צאן. וזה הסיפור האמיתי. סיפור הטבח והצאן. לא רסיסי הגבורה הבואשה, אלא עדרי הקרבנות. לא הנמרים הבודדים, אלא מיליוני הכבשים. את, אלופת-נוער יקרה, יחד עם החידון ומארגניו, רציתם לזכור ולהזכיר, ובמבואתם שוכחים ומשכיחים.

לא בושה, אגב, להיות כבש. הרוב הוא תמיד כבשים. והנמרים הם תמיד בודדים. החידון הנלעג הזה רצה לשכנע את הכבשים כי הם היו נמרים.

אבל בשואה, כפי שהיא נכרה לי מן העידן הטרום-חידוני והטרום-גבורתי, לא היתה שמץ תחושת כבוד בהיות הקורבן כבש. לנו, הצאן, היה רק לקח אחד ללמוד מן השואה: לא כיצד נהפך מכבשים לנמרים, אלא כיצד לא נהפך לזאבים.

אבל זה היה פעם. כשעוד היתה שואה שאינה נושאת פרסים.

ומה עוד למדתי? למדתי כי השואה, כלומר הגבורה, היא גם תירוץ להבנת סרטים דוקומנטריים על הגבורה. אם אפשר לקרוא לגיבוב מייגע של שאריות חומר מצולם בשם "סרט". אם גם לצילומים מפוברקים, ללהטוטי-מצלמה באליים, להתחכמויות של "אווירה" ולימרה נפוחה, יאה התואר "דוקומנטרי".

פעם, בעידן הטרום-תאגמארישי, היתה השואה עניין של עובדות קרות ומקפיאות, ולא היה צורך להוסיף לה צילומי שתפים מלאי עצבות שירית. פעם דיברו המספרים היבשים, ולא היה צורך בפסקול מפוברק. אבל זה היה פעם.

באשר לשואה קראו "שואה" ולא "מרד".

החידון עשה מן הגבורה בידור, הסרט עשה מן השואה מטרד. או מה, בכל-זאת, השואה? גם זאת למדתי ביומיים החדשים האלה: השואה כבר איננה לקח, וגם לא שיעור. לא פתוח עמודים של היסטוריה, ולא תמרור לעתיד.

רק אליבי. נסיבה מקילה. תירוץ. כמו מתבגר פרחח המסתתר מאחורי ילדותו העשוקה. "ראו כמה התאכזרו אלי", הוא אומר, "ראו כמה סבלתי. לכן אני בסדר שאני כזה. כי מי שסבל כמוני — הכל מותר לו. הם, המתאכזרים, הם יטיפו-לי מוסר? יפתחו עלי את פיהם הד לא? לי לא יאמרו מה לעשות. כי כאשר אירעה השואה שלי — שתק העולם. אז שימשיך לשתוק בבקשה."

הצדק של ועדת בייסקי

מי זקוק ל"גאונים פיננסיים", שבשכרון כישוריהם היו מוכנים להוביל משק לאומי שלם לעברי פי-פחת?

מאת משה בן-זאב

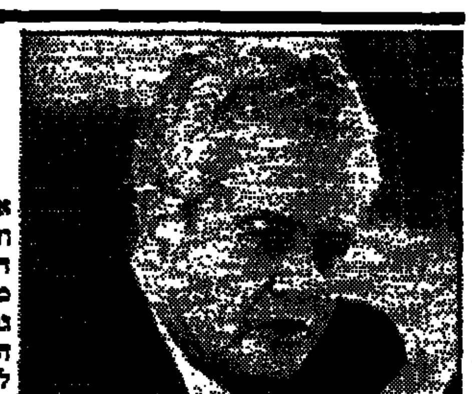

ארנסט יפת: ועדת בייסקי דחתה מוחלטת את גירסתו כאילו הוא הודיע לאירידור על רצונו להפסיק את הוויסות.

הקולות, הנשמעים בימים אלה בגנותו של דו"ח בייסקי, בשל "אי הצדק" שנגרם בו כביכול, לבנקים, הולכים בתלם הויכוח הציבורי מדו"ח אגרנט. שוב טוענים, לא נשמר האיזון בין הדרג המבצע לדרג המדיני. כובד האשמה שוב הוטל על העוסקים במלאכה היום-יומית, ואילו קובעי המדיניות נפטרו מן העניין בלא עונש, או בעונשים קלים.

אכן, לא בכדי ביקש השופט בייסקי שיקראו את הדו"ח כולו בטרם יחוו עליו דיעה. הדו"ח הוא מסמך כלכלי יסודי, מקיף ומשכנע, עד שמסקנותיו האישיות עולות ממנו מאליהן. אלה הן המסקנות ההגיוניות היחידות המתבקשות לגבי הבנקאים מן המסכת החמורה של העובדות והאירועים המתוארים בדו"ח. ואלה הן מסקנות העומדות בפני עצמן, גם אם אנשים אחרים, בעיקר שרי אוצר לשעבר, זכו ביחס קל יותר.

ועדת בייסקי מנפצת את הדיעה שקנתה לה אחיזה מסויימת בציבור, שכאילו היתה זו הממשלה, וליתר דיוק שרי האוצר לתקופותיהם, שהיו מעוניינים בויסות ושהמריצו את הבנקים להמשיך בו, גם כשאלה רצו להביא לידי הפסקתו. דיעה זו, שטופחה כנראה על-ידי הבנקאים עצמם, הניחה קיום של קשר גלוי או סמוי בין הבנקים לבין שרי האוצר, כאשר מעורבותם של שרי האוצר היתה מעורבות פעילה למען הויסות, אגב הבטחות עזרת המדינה לכל מקרה שיבוא. קיומו של קשר זה — או כפי שקראו לו בלשון עדינה "אמנה" — הופרך מעיקרו. די לעניין זה להזכיר את הדחייה המוחלטת של גירסת ארנסט יפת, שכאילו הוא הודיע לשר אירידור על רצונו להפסיק את הויסות, ושכאילו השר ביקש ממנו להמשיך ולא לדאוג לתוצאות, שכן הממשלה תבוא לעזרת הבנקים.

יוזמת הבנקים

מתברר שהויסות היה פרי יוזמתם הבלעדית של הבנקים. הם שהגו אותו, הם שהנהיגו אותו לאורך כל השנים. הם גם שפיתחו את כל ה"טכניקות" הנלוות ששירתו את הויסות, לעתים תוך הפרת הוראות מפורשות של החוק. היו אלה מנהלי הבנקים, ולא מישהו אחר, שהעלו עד לדרגת "אמנות" את שיטת המניפולציות האסורות, ויצרו למניות הבנקאיות שערים מלאכותיים, המנותקים משוויין הכלכלי; היו אלה הבנקאים שפיתחו את השימוש ב"כספי אחרים" לצורכי הויסות — בעיקר בכספים של קרנות הנאמנות וקופות הגמל — וזאת מתוך מצב של ניגוד אינטרסים, כאשר האינטרס המועדף היה זה של הבנקים ולא של אלה, שהבנקים היו חייבים להם נאמנות בדרגה הגבוהה ביותר.

היו אלה הבנקאים שפיתחו וניצלו את מערך הייעוץ הבנקאי, כדי לתת לאלפי לקוחות ייעוץ מגמתי ומטעה, בעוד חובתם הציבורית והפרופסיונלית היתה לגלות ללקוחות אלה [illegible] את הדרכים הפסולות, הכמעט מתוחכמות, שבהן התבצע הויסות על שיטותיו המגוונות במשך השנים, לרבות הדוחו"ת הכספיים המסולפים בעסקות הבין-בנקאיות שנעשו כדי ליפותם.

במלים אחרות, היו אלה הבנקים שקבעו את מדיניות הויסות, והיו אלה הם שביצעו אותה. מכאן, שבעניין הויסות אין דרג מדיני אחר מלבד ראשי הבנקים, ואין גם מלבדם דרג עליון האחראי לביצוע. ואם היה בעניין זה קשר קונספירטיבי כלשהו, הרי הוא היה בין ראשי הבנקים לבין עצמם, ולא ביניהם לבין שרי האוצר.

אשמתם של שרי האוצר ושל מוסדות השלטון המעורבים בפרשה היא כבדה בפני עצמה. אי-הבנת התהליכים המתרחשים, אי-הקפדה על קיום הוראות החוק, חוסר עירנות מספקת לסכנות שארבו בפתח, וחוסר נחישות-החלטה ואומץ-לב לפעול ולהשליט מרות, כל אלה הן האשמות ציבוריות כבדות. אך עדיין ישנו מרחק בין אשמות אלה לבין אשמתם של ראשי הבנקים, שחוללו את השערוריה הפיננסית העצומה ודחפו אותה, בעקביות ובהתמדה, אל המשבר הבלתי-נמנע הצפוי.

את המשבר של שנת 1983 ניתן היה להבין רק אילו היה מתרחש, ואילו הממשלה לא היתה חשה לעזרתם של הבנקים. רק אז היו המוני האנשים מרגישים על בשרם כיצד הולכו שולל. כדי להמחיש את עומק הנפילה שהיתה צפויה, די להביא כמה נתוני יסוד מדו"ח בייסקי, שלממצאיו העובדתיים, דרך אגב, לא נשמע עד כה כל ערעור.

השקעה במניות בנקאיות בסך 1000 דולר, בתחילת 1978, היתה שווה כתוצאה מן הויסות, ערב המפולת ב-1983, כ-4890 דולר. משמע, ניפוח שאין דומה לו בשווקים הפיננסיים בעולם. שמאחוריו אין צמיחת ערך ואין עלייה ברווחיות בבנקים, אלא להיפך מזה. במשך השנים 1977—1983, הנפיקו הבנקים מניות בשווי של 1350 מיליון דולר. אך בשנת 1983 חזרו [illegible] 920 מיליון דולר. ואז, עם בוא המשבר, [illegible] הממשלה ל"הסדר", שבישורו והתחייבות ממשלתית בסך שהוא קרוב לשבעה מיליארד דולר. משמע, פי חמישה בערך מן הסכום שהבנקים גייסו מהנפקותיהם, ופי 15 בערך מן הסכום נטו שנשאר בידי הציבור לאחר הרכישות החוזרות של ערב המשבר. למותר לציין, עד כמה תכביד ההתחייבות הממשלתית שב"הסדר" על המדינה ועל הציבור בעתיד.

שערוריה פיננסית

זאת היא שערוריה פיננסית שלא רבות כמוה בעולם, והיא מזכירה שערוריות גדולות וידועות, שהביאו להתמוטטות ממשלות ואיימו גם למוטט מערכים משקיים. וכלום אנו היינו רחוקים מזה? בנסיבות אלה, האם ניתן היה להמליץ על משהו פחות מאשר על העברת ראשי הבנקים מתפקידיהם הנוכחיים, אגב פסילתם למילוי תפקידים בכירים אחרים במערכת הבנקאית הישראלית על כל שלוחותיה?

ענישה, במובנה הפשוט והמקובל של המלה, תוכל להתקיים הן לגבי מנהלי הבנקים והן לגבי עובדים אחרים שחלקם בתהליכי הויסות היה רב, רק לאחר לימוד החומר והסקת מסקנות ממנו על-ידי היועץ המשפטי לממשלה. אם יתרחש שלב של ענישה, הוא יתרחש בבתי המשפט. מה שנראה כ"ענישה" על פי דו"ח בייסקי, אלה הם אמצעים חיוניים להגנת הציבור בפני עובדים שסרחו, והמקרה דנא בפני בנקאים שערערו יסודות מוסדיים של המערכת, הפרו את האמון שניתן בהם על-ידי הממשלה והציבור, וסירבו להסיק מסקנות אישיות בעצמם.

כעת יש מי שבוכה על הכישורים המופלגים של ראשי הבנקים, ועל כך שהציבור לא יוכל עוד ליהנות מכישורים אלה. אך מה לעשות, והכל שערוריה כלכלית או פיננסית מעלים על נס את "גאוניות" של מחולליה, אכן, ללא יוזמתם הדינמית וללא כישוריהם של ראשי הבנקים, הויסות כנראה לא היה מגיע לממדיו הגאוניים. אך מי זקוק ל"גאונים פיננסיים", שבשכרון כישוריהם היו מוכנים להוביל משק לאומי שלם לעברי פי-פחת?

תן למחשב להיות מחשב.
לעיבוד תמלילים קח CPT.

62% מהחברות בארה"ב* מעדיפות מערכת יעודית לעיבוד תמלילים.
CPT נותנת להם יותר סיבות טובות לכך.

* סקר AMS, WILLOW GROVE, פנסילבניה, USA TODAY 14.4.86

המנהלים בארה"ב דורשים היום מחשב יעודי שכל עוצמתו מופנית למשימות של עיבוד תמלילים. CPT נותנת להם את הכלי החזק, המהיר, הנוח והמקצועי ביותר. וההוכחה לכך היא ש-CPT היא היחידה המופיעה ברשימת המצטיינים של DATAPRO זו השנה השביעית ברציפות.

מעט הפונקציות שנותן המחשב האישי באות כל אחת בתוכנה נפרדת. CPT משלבת בתוכנה יעילה אחת את כל הפונקציות הדרושות למשרד הממוחשב. אתה יכול לעבור מפונקציה לפונקציה בלחיצת כפתור אחת. הפקת מסמכים מורכבים ביותר מתאפשרת בזמני זמן שהיו עד היום רק אשליה מתוקה.

מזכירה אחת עם מערכת CPT עושה יותר בפחות זמן משורה של כתבניות עם כמה וכמה מחשבים ומכונות כתיבה. בעשר אצבעותיה היא מבצעת מגוון של פעולות מתוחכמות – עריכה, סיעוף, טבלאות, חישובים, דואר אלקטרוני, מיון רשומות, ניהול רשומים, גרפיקה לתיעוד סבכי ועוד.

CPT הוא מעבד תמלילים שהפעלתו אינה דורשת לימוד ממושך ותכנון על-אנושי. המקשים הפונקציונאליים מאפשרים ביצוע חלקים נכבדים מהעבודה בלחיצת כפתור אחת. 8 "מקשים גמישים" (SOFT KEYS) מעניקים למפעילה אוסף אפשרויות לביצוע אוטומטי של משימות שונות ומשונות. אותן היא מתכנתת בעצמה.

CPT מצטיינת בהנדסת אנוש ברמה גבוהה. מסך שחור-לבן מונע עייפות. צג מתכוונן מונע כאבי צוואר וכאבי גב. הצגה בגודל עמוד שלם מעניקה שליטה מושלמת על העבודה. שיטת המסך המחולק (2 או 3 הצגות בעת ובעונה אחת) מאפשרת ביצוע מספר משימות במקביל.

CPT יכולה להשתנות בהתאם לדרישותיך (CUSTOMIZABLE SYSTEM). אינך כבול למשימות עליהן חשב היצרן. מזכירה נבונה יכולה לפתח בעצמה בקלות רבה ישומים חדשים לכל משימה ספציפית הדרושה במשרדך. תכונה זאת מאפשרת ביצוע מיידי של עבודות אשר היו תלויות בידי מתכנת.

מערכת CPT לעיבוד תמלילים מקצועי נותנת לך פתרון מושלם. הן כיחידה מקצועית במשרד ובארגון, והן כתחנה מקצועית המשתלבת היטב בתוך התקשורת של מחשב מרכזי (IBM, PRIME, DIGITAL ואחרים) וברשת של מחשבים אישיים (APPLE, IBM ועוד).

CPT היא המערכת היחידה המעניקה ישומים גרפיים כחלק מעיבוד התמלילים. פעולות של תיעוד מכני וגרפיקה עסקית מתבצעות על-ידי המזכירה עצמה.
מערכת CPT גדלה בקצב שלך. אתה יכול להוסיף תחנות עבודה, אמצעי אחסון מרכזיים ועוד, עד לקבלת פתרון כולל למשרד הממוחשב.

CPT מיוצגת בישראל ע"י חברת סיסטמטיקס, המעניקה את מלוא השרות המקצועי – התקנה, הדרכה, תמיכה, ותחזוקת חומרה, מרכז תוכנה שוטף ותמיכה טכנית. על לקוחות סיסטמטיקס נמנים ארגונים מן המובילים במשק: חברת חשמל, הסוכנות, אוניברסיטת ירושלים, בנק הפועלים, בנק לאומי ועוד.

מערכת CPT לעיבוד תמלילים היא השקעה לא קטנה אך חיונית, למשרדים ולארגונים המבצעים עיבוד תמלילים מקצועי בהיקף גדול. CPT מייעלת את העבודה, חוסכת זמן מזכירה, חוסכת כח אדם והעיקר – מפנה את המנהל להתמודדות עם הבעיות האמיתיות של המשרד.
להדגמה אישית חייג: 03-7510351

CPT®
מערכות למשרד הממוחשב
סיסטמטיקס בע"מ Systematics
בית הקדן, דרך ביאליק 155, רמת גן, 52523 03-7510351

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

עוצו עיצה

לפסטיואל עכו יש יועץ אמנותי חדש, שמעון לוי, במקום המנהל האמנותי עמית גזית

זאת היתה, ככל הנראה, הכהונה הקצרה ביותר של מנהל אמנותי במוסד כלשהו. עוד לא יצא חודש מאז הוכרז שבימאי עמית גזית הוא המנהל האמנותי של פסטיואל עכו, וכבר מתברר שהוא לא. מי שיתן לפסטיואל לתיאטרון אחר את צורתו האמנותית (נוסף על כישרונם ורצונם הטוב של כל הכותבים, המביימים והמשחקים) יהיה ד"ר שמעון לוי.

כדי להבין מה קרה כאן, צריך לחזור מעט לאחור. בשנה השישית לקיומו, עת קיבל פרס יוקרתי על היותו מפעל חשוב ובר־קיימא, ואחרי שנדמה היה שעלה על דרך־המלך האירגונית, עם מנכ"ל, מפיק ומנהל אמנותי, פקדה את הפס־טיואל מכת עזיבות. תחילה פרש המנכ"ל צורי בקר, שנתמנה למנכ"ל בית לסין. המפיק אבי יפרח מונה לתפקיד הכפול של מנכ"ל־מפיק, ויתמנה לתפקיד במלוא הקיטור אחרי שיגמור להפיק את פסטיואל ישראל. אחר־כך פרש גם המנהל האמנותי תום לוי, גם מפני שטען שההנהלה הציבורית של הפסטיואל לא מתייחסת למפעל ברצינות הראויה לו (טענה שהוכחשה בתוק־פה על־ידי ההנהלה הציבורית), ובעיקר כדי להתמסר למנהל אמנותי של בית לסין.

ההנהלה הציבורית של הפס־טיואל ישבה ופגשה מועמדים לתפקיד המנהל האמנותי, ובחרה בעמית גזית. רק פרט קטן לא סיכמו עימו בתהליך הבחירה, והוא השכר שישולם לו עבור עבודתו זו. כשהתברר שגזית מעדיף לנהל את המשא ומתן על־ידי סוכן, וכן שיש פער בין הסכום המוצע לו לבין זה שהוא מוכן לקבל, ואחרי שהוא ביקש לפרוש, שוכנע, וחזר בו, התברר שהצדדים לא מגיעים לעמק השווה משום. וגזית נתבקש להחזיר להנהלת הפסטיואל את הטקסטים שקיבל לעיון. גזית סבר שניתן היה להגיע לסיכום כספי מספק במעט רצון טוב, ושלעבודה ולאחריות יש מחיר. הלקח הוא, שכשבוחרים אדם לתפקיד צריך לדון גם בגועל־נפש ששמו כסף, זה חייב להיות חלק מההחלטה.

כיוון שימים עוברים והפסטיואל מתקרב, וצריך לקרוא טקסטים ולהחליט, נמלכו אנשי ההנהלה הציבורית ופנו אל ד"ר שמעון לוי. התפקיד, כפי שהוא מוגדר עתה, אינו "מנהל אמנותי" אלא "יועץ אמנותי", וכך חזרו למבנה האירגוני שהיה לפסטיואל לפני שנתיים, עת נכנס תום לוי לתפקיד.

אפשר לכאורה לטעון, שלתואר אין משמעות, והעיקר שמישהו יעשה את העבודה במסירות. מה גם שמדובר כאן בטיפול ביצירות במערכת קיימת ולא ביצירה עצמה. זה נכון, ובעיקר משום שבסיטואציה שנוצרה לא היו הרבה ברירות. אלא שהסיטואציה שנוצרה מרגישה שבּ, שפסטיואל עכו הוא רחוק מלעלות על דרך המלך האירגונית, ולמאר־בית אין עדיין קונספציה על דרך הניהול הראויה. ברגע שפורשים אנשים, פתאום מתחילים סלאים אירגוניים. גם העובדה שנוצר ויכוח על שכר המנהל האמנותי, מעידה על כך שהנהלת הפסטיואל רואה בו עדיין דבר שאינו ראוי למשרה שלמה. הם רוצים מנהל בחצי או רבע משרה.

אינני אומר שאי־אפשר בתנאים אלה להשיג אנשים טובים לתפקיד (וזו הזדמנות לאחל לד"ר שמעון לוי הצלחה, ולקוות למענו ולמעננו שהפעם סיכמו את תנאי ההעסקה בעוד מועד). אבל אם מדברים על מפעל רציני, שצריך לטפל בו גם בין הפסטיואלים ולא רק לקראת פסטיואל ודי בתנופה, אז חצי משרה רחוקה בתחום האמנותי, או "ייעוץ", לא נראים לי פתרון מספק. זה מה שאפשר היה להשיג השנה. אבל הגיע הזמן שהפסטיואל הזה יתייחס לעצמו ברצינות רבה יותר. אני יודע שקל לי לשבת ולייעץ, אבל דווקא משום כך אני מתנגד לרעיון של חזרה לפסטיואל עם יועץ.

את מי מעניינת הדרמה הגרמנית?

סימפוזיון על הדרמה הגרמנית התנהל לפני אולמות כמעט ריקים באוניברסיטת תל אביב

על השאלה שבכותרת יש שלוש תשובות. האחת היא שזה מכון גתה, השוקד על הפצת התרבות הגרמנית ומוכן להשקיע לשם כך בתרגום טקסטים גרמניים או בהבאת אנשי תיאטרון גרמניים לסימפוזיון על נושא זה בארץ, ולצדו הענף הישראלי של מכון התיאטרון הבינ־לאומי שמתפקידו לטפח את קשרי התיאטרון בין הארצות. השנייה היא שמותיהם של מרצים לתיאטרון ואנשי תיאטרון מאוניברסיטאות תל אביב, חיפה וירושלים שנשאו הרצאות בכנס והתנהגו בלהט. התשובה השלישית היא על דרך השלילה.

את הקהל זה כנראה לא כל כך מעניין, שכן ספק אם בכל אחד מהמושבים נכחו יותר מארבעים איש.

מי שרצה יכול היה לצפות בהיצע של התיאטרון הישראלי בדרמה גרמנית: תלמידי החוג לתיאטרון הציגו את "אורפיאוס" של פטר ברייגר ו"פתר תקוה" של הרייך הוד לישי" של פרנץ קסוור קרץ. תיאטרון הספריה הציג את "די, בן אדם" של קרץ, ומחלקת הדרמה של "קול ישראל" הקליטה בנוכחות קהל את "הסבור" של היינר מילר ואת "שקיעת הסיטואציק" של האנס מאגנוס אנצנסברגר, בנוכחות המ־חבר.

הרדיו הישראלי פתוח לתסכיתים גרמניים, מתוך העניין של עודד ביאל ושמעון לוי, ומתוך הכרה בעניין והחידוש שבתסכיתים אלה. התיאטרון הישראלי מודע אולי לעניין שבתיאטרון הגרמני, אך בוודאי אין לו את התקציבים שי־אפשרו לו להידמות לתיאטרון הגרמני כמו שהוא. אחד ממשתתפי הסימפוזיון, ד"ר פטר פון בקר מגרמניה (מעורכי כתב העת תיאטר היטה, בו אפשר לראות צילומים מרהיבים של הפקות התיאטרון הגרמני) טען שדווקא העוד ההגבלה התקציבית גורם לקפאון בתיאטרון הגרמני, למרות פריחת הדרמה.

בדיון שנושאו היה "מחזות גרמ־ניים על בימות בישראל - האם, כמה ולמה" נכחו כעשרים איש, וביניהם רק מנהל תיאטרון אחד. המארגנים שקלו אפילו לבטל את הדיון הזה. ד"ר ענת פיינברג הציגה בתחילה את רשימת המחזות מן השפה הגרמנית שהועלו בארץ וטענה שהעדר הפתיחות נובע מאי הכרת השפה הגרמנית על ידי האנשים הקובעים בתיאטרונים. היא סברה שהסיבות להצגת דרמה גרמנית הן בדרך כלל מקריות, למרות (ואולי בגלל) השפע ההולך הגובר של הצגת מחזות אלה. מה שהיה ברור מדבריה - למרות שהיא דיברה כאילו על מיעוט דרמה גרמנית - הוא שמצבה של הדרמה הגרמנית בארץ טוב בהרבה ממחזאות בשפות אחרות, למעט אנגלית. מחזות צרפ־תיים מוצגים אצלנו עוד פחות, ואף אחד לא מקיים סימפוזיונים בנידון. לעומת זאת התיאטרון הצרפתי מתקן בדרמה גרמנית.

פרופ' יוסי יזרעאלי סבר שמוזר בכלל הדיון בנושא כזה, וקשה לו להעלות על הדעת דיון כלבנון על העלאת מחזות גרמניים על בימו־תיה. לכך קיבל תשובה שהסימפוזיון אורגן בגלל עניינו של מכון גתה בנושא, ומכון גתה אירגן סימ־פוזיונים כאלה גם בלונדון. לאן הגיעו המשתתפים בדיון לכך שזו לא מקריות ולא בחירה, אלא מידה של עניין בין אנשי התיאטרון הישראלים בחברה הגרמנית שלפני מלחמת העולם השנייה ואחריה, מתוך רצון ללמוד דרך הראי התיאטרוני שלהם משהו על עצמנו.

כך פונה התיאטרון הישראלי בשנים האחרונות לדרמה הגרמנית מן התקופה שבין המלחמות - הדרבאות און ברכט המוקדם - כדי ללמוד לאן אנחנו הולכים (מתוך ידיעה לאן הם הגיעו) ולמחזאות הגרמנית המודרנית כדי לראות איך הם חיים אחרי זה, ואיך רואים את זה הנוער, כמו שרואים או קרץ. אין זו כוונה מלמעלה, אלא תוצאה של תהליך חברתי בישראל.

אם זה העניין שלנו בדרמה שלהם, הדרך לצד השני של המטבע לא היתה רחוקה. פטר פון בקר נשאל מה היא, לדעתו, הסיבה לפו־פולאריות של "גטו" בגרמניה. מתשובתו היה ברור למדי שהמחזה של סובול זכה להצלחה בגרמניה מן הסיבות הלא נכונות. אם בארץ זהו חשבון נפש שלנו, שנעשה למעננו על ידי אחד מאתנו, ומראה אותנו גם בחריף שבכאבנו כאנשים קטנים (טובים ורעים), בגרמניה זהו מעין אליבי המביא לתחושת הקלה אצל הקהל, מלבד הצד הספקטקל־תיאטרלי שבו, המדהים בכך שהוא מתרחש בגטו. פרופ' אריקה פישר־ליכטה הודתה באי הנוחות שלה מן העובדה שמחזה כזה פופולארי כל כך דווקא בגרמניה.

התיאטרון קיים בתוך חברה ולמען החברה - טענה פישר־ליכטה בסקירתה על הדרמה הגרמנית המודרנית. הוא קיים גם כדי לבחון ולגרות את כל מערכות הטאבו החברתיות.

הבימה היא המקום לגעת בטאבו, כיוון שבחיים לעולם לא נגיע. אבל כל אחד צריך לעסוק בטאבו של עצמו. אי אפשר לעבור טיפול נפשי על ידי שליח. כשאנו רואים את "גטו" הוא כתב על היהודים והגר־מנים שלנו. כשהגרמנים רואים את "גטו" הם רואים מחזה ישראלי־יהודי וקולטים אותו כאילו נכתב על היה־ודים הגרמנים שלהם. לכן המחזה של פאסבינדר הוא שלהם (והכוונה להפגין נגדו) על הגרמנים והיהודים שלהם.

להם אין סיבה להפגין נגד סובול, כאן או שם. להיפך. אינני חושב שסובול כתב מחזה כזה בכוונה, מתוך מטרה להצליח בגרמניה. אך זוהי התוצאה.

אם הם סבורים שעדיין לא קם המחזאי הגרמני שיעיז לכתוב מחזה על הנושאים של "גטו" - כמו שסבר מנהל מכון גתה בישראל ויירסינג - אז זוהי הבעיה שלהם. בכך נבדל התיאטרון הישראלי מן הגרמני, שכן קמו מחזאים שהעזו לגעת בכל הטאבואים שלנו. אבל מה שסובול עשה לגרמנים ב"גטו" הוא להוציא את ערמוני אשמתם מן האש, והאור־חים מגרמניה בסימפוזיון זה היטיבו להבין את זה, למרות שלא זה היה נושא הדיון.

קרץ דרך העלים

פסטיואל ישראל מזמן הזדמנות להכיר מחזאי פורה, מיוחד ועצוב * מיני פסטיואל קרץ בתוך פסטיואל ישראל הוא תוצאה של מה שיש.

ההתחלה היה התיאטרון האמ־ריקאי המיוחד "מאבו מיינס" והבי־מאית שלו ג'ו אקאלייטיס.

הם מעלים את מחזהו של פרנץ קסאוור קרץ, שכותרתו גזורה מן הפתגם הבאווארי "מי שצועד דרך העלים, מוכרח להסתגל לרשרוש". לפיכך המעשיה על בעלת האיטליז ומאהבה, על פרטי חייהם העלובים והמדכאים המובאים אל הבימה בהיפר־ריאליזם מיכא צריכה היתה להיקרא "דרך העלים". אבל המאר־גנים העדיפו את הגירסא הספרותית יותר "מבעד לעלים", שהיא די זרה לרוח שפתו של קרץ.

תיאטרון ישראלי מגלה עניין גובר והולך במחזאי זה, שלראשונה הועלה בתיאטרון באר שבע דווקא ("תכנית בבקשתך" ו"אוסטריה עי־לית" - עוד בשנת 1976). תיאטרון הספריה העלה מיומנו את "די, בן אדם" עוד לפני הפסטיואל, בבימוי של יורם פאלק ובהשתתפותו של גד קינר, שהוא חוקר דרמה גרמנית, עם דגש על קרץ ובני דורו. יוצא איפה שהפיוס האורבאני ה"דוה" של קרץ אינו זר לקהל ולאנשי התיאטרון בישראל.

בתכניות הרפרטואר של הקאמרי והבימה נמצאים מחזות של קרץ מזה מספר שנים. האפשרות להביא מחזה אחד שלו מארצות הברית, החישה את תהליכי ההפקה בארץ, של "החוזה" (בהבימה, בבימויה של נולה צ'לטון) ו"הקף" בתיאטרון הקאמרי בבימויו של אהרון אלמוג. ואילו אוניברסיטת תל אביב מעלה את "פתר תקוה ברייך השלישי".

הצימוק הפסטיואלי הוא בואו של קרץ עצמו. זו תהיה לו גם הזדמנות לראות לראשונה את "דרך העלים". שלטונות ארצות הברית נבהלו מעברו הקומוניסטי ולא הניחו לו לבוא לבכורה. קרץ הוא מבקר חריף של אמריקה וכל מה שהיא מסמלת ומשווקת. לדעתו, בחיים הגרמניים. היום הוא אולי קו־מוניסט לשעבר, אבל תהליך היזנת־קות מאותם רעיונות הוא - לדבריו - קשה ומכאיב. "עלי להפוך עמוק זאת וזה אני עושה באופן הטוב ביותר על ידי כתיבה".

בכנס על דרמה גרמנית יוחדו לקרץ שתי הרצאות. גד קינר דיבר על הצד האפי של התיאטרון שלו מחד ועל ההיפר־ריאליזם שלו מאידך. לאנס רונגנציג־מלכין הר־אתה את האליטות שכמלים ששם קרץ בפי דמויותיו. השפה שלהן מו־גבלת, מורכבת מקלישאות ופתג־מים. זוהי שפה מלאכותית שנקלטה מבחוץ, לא הופנמה ולכן גם איננה מגיעה אל הרגשות של הזולת ושל הדמות עצמה. אם תיאטרון האבסורד עסק במוסר קומוניקציה, הרי שהדמויות של קרץ עוסקות יותר בהעדר קומוניקציה בין האדם לבין עצמו ולרגשותיו, והתוצאה מכך עם זולתו.

אולי יבוא יום תראה גם אצלנו מחזות שיוצריהם הפנימו את טכני־קות התיאטרון של קרץ ונלמד לחפש בחברה שלנו את מה שהוא מחפש ומציג מן החברה הגרמנית בת המעמד הבינוני־תעמלתו. "אני תמיד חושב שכתיבה משמעה חשיבה פומבית, אלא שכמעט אין איש שם בתוך המקשיב למה שנאמר" - הוא אמר בראיון. "החברה שלנו מונעת שאלות, אפילו בסי־סיות ביותר, בנוגע למוות, להכנסה ולצרכים האינטימיים שלנו. התי־אטרון יכול להיות את ההזדמנות האחרונה לחזות את השאלות האלה ולהעניק להן מציאות. . . כיום אני חושב שהתיאטרון מרגש ביותר. הוא כלי כל כך מיושן, מחר ומצחיק. זה דומה לנהיגה של משאית בת 30 שנה באוטוסטרדה מהירה. ובכל זאת הוא עדיין צורת אמנות, המשמשת עבורי גם דרך של התגברות."

תזמורת חובבים מול אורגאן בכנסיה

מאת אורי אפשטיין

קונצרט התזמורת הקאמרית של אוניברסיטת תל אביב בניצוחו של סם זבה, עם הסולן מרטין האייר — אור־גאן, בכנסיה הלותראנית "הגואל" בירושלים. בתו־כנית: יצירות מאת הנדל, באך, בריקסי וגלוק.

האורגאניסט מרטין האייר נוטה למלא את חלל הכנסיה בהצללות מלאות, עשירות וכבדות, המבקשות ליצור רושם של הוד והדר מנופחים כלשהו. גישה זו קרובה לרוחו של הנדל בקונצ'רטו לאורגאן מס' 13 בפה מאז'ור, אף כי עוצמות הצליל החזקות והמהממות חרגו מעבר למסגרת של האורגאן הקטן, שלו העדיף הנדל את הקונצ'רטי שלו. מגמת הפומפוזיות גרמה לדלות בבחירת רגיסטרים, והתוצאה היתה גושי צלילים שעירפלו במידת־מה את המרקם הקולי והתבע שקיפות רבה יותר, בעיקר בפוגה, בלארגו ובפוגה בדו מז'ור של באך.

מיקום התזמורת בקצה הקדמי של הכנסיה, מול האורגאן שבקצה האחורי, גרם לעתים לחוסר התאמה, נוסף על כך ההגברה היתרה שגרמה האקוסטיקה המהדהדת לצ־ליל התזמורתי.

המנצח סם זבה נהג בתבונה כשנקט מהירויות זהירות, שהצליחו למנוע טשטושי־צלילים רב מדי. אילו היה מוכן גם להדגיש את עוצמת הצליל, בעיקר בפתיחה ל"איפיגניה באווליס" של גלוק, היה מונע הצללות דחוסות ועמוסות מדי, שהמחישו כי היצירה נכתבה לאולם אופרה רחב־ממדים ולא לחלל כנסייתי צר וגבוה.

התזמורת מורכבת לא רק מ־תלמידי האוניברסיטה, אלא גם מחובבי מוסיקה בעלי מקצועות שו־נים ומגוונים. זה גוף חובבים סימ־פאטי, שבהתלהבותו ובמסירותו מ־שיג מידה סבירה של דייקנות ואיזון בהצללה, לשמור באקוסטיקה הכנ־סייתית המקיפה להרכב, שבו השאיפה לשלמות עדיין עולה על הגשמה.

טעם של עוד

מאת הרי גולומב

קונצרט של זמרת האלט מירה זכאי ומנגנת הויולה רבקה גו־לני עם "אנסמבל מוסיקאטה" - עדית צבי (פסנתר), אברהם מלמד (כינור) ושולמית להרן (צ'לו), במוזיאון תל אביב. בתו־כנית: מיצירות באך, ברהמס ושומאן.

החסרון העיקרי בהופעתה של מירה זכאי בקונצרט זה היה אורכו הקצר.

היא ביצעה רק "שני שירי ערש" מאת ברהמס, שהן מן הגשו־מות והעמוקות שביצירות המוסיקה של כל הזמנים, והשאירה "טעם של עוד" מתסכל. ליקויים מקומיים מועטים (בצלילי הפיאניסימו ברג־יסטר הגבוה, הקשים במיוחד להפקה בתנועה וכן כמה צלילים נמוכים שכוסו על ידי הכלים) היו כתמים שאינם יכולים להעיב על זוהר השמש. זו היתה חוויה מרגשת ומרוממת.

בכל תכנית הערב התגלתה רבקה גולני כוויולנית בעלת אישיות חזקה, דינאמית (עד כדי אגרסיביות ופעלתנות יתר) הסרת מנוחה. אין ספק במוסיקאליות הרבה שלה ובגוון צלילה החם המלא, מאנתת ואחידה יותר, אף שתבלטות לא פעם בגוב־נותה. הנעה הצליתת שלגעמת להת, שהקסימה בעיקר בנגינת הפרק האיטי ביצירה של שומאן.

הפסנתרנית עדית צבי היתה מלווה קאמרית קשובה ואמינה, אך בחלקים הסולנים רבו מדי ההמנעות הסכבויות, והיא לא הצליחה להטביע על המוסיקה חותם ברור של אמירה אישית. הכנר אברהם מלמד היה שותף נאמן ושווה ערך לרבקה גולני בארבעת הדואטים של באך. אלה פנינים של פוליפוניה עי־לאית צרופה ומפעמת שכמעט אינן מוכרות לקהל קונצרטים. בשאר היצירות היה בצל שותפיו למרות היות הכינור בעל הצלילים הגבוהים הנושא מרבית המנגינות הראשיות. בעיקר ברביעיה הפסנתר של שומאן נשמעו אצלו מספר חריקות וחריגות מניקיון האינטונציה העולים בבי־צועו בלתי רציניים ובלתי רצוניים.

בקונצרט זה ציין "אנסמבל מוסיקא־טה" 10 שנים לקיומו, והיה זה אמנם קונצרט של מוסיקאים קאמ־ריים רציניים. האקוסטיקה של אולם מלי קאופמן גרמה, כתמיד, להצפת האוזן באופן לא נעים ולעירעור אפקטים אקוסטיים עדינים.

מכת בכורות

מאת אורנה לנגר

"בכורות" - מוסיקה יהודית אמנותית, פרוטיל 86 בביצוע תזמורת רשות השידור. בתו־כנית יצירות ישראליות־יהודיות, חלקן בביצועי בכורה. מאת אברהם הירה, יאן ראד־זינסקי, ישראל ארלסון, גרשון לבינסון, עודד זהבי ומרדכי ראוול.

תזמורת רשות השידור הואילה הפעם להעניק לציבור הירושלמי פסח כשר למהדרין, תוך טעימת מבחר ביצועי בכורה של יצירות על נושאים יהודיים, של מלחינים צעירים ופחות צעירים. משמעות "היהודית" נתפסה במובן הרחב ביותר של המלה, החל מתרגומים לטיניים של גר הצדק הנזירי עובדיה שחי לפני 800 שנה ועד לשיר "מאירקה מיין זון" של ראוול בעיבודו של ישראל ארלסון. אפילו מנגינות התנהגה יהודיות עממיות לא נעדרו - כמו למשל בעיבודו הקאמרי של אברהם הירה "ניגונים" למקהלת גברים רף כלים - ובהן טמונה מלכודות של מתקתקות, שלא כולם השכילו להימלט ממנה.

בהרכבים האינסטרומנטליים המ־עניינים שהושמעו בערב זה בלט מגוון עשיר של כלי נקישה, נבל ופסנתר. שימוש יפה עשה המלחין יאן ראדז'ינסקי בקלרינט במקום בכלי הקשת הקונבנציונאלים כבר בר ראשי של הבלדה "ונהלע רעי יתומה" מאת איציק מאנגער.

לכלי זה יש אכן אופי אישי ויש־יותר, והרכבים הדומים המיט־סיים שבבלדה אכן באו לידי ביטוי.

תזמור עשיר ומגוון של כלי נשיפה, שזיקה גם כלים עתיקים בשילוב עם קול האדם, היה במונודראמה הארוכה מדי "שאול" של המלחין עודד זהבי. הניגוד בין מצביא ומלך מצליח, לבין הייאוש של העימות הכושל עם דויד הובלטו יפה באקספרסיוויות בכר עברים של זמר הבריטון המבטיח ארי צ'מה מבריסון בריא לפאלסט־טנור.

"קארמינה בורנה" בסגנון גרשון לבינסון היתה יצירתו "דפים מן הגניזה", לבאריטון, מקהלת ילדים ולהקה כלית. הטקסטים הלאטיניים בעקבות עובדיה הגר מופיעים בהיפוך משמעות. הם אינם מייצגי התופת, אלא האמונה הנוצרית הלוהטת של אביר מסע הצלב שהתגייר.

קשה היה לעקוב אחרי התוהו ובוהו של התכנית, שהיתה אמורה להדריך את הקהל בלבירינט המל־חינים הצעירים ויצירות הבכורה שלהם. גם שיר הנשמה הסוריאליסטי של ישראל ארלסון "אומר בשבתי" נשמע קצת כמו "אנו נתגבר" ולא הצליח להפיח תקוה בקרב הקהל שציפה לביכורי יצירות מקוריות קצת יותר.

*

רסיטל של הפסנתרן אילן רוגוב במוזיאון ישראל. בתכנית יצי־רות של שוברט, שומאן וליסט.

הקושי במוסיקה הוא ליצור את הדומיה. במקרה של כלי הקשה רב הקושי פי כמה. מגוון עצום של שקט, החל מפיאנו ועד לפיאניסימו, שמענו בנגינתו של אילן רוגוב. תגיד האסכולה האקוסטית של ולדי־מיר הורוביץ.

ביצירות רומאנטיות כמו הקרנבל של שומאן, ובעיקר ביצירות של ליסט, קיימת תמיד סכנה של גלישה להפגנת שרירים וירטואוזית גרידא. לא כן בנגינתו האמריקה הסנגאלית של רוגוב (תלמידו של לאונרד שור) שידע להתמודד עם איכויות צליל במגוון עשיר ביותר, והשכיל להעניק אפילו לליסט, שיצירותיו הן בדרך כלל הפגנת בר־אורה, מימד של רוחניות התעלות, שבה היה אפילו קשה לזהות את ליסט.

פיאנו שקוף וצלול כמו באטיוד הטרנסצנדנטלי של ליסט, תום נפלא כמו באימפרומפטו של שוברט, בו העניק רוגוב לכל אחת מהחזרות על הנושאים גוון צלילי אחר, ניתן לשמוע רק בנגינתו של פסנתרן חושב המתמודד גם עם המשמעות של היצירה עצמה, ולא רק עם הטריקים הקטנים של פסנתרנים.

מעבר לכל האסכולות - הגרמנית או זו של הורוביץ - בלטה בנגינתו של רוגוב האלגנטיות. יצירה התו־בעת מהמבצע להחליף עורו כזיקית במהירות מסחררת ולהעניק לכל קטע אופי שונה להלוטין - הקרנבל של שומאן - לא היתה עבודה אתגר וירטואוזי אלא מסע הרפתקאות סגנוני ומתוק בעולם הצלילים. כך הפכה יצירה תכניתית שתלמידי קונסרוואטוריון מתענגים על כיבושה להוויה נדירה של איכויות צליל ומגע אוורירי ולתפיסה מגובשת של יופי.

יום עצמאות קלאסי

יום העצמאות הזה יהיה בסימן מו־סיקה קלאסית. זה יתחיל בערב יום העצמאות בתיאטרון ירושלים, בי קונצרט המסורתי השנתי של תז־מורת רשות השידור בניצוחו של גארי ברתיני. ההכנסות קודש לאג־ודה למען החייל והחסות היא של ראש הממשלה. בתכנית הסימפוניה הראשונה של מאהלר וכן הופעה של שני זוכי תחרות "האמן הצעיר" של קול ישראל. בתחרות זו זכו במשותף בפרס לראשונה הצלן אלכסנדר קצנובסקי והפסנתרן אסף זוהר.

סוף יום העצמאות יהיה גם הוא בסימן מוסיקה ומטעם קול ישראל, אלא מתל אביב.

באולם הבימה של מוזיאון תל אביב ייערך בהמשך אחרי הצהריים, ביום העצמאות ההפנינג שכותרתו "נוער עושה מוסיקה", אותו עורכת ומפיקה עדית צבי. באירוע שישו־דר חי משתתפים 250 מוסיקאים צעירים שינגנו הכל - ממוסיקה פרהקלאסית עד ג'ז, הצעיר מרע־נה, שנבחר מבין רבים, ינגן אתם. הבימה הינם הבאים מבקשים להביא כריות לשבת עליהם.

מי שיש לו מסוק יוכל בין לבין לטוס לחרמון, כדי לשמוע שם ביום העצמאות, בשתיים אחה"צ את נגני התזמורת הקאמרית, הפילהרמונית הצעירה ונגנים מהפילהרמונית ה־בוגרת בקונצרט בחיק הטבע, בני־צוחו של דורון סלומון. בין היצירות יבוצע גם "המדריך לתזמורת לבני הנעורים" בשוקוריינית תהיה השחק־נית ניצה שאול, שהיא גם אשת המנצח.

למי שאין מסוק יוכל להצטרף לטיול של החברה להגנת הטבע שמארגנת את האירוע המתרחש השנה כפעם הראשונה.

הודעה
כל התיקים במשרדו של
עו"ד
מ.י. יואלסון ז"ל
שנפטר ב־19.6.64
עומדים להישמד
כל המעוניין לקבל
מסמך כלשהוא הנמצא
בתיקים אלה, יפנה
לטל' 03-233621
עד ליום 31.5.86

הארץ
הלוח האדום
חדשות הארץ
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דרך דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל' 246363
239952

זקוקן דחוף למודעה?
מודעון
לשרותך 24 שעות ביממה
טל. 38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

לסיור בפולין
נרשמים עכשיו.
ורשה, לובלין, קרקוב - כולל סיורים בטרבלינקה, מאידנק ואושויץ.
● 12 ימים, החל מ־1,075 $.
כדי להצטרף לסיור שיוצא ב־18/6 נא להקדים להרשם.
סיור האחרות אורך כ־30 יום, ולכן המועד האחרון להרשמה — 18/5. נא להזדרז.
● פגישה וייעוץ אישי
ניתן לקבל מידע נוסף ממנ' פלה כץ, המומחית שלנו לפולין, בטל' 03-209275 — נא לבקש את החוה.
● המחיר כולל: [illegible]
● היציאות הנוספות: 16/7, 30/7, 13/8, 17/9, 15/10.
פרטים והרשמה במשרדי אופיר טורס, ואצל סוכן הנסיעות שלך.
אופיר טורס

החברה הצרפתית OPPI
יצרן מערכות אלקטרוניות חדישה ביותר לגילוי ואיתור האש, התראה, אזעקה, והפעלה אוטומטית של אמצעי לחימה באש
מחפשת סוכן בישראל
נא לכתוב לת.ד. 3659 ירושלים מיקוד 91035.

המועצה הציונית בישראל
מפגש ראשי ערי פיתוח
עם מר עקיבא לוינסקי גזבר ההנהלה הציונית.
יערך ביום ב', ג' אייר 12.5.86 שעה 14.00,
באולם הישיבות של הסוכנות היהודית בירושלים
דברי פתיחה: ניסן הרפז, יו"ר המועצה הציונית בישראל, משה קלכהיים מזכ"ל המועצה הציונית בישראל
עצרת הזדהות עם יהודי ברית המועצות
בהשתתפות: יעקב צור שר הקליטה, ניסן הרפז יו"ר המועצה הציונית בישראל.
יצחק ברקאי ראש המחלקה לקליטה בהסתדרות, חיים צ'סלר מזכ"ל המועצה הציבורית למען יהודי ברית המועצות.
מנחה: אסתר ביטון
העצרת תתקיים ביום א' 11.5.86 שעה 20.00 באולם תל־אור, בארגון עם מועצת פועלי ירושלים.

הודעה על הפקדת תכנית החדרה
נמסרת בזה הודעה כי תכנית החדרת מים ברצועה הידרולוגית 125, שהוגשה ע"י תה"ל מהנדסים יועצים בע"מ לשנת 1986/87 הופקדה לעיון הציבור בתאריך 17.4.86 במקומות הבאים:
– במשרד נציבות המים — אגף הקצאות ורשוי
– בעיריית ראשון לציון
הציבור רשאי לעיין בתכניות הנ"ל במקומות בהם הופקדה וכל מפיק, ספק או צרכן באזור ההחדרה, רשאי להגיש הצעות, טענות או התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית זו תוך 60 יום מהפקדתה, לפי הכתובת: נציבות המים, רח' קלמן מגן 8, הקריה, ת"א, ת.ד. 7043, מיקוד 61070.
נציב המים

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מחוז תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי לתכנית מתאר מקומית הנקרא תכנית מס' 3506, שינוי מס' 1/84 לתכנית מס' 1824 ב'.
ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
ירושלים, שכ' תלפיות מזרח, רח' עולי־הגרדום, חלק ממתחם תכנון 03 וחלקו הדרום מזרחי של מתחם תכנון 01, מגרשים ה, 2צ, 2 שבתכנית מס' 1824 ב'.
שטח בין קואורדינטות אורך: 172/750 — 172/845.
ובין קואורדינטות רוחב: 128/230 — 128/160.
הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.
עיקרי הוראות השינוי:
א. שינוי יעוד שטח ממגרש 2צ שבתכנית 1824 ב' משטח ציבורי פתוח לבניין ציבורי, וחציה פרטית על רקע איזור מגורים 1.
ב. שינוי יעוד שטח, חלק ממגרש 2 שבתכנית 1824 ב' לשטח ציבורי פתוח.
ג. שינוי יעוד שטח מגרש ר' שבתכנית 1824 ב' משטח לבנין ציבורי, לשטח ציבורי פתוח.
ד. ביטול מעבר ציבורי להולכי רגל.
ה. איחוד מגרש ר' עם חלק ממגרש 2צ וחלק ממגרש 2 וחלוקה חדשה.
ו. קביעת בינוי בשטח בהתאם לנספח בנוי וקביעת קוי בנין.
ז. קביעת הוראות לגבי גישה לשטח לבנין ציבורי, משטח של חניה פרטית.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. (מגד מהנדס העיר, רח' הלל 23, ירושלים).
ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים
16 באפריל 1986
ז' ניסן תשמ"ו

משרד החינוך והתרבות

מינהל החינוך — המחלקה לבחינות

בחינות בגרות מועד קיץ תשמ"ו
הודעה ל"נבחנים חיצוניים" (אקסטרנים)
לוח הבחינות בכתב:

יום ותאריך	מקצוע הבחינה	יח"ל	סמל השאלון	חלק	שעת התחלה	שעת סיום
שני ו' באייר תשמ"ו 19.5.86	כימיה	3	27	–	9.00	12.30
ראשון ט"ז באייר תשמ"ו 25.5.86	אמנות	3	65	–	9.00	12.00
שלישי י"ח באייר תשמ"ו 27.5.86	ביולוגיה	3	28	–	9.00	12.00
רביעי י"ט באייר תשמ"ו 28.5.86	גיאוגרפיה	3	20.70.80	א	9.00	11.00
				ב	11.30	12.30
חמישי כ' באייר תשמ"ו 29.5.86	ערבית לערבים	4	73	א	9.00	11.00
				ב	11.30	13.30
	ערבית לדרוזים	4	67	א	9.00	11.00
				ב	11.30	13.30
שישי כ"א באייר תשמ"ו 30.5.86	צרפתית	4	12	א	9.00	11.00
				ב	11.30	13.30
	ערבית ליהודים	4	15	א	9.00	11.00
				ב	11.30	13.30
	ערבית ליהודים	3	16	–	9.00	12.00
שני כ"ד באייר תשמ"ו 2.6.86	מדעי החברה כלכלה	2	63	א	9.00	11.30
	כלכלה	1	62	א	9.00	10.30
רביעי כ"ו באייר תשמ"ו 4.6.86	סוציולוגיה	2	58	ב	9.00	11.30
	סוציולוגיה	1	57	ב	9.00	10.30
ראשון א' בסיון תשמ"ו 8.6.86	ספרות	2	05	–	15.00	18.00
	ספרות לעולה חדש	2	45	–	15.00	17.00
	ספרות (דתי)	2	75	–	15.00	18.00
שלישי ג' בסיון תשמ"ו 10.6.86	דקדוק עברי	1	02	–	9.00	11.30
	דקדוק עברי לעולה חדש	1	59	–	9.00	11.00
רביעי ד' בסיון תשמ"ו 11.6.86	אנגלית	5	09	–	9.00	12.30
	אנגלית	4	81	–	9.00	12.00
	אנגלית	3	82	–	9.00	12.00
	אנגלית	3	11	–	9.00	12.00
ראשון ח' בסיון תשמ"ו 15.6.86	תלמוד	3	30	–	9.00	12.00
שלישי י' בסיון תשמ"ו 17.6.86	היסטוריה לערבים	3	42	א	9.00	11.30
				ב	12.00	13.30
	היסטוריה לדרוזים	3	68	א	9.00	12.00
				ב	12.30	13.30
חמישי י"ב בסיון תשמ"ו 19.6.86	מתמטיקה	3	08,78	–	9.00	12.30
	מתמטיקה	4	86,87	א	9.00	12.00
	מתמטיקה	5	07,77	א	9.00	12.00
				ב	12.30	14.30
שני ט"ז בסיון תשמ"ו 23.6.86	ידיעת העם והמדינה	2	94	–	9.00	11.30
	אזרחות לערבים	2	74	–	9.00	11.00
	אזרחות ומדעי החברה לדרוזים	2	69	–	9.00	11.30
	מורשת דרוזית	2	61	–	9.00	11.30
רביעי י"ח בסיון תשמ"ו 25.6.86	תנ"ך (כללי)	3	06	–	9.00	12.00
	תנ"ך (כללי) לעולה חדש	3	46	–	9.00	12.00
	תנ"ך (דתי)	3	76	א	9.00	11.00
	עברית לערבים	3	72	א	9.00	11.00
				ב	11.30	13.30
	עברית לדרוזים	3	66	א	9.00	11.30
חמישי י"ט בסיון תשמ"ו 26.6.86	חיבור עברי	1	03	–	9.00	11.30
	חיבור עברי לעולה חדש	1	43	–	9.00	11.00
שישי כ' בסיון תשמ"ו 27.6.86	היסטוריה	3	24	א	9.00	12.30
				ב	13.00	14.00
שני כ"ג בסיון תשמ"ו 30.6.86	פיסיקה	2	35	–	9.00	11.00
	פיסיקה	3	84	–	9.00	12.00
	פיסיקה	4	85	א	9.00	12.00
				ב	14.00	15.00
	פיסיקה	5	26	א	9.00	12.00
				ב	12.30	14.00

לתשומת לב הנבחנים!

הבחינות בספרות תערכנה ביום ראשון, א' בסיון תשמ"ו — 8.6.86 אחה"צ משעה 15.00, ולא בשעות הבוקר כיתר הבחינות.

חומר עזר מותר בשימוש בבחינות

סמל השאלון	שם השאלון	חומר עזר מותר בשימוש בבחינות
27	כימיה	לוח לוגריתמים נקי וסרגל חישוב או מחשב כיס.
29,70,80	גיאוגרפיה	בחלק א':- 1. אטלס (כלל אוניברסיטאי) 2. מפה של א"י 1:250,000 3. מפה גיאולוגית של א"י 1:500000 או 1:250000. בחלק ב':- אטלס כללי (כלל אוניברסיטאי).
15	ערבית ליהודים	מילון ערבי־עברי – בשני החלקים.
16	ערבית ליהודים	מילון ערבי־עברי בלבד.
09	אנגלית	מילון אנגלי־אנגלי, מאושר השימוש במילון אחר טעון אישור הפיקוח על הוראת האנגלית – בשני החלקים.
81	אנגלית	מילון אנגלי־אנגלי מאושר, השימוש במילון אחר טעון אישור הפיקוח על הוראת האנגלית.
11,82	אנגלית	מילון אנגלי־עברי או אנגלי־ערבי
08,78	מתמטיקה	1. מחשב כיס (המבחן תוכנן כך שלשימוש במחשב אין יתרון משמעותי). 2. לוחות לוגריתמים מאושרים ע"י משרד החינוך והתרבות. 3. דפי נוסחאות (מצורפים)
86,87	מתמטיקה	בשני החלקים: 1. מחשב כיס (המבחן תוכנן כך שלשימוש במחשב כיס משוכלל אין יתרון משמעותי). 2. לוחות לוגריתמים מאושרים ע"י משרד החינוך והתרבות. 3. דפי נוסחאות (מצורפים).
07,77	מתמטיקה	בשני החלקים: 1. מחשב כיס (המבחן תוכנן כך שלשימוש במחשב כיס משוכלל אין יתרון משמעותי) 2. לוחות לוגריתמים מאושרים ע"י משרד החינוך והתרבות 3. דפי נוסחאות (מצורפים).
06	תנ"ך (כללי)	תנ"ך שלם ללא פירושים וללא תוספות
46	תנ"ך (כללי) לעולה חדש	תנ"ך שלם (בעברית), בלי פירושים והוספות ובלי תרגום.
76	תנ"ך (דתי)	תנ"ך שלם ללא פירושים – בשני החלקים.
43	חיבור עברי לעולה חדש	מילון עברי־לועזי או לועזי־עברי כלשהו, לפי בחירתך.
35	פיסיקה	לוח לוגריתמים, סרגל חישוב ומחשב כיס, דף נוסחאות מצורף לשאלון.
84	פיסיקה	1. לוח לוגריתמים, סרגל חישוב, מחשב כיס. 2. דפי נוסחאות וקבועים פיסיקליים – המצורפים לשאלון.
85	פיסיקה	לוח לוגריתמים, סרגל חישוב ומחשבון. דפי נוסחאות וקבועים פיסיקליים – המצורפים לשאלון.
26	פיסיקה	לוח לוגריתמים, סרגל חישוב ומחשבון. דפי נוסחאות וקבועים פיסיקליים – המצורפים לשאלון.

פרט לחומרי עזר הנ"ל אין להביא לבחינה ואין להשתמש בכל חומר נוסף. כמו־כן כל הספרים וחומרי העזר הנ"ל חייבים להיות נקיים מרשימות.

לתשומת לב הנבחנים!

הכניסה לאולם הבחינות תהיה אך ורק עם הצגת תעודת זהות ממשלתית לשם זיהוי. חייל במדים בשרות סדיר או קבע יורשה להציג תעודת קצין או חוגר.
נבחנים שלא יזוהו באמצעות אחת מהתעודות אלו לא יורשו להיבחן.
לא יתקבלו פנקס מילואים, פנקס קופת חולים, אישור משרד הפנים על הזמנת תעודת זהות, תעודת שוטר, תעודת סטודנט וכד'.

אנו מאחלים הצלחה לכל הנבחנים

בחיפה מופג העוצר

מאת נורית כהנא

החלטת בית המשפט המבטלת צו מניעה נגד הקרנת סרטים בשבת עוררה זעם בקרב חוגים דתיים ★ את היוזמה להקרנת סרטים בשבת יזמו בעלי בתי הקולנוע שהודאגו מהירידות התלולות בהכנסותיהם

חיפה, כעיר בעלת רוב חילוני שתושביה בני חמש דתות, משמשת מקרה מבחן לנושא השלמת הרוב הדומם עם ההגבלות שמטילים חוגים דתיים על תרבות שעות הפנאי שלו. המאבק המתחדש בנושא הקרנת סרטים בימי שישי מצטרף למאבק על הפעלת הרכבל בשבת. שני הנושאים מהווים חוליה נוספת ברצף חידוד היחסים שבין הדתיים והחילונים על רקע מאורעות רוממה בפתח תקוה, והמאבק על שעון הקיץ, שהסתיים כבר.

המאבק על פתיחת בתי הקולנוע בימי שישי בחיפה החל בניסיון נפל שנערך לפני חמש שנים להקרין סרטים בשמונה בתי קולנוע. צו מניעה שיפוטי לבקשת הוועד לשמירת השבת בחיפה דיכא את יוזמתה של התאחדות בעלי הקולנוע בחיפה, ובידי קשה שבעה בעלי בתי-קולנוע נחקרו במשטרה, ובמספר בתי קולנוע הפסיקו שוטרים את ההקרנה בעיצומה. לאחר הודעה חד-משמעית של כלי התקשורת בדבר צו המניעה הגיעו כ-100 איש להצגות.

העילה שביסוד מאבקה של התאחדות בעלי בתי הקולנוע היתה רחוקה מלהיות אלטרואיסטית. דון קישוטי להגנת העוצר הדתי על שעות הפנאי של הציבור החילוני בישראל. המאבק ביסודו החל בתגובה מוטעה נגד העירייה בנושא מסי עסקים וארנונה. בסוף 1980 ביקשו בעלי בתי הקולנוע בחיפה מהעירייה להפחית את היטל העינוגים, כנהוג בערים אחרות. לאחר שהעירייה סירבה, הם הודיעו כי יתחילו להקרין סרטים בלילות שבת כדי לפצות את עצמם.

לדברי אבי פרבשטיין, יו"ר התאחדות בעלי בתי הקולנוע בחיפה, לא הצטרפו בעבר מפלגות למאבק ההתאחדות לפתיחת בתי קולנוע בשבת, למעט "שינוי". לדבריו, אין תאום בין התאחדות בעלי בתי הקולנוע בארץ: בכל עיר הם פועלים בנפרד. בחיפה לא קיבלה ההתאחדות עזרה או תקציב מן הארגון הארצי.

מניעים מסחריים

"אינו אנשים פוליטיים, אנו אנשי עסקים", אומר פרבשטיין. פוטנציאל ההכנסה של סרטים בערבי שבת מגיע לכחמישית מההכנסות השבועיות של בתי הקולנוע. מאז תחנות טלוויזיה בכבלים באזור חיפה כרסמה ההכנסות בתי הקולנוע במידה ניכרת. בסך הכל נרשמה בשנה שעברה ירידה של יותר מ-30 אחוזים בשיעור המבקרים בבתי הקולנוע בחיפה. השפעתן האדירה של תחנות הטלוויזיה בכבלים מודגמת במה שקרה לסרט "הכבוד של פריצי". בחיפה ראו אותו 7,000 צופים בלבד לעומת כ-50 אלף בתל אביב. הסיבה: הסרט הוקרן בכבלים בחיפה.

מוקי גורדינגר, בעל בתי הקולנוע "ארמון" ו"רבכית", אומר כי מאבק בעלי בתי הקולנוע הוא בגדר ניסיון לשמור על העסק שלהם. בין בעלי בתי הקולנוע יש המתנגדים לכפייה דתית ויש גם הקרובים לעמדת הדתיים בנושא הקרנות בלילות שישי. המאבק הוא לצורך מסחרי, הוא אומר. הרגלי הבילוי של הקהל מחייבים לתת לו אפשרות לצפות בסרטים ביום היחיד שלמחרתו אין הוא צריך לקום לעבודה.

על-פי דעה אחת, בנושא זה הסכמים הקואליציונים בין דתיים לחילונים יצאה חיפה נשכרת. בחיפה מתנהלת פעילות ענפה יחסית בשבת: יש הצגות תיאטרון, חלק מהמרכזים הקהילתיים פתוחים, בשל העובדה שחלק ניכר מתושבי העיר התחתית הם ערבים. יש מסעדות, מספרות ובתי עסק פתוחים בשבת. "לחיפנים צריך להיות אינטרס לשמור על הסטטוס קוו", טוען בעל דעה זו, תוכל שלולי סכסוך נוסף בחברה הישראלית.

"כיום, בגלל ממשלת האחדות הלאומית, שתי המפלגות הגדולות בעיר חיפה, הליכוד והמערך, כנועות לחוגים הדתיים ומעוניינות לשמור על הסטטוס קוו", טוען יוסי סולומון, רכז ארגוני של הדור הצעיר במפ"ם בחיפה. לדבריו, אין מפלגת העבודה מעוניינת בפריצת דלת חדשה בנושא הסטטוס קוו. מפ"ם בחיפה מנסה לדבריו להוציא לאור הלכי רוח הנוקים במפלגה הגדולה הקונסטרוקציונלית.

לא פעם ראשונה

לעומתו, מציג סגן ראש העיר חיפה אליעזר אלתר (מפד"ל) את המאבק במתכונתו הנוכחית — הפגנות בימי שישי בחיפה כהילחמות לפינה של הדתיים על-ידי החוגים החילוניים. "פסק הדין של השופט פיכמן בשבוע שעבר רק ביטל את צו המניעה להקרנת סרטים ביום ו'", אמר אלתר. עדיין ניתן לדבריו למנוע הקרנה באמצעות חוק העזר העירוני. "אנו מבקשים לא להביא אותנו לידי מאבק באמצעות הפגנות. לא זו דרכנו וזו לא החלטנו", הוא אומר. לגבי האיום בהפסקת התחבורה הציבורית בשבת, הוא סבור שאי-אפשר שהסטטוס קוו יתקיים באורח חד-צדדי. לא יתכן שהתחבורה הציבורית בשבת תמשיך למגוע לבם של הדתיים ובנוסף לכך יותר לבתי הקולנוע להקרין סרטים בשבת, הוא אומר.

ד"ר אברהם בריכטה, חוקר במדעי המדינה מאוניברסיטת חיפה, אומר כי חוסר סובלנות ולחץ מצד חוגים דתיים, שהוא לגיטימי מצדם, עשוי להביא בסופו של דבר גם לי התארגנות תקיפה יותר של הרוב החילוני. הדבר יגרום לקיטוב גובר בקרב החברה הישראלית. במישור הפוליטי, טוען בריכטה, יכולתם של החוגים הדתיים להשפיע ולזכות בוויתורים מצד החילוניים היא תוצאה של אי-הסכמה בקרב גושי המפלגות הגדולות לגבי הגבול שבו יוזיזו להדדים לכפות עמדותיהם על הציבור החילוני. עד אז לא יושם הקץ לסחיטה שמפעילים החוגים הדתיים את הציבור החילוני, אומר בריכטה.

האם אין כאן מאבק בין המפלגה הגדולה, העבודה, למפלגות הקטנות — מפ"ם, ר"ץ ושינוי — על עידכון בייצוג אינטרסים חילוניים? בריכטה אומר שכן. מפלגות כמפלגת העבודה מנסות לגייס תמיכה רחבה ככל האפשר, ולכן נושאי הדגל נגד הכפייה הדתית הן דוקא המפלגות הקטנות.

התובעים הלא-אינטרסנטים

החלטתו של שופט בית משפט השלום אליעזר פיכמן בימים אלה בנושא הקרנת סרטים בימי שישי הביאה תגובות חריפות. ראש הוועד לשמירת השבת בחיפה הציג משה בליטנטל הגיב לשמע פסק הדין כי בעולם בית המשפט "יהיו פוגרומים". במשפט תבעו ראשי החוגים הדתיים את בעלי בתי הקולנוע בחיפה בטענות שונות של פגיעה בהם, בגין הקרנת הסרטים בימי שישי.

"מוחקרות התובעים [שהם ראשי הציבור הדתי בחיפה] תבמה, כי רובם אפילו אינו יודע בדיוק את מיקומם של בתי הקולנוע של הנתבעים", נכתב בהחלטת השופט פיכמן. "יתרה מזו", כתב השופט, "אפילו יוקרנו סרטים בבתי קולנוע אלה בלילות שבת, הם עצמם לא יראו ולא ידעו על ההקרנה, אם זו לא תובא לידיעתם על-ידי אמצעי התקשורת".

לדברי עו"ד שמואל אלקון, בא כוחם של התאחדות בעלי בתי הקולנוע, ההחלטה היא תקדים. זהו המקרה הראשון בארץ בו ניסו חוגים דתיים למנוע באמצעות הליך אזרחי את פעילות בתי הקולנוע בלילות שבת. מעולם לא דן בית משפט בארץ לפני כן בשאלה אם הסכמי הסטטוס קוו הם במהותם נושא לי שפיטה. אלקון טען במשפט שהסכם הסטטוס קוו הוא הסכם המשתנה בהתאם להקשר הפוליטי, והשופט קיבל את טענתו.

הטענה האמיתית של התובעים במשפט, אותה קיבל השופט, היא שבמעשה הקרנת הסרטים יש משום חילול שבת בפרהסיה, דבר שיפגע ברגשותיהם הדתיים והעיקרי אי מונתם כיהודים דתיים ושומרי מצוות. אך פגיעה רגשית ודתית מסוג זה, טוען השופט, אינה כלולה במסגרת חוק מסוג היזיוף עליו נתבססו התובעים. באשר להסכמי הסטטוס קוו קבע השופט כי אלה הסכמים בין מפלגות המרכיבות את הקואליציה העירונית בעיריית חיפה. גם היות התובעים חברים באותן המפלגות האמורות אינה הופכת אותם צד ישיר להסכמים האמורים ואינה מקנה להם זכות תביעה על פיהם.

השופט פיכמן מסכם כי התובעים אינם מייצגים בתביעה מפלגה מן המפלגות המרכיבות את הקואליציה העירונית בחיפה, ומכאן שאינם צד להסכמי הסטטוס קוו. עצם טיעונם הבסיסי הכנה של החוגים הדתיים, אמר השופט פיכמן, על הפגיעה הנפשית והרוחנית שתיגרם להם היא הנתבעת שהם אינם יכולים להתייצב כצד ישיר להסכמים אלה.

הוא מעיד כי ההסכמים מאפשרים את המשך קיום התחבורה הציבורית בחיפה בשבת, קיום מופעי תרבות, כולל הצגות בהם מופעל ציוד אור-קולי, משחקי כדורגל — כולם מעשים המהווים לטענת החוגים הדתיים מעשי חילול שבת המוני בפרהסיה. השופט הוסיף ואמר כי מאחר והמדובר בהסכמים משתנים בין מפלגות ההסכמים הם בעלי אופי ציבורי מפלגתי, ספק אם הם "שפיטים".

שלשום, בעת הדיון בבקשת צו עיכוב ביצוע פסק הדין של בית-משפט השלום, אמר שופט בית המשפט המחוזי יוסף מרגלית כי לכאורה נראה לו פסק הדין של השופט פיכמן נכון. באשר לטענה על עבירה על חוק שעות העבודה והמנוחה, קבע השופט מרגלית כי החוק הזה לא נועד להעלות של הציבור הדתי לצורך מניעת קיום מופעים, אלא להגנת שלומו של ציבור העובדים, ואין הוא בגדר חוק דתי.

גם השופט מרגלית איזכר את העובדה שממילא פועלים בחיפה בלילות שבת תיאטראות ובתי-קפה ומתקיימים מופעים שונים. בפנותו של נציגי הציבור הדתי שהופיעו לפניו, אמר השופט מרגלית: "מבחינה משפטית אין מצבכם מזהיר".

מהפכה תרבותית

"ההחלטה שנתפרסמה על נושא פתיחת בתי הקולנוע בערבי שישי מבשרת מהפיכה תרבותית בחיפה", טוען עו"ד יונה יהב, מחזיק תיק התרבות בעיריה. אם בעלי בתי הקולנוע יפעלו לאלתר, לפי האמור בה, הרי בחודשים הקרובים יורגש שינוי באופי צריכת התרבות בחיפה. לדעת יהב, זהו דבר בעל השלכות כלכליות מיידיות, שיוביל לייזום הקמת מרכזי קולנוע מחודשים וחדישים, החונים לעיר.

לדעתו, חייבים בעלי בתי הקולנוע לקחת בחשבון את רגשות התושבים הדתיים ולא להקרין סרטים בבתי הקולנוע הממוקמים בלב האזור הדתי. הוא אינו צופה הרמת טלפון של ראש הממשלה לראש העיר, בה יתבע ממנו להימנע מהקרנת סרטים בשבת — לשם כך יש לשנות את החוק בכנסת, ויהב אינו מאמין שזה יקרה.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

יורשו של ישראל קניג

עמוס קלעג'י: יורשו של קניג במחוז הצפון

מינוי ממנים אחרים על מחוזות משרד הפנים בחיפה, רמלה, או בכל מקום אחר, רחוק מהשוואה עם מינוי ממונה חדש למחוז הצפון. זאת מהטעם הפשוט. הממונה החדש ירש את ישראל קניג, האיש שהתפרסם ב"זכות" מסמך שניסה לקבוע לממשלת ישראל מדיניות בוטה ועקבית כיצד לשמר את מעמדם של הערבים אזרחי ישראל בסטטוס של אזרחים מסוג נחות. מסמך זה הפך ציון דרך בולט בכל פרסום אנטי ישראלי בעולם, ומחברו הפך לאישיות מפורסמת. עתה "ירשו" קניג מתפקידו ובמקומו מונה אדם אלמוני.

עמוס קלעג'י, הוא חקלאי במושב ברק. הוא מעבד כרם ענבים וחלקת זיתים, ושותף עם חבריו לגידול הכותנה של המושב על כל המתלוה לגידול זה באזורנו. ייחודו במושב ברק הוא שהאיש הינו עסקן מפלגתי מזה שנים רבות. הוא היה מזכיר מפלגת העבודה במושבים, ובעמק יזרעאל. תמיד שמר על מסורת משפחתו הדתית, והיה ידוע למכריו כשומר מצוות. לפני פחות משנה החל לכהן בתפקיד ממנו נשלף לניהול מחוז הצפון: סגן יו"ר המועצה האזורית גלבוע.

עמוס קלעג'י מודה כי נסיונו בתחום המוניציפלי מצומצם ביותר. הוא מכחיש כי עבר לש"ס, מפלגת שר הפנים הרב יצחק פרץ. מדוע נבחר לתפקיד? עמוס קלעג'י אומר כי אין הוא מכיר את השיקולים שהניעו את השר לבחירתו. הוא לא הציע את המועמדות שלו. יום בהיר אחד הוא קיבל טלפון, ועל הקו היה הרב יצחק פרץ, שר הפנים, ששאלו מה דעתו על התפקיד. עמוס קלעג'י קיבל את ההצעה בהיותו בטיפול רפואי, אחרי מספר ניתוחים שריתקו אותו כמה חודשים לבתי החולים. תחילה הוציאו לו את כיס המרה ומאוחר יותר נזקק לניתוחים נוספים עקב סיבוכים בניתוח הראשון.

אפילו מכריו הקודמים יתקשו להכירו עקב ירידה גדולה במשקל. אבל חוסר הניסיון אינו מביא את האיש לחוסר זהירות. הוא נמנע מלפרסם את גישתו לנושאים הבוערים במחוז. הוא רוצה ללמוד. רוצה לשלב את דעותיו עם הניסיון בשטח, ורק לאחר מכן להציע דברים לממשלה מתוך תקווה כי גישתו תאושר והוא יתבקש לבצע אותה. שאיפתו היא להביא את הדברים לזרימה טבעית.

תחילה הוא מתקשה במתן תשובה עניינית קצרה וקולעת. אין הוא רוצה בקיטוב. הוא שואף לפתור בעיות. ומה יחסו לערבים? הוא מציע לי לשאול בכפרים השכנים למושב ברק, צנדלה ומוקיבלה. "לאבי ידידים גם בג'נין" הוא הוסיף.

הוא יליד ארביל בצפון עיראק. מדבר ערבית אבל אינו מסוגל לקרוא עיתון או לכתוב איגרת בשפה זאת. הוא נשוי ואב לשבעה ילדים. גם בבית הוריו היו שבעה ילדים. הוא מוכן לאשר כי יתכן והשר ידע עליו דרך קשרים אישיים משפחתיים, אבל מסרב לחשוף את ענייניו האישיים.

מקלות בגלגלים

הממונה החדש זקוק להרבה אורך רוח. קודמו בתפקיד לא מתכוון להתרחק מהזירה בה שלט קרוב לעשרים שנה. ביום בו מונה עמוס קלעג'י על ידי הממשלה לתפקיד היתה אמורה להיערך בנצרת קבלת פנים. רוב ראשי הרשויות היהודיות נעדרו. גם להקת המחול של נצרת עילית לא הופיעה לטקס כמוסכם. הלהקה הצ'רקסית הופיעה אבל כלי הנגן הראשי, הבלעוריי, סירבה לרקוד. חלק מראשי הרשויות טוען כי לא קיבל הזמנה. חלקם האחר אומר כי הם רואים בשר יצחק פרץ האחראי לפיטוריו של קניג, ולכן סירבו לחגוג את האירוע הזה בחברת שר הפנים השר עזר ויצמן.

ישראל קניג קיבל על עצמו לנהל את החברה לפיתוח עכו העתיקה. הוא מתכוון להישאר בקרבת מקום כדי לנשוף בעורפו של הממונה החדש.

מתנדבים מוסלמים

דובר מחנה העבודה המוסלמי השלישי באום אל פחם פרסם את סיכומי העבודות שבוצעו בארבעת ימי המחנה. החומרים והציוד בהם השתמשו המתנדבים עלו 207,382 ש"ח. סכומים אלה עולים פי שלושה על תקציב הפיתוח המאושר לעיריית אום אל פחם על ידי משרד הפנים למשך שנה. זאת מבלי להביא בחשבון כי תקציב העירייה חייב לכלול שכר עבודה, ואילו אנשי המחנה, כמובן, אינם משלמים שכר למאות המתנדבים.

מה עשו במחנה? בנו ספריה ציבורית על שתי קומות (מחיר החומרים: 68,000 ש"ח), מהנדס שכר נתי (עלות החומרים: 53,700 ש"ח), הקימו סככות בבית הקברות (25,200 ש"ח), נפרץ תסלל כביש בכניסה חדש (31,000 ש"ח כולל בית גשרון). שיפצו ושיחזו שני מסגדים ושישה בתי ספר. נפרץ כביש קטן ונבנו מדרגות, הואר מגרש לכדורסל.

האם סייעה העירייה למחנה? הדובר ענה באופן חולט: עיריית אום אל פחם, וראש העירייה האשם מהאמיד הפריעו לנו.

מדוע? העירייה המנוהלת על ידי חד"ש ועסקנים שנודעו בעבר בקשריהם עם מפלגות ישראליות שונות, ובעיקר מפלגת העבודה, חוששת מפני הארגון החדש של "אל ראבטה אל אסלאמיה" המאגד את המוסלמים הקנאים והמכין לדפוס את הגליון הראשון של בטאונו העצמאי הראשון אל סראט.

איפה הם היום / שמעון סאמט

יותר ישראלית מציונית

מאת שמעון סאמט

ליזה לֶבנברג, מחנכת וסופרת. 50 שנה בארץ. שלוש שנים בראש העין, שלוש שנים בקריית שמונה

בדירתה השכורה הצנועה בקומה שלישית ברחוב הירקון, תל-אביב, רטובה העתיקה. עליה לבנברג היתה כאן כבר עשרות שנים, לא ביצעה כל שיפוצים וגם אינה מתלוננת על תנאי המגורים. "ככה זה", ממלמלת הזקנה.

תוך כדי שיחה איתה מתברר כי דירה יותר משופרת או מרווחת לא היתה משנה את אורח חייה. "בהירות המחשבה וצלילות הדעת בגילי (שבעים שנה — פחות או יותר) הן העיקר, מה גם שהבריאות לא במיטבה", היא אומרת.

באוהדה, עליה לבנברג "היא מפרשת את שם בעליה, ליזה, "ליקרל" מלידה, ילידת פוזנה במיה, שופעת חיוכים ודיבורה שוטף. היא יושבת מולי ולצדה נכדתה אורית, סטודנטית לקרימינולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים, הקשובה לדברי סבתה. וכששתיהן פוסעות הלוך ושוב בחדר ומגישה כיבוד, מלוה אותה הנכדה במבטי הערצה. נכדה זו ואחיה הם ילדי בתה היחידה של ליזה לבנברג.

פשרה עם הערבים

"אני יותר ישראלית מאשר ציונית", היא מכריזה ומוסיפה, שבית אביה בפוזן לא היה כלל ציוני אלא יהודי מסורתי, בנוסח רבים מיהודי גרמניה באותם ימים. בשנת 1933 סיימה את לימודיה ולנוכח סכנת ההיטלריזם יצאה תחילה לצרפת ואחר כך לאיטליה, בכוונה "לעבוד עם ילדים כמטפלת או מחנכת". אלא שהדבר לא נסתייע. היא חזרה וזכתה לגרמניה, ובהדרגה התקרבה לרעיון התיישבות היהודית המתקוממת בארץ ישראל. היא קיוותה שבהשקפתה הליברלית תמצא בארץ ישראל משענת רוחנית ויסוד קיומי. בעיני רוחה ראתה את היהודים המתקבצים בארץ העולם כשהם חותרים לא רק לחופש לאומי אלא גם לשוויון עם הערבים.

היא האמינה שהניסיון הציוני יכול להצליח אך ורק על ידי פשרה הוגנת והולמת עם הערבים. הגרה בסיסית זו מלווה אותי עד היום, ולו גם על יסוד ההשקפה שבין מדינות ועמים אין מקום לרגשות אלא רק לאינטרסים לאומיים, היא אומרת.

במשך 50 שנות שהותה בארץ פעלה רבות, אך בשום אופן לא כעסקנית אלא יותר כמחנכת, מורה בעלת נטייה לכתיבה ולניתוח. "ידעתי לשבוע נחת ולהתאכזב, ידעתי לסבול, ידעתי להיאבק — אך לא להכנע" — דבריה.

בתוך "ישראל השנייה"

בשלוש שנות שהותה בשכונת ראש העין ובשלוש השנים שעשתה בקריית שמונה כמחנכת ומורה לאנגלית — כשהיא מסגלת לעצמה את אורח החיים המקומי — למדה לקודים רבים על "ישראל השנייה" מול "ישראל ה"עילית-תרבותית" כביכול. מספרה "פרקי קריית שמונה" (הוצ' "שוקן") בוקעים הדים חזקים ובוטים, שנקלטו בקרב חוגים רחבים והביקורת המקצועית בארץ.

כשעלתה לארץ ניסתה תחילה את מזלה בקיבוץ עין-השופט של השומר הצעיר — הקיבוץ הארצי, בעמק ובהר. אך אף כי השקפתה היתה כבר אז ליברלית-שמאלית, הסתייגה מוקם המבנה של קיבוץ זה ושל שאר קיבוצי הקיבוץ הארצי — השומר הצעיר ל"קולקטיביות רעיונית מוחלטת ומחייבת כל" וסלדה מהשעבוד הרוחני, באותם ימים, לדמותו של סטאלין. "רציתי להשל את השקפתי ודעתי באופן עצמאי, במסגרת ליברלית שמאלית קונסטרוקטיבית". כעבור זמן קצר עזבה את הקיבוץ ועקרה לתל-אביב. היא שלטה בשפת גרמנית, אנגלית וצרפתית, והקצרנות. בתל-אביב מצאה עבודה וכעבור זמן נישאה למשפטן קודם לבנברג.

כל מחשבותיה נתונות לחינוך הדור הצעיר ולהסברה בקרב מבוגרים שלא הדביקו את הקידמה. יש צורך בשינוי מהותי של הקיים המסורתי — "פרי מושלם הזמן, המקום והסביבה מאז ימי שבתם בארצות הגולה שהיו נגועות בבורות ובנחשלות ובשלייהיים מפגרים". היא מסתייגת משיטות החינוך הנהוגות בארץ ומשיטות הלימוד הסטריאוטיפיות בבתי-הספר. לדבריה, זה חינוך השוקט על שמריו, עסוק בעבר, אינו מתחדש כראוי. יפה אמנם שמטפחים את מסורת העבר היהודי-ישראלי, אך המבט צריך להיות מופנה, וביתר שאת, גם אל העתיד.

היא רואה משימה הכרחית בהכשרת התנאים לביסוס הפוטנציאל הרוחני של הנוער הלומד. היא גם קוראת להכיר מקרוב "את העם השני והזר איתנו במדינה, ושלו מגיעות זכויות כזכויותינו. זו משמעות הדור, גם בתחום החינוכי, מגן הילדים ועד המכללה, ולא — יעמיק עוד יותר הקרע".

נגעי הזמן והמקום

הגב' לבנברג עמדה במשך שנים בקשר עם אנשי חינוך, במיוחד עם שר החינוך והתרבות זלמן ארן, "שהיו לו אוזן קשובה ורצון טוב". בפעולתה המפלגתית לא מצאה את מבוקשה. היא התגייסה במפא"י, מבלי להיות "בנגוריוניסטית", נתנה יד למקימי "מן היסוד" ופעלה יחד עם הפרופ' נתן רוטנשטרייך, הסופר עמוס עוז ואחרים. תחנה אחרת היתה "שינוי", ומכאן עשתה "קפיצת דרך" ל"יעד" עם שולמית אלוני.

כיום היא מחוץ לכל מפלגה, וקרובה בהשקפותיה לתנועת רצ, עם אהדה מבוקרת לשולמית אלוני, "על פי מעשיה". נהיר לה שבמציאות הישראלית מעטים סיכוייה של תנועות קטנות להגיע למעמד עצמאי איתן בהכוונת ענייני המדינה. ולפיכך היתה מעדיפה שתנהג גם אצלנו שיטת הבחירות האזוריות הבריטית.

היא רחוקה ת"ק פרסה מ"תורתה" של גאולה כהן, "אבל לשבחה ייאמר שהיא פחות פאשיסטית מיובל נאמן". הגב' לבנברג היתה אחת משלוש עשרה נשים, אמהות או סבתות לחיילים, אשר פירסמו את מינשר האזהרה נגד הכניסה ללבנון.

בספרה "פרקי קריית שמונה" רצתה להצביע על נגעי הזמן והמקום, מבלי לטשטש או לטייח. "אך הייתי רק בבחינת רופא המקבע את אבחנה למחלה, מבלי שהיו לי התרופות הדרושות לריפוי ומבלי שאוכל לבצע ניתוח". במישור זה היא גם באה חשבון עם התנועה הקיבוצית, שהתנהגותה או על ידי העיקרון כי המטרה מקדשת את האמצעים. (הוכיח את פרשת רשות השלוחה). בכך היא מקטרגת יותר על העסקנות הקיבוצית מאשר על "הקיבוצניק מהשורה". תחילה פירסמה פרקים בודדים על קריית שמונה, כ"דוגמה", ורק כעבור זמן הוציאה את מכלול רשימותיה בספר.

האם קיימת עדיין חלוציות כבימים ההם של העלייה השנייה והשלישית? תשובתה היא, שנשארו לפחות "סממנים" לכך, לפרות מגבלה בולטת של חיפוש אחר הנאות הרגע. אך היא גורסת שכיום אין אנו זקוקים למגפת חלוציות דווקא, אלא לאורחות הוגנת והאחראית. היא מאמינה שכמעט פרס הוא "הבחירה היותר-מוצלחת, מבין האפשרויות, להנהגת המדינה, אם לא ייסוג מהדרך הנכונה". אך היא תוהה, כיצד יוכל שמעון פרס, לאחר שסבא לנבון להרחיק את השר מודעי מתפקידו, בגלל כוצא בין הלא ברוסן, להמשיך ולהיזוהר עם השר שרון, שנוהג כמודעי.

היא מתפרנסת כמורה לשפות, וכי תוך כך כותבת את ספרה הדו"ח על שתי הגרמניות. "יחי זורכים בעקבת ובאינטנסיביות גם יחד".

החיסיון העיתונאי והאינטרס הציבורי

מאת ד"ר זאב סגל

בתי המשפט בישראל כיבדו עד עתה את חובתו האתית של עיתונאי שלא לגלות את מקורות המידע שלו. תפקיד כלי התקשורת בהפצת מידע ובחשיפת עוולות מחייב חקיקה שתפטור אותם מן החובה לגילוי מקורות מידע, אלא אם כן נוצר הכרח ממשי בכך.

לא צריך להרחיק לכת אל פרשת ווטרגייט האמריקאית כדי לדעת שפליחותם הציבורית של כלי התקשורת בחשיפתם של מעשי עוולה ב"מסדרונות הכוח" לא תצלח בלא שיופטרו מן החובה לגלות את מקורות המידע שלהם. אותו "גרון עמוק", שזהותו נשארה עלומה עד היום, הביא באמצעות המידע שמסר לכתבי "וואשינגטון פוסט" לחשיפת שחיתות בדרגות הממשל, שהדיחה את נשיא אמריקה. פרשה מופלאה בדרכי תולדות העיתונות בעולם הדמוקרטי בכללו. בית המשפט האמריקאי, אשר נפנה בדרישה לכתבים לגלות את מקור המידע שלהם, סירב להכריחם לעשות כן, כשהוא עומד על זכות העיתונות לאסוף מידע ולפרסמו, ועל זכותו של הציבור לקבל מידע באמצעות כלי התקשורת.

מושכלות ראשונים אלה, בלוויית ההכרה שחיסיון המקורות העיתונאיים הוא תנאי הכרחי לעיתונות חופשית, צריכים היו להביא להכיר למתן חיסיון מוחלט לכלי התקשורת מפני גילויה של מידע שנמסר להם, תוך בקשה להסתרת זהותו של מוסר המידע. המסבר לכך להימצא בדברי השופט האנגלי הדגול, לורד דנינג, שלפיהם אם יכריחו את העיתונאים לגלות את מקורות המידע שלהם, "המידע לא יגיע עוד, מקורות המידע יתייבשו, עוולות לא יתגלו, שרלטנים לא ייחשפו, לעיוותים לא תימצא תרופה, ועבירות תיעשנה במסדרונות הכוח לא יוודעו".

היגיון זה אכן הדריך את המחוקק השוודי, אשר הורה עוד בשנת 1949 על איסור מוחלט להציג לעיתונאי בבית המשפט כל שאלה בדבר זהותו של אדם שמסר לו מידע לפרסום. בארצות הברית הכירה החקיקה של עשר מדינות בזכותם המוחלטת של עיתונאים שלא לגלות את מקורותיהם.

בנסיבות אחרות

אלא שחיסיון מוחלט כזה אינו נחלתן של שיטות המשפט בדרך כלל. רובן איזן לעצמן "נוסחאות איזון" שיהיה בהן כדי לתת תשובה לעימות העשוי להתעורר בין האינטרס שבחיסוי מקורות המידע לבין אינטרסים אחרים, העשויים לחייב את גילוי מקורות המידע מטעמים של ביטחון מדינה, גילוי פשעים, או עשיית צדק במשפטים פליליים או אזרחיים. מדינות אחרות בארצות הברית חוקקו אמנם "חוקי מגן" להגנת עיתונאים מפני החובה להעיד בבתי המשפט, אך סייגו את ההגנה למקרים שבהם לא מתעורר צורך חיוני בגילוי המידע. הקונגרס סירב לחוקק חוק פדראלי שיעניק חיסיון לעיתונאים מגילוי מקורותיהם, ובית המשפט העליון הפדראלי קבע את חובת כלי התקשורת בגילוי מקורותיהם, כאשר נראה שהיה קיים צורך ממשי בגילוי מקורות המידע. על רקע זה נשלחו לא אחת עיתונאים למאסר.

באנגליה נטשה דעת החוק לא אחת מביב סירובם של עיתונאים לגלות את מקורות המידע שלהם. בשנת 1980 החליט בית הלורדים, ברוב של ארבעה נגד אחד, לחייב את חברת הטלוויזיה "גרנדה" לגלות את המקור שממנו קיבלה מסמכים סודיים של חברת הפלדה הבריטית. בתי המשפט, שדנו בפרשה זאת בשלוש ערכאות, לא התעלמו מחשיבות ההכרה בחיסיון המקורות העיתונאיים לחברה דמוקרטית. בית הלורדים ציווה אמנם על הטלוויזיה לגלות את שמו של מוסר המידע, אך הוא עשה כן בנסיבות המקרה, ותוך מתן הכרה לחיסיון מסוים שממנו הבאים ליהנות כלי התקשורת. נקבע כי בית המשפט יחייב עיתונאי בגילוי מקורותיו רק אם הוכח שיש בגילוי משום "צורך בהיר" לשם עשיית צדק. שופט המיעוט בבית-הלורדים, לורד סלמון, אשר סירב לתת צו כנגד הטלוויזיה, קבע שזכות הגילוי קיימת רק במקרים מיוחדים, יוצאים מן הכלל, כאלה הנוגעים לביטחון המדינה.

בשנת 1981 הכיר המחוקק האנגלי, בהוראה מפורשת, בזכותם של כלי התקשורת לחיסוי מקורותיהם. נוסחו של החוק (סעיף 10 לחוק ביזיון בית המשפט) הינו מרחיק לכת יותר בהגנת מקורות המידע מאשר הפסיקה שקדמה לו. נקבע בו כי בית משפט לא ידרוש מאדם לגלות את מקור המידע שפירסם, ולא יאשימו בביזיון בית המשפט על סירובו לגלות את מקור המידע, אלא אם כן הוכח שהגילוי "הכרחי לצורך עשיית הצדק, או הביטחון הלאומי, או לשם מניעת אי-סדר או פשע". הפרשנות השיפוטית, שלאחר החוק, הבליטה את "מבחן ההכרח", האמור בהוראה. התוצאה היתה חיסיון למקורות העיתונאים, אלא אם כן יראה לבית המשפט כי נוצר הכרח ממשי בגין אחד האינטרסים המנויים בסעיף.

בישראל טרם הכיר המחוקק בחיסיון עיתונאי. כאשר תוקנה בשנת 1968 פקודת הראיות, והוכנסו בראשונה לחקיקה הוראות המכירות בחיסיון שבין רופא לחולה, ובין פסיכולוג מטפל לבין אדם שבטיפולו, העלה בכנסת הטיעון שלפיו מן הראוי להעניק חיסיון גם לעיתונאים. הודגש אז המשותף לעקרים אלה, היינו שבכולם מדובר במידע הנמסר מתוך יחסי אמון.

בתי המשפט לא חייבו

בהכרה בחיסיון של רופאים ופסיכולוגים — "מלאכת מידע המוסר אליהם, מתוך אמון שיישמר בסוד", קבעה הכנסת את החשיבות האלה בסייג שלפיו יהא מוסמך בית המשפט לצוות על גילוי "אם מצא כי הצורך לגלות את הראיה לשם עשיית צדק עדיף מן העניין שלא לגלותה". כך נוצר חיסיונות מסוייגים, לעומת החיסיון המוחלט המוענק לעורך דין ולכהן דת. לגבי עיתונאים, סירבה הכנסת להכיר בזכותם לחיסוי מקורותיהם, ולכן יש לה זה חיסוי יוסף, מסויג.

על רקע סירוב זה אפשר היה לטעון כי נוצר "הסדר שלילי", כך שאין בתי המשפט מוסמכים להפעיל שיקול-דעת ולפטור עיתונאי מן החובה הכללית להעיד על כל הידוע לו; וזאת כאשר כנגד הדבר שתקנון האתיקה המקצועית של העיתונאים אינו יכול להוות מקור לפטור מן החובה להעיד. המציאות מראה שלמרות "השתיקה הרועמת" של המחוקק, נטלו בתי המשפט חירות לעצמם שלא לחייב עיתונאים בגילוי מקורותיהם.

בעניין אחד, שהתעורר בבית המשפט השלום בתל-אביב, בשנת 1976, הוגשה קובלנה פלילית פרטית כנגד עיתונאי על כתבה שפירסם ב"העולם הזה" שכותרתה היה "חשיש בכינמטק". בחקירתו סירב העיתונאי לגלות את מקורות המידע שלו, ובית המשפט החליט שלא לחייבו, אף על פי שהעיתונאי היה נאשם ולא רק עד במשפט שבין צדדים אחרים. במקרה אחר פסק בית המשפט המחוזי בירושלים (תיק פלילי 242/77) שאין לחייב עיתונאי לגלות את מקורות המידע שלו כאשר הגילוי אינו רלוונטי לעצם המשפט. במקרה נוסף פסק בית המשפט המחוזי בתל-אביב (תיק פלילי 548/77) שיש בידו סמכות לחייב עיתונאי בגילוי מקורותיו, אלא שהחליט שלא לעשות כן בנסיבות המקרה. בית המשפט הדגיש שהוא מכיר בכך שהעיתונאי (שהיה עד במשפט) "בא להגן על מקורות המידע שלו באמונה שהוא מצות את חופש העיתונות".

קשה להסיק ממקרים אלה מגמות חד-משמעיות של בתי-המשפט. וזאת כאשר שאלת חיסיון המקורות העיתונאים טרם נדונה בבית המשפט העליון; אם כי הובהר על ידו שלבית משפט יש שיקול-דעת להחליט אם יש מקום לחייב עיתונאי בגילוי מקורותיו. עם זאת, נראה שבתי המשפט הקפידו עד עתה בכיבוד חובתם של העיתונאים לחיסיון מקורותיהם. הם נמנעו מלהורות להם להשיב לשאלות הנוגעות לזהות מוסרי המידע, אם בעזרת הקביעה שאין השאלה רלוונטית למשפט ואם בקביעה שהשאלה רלוונטית, אלא שאין הנסיבות מצדיקות את הגילוי.

למעשה אפשר להצביע, במידה מסוימת של שכנוע, כי נבנה במשך השנים הנהג בסיס לאימוץ הגישה האנגלית שלפיה אין לחייב עיתונאי בגילוי מקורותיו, בהעדר צורך ברור בכך. על רקע זה נראית גישתו של בית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין, שחייב עיתונאים כעדים בהליך משמעתי בגילוי מקורותיהם, כחריגה ביותר.

הפרופסור אליהו הרנון מהפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית הציע בספרו על דיני ראיות, ובמאמר שפירסם ב"עיוני משפט" (כתב-עת של הפקולטה למשפטים באוני' תל-אביב), לקבוע בחוק חיסיון מסויג (יחסי) לכלי התקשורת מפני החובה לגילוי מקורותיהם. וזאת תוך הכרה במשקלם המצטבר של הנימוקים המחייבים זאת. על פי גישתו, מן הראוי להעניק בחוק לבית המשפט שיקול-דעת מפורש שלא לחייב בגילוי, אם העניין שלא לגלות את המידע עולה על הצורך שבגילוי. הוא מגדר בגילוי "בנסיבות מיוחדות בלבד (כמו עניין שבבטחון המדינה, או מידע הנוגע למקום הימצאו של אסיר נמלט), כלומר בכל מקרה, לגישתו, לא ראוי לחייב עיתונאי בהפרת חובתו האתית בשמירת סודיות, אם ניתן להגיע למידע בדרכים אחרות. באחרונה התריע הפרופסור הרנון, ביום עיון שנערך בפקולטה למשפטים בירושלים, כנגד מגמתו של משרד המשפטים להציע חוק ראיות חדש מבלי לכלול בגדרו את זכות העיתונאים לחיסיון מקורותיהם.

גילוי — בנסיבות מיוחדות בלבד

תפקידם של כלי התקשורת בהבאת מידע לציבור, בחשיפת עוולות ומעשי שחיתות, מחייב הכרה בזכותם לחיסוי מקורות המידע שלהם, בלא זאת עלול חופש הביטוי להיות לדגל וסיסמה שאין מאחוריהם תוכן רב. אפילו לא תסכים הכנסת לחיסיון מוחלט מפני גילוי מקורות המידע, נראה שיש צורך בחקיקה ברורה להכרה בחיסיון מסויג, ברוחה של החקיקה האנגלית. כך תיקבע חובת הגילוי בהעדרו של הכרח ממשי בגילוי המידע. הכרח כזה יכול להיווצר רק בנסיבות חריגות ויוצאות דופן, עת מדובר בסיכון ביטחוני של ממש או אינטרס שבהרשעתו של אדם בעבירה פלילית חמורה. בינתיים, בהעדר חקיקה, נראה שבתי המשפט יכולים להוסיף וללכת בדרך שהתוותה כבר על ידם.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

אדם ואדמה — אז והיום

לפני שלוש שנים מאז נערך כינוס יד בן-צבי והאוניברסיטאות תל-אביב וחיפה שעסק בנושאים הקשורים בזיהוי המשק החקלאי של ארץ ישראל הקדומה, במבט מיוחד על חלק מהרצאות, עתה יצא לאור קובץ המחקרים בהוצאת יד בן-צבי — "אדם ואדמה בארץ-ישראל הקדומה", שבו 20 מחקרים בלוויית תצלומים וכן קיצור דברים באנגלית.

חשיבות המחקר הזה היא בהצבעה על תפקוד החקלאות בתקופות קדומות, עוד שנתן את התנופה הכלכלית לארם ולארץ. חקלאות מתקדמת בזמנן, שאותה חקרו אנשי תפוצות ארכיאולוגיות לא רק על ידי חשיפת כלי עבודה, מתקני תבואה, יין ומתקנים חקלאים להפקת תנובת — אלא גם בשיטות מחקר של איסוף זרעים באתרים עתיקים, הפקת הלקחים לגבי הגרעינים והעשבים. בדיקות מיקרוסקופיות מזהות מאפשרות גם לקבוע את מוצא העץ והסיבים.

בתחום זה של היסטוריה כלכלית עסקו בעבר רק מעטים, ואילו כיום זהו עיסוק חשוב. בצד אומדן המצב לפחות בתקופות השונות, המחקרים בקובץ מתייחסים לתקופת בית שני. משפט ממהמו בספר בכור כאן את מחקרו של הפרופ' שמואל אביצור על המצאתו ופיתוחו בארץ של המטבע הראשון בתולדות האגרות — גלגל המים. מכאן התפשט גלגל המים, המתקנים וההגבים לכל ארצות תבל. הגלגל האופקי נוצל במקום של מיעוט מים וזרמים לא חזקים, על-ידי הזרמתם לתוך ארובה ונפילת המים בכוח על הגלגל הנביע. הגלגל האנכי נוצל בנהרות.

הגלגל שנמצא מהמרץ אף התגלגל לאמריקה, לאחר גילוי היבשת. בארצות שונות משמשים עד היום כגלגלי-מים מקצועיים לגלגלים הגדולים מעבירה. (הארובה בספרדית — ארובה), והגלגל מגע במים הגיעו עד לטורבינה הגדולה והמשוכללת.

הפרופ' אביצור העוסק למעלה מיובל שנים בכלי עבודה עתיקים ופיתוחם, כתב במאמרה את הספר "ממצאים ומצאות", שבו הוא מפרש את מעשיהם של עשרות מתחלצים בפיתוח שיטות וכלי עבודה בארץ, בעיקר בחקלאות. ספר היכול להיות לתועלת גם לבני נוער.

"קתדרה" 39

בשבוע האחרון יצא לאור הרבעון "קתדרה", חוברת 39, ובו יותר מתריסר מחקרים. עמנואל דמתי, ארכיאולוג היושב בצפת, חוקר את מקום הימצאו של המבצר הלא נודע עד כה של יוסף בן מתתיהו במבצר איבל. חוקרים שונים עמדו על חסרון עדויות לו בשמה והתקשו לקבוע אותו בין שערים וציפורי. הין שסמנו שמדובר במבצר בגליל המערבי, בעקר או בקירבת מקום בכפר עמיקו (עמקה) ובאחרונה גם בכפר-אחזו. דמתי סבור שלפי רשימותיו של יוסף בן מתתיהו, מיקומו מתוכת בגליל התחתון המזרחי, ויש לחפשו בתוקסק או כפר שנקרא בעבר היקוס, והשם התגלגל לאיבל. הוא מסתמך על כתיבת השם ביוונית ושיבושיו השונים לאורך התקופות.

מחקר אחר ב"קתדרה" הוא של יהודה זיו, בהסתמך על חפירותיו של יוסף הירשפלד ב"חוטם הכרמל" הדרומי, בקירבת בנימינה. במקום יש שלושה צוקים סמוכים זה לזה. נשאלת השאלה אם אין זו "טריפילין של קיסריה" (או טריפילון) — כלומר, לא מדובר בשלוש ערים שחוברו יחדיו, אלא, כדעת קליין, אלה הם "השלושה" שבסמוך להם נקבר רבי עקיבא. לכאן הביאו את עצמותיו, אחרי שתקופה ארוכה לא התירו הרומאים שהוגה-מלכות יובא לקבורה.

ירושלים הבנויה

לקראת יום העצמאות יצאה לאור מטעם אריאל — כתב-עת לידיעת א"י, החוברת מספר 45 על "ירושלים הבנויה — קווי יסוד בהתפתחותה של ירושלים". אלי שילר העורך שגם כתב חלק מהחומר. צורפו עשרות תמונות של ירושלים מלפני 50-70 שנה. נוסטלגיה לוותיקים, ועניין לדור הצעיר בהשוואת פני העיר אז והיום.

רמי ירושלמי מבקר קשות את אנשי המדידות על הוצאת מפת ירושלים 1985, שרק ברובע היהודי בעיר העתיקה נמנו בה 16 שיבושים חמורים. אלה מקשים על כל המסתמך על המפה כמהדורה. שינויים שחלו לפני שנים לא הובאו בחשבון.

הפרופ' דוד עמירן סוקר בחוברת את קווי היסוד בהתפתחות הגיאוגרפית של העיר במשך 125 השנים האחרונות, מהיציאה מתחום החומות ועד פיזור העיר לפרבריה. הגיאוגרף הוותיק גורס, שהתפרסות העיר על שטח נרחב היא לרועץ.

קטלוג מצוין — ומדאיג

מוזיאון ישראל הוציא קטלוג על תוגת איש וארצו, מבחר מאוסף משה דיין. זה אינו קטלוג רגיל, אלא ספר באיכות גבוהה והיה זה תענוג לעיין בו, אילמלא ידענו שהתצוגה והספר קשורים בפעילות בלתי חוקית של האספן. הקטלוג יצא לאור בעזרתו של אברהם רווי פוס מבריך ועוצב בידי זיוית נבו, על נייר כרומו. חלק מהתמונות הן בצבע. יש פרקים על צלמיות ופסלי אדם, על בהמת השדה וכלי בעלי-חיים, פרק על אמנות הקדר וכליו וכן מדור על ממצאי קבורה.

טדי קולק כותב פתח דבר והאוצר האמנאי במוזיאון, הפרופ' יעקב משורר, מוסיף על האיש. נביא את התרשמותה של הבת, יעל דיין, המתארת איך גדלה היא ואחיה עם האוסף, איך למדו התרשמנה: "בשנים הראשונות היינו ילדים מתבגרים בבית בצהלה, ובגינה קסמים נוספו לחצר ולבית כותרות, עמודים, אבני ריחיים וסרקופגים... אלו הפכו את גינת השיכון השגרתית לעולם מופלא שכולו שלנו ולרשותנו, ושממנו נפתחים חושים לצפונות העבר..." בהתוך הדיפית, חוזר שוב ושוב — אתר לא ידוע, מוצא לא ידוע, וכו'. אבל יש אתרים שנחפרו על ידי האספן בידיעה ברורה שהוא עובר על החוק.

אגודת הארכיאולוגים עשתה להחרים את התצוגה. היא דרשה להדגיש בתערוכה ובספר הפרוספקט, שמרבית הפריטים הושגו בדרך הנוגדת את החוק, אבל לא נענתה. האגודה פנתה גם לאגף העתיקות, שלא התחמק אבל פירסם את אשר פירסם כאילו אין לו נגיעה לאוסף דיין ותצוגתו. על פי הודעתו — שהגיעה בעקיפין ובאיחור רב — מדובר בתקנות הרשות להסדרת קבלת מידע מאספי עתיקות, שפורסמו ברשומות. אגף העתיקות יוכל איפוא לבקש מכל אספן את רשימת העתיקות שבידו עם פירוט, וגם את התאריך שבו צריך לאוספן פריט זה או אחר, ממי השיגו ובאיזו דרך. התקנות מחייבות את האספן לדווח על שינויים באוסף ולציין למי העביר עתיקות שהיו ברשותו.

הודעה בדבר רשימה של מבקשי רשיונות

לפי תקנות חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (רשיונות), התשל"ב—1972

בהתאם לתקנה 8 לתקנות חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (רשיונות), התשל"ב—1972[1], מתפרסמת בזה רשימת מבקשי רשיונות. תוך 15 ימים מפרסום הודעה זו רשאי כל אדם להגיש התנגדות מנומקת בכתב למתן רשיון למבקש כמצוין לפי המען: ועדת הרישוי לפי חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, רח' צלאח א-דין 29, ירושלים.

מס' הבקשה	השם	המען	סוג הבקשה
1567/80	זהראוי סהיל	כפר מזרעה	חוקר פרטי
3478/86	אדרי אליהו	הסטינסקי 10, חולון	ארגון שמירה שכיר
3479/86	שמעוני עמוס	נביאים 26, ירושלים	ארגון שמירה שכיר
3480/86	גיל יעקב	בזיבין 5, בת-ים	חוקר פרטי
377/86	הכהן מיכאל ברוך	הקשת 1, חולון	משרד לחקירות פרטיות
3481/86	ליבמן מרדכי	משה קלינמן 9, ירושלים	משרד לשירותי שמירה + חוקר פרטי
3482/86	צורילוב סמואל	לוי אשכול 71, קראון	חוקר פרטי
3483/86	כהן יעקב	אבן עזרא 334/15, אשדוד	חוקר פרטי
3484/86	הכהן סמואלי	סנט מרק 11, ירושלים	חוקר פרטי
3485/86	חבר יעקב	אוהל יהודה 7, חולון	חוקר פרטי
3486/86	רונן דני	הרב קוק 61, נתניה	חוקר פרטי
3487/86	יחזקאל שלמה	דרך הציתון 107, תל-אביב	חוקר פרטי
3488/86	אברהם אורי	מסריק 1, בת-ים	משרד לשירותי שמירה
3489/86	מזרחי עוזי	הרקפת 1603/16, יבנה	חוקר פרטי
3490/86	בר עמוס	בר כוכבא 5/32, אשקלון	חוקר פרטי
3491/86	אלמוס יצחק	גבעתי 9/15, בת-ים	חוקר פרטי
3492/86	בינת אמים בע"מ, על-ידי האגודות סטודנטים באוניברסיטה העברית	בנין מקסיקו, האוניברסיטה העברית	משרד לשירותי שמירה
3493/86	כהן אלברט	ביאליק 114/1, כפר-סבא	חוקר פרטי
2795/86	סגי נתן	בן יהודה 242, תל-אביב	משרד לשירותי שמירה
3494/86	כבתי יוסי	רש"י 21, ראש העין	חוקר פרטי
3495/86	בקיקי מיכאל	כפר תרשיחא	חוקר פרטי
3496/86	משה אמיר	המעיין 39, רעננה	חוקר פרטי
3497/86	זהרי הרצל	בר-אילן 13/20, כפר סבא	חוקר פרטי
3498/86	ברק שמואל	שבטי ישראל 30/14, קרית חיים	חוקר פרטי
3499/86	יעקובי חיים	בורד אבנר 5, נתניה	חוקר פרטי
3026/86	כדורי שלמה	הראובני 2, רמת-גן	משרד לשירותי שמירה
3500/86	אבטבי אורי	הרצל 34, נתניה	חוקר פרטי
3501/86	קנובסקי איתן	רמות 02 בנין 135/6	ארגון שמירה שכיר + חוקר פרטי
3503/86	אלסטר יוסף	לוחמי הגיטאות 311/12, צפת	חוקר פרטי
3505/86	לוי פרי	נתיב הגפן 1/19, ערד	חוקר פרטי
3506/86	אבן חיים	שיבטה 6, מיתר	חוקר פרטי
3507/86	הרנשטיין ביליק	הגאולה 14, הוד השרון	משרד לשירותי שמירה
3508/86	אליאב שמואל	שלום ציון 22, רמלה	חוקר פרטי
3509/86	גלבוע ברנן	הפיין 3, תל-אביב	חוקר פרטי

תאריך:

אלעזר הלוי
שופט (בדימ') בית המשפט המחוזי
יושב ראש הועדה

1 ק"ת התשל"ב עמ' 1236; התשמ"א, עמ' 122.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ההזדמנות של מודעי

חילופי התפקידים מודעי־ניסים — משבר ממשלתי שנפתר כדרך גבאים בעיירה — עשויים, במבט שני, להיות לברכה

מאת גדעון חסיד

אישיותו הדינמית הפתוח תלויה ויושרו האינטלקטואלי האגרסיווי של שר המשפטים יצחק מודעי עשויים להביא עדנה למשרה שהפכה לאנמית מאז קום המדינה ועד היום. סמכויות היועץ המשפטי לממשלה המוגדרות בחוק ואלה שהצטברו מכח מנהג במשך עשרות שנים הן אדירות. לכן, הדרך מילוי תפקידו של שר המשפטים מותנית, באופן מכריע, באישיותו. בכל שהוא תובע מעורבות ונכונות עשייתית, בחקיקה, בעיצוב חיי המשפט במדינה ובהשתתפות בהכרעות מרכזיות, כך ייטיב בהטבעת חותמו הציבורי. לאופן מילוי התפקיד של שר המשפטים יש השפעה ישירה על אופי שלטון החוק בישראל והפעלתו היום־יומית.

זה מכבר נתעוררו ספקות באשר להפעלתו התקינה של שלטון החוק על־ידי הזרוע המבצעת, ואפילו על־ידי בתי המשפט, העסוקים לעייפה. הספקות נובעים יותר בשל אי־עשייה מאשר עשייה. אי־העשייה וההשלמה הכללית עמה הפכו לסימן היכר של הדיונים הציבוריים האחרונה. המדובר באוזלת יד של התפקוד היומיומי הפעיל והנמרץ שאליו מצפים ממנהיגות משפטית ברוח עליון, אשר בכוחה להלך את הפקקים הנוראים שבכבל משרדי השלטון ובבתי המשפט. מעצם התמסרותם של פקקים מתישים אלה, מתעוררת הסכנה כי הם עלולים לשמש אי־פעם לשירותם של מביעים פוליטיים פסולים. לאות השלמה גם הם סוג מסויים של שחיתות, ולאורך ימים, ההרסנות המחלחלת שבהם תהיה לוודאית.

בתקופה שלאחר קום המדינה זכו ערכי החוק והצדק לפריחה ברוכה. המופקדים עליהם בשלושת רשויות השלטון — המחוקקת, המבצעת והשופטת — גילו מעורבות עמוקה. בדור הציבורי המודרש של עם עתיקיומין, ששמו נקשר מקדמת דנא עם ערכי חוק ומוסר, ניכר בדי אנשי העושים כי הם חשים במלוא כובד האחריות הרובצת על שכמם — לבניית מסד ערכי איתן למדינת היהודים. תפילת שנות אלפיים, "השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחילה" — ביטוי לריבונותנו המחודשת של עם שגלה מארמתו ואיבד את עצמאותו המדינית — נתגשמה אז לעיני כל והיבנה את כל העושים במלאכה. בר בבר לא חסרה התהודה הציבורית. המשפטים הגדולים שפקדו את המדינה ב־15 שנותיה הראשונות — קסטנר, כפר קאסם, אייכמן — התנכסיות נוקבות בכל עת, תרמו תרומה אדירה למיקוד בלתי־פוסק של העניין הציבורי בערכי חוק וצדק. אוירה זו, מצאה ביטויה בכל התחומים בהם השיקו מעגלי המשפט עם החיים הציבוריים, ובכלל.

אי־עשייה מזהירה

לאחרונה נדחקו ערכי החוק והמשפט הרחק מן העין הציבורית, כאילו שבשל הקשיים הבערים הגוברים מדי יום בדרך להשלטתם סר הטעם להמשך בהם ללא תכלית. קשה להצביע על נקודת הדעיכה. אולם זוהי עובדה שכיום בירורה במערכת המשפט התמודדויות עם אתגרי יסוד של חברה המצויה תוססת, המבוססות על ערכי צדק ומוסר. מאידך קנו להן אחיזה מטבעות לשון המשמשות הסינות כבגד התכבנות, כגון "יציבות המערכת", עד כי לעתים נוצר הרושם כאילו "ערכים" ו"צדק" מתנגשים עם "היציבות", או לפחות ממעיטים ממנה. השימוש הנרחב בתוית ה"יציבות" אינו מכסה אי־התמודדות עם בעיות המחייבות היחלצות נפשית לבדיקה משוג־יסוד, כאשר אי־עשייה לבטח נוחה מעשייה.

סרט בערכה סטטיסטיקה באשר למספרן של העוולות האישיות המסתתרות מתחת לכותרות מסבירות־האוזן ("אכן נגרם קושי אישי במקרה הנדון, אבל זוהי ההלכה שנתגבשה"). התחושה שאינה מרפה היא שמא, מדעת או שלא מדעת, עבדים נעשינו לכותרות הללו. כאשר היה בכוחה של חשיבה נועזת ומקורית גם לתקן את העוול וגם להשאיר את "היציבות" על כנה, כך או כך. אין לקבוע בגודלו של אותו שאיתרע מזלו ליפול בין כסאות הצדק והחוק.

משפט הוא תחום שבנוגע לשירותו את מערכת החיים היומיומית והמשטר, יש בו יסוד נפשי, היינו, מעצם רעיון הצדק האנושי שבתשתית כל מערכת משפטית של חברה תרבותית נאורה ובכבוד האדם. באין התלהבות, באין הניצוץ הנפשי, תמשול ה"יציבות" הקרה — ולאורך ימים, עקרה. לא חסרים משפטים שבהם היציבות משוריינת, מעצם הסטטוטוריות של המשפט, ומה צוויה חלוקת המשפט שבתוכם. אם קיימת הפעמה בחוגי האקדמיה ותסיסת בנוערים חיובית אצל הסטודנטים — משפטני העתיד — הרי היא שרויה בסכנת דעיכה מהירה אל משפטנות של פשרה, בפרקטיקה מועילה היודעת למצוא את "הצד" שבו מרוחה החמאה.

שחרור האוירה מעוולות

מטבע הדברים, אי־התלות של משרת שר המשפטים בזרועות המקבילות, בתי המשפט והכנסת, וההשפעה הלגיטימית של השר עליהן, אינה נעדרת בעיות. מכח האילוצים נקל להיגרר לאי־עשייה מוזהרת, במקום עשייה שעלולה לעורר התנגשויות. השאלה היא באיזו מידה יש בדרך מילוי המשרה הנגרר ועיצוב של חיי המשפט היום־יומיים ושל שלטון החוק במדינה, ובאיזו מידה היא מסתכמת ב"תיאום בירוקרטי", ביטוי גמלון יותר להתי־רות. בהקשר זה מעורר הד"ח בייסקי הרהורים נוגים. ההיבט המשפטי הבולט לאחר שכלו כל הקצין, יש בו ניתוח שלאחר המוות. אכיפה עדכנית של סעיפי החוק, במקום ובזמן, היא מסימני ההיכר המובהקים של חברה מתוקנת, בה נמנעות שערוריות שכאלה מראש. התערבות במועד של המערכת המשפטית — שכן פעולת הויסות מהווה עבירה על סעיף מפורש של דיני העונשין (!) — היתה לבטח מונעת את השערוריה.

לכשיפגע טעמו הקרתני התפל של פתרון המשבר הממשלתי, עשוי הציבור לצאת נשכר. אישיותו הסוערת והשאפתנית של יצחק מודעי, גם האינטלקטואלית, עשויה להביא משב רוח רענן למשרה שמזה שנים, כתוצאה מהתפתחויות היסטוריות, חקיקתיות, אישיות, נכנסה למוזה הפוליטי. רגישותו לשלטון החוק ולזכויות האזרח התגודדה מאז תוגבה בטראומה אישית, כאשר בבי־הנו כשר האנרגיה, חוף מכל פשע, נחשד, קבל עם ועדה, בקבלת שוחד. הפרשה הסתיימה בוועדת חקירה מיוחדת, שמלבד שזיכתהו כליל, לא הסכה מלים על גודלם של אישי ציבור שכבודם האנושי נטרף בידי רודפי סנסציות לשמן.

התלהבותו הבסיסית, ותפישתו את כל תפקידי הציבור כשליחות ולא כאתגר עשייה, מעודדות כמיזות מדוקות. במקום הלאות הכללית ותרדמת שלטון החוק בתחומים רבים של החברה הישראלית עמם הסכנה, ואשר לאט ולבטח הרחיקו את תחום המשפט ממוקדי הויכוח והעשייה של החברה הישראלית, הנה נפתח פתח לשינוי ערכים. אכן, גיעורה של המערכת המשפטית מתרדמתה ("אין חדשות משמע חדשות טובות"), ביעור העשבים השוטים שפשו בה עד כי אין רואים את החלקה, וניתובה לאפיק איתן, התובק כל אותם תחומים שבה־חולתה, אין לראותם אלא כשינוי ערכים. ולו יצליח להביא למצב בו יוכחו האחרון מן השורה כי עוול שנתקל בו בחיים של יומיום יידון בזמן סביר, ויש לו תרופה, יהיה בכך מהפיכה. לאחר שרשם רף של כבוד בתפקידו כשר האוצר, תפקידו החדש אינו פחות מרכזי ואינו פחות גורלי.

מי יגן עלינו?

צריך לערוך רוויזיה ביסודות הבניין של שירות הקבע

מאת תא"ל (מיל') י. קרפורת

בעקבות מאמרו של ז. שיף, "צה"ל מזדקן", "הארץ" 24.4.86

מעשה בעם עתיק וחכם (לשעבר), אשר המדינה שהקים ביגיעה רבה באמצע המאה ה־20, חלפה מן העולם בשליש הראשון של המאה הכ"א, לאחר 80–70 שנה. כאשר באו לאחר דור חכמי האחר מעשה, ללמוד ולהסביר איך זה קרה, מצאו לכך סיבות מספר. אחת מהן, אולי החשובה, היא שהחברה אשר הקימה מדינה זאת, שהיתה מוקפת אויבים שביקשו להכחידה, לא השכילה בדור השלישי להגן היטב על עצמה. מתוך שאננות והרחקת המציאות, הילקה באופן מהיר ומזיק את משאביה, וקבעה לעצמה סולם קדימויות שקרי שלא תאם את צרכיה האמתיים.

חברה זו למשל, אהבה לגור בבתים יפים, לרפא היטב את שיניה, לאכול מזון משובח, לשחק בבורסה, ובמיוחד ראתה שאלה אשר ישימו את בניה לבילוי בארצות הגויים, יהיו אמידים ומיומנים. במיוחד ראגו לשכרם של מטיסי המוביל הלאומי "אל־זהב". כתוצאה מזה, בני הנוער, רובם ככולם, ביקשו להיות בעלי מקצועות חופשיים, ובמיוחד רצו להיות מטיסי המוביל הלאומי; שם השכר עלה לאין ערוך על שכרם של השופטים וראשי הממשלה. התברר גם, שקברניט ג'מבו הרוויח פי 5 ויותר ממפקד טייסת אפ־15.

טמבלים ופראיירים

זה קרה על־ידי הרחקת המציאות והתעלמות ממנה. על־ידי הנאה עצמית, ציניות ותפילות, גישה התאבדותית, ובמיוחד — קוצר־ראות ולא־מעט אווילות. כפי שעולה ממאמרו של זאב שיף, צה"ל מגרד את התחתית של משאבי האיכות האנושיים. הסגל הפיקודי עודנו נתנה מספיחי דור המהפכה (תש"ח). אלה באו לצה"ל לבנות ולא להיבנות. כמעשה התנדבות ראשוני מעין כמוהו, לא ביקשו שכר ופיצוי למסירות, לכישורים, לשעות ה' עבודה ולגודל האחריות לחיי אדם ורכוש. דור תמים וטוב של טמבלים, פראיירים אשר עמסו על שכמם את הנטל להגן על ישראל, פשוטו כמשמעו.

הם עשו זאת באמונות משך 40 שנה. גם כאשר חבריהם "הבורסאים" מילאו כיסיהם במרשרשים. הם עשו זאת גם כאשר חבריהם הלכו להיות מהנדסים, חוקרים, פרופסורים ועורכי־דין. כי הם ידעו שמישהו צריך להיות "סיפש", ולעשות את המלאכה הקשה, הקדושה. הם גם האמינו שהמנהיגות הנבונה תהיה ערה לבעיה האחראית, תדאג לחלוקת כוח־האדם האיכותי ביישוב, שתחלק נכונה את המשאבים כך שצה"ל, קרי צבא הקבע, יהנה ממיטב הנערים.

אך מתברר, שמנהיגיו — מתוך שהיו שקועים בעצמם ובמעשי החדלין — הישלו את עצמם שהטובים התמימים (הפראיירים) ימשיכו לשרת בלי לקבל תמורה נאותה.

ולפתע החלו להידלק נורות אזהרה בזו אחר זו, והיו גם פעמוני אזעקה. פתאום התברר, שקצינים, ואף בכירים, מסתבכים בפלילים, שמבצעים קורות תקלות, ובעיקר — הסטנדרטים פוחתים והולכים. אך הכל שמו עצמם כלא רואים ולא שומעים. המדינה לא תבעה התנדבות, לא מעורכי־הדין, לא מטייסי אל־על, לא מעובדי חברת החשמל, לא מהבנקאים ולא מהפרופסורים. רק מקציני צבא קבע, לאמור: שרתו היטב, ואל תביטו לצדדים, כי אין למדינה כסף לתת לכם גמול.

אך המג"דים והטייסים תולו להיתמם, והחלו נוטשים את השורות. החברה השאננה ביקשה לה אז, לקנות אשליה על־ידי מילוי השורות בטובים פחות. אלה שהסתפקו בשכר הנמוך ואשר ערכם בשוק העבודה לא היה רב יותר. כי הרי כל עוד אין מלחמה — אין מבחן, ובאין מבחן אפשר להתעלם.

נכון, לא היה כסף. כי קשה לגבות מכולם מס אמת, והון שחור הוא שחור והוא נמצא בעיקר בשוויץ. וגם אי־אפשר לשלם לאנשי הקבע שכר נאות, כי כולם צמודים. הקצינים צמודים לאחיות, לסוהרים, למורים, ואם ניתן להם — כולם יבקשו. וכאשר נאלצה המדינה במצוקתה לפטר מאות האלפים משירות הקבע, נותרו רובם נוחים, מובטלים, ומתוסכלים. ומה שגרוע יותר — הוציאו לשירות שם רע.

לצערנו, תור ההתנדבות חלף, איש בישראל, למעט נערים צעירים ומלאים, אינו מתנדב לשום דבר. נערים בגיל 18–21 מתנדבים לשרת במיטב היחידות הלוחמות, אך לא עם תום שירות החובה שלהם.

כמה האנכרוניזם למעשה נחלשה רוח ההתנדבות ב־1949, עם תום מלחמת השחרור. היא הרלה להדרדר בעשר שנים לאחר מכן. באותן 10 שנים, הצלחנו להקים סגל קבע למופת שממנו אנו שואבים עד היום. רק בשנים האחרונות החלו להתגלות הבקיעים.

לא מאוחר

עדיין לא מאוחר להטות את התהליך השלילי. ניתן, לכאורה, לבחור באחת משתי דרכים: להחזיר ליישוב את רוח ההתנדבות, ולבקש גם מהבנקאים ומשופרי חברת החשמל שיתנדבו, ואז לא תהיה לנו בעיה עם משרתי הקבע. אך זו אשליה. אם זקוקה ישראל לצבא טוב שיגן עליה, אין לה ברירה אלא לרכוש את מיטב הנוער בסחורה עוברת לסוחר, וזו כוללת דברים רבים. גם ממון. עצוב, אך אמיתי. גם כאשר נשלם במיטב הכסף, לא יפצה התשלום על גודל המאמץ והתרומה. לפחות "יגמרו את החודש", והאשה בבית לא תכרסם ברצון להישאר בשירות.

יש לערוך רוויזיה ביסודות הבניין של שירות הקבע. יש לפתות אנשים צעירים גם על־ידי רעיון השליחות המופת (פעם קראו לזה ציונות), וגם על־ידי מתן גמול נאות. יש להעניק למשרתים השכלה אזרחית וצבאית טובה ורחבה, להקנות (במיוחד ללוחמים) גם מקצוע אזרחי, כדי שיהיה להם מה לעשות כאשר יפרשו בגיל 40–50.

הגמול הכספי צריך שיהיה על בסיס סלקטיבי. על־פי המקצוע, החיל, ההצטיינות ואורך השירות. לא שוויוניות. צבא אינו קיבוץ. בוגרי המסלול התקני של ה־אקדמיות הצבאיות (יש להקים שתיים כאלה, בנוסח וסט־פוינט ו[illegible]), יקבלו שכר־גבוה מהמהנדסים, וכך אפשר יהיה להצמיח עילית במובן הטוב. אם נצליח לעצב סוג זה של קצין, אזי בהגיעו לגיל 40 בדרגת אל"מ או תא"ל יהיה אדם משכיל, מיומן ומומחה.

זו הדרך האחת והיחידה שנותרה לנו כדי להמשיך ולקיים רמה נאותה של סגל משרתי הקבע. אחרת — אין. צה"ל יוכל להמשיך להיות צבא טוב אם סגל קציני הקבע יהיה טוב מאוד והגלעין הקשה הקטן, בפיקוד העליון, יכלול אנשים לא פחות ממצטיינים. אם סגל הקבע יהיה טוב בלבד, יהיה הצבא, על כוחות המילואים שלו, לא יותר מבינוני. ואז, ספק אם יוכל לעמוד באתגר.

בכמה ממדינות ערב מתקיים תהליך הפוך, שבו מיטב האנשים הצעירים הולכים לאקדמיות ומשרתים בצבא. אם שם יש תהליך של השתפרות, ואצלנו יימשך תהליך ההידלדלות — אני יודע איפה ניפגש.

לא ראיתי, לא שמעתי

בשנים האחרונות מתערער מעמדו של שלטון החוק במדינה, ומבצעיהן של עבירות פליליות רבות לא הובאו לדין ואף לא נחקרו ★ מוסד היועץ המשפטי אחראי למצב זה

מאת ח"כ אוריאל לין

מבט קרוב יותר על כמה מהתופעות שהתרחשו לאחרונה בישראל מלמד עד כמה נחלש שלטון החוק ועד כמה רופפת עמדתם של אלה שתפקידם לדאוג לחיזוקו. לא רק שאין אנו נותנים ביטוי הולם לעליונות החוק אלא שבמקרים רבים אף שורות בורות באשר למשמעותם של מעשים אשר תוכנם ומהותם מבוססים על הפרת החוק וערעור יסודות משטרנו הדמוקרטי.

מסתבר כי בעייתה של אכיפת החוק אינה תמיד פרי של חוסר יכולת להגיע אל העבריין, אלא אף תוצאה ישירה של חוסר רצון להגיע אל העבריין ולהתמודד עם אי־הנוחות המתחייבת מהטיפול בהן. והמפתיע מכל הוא שדווקא מוסד היועץ המשפטי לממשלה, אשר חייב לחתור ללא לאות וללא משוא פנים ליישום בפועל של עקרון עליונות החוק, גילה בשנים האחרונות סימנים מדאיגים של רפיון שאין להשלים עמו. כדאי לבחון בזהירה נוקבת את צורת פעולתו של מוסד היועץ המשפטי לממשלה בכמה מן המקרים הבולטים כדי להבהיר מה הן באמת הנורמות שעל פיהן יש להעריך את שיקוליו של מי שעומד בראש מערכת אכיפת החוק בישראל. שאלה זו אינה אישית אלא מנותה ביסוד התפקיד.

כולנו עדיין זוכרים את התרוממות הנפש הלאומית וביטויי הדאגה כאשר הופיעו לראשונה הפרסומים על הצלת יהדות אתיופיה. בעקבות פרסומים אלה נקטע מבצע ההצלה קודם השלמתו. עצם גילויים ופרסומם של הפרטים על המבצע, ללא סמכות כחוק, מהווה עבירה חמורה בהתאם לסעיף 113 לחוק העונשין. ידיעות הנוגעות להצלת עליה הוגדרו מפורשות בהתאם לסעיף זה כסודות מדינה.

הממשלה ממרה חוק

בוצעה עבירה חמורה על־פי החוק הנהוג בישראל אשר עלתה בחיי אדם. ומערכת אכיפת החוק, במקום שתחפש דרכים כיצד למצות את הדין עם האשמים, טענה שלא הדבר בשה תלונה וכי החקירה מורכבת. בנסיבות אלה ייקל להבין את פרשת הפרסום הנוסף באשר לשיחות שנערכו בידי בריה"מ וישראל בפריס שבה נדונה שאלת האפשרות של עליית יהודי בריה"מ.

בטלנותה של מערכת אכיפת החוק גם באשר לפרסום זה יצרה ללא ספק נורמה של עידוד להמשך ההדלפה והפרסום של ידיעות הנוגעות להצלת עליה. כך גם קבעה מדינת ישראל כי היא אינה שותפה ראויה לדיונים סודיים עם מדינות זרות אפילו כאשר מדובר במבצעי עלייה.

בתקופה האחרונה הופיעו לא מעט פרסומים באשר להתערבות הממשלה במניעת ביצועם של צווי הריסה. מה שלא הודגש דיו היא העובדה שמדובר בצווים שהם חלק מהחלטות סופיות של בתי המשפט. בהתאם לסעיף 187 לחוק העונשין, הפרת הוראה שניתנה על ידי בית משפט היא עבירה פלילית שעונשה שנתיים מאסר. העיקרון שלרשות המבצעת אין כל סמכות לפעול כערכאת ערעור על החלטות סופיות של בתי משפט הוא ביסוד שיטתנו המשפטית. אולם בידיעת הכל מתרחשת תופעה מוזרה: נושאי משרה בכירים כמו שרי ממשלה שומעים טענות של נציגי רשויות מקומיות על הבעיות הנוצרות בתחום שיפוטם המוניציפלי כתוצאה מהצורך לבצע החלטות של בתי משפט. באותה ישיבה, שבה היה נוכח גם נציגו של היועץ המשפטי לממשלה, הוקמה ועדת פקידים האמורה לבחון את הבעיות הקשורות בביצוע הצווים השיפוטיים. עד אשר תסיים ועדה זו את עבודתה, מעוכב ביצוע הצווים השיפוטיים. פרט לכך שעצם ההחלטה נגועה באי־חוקיות, היא מהווה גם התערבות גסה מצד הרשות המבצעת בעצמאות המערכת השיפוטית.

עבירות בריש גלי

פרשה חמורה אחרת היא של תשלומי השכר הלא־חוקיים שבוצעו בחברת החשמל במהלך השנים 84 ו־85. היום כבר ידוע למשרדי האוצר והאנרגיה, רשות החברות, מבקר המדינה והיועץ המשפטי לממשלה כי חברת החשמל אכן שילמה תוספות שכר בניגוד לחוק, לא כמקרה חריג ובודד אלא כשיטה ותוך התעלמות מהסכמי המסגרת והוראות החוק. חלפה כבר תקופה ארוכה מאז קבע בית הדין האזורי לעבודה בחיפה כי חברת החשמל היא בגדר מפרת חוק. התשלומים שהיו ביסוד קביעה זו של בית הדין התייחסו לתוספת איזון ששולמה לעובדי החברה בניגוד לחוק החברות הממשלתיות.

ובעוד נושא זה זוכה לטיפול הססני של המשרדים האחראים, עלתה ונחשפה פרשה נוספת: תשלומה של עוד תוספת שכר בשיעור של 1.5 אחוזים שאושרה לעובדי חברת החשמל בלחץ של עיצומים והפכה להיות תוספת של לא פחות משישה אחוזים.

תמהני איזו נורמה של התנהגות נוצרת כתוצאה מכך שאין פועלים על מנת לקבוע מי האחראים להפרות אלה של החוק. האם אין באוזלת היד המתגלה עידוד ישיר לעקוף את מדיניות השכר במשק הציבורי?

בשבועות האחרונים הגענו לחקר האמת בפרשת היעלמותו האומללה של הסמל דוד מנוס ז"ל. זמן קצר לאחר היעלמו הופיעו בעיתונות פרסומים על שהוא נראה מסתובב בבארים בתל אביב וכן היו פרסומים שקשרו אותו לעולם התחתון ולסחר בסמים, או שעסקו בנטייתו המינית כביכול. מי שבוחן את שורת הפרסומים שליוותה קרבנות רצח אזרחים נוכח כי לא במעט מקרים מופיעים פרסומים הקושרים את הקורבן לעולם התחתון או לסחר בסמים. קשה להעלות על הדעת מעשים שפלים יותר מאשר רשעות והתעללות ברגשות המשפחות של הקורבנות. אין ספק כי חלק מפרסומים אלה מקורם בהדלפות מתוך תיקי החקירה של המשטרה. הדלפת חומר כאמור מתוך תיק החקירה מהווה עבירה על־פי סעיף 117 לחוק העונשין. אולם היועץ המשפטי לממשלה לא הורה לפתוח בחקירה כדי להעניש את המדליפים באף אחת מן הפרשיות האומללות.

הדוגמאות שפורטו לעיל אופייניות לסוגי עבירות בהן לא מקפידים על אכיפת החוק במדינה. שאלת אכיפת החוק היא כמובן עניין אופרטיבי מורכב ומסובך. היא נוגעת גם לעבודת המשטרה, התביעה ומערכת בתי המשפט. קיימות גם דוגמאות אחרות שנוגעות להפרת החוק, כמו גביית מסים לא־חוקיים על־ידי הממשלה באמצעות מחירי פיקוח על מוצרי הדלק, או היעדר מיצוי החוק כנגד נושאי משרה שלטונית שרשלנותם גרמה לאבדן חיי אדם.

משרה אקטיווית

כאן אולי מן הראוי לשאול: מה בעצם רוצה כותב שורות אלה מן היועץ המשפטי לממשלה?

במערכת הממשל בישראל ניצבת משרת היועץ המשפטי לממשלה כמשרה שייעודה המרכזי הוא להבטיח לנו שוויון בפני החוק; לא משרה פסיווית הנותנת מענה לשאלות המופנות ביוזמת השואלים, אלא משרה אקטיווית וערה לכל נושא או לכל שאלה המתרחשים בחיינו הציבוריים והמסכנים את מעמד החוק, על אף שלמשטרה מקום מרכזי בתחום אכיפת החוק, שיקולי המשטרה אינם יכולים להיות תמיד אובייקטיוויים לחלוטין, שכן זהו משרד אשר עליו מופקד איש פוליטי ואשר עובדיו הם עובדי מדינה.

משרת היועץ המשפטי לממשלה נועדה להבטיח לנו אובייקטיוויות נחרצת הנקייה מכל ספקות באשר לעליונות שלטון החוק; עמדה של בקרה אקטיווית על כל הפעולות הנעשות על־ידי רשויות הממשל או המגזר הציבורי, ודרישה הסרת פשרות למיצוי הדין, גם כאשר הדבר מחייב עימותים קשים עם רשויות הממשל ואמצעי התקשורת.

על־פי תפישה זו לא עמד מוסד היועץ המשפטי לממשלה במבחן הביצוע בשנים האחרונות.

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו

אליעזר בר מרדכי זאב **פיין** ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה על קברו ביום שני
ג' אייר תשמ"ו (12.5.86) בשעה 5.00 אחה"צ
מתאספים ליד שער בית הקברות בקריית שאול

ד"ר שולמית סבירסקי — פיין
והמשפחה

תודתנו

לכל המכרים והידידים שהיו אתנו לנחמנו בהלקח מאתנו יקירתנו

עליזה צוקרמן ז"ל

במלאת שלושים לפטירתה, יערך טכס גלוי המצבה,
ביום שלישי, ד' אייר תשמ"ו (13.5.86)
בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין בכפר שמריהו

המשפחה

משרד התקשורת — שירותי דואר מרכז
כואבים את פטירתו בטרם עת של חברנו לעבודה

משה אולשר ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

שר התקשורת — המנהל הכללי
מנכ"ל רשות הדואר — מנהל אגף התפעול
מנהל מחוז מרכז — וצוות עובדי לשכתו
וועד עובדי הדואר ערי שדה ומושבות.

למשה קליין וב"ב

השתתפותנו הכנה באבלכם על מות יקירכם

יצחק קליין ז"ל

דן מרויץ ומשפחתו
ג'ון הריס ומשפחתו

מכון ויצמן למדע

קרן עמוס דה־שליט

מילגות עמוס דה־שליט בכימיה ובפיסיקה

מתוך שאיפה לעודד ולטפח את הלימוד והמחקר בפיסיקה ובכימיה בישראל, מכריזה בזאת קרן עמוס דה־שליט על מילגות לסטודנטים הלומדים לקראת התואר בוגר בפיסיקה או בכימיה בכל מוסד להשכלה גבוהה בישראל. (המילגה בפיסיקה תינתן לסטודנטים העולים לשנת הלימודים השניה או השלישית).

סטודנטים שיעמדו במיון ראשון, יוזמנו לאולפנה בת שבועיים שתערך במכון ויצמן למדע, בימים 31.8.86 עד 12.9.86 המשתתפים ישמעו הרצאות וישתתפו בעבודות המחקר המתנהלת במכון. כל משתתף יקבל מילגה בגובה של $150 (שווה ערך בשקלים). בסוף האולפנה תינתן למספר מצומצם של משתתפים מצטיינים במיוחד — מילגה של $1000 (שווה ערך בשקלים).

פניות בצירוף קורות חיים, כל הציונים מתקופת הלימודים האקדמיים וכן שמות שני ממליצים מבין מורי האוניברסיטה יש לשלוח לא יאוחר מה־15 במאי 1986, אל: קרן עמוס דה־שליט, מכון ויצמן למדע רחובות 76100.

חוק המים תשי"ט—1959

הודעה על הגשת הצעה לתיקון התקנות לשימוש במים באזורי קיצוב — קיצוץ כמויות מים מוקצות לחקלאות ולצריכה ביתית בשנת ההשקיה 1986

בהתאם לסעיף 38 לחוק המים, תשי"ט—1959,[1] הנני מודיע על הנחת העתק הצעה לתיקון התקנות לשימוש במים באזורי קיצוב,[2] בענין קיצוץ כמויות מים מוקצות לחקלאות ולצריכה ביתית בשנת הרשוי 1986 במקומות המפורטים להלן.

כל אדם רשאי לעיין שם חינם בהצעה האמורה. כל המעונין רשאי להגיש לנציב המים התנגדות מנומקת בכתב, תוך ששים יום מפרסום הודעה זו. המועד האחרון להגשת ההתנגדויות הוא — ח' בסיון התשמ"ו, 15 ביוני 1986. לאחר מועד זה לא תתקבלנה עוד התנגדויות. הכתובת למסירת ההתנגדויות וקבלת פרטים נוספים היא — נציבות המים, רח' קלמן מגן 8, הקריה, תל־אביב, הלשכה המשפטית או אגף הקצאות ורשוי.

ואלה המקומות בהם הופקדה הצעת התקנות:

1. משרדי נציבות המים:
   בתל־אביב־יפו, רח' קלמן מגן 8, הקריה, תל־אביב
   בירושלים, רח' הלני המלכה, בנין משרד החקלאות
   בחיפה, דרך העצמאות 21
2. משרדי הממונה על המחוזות, משרד הפנים:
   חיפה, בית הממשלה, חסן שוקרי 11
   המרכז, רמלה, שדרות הרצל 46
   תל־אביב, אחד העם 9
   ירושלים, שלומציון המלכה 1
   הדרום, באר־שבע, דרך המשאים.
3. משרדי הרשויות המקומיות — כל העיריות, המועצות המקומיות והמועצות האזוריות.
4. ארגונים חקלאיים ונציגי הארגונים הצרכנים:
   המרכז החקלאי, שדרות שאול המלך 8, תל־אביב־יפו
   התאחדות האכרים, רחוב קפלן 8, תל־אביב־יפו
   המרכז החקלאי של הפועל המזרחי, רחוב אבן גבירול 166, תל־אביב־יפו
   האחוד החקלאי, רחוב צ'לנוב 20, תל־אביב־יפו
   מחלקת ההתיישבות של תנועת "חרות", רחוב המלך ג'ורג' 38, תל־אביב־יפו
   הועד הפועל של ההסתדרות, המחלקה הערבית, רח' ארלוזורוב, תל־אביב־יפו
   התאחדות התעשיינים בתל־אביב־יפו, רח' המרד 29, תל־אביב־יפו, בירושלים, רח' בן יהודה 7
   המרכז לשלטון המקומי, רח' הכשרון 3, תל־אביב־יפו
   ארגון מועצות אזוריות, המרכז החקלאי, שד' שאול המלך 8
   משרדי המים, ירושלים, תל־אביב וחיפה
   חברת "מקורות", רח' לינקולן 9, תל־אביב־יפו
   חברת תה"ל, רח' אבן גבירול 54, תל־אביב־יפו
   המועצה הישראלית לצרכנות, רח' מנדלר 28, הקריה תל־אביב
   הרשות לתכנון הצרכן בהסתדרות, בית הועד הפועל רח' ארלוזורוב, תל־אביב
   ועדת הנגב, ישובי חבל מעון, ד.נ. הנגב
   מפעלי המים ותכנון גליל עליון, בית המועצה האזורית גליל עליון, קרית־שמונה
   אגודת המים עמק הירדן, ד.נ. עמק הירדן
   המינהל למשק המים ברשויות המקומיות, חב' תה"ל, רח' אבן גבירול 54, תל־אביב
   הרשות לתכנון חקלאי, משרד החקלאות, תל־אביב־יפו, ארגון עובדי המים, שד' שאול המלך 8, תל־אביב
   תנועת המושבים — אגף המשק, שד' שאול המלך 8, תל־אביב
   אג' מימי הדרום, ת.ד. 165, רמלה
   אג' מימי הגליל, רח' ירושלים, ת.ד. 122, צפת
   מימי מבואות ירושלים, בית המושבים, רח' אחליאב 29, ירושלים
   אג' מימי הנגב, בית תנועת המושבים, באר־שבע
   אג' המים השתופית בעמק חרוד בע"מ, גלבוע
5. המשרדים האזוריים של משרד החקלאות:
   ירושלים; עפולה; נצרת; רעננה; חדרה; עכו; באר־שבע; רחובות; קרית שמונה; בית שאן.

כ"ט בניסן התשמ"ו
8 במאי 1986

צמח ישי
נציב המים

1. ס"ח 288, תשי"ט, עמ' 166
2. ק"ת 3578, תשל"ו, עמ' 2415; התשמ"ו 1309; התשמ"ו עמ' ...

המגבית המאוחדת לישראל — קרן היסוד

ביום השלושים לפטירתו של

ד"ר **ישראל גולדשטיין** ז"ל

יתקיים טקס זיכרון
ביום ב', ג' אייר תשמ"ו (12.5.86) בשעה 17.00
באולם ויצמן — בנין הסוכנות היהודית
בהשתתפות
ד"ר אברהם אביחי
יו"ר עולמי, המגבית המאוחדת לישראל — קרן היסוד
מר משה ריבלין
יו"ר, הקרן הקיימת לישראל
הרב ה. גרין
הרב מ. קירשבלום
מוקירי זכרו מוזמנים

אנו משתתפים בצערו של חברנו

מאירי משולם (שולי)

([illegible])

במות עליו

רעייתו ז"ל

אגד
ההנהלה החברים והשכירים

אנו משתתפים בצערו של חברנו

זוהר משה

(מסניף טבעון)

במות עליו

אביו ז"ל

אגד
ההנהלה החברים והשכירים

לחיים וייס

חבר מועצת המנהלים

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

אלטן בע"מ
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
חברנו הגימלאי היקר

ליפשיץ שמשון ז"ל

[illegible]

אגד — ההנהלה החברים והשכירים
קרן הגימלאות של חברי אגד בע"מ
ארגון גימלאי אגד

למיקי גת

אתך באבלך הכבד במות עליך

אביך ז"ל

"דפנה" ויסמן את לביא בע"מ
שירותי מכס תעבורה ושילוח בינלאומי

לחברנו **ברגר עוזי**
(מסניף הרצליה)

אתך באבלך בהילקח האב

אליעזר ז"ל

אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

מינהל מקרקעי ישראל

לד"ר חיים צבן

משתתפים באבלך במות

אביך ז"ל

ההנהלה וחבר העובדים.

ליצחק דזובס

משתתפים באבלך במות

אמך

החברים לעבודה

בנק ישראל

ביום הזכרון לחללי צה"ל
יתייחד בנק ישראל
עם זכרם של עובדי הבנק

אשר נפלו במערכות ישראל בטקס זכרון
בהשתתפות נגיד בנק ישראל

הטקס ייערך ביום שלישי,
ד' באייר התשמ"ו (13.5.86)
בשעה 13.00 ברחבת הכניסה
למשכן הבנק בירושלים

תחבורה תצא מבנין בנק ישראל בתל־אביב
רח' לילנבלום 37, בשעה 11.15

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל

ביום הזכרון לחללי מערכות ישראל
תתקיים עצרת זכרון
לסטודנטים, מורים ועובדים.

ביום שלישי, ד' אייר תשמ"ו 13.5.86 בשעה 09.00
בפורום ע"ש שרמן מול קיר הנופלים בקרית הטכניון.
משפחות שכולות, קרובים, ידידים ואנשי בית הטכניון מוזמנים.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי שפינדל לאשר תוספת בניה לדירה
ברחוב בורוכוב מס' 26 חלקה 158 בגוש 11200 רמות־רמז.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. בליטה של 1.40 מ' למרווח הקדמי.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

ב/[illegible]
מהנדס העיר

דחפון
שרות מודעות טלפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

כלכלה ועסקים

מפרקי דנות ימכרו השבוע 10% מעלית

צפוי חידוש המאבק על השליטה בחברה

מאת יהודה שרוני

מפרקי דנות יקיימו השבוע מכרז למכירת 10 האחוזים במניות עלית המוחזקים בידי פי.בי. מחיר הפתיחה ינוע בין 3.5—3.9 מיליון דולר. כל משתתף במכרז יידרש להפקיד ערבות של 500 אלף דולר. תמורת המכירה תופקד בפי.בי. וראש באסר, בעל השליטה בפי.בי. ישלשל תוספת של 33 אחוז מתמורת המכירה לקופת מפרקי דנות. אם תוכתר מכירת המניות בהצלחה, ימכרו המפרקים גם את 26 אחוז מניות סהר המוחזקות על ידם.

לפי שעה וחמישה גופים מגלים התעניינות ברכישת חבילת המניות: דוד פרדמן, משפחת פרומצ'נקו, קונצרן כלל, ועוד שתי חברות השקעות מהארץ האחרות מחו"ל. נראה כי המאבק העיקרי יתחולל בין קבוצת פרדמן למשפחת פרומצ'נקו. פרדמן המכהן כסגן יו"ר מועצת המנהלים בעלית מחזיק ב—26 אחוז ממניות החברה. משפחת פרומצ'נקו מחזיקה ב—6 אחוז מהמניות. משפחות הדירקטורים קופילוב, ליבר, ארנסון, סגל ומושביץ, יחד עם פרומצ'נקו מחזיקות ב—32 אחוז מהמניות. הציבור הרחב מחזיק את יתרת 33 האחוזים. אם ירכוש פרדמן את חבילת המניות יגיע שיעור החזקתו ל—35% והוא ישיג את השליטה בעלית. לא מן הנמנע כי במקרה זה הוא ידרוש את מינויו כמנכ"ל, או מינוי דירקטורים נוספים לחברה מטעמו.

מפרקי דנות התכוונו למכור את מניות עלית עוד לפני מכירת הבנק הבינלאומי. ואולם, חברת שפרסל הקדימה אותם, ומכרה את חבילת המניות שלה לדוד פרדמן. תמורת 3.9 מיליון דולר. מנכ"ל שפרסל דוד ויינשל כיום דירקטור בפי.בי. הבר"ת שלחו מפרקי דנות לבית המשפט, הובעה תרעומת על התנהגות ויינשל. המפרקים הודיעו כי הם שוקלים את הצעדים המשפטיים הנוגעים לפרשה, ולצורך כך קיבלו חוות דעת מקצועית.

"כלל סחר" חזרה בה מהכוונה להקים קו ספנות לאירופה

מאת יהונתן שרמן

"כלל סחר" חזרה בה מכוונתה להקים קו ספנות חדש לאירופה, באמצעות קו אוניות בולגרי, לאחר שהגיעה להסכם עם "צים" בדבר הגברת פעילותה בתחום מתן שירותי חוף למטענים המשונעים על־ידי "צים".

לפני חודשים מספר הודיעה "כלל סחר", כי בכוונתה להפעיל קו ספנות מתחרה לקווי הספנות הקיימים מישראל לצפון־אירופה. קווי הספנות הנוכחיים מאוגדים בקרטל, ו"כלל סחר" טענה, כי רמת המחירים של קווי ספנות אלו גבוהה בעשרות אחוזים מהמתבקש על־פי העלויות הרגילות.

בעקבות החלטה זו, החלה "כלל סחר" לשאת ולתת עם חברת ספנות בולגרית, והגיעה עמה להסדר, ולפיו החברה תוביל מכולות ישראליות מקפריסין לצפון־אירופה, ואילו "כלל סחר" עצמה תדאג להוביל את המכולות לקפריסין. זאת כיוון שהבולגרים סירבו לעגון בנמל ישראל.

"כלל סחר" צפתה, כי תוכל לגנוב בפלח שוק של כ—10 עד 15 אחוז מכלל ההובלות המובלות לצפון־אירופה, ותאפשר הוזלת מחיר של כמה עשרות אחוזים. "צים" התנגדה ליוזמה זו של "כלל סחר", הפעילה לחצים שונים על החברה למניעת פתיחת הקו החדש. הוסדר נקבע בהסכם מסחרי בין שתי החברות: "כלל סחר" מפעילה מספר חברות המספקות שירותים לחברות הספנות, והתמורה לוויתור על רעיון פתיחת קו הספנות החדש, תגדיל "כלל סחר" את היקף פעילותה בתחום מתן השירותים.

יצויין, כי למרות המשבר העולמי בענף הספנות, תעריפי ההובלה בקו לצפון־אירופה גבוהים־יחסית מתעריפי ההובלה בקווים אחרים, שבהם התחרות גדולה יותר.

העורך: נחמיה שטרסלר

כלל תעשיות — רווח סמלי

הריבית השקלית הגבוהה לא היתה הסיבה לירידה ברווחיות

דו"ח על דו"ח / חיים בן דוד

המחבר נמנה עם סגל המורים בחוג לחשבונאות בבית הספר למנהל עסקים באוניברסיטה העברית, ירושלים.

חברת כלל תעשיות בע"מ היא חברת אחזקות העוסקת באמצעות חברות בנות וחברות מסונפות בייצור ושיווק של מוצרי מתכת, אלקטרוניקה, טכסטיל, מלט ובענפי תעשיה ופעילות אחרים. החברה נמנית על קבוצת כלל ישראל בע"מ. כלל תעשיות הציגה לפני מספר שבועות דו"ח כספי לשנת 1985 אשר למרות הגידול וההתרחבות בהשקעות ובפעילות העסקית לא שפר חלקה בצד הרווחים. החברה הגדילה השקעותיה בשנת הדו"ח לסך 70 מיליון דולר לעומת 57 מיליון דולר בשנת 1984, כמו כן הגדילה החברה את היצוא שלה לחו"ל בשיעור של 16 אחוז, מסך של 209 מיליון דולר בשנת 1984 לסך של 243 מליון דולר בשנת 1985. הגידול ביצוא קיזז את ירידת המכירות לשוק המקומי, וסך המכירות הכלל של הקבוצה ירד בשיעור של 4 אחוז בסוף שנת 1984 הסתכם כ־12,440 עובדים ובסוף שנת 1985 כ־11,960 עובדים — היינו ירידה בשיעור של 4 אחוז, וכן שחיקת השכר במשקל כתוצאה מהמדיניות הכלכלית לא הביא לרווחיות מרשימה, כך שהחברה סיימה את השנה המאזנית ברווח של כ־380 אלף דולר בלבד לעומת רווח של כ־16 מיליון דולר בשנה שקדמה.

האשם במדיניות הכלכלית?

הנהלת חברה כלל תעשיות רואה את הסיבה למהפך ברווחיות החברה, בבטול שהוטל ע"י עסקת החבילה על הפירמות התעשייתיות. לדעת הנהלה התכנית הכלכלית לייצוב המשק גרמה לשחיקת מחירים בשוק המקומי מה שנבע ברווחיות הקבוצה עד כדי יצירת מצב של כדאיות סגירת קווי ייצור. גם הירידה בצריכה הפרטית לנפש וצימצום תקציבי הביטחון ומשרדי הממשלה האחרים הקטינו את הביקוש למוצרים ורמת השיווק ירדה. התוצאות העיסקיות הושפעו בין היתר גם מתנאי האשראי במשק שהורעו, אולם יצויין כי מביאורים לדוח הכספי עולה כי חברות הקבוצה מקור המימון שלהן לזמן ארוך, עלותו אינה גבוהה במיוחד, החברה מימנה הלוואות לזמן ארוך בדרך כלל בריבית צמודה לדולר שעלותה המירבית לא עולה על 13 אחוז לשנה.

וכן הלוואות לדולר שעלותן עד 19 אחוז שנתי צמוד לדולר. מאחר והממוצע של הריבית נמוך יותר, נראה שהעלות הריאלית של הלוואות צמודות דולר ומדד בסך של כ־60 מיליון דולר נעה בגבולות של 9 — 12 אחוז על בסיס שנתי. החברה הגדילה בשנת הרווח את התחייבויותיה לזמן ארוך במטבעות אחרים. יש להניח שאלה מטבעות אירופיים שעלות אשראי זה כתוצאה מהתחזקות המטבעות הנ"ל לעומת השקל בשנת 1985 הגדילה את העלות הריאלית של השימוש באשראי זה. האשראי השיקלי שהקבוצה משתמשת בו הוא נמוך יחסית, וההתחייבויות השוטפות לזמן קצר מרביתן "הלוואות לזמן קצר" הן צמודות למטבע חוץ, כך שהריבית הריאלית בקבוצה לדעתי לא הסיבה המהותית לרווחיות הנמוכה. יחד עם זאת אין להתעלם מהעובדה שהמימון לצרכי ייצוא בתנאים הגרועים בשנת הדו"ח תרמו להקטנת הרווחיות. יצויין כי להחברה אחזקות בחברות אלקטרוניקה שהשנה לא שפר חלקן הן בארץ והן בחו"ל, ולעניין זה היתה תהיה השפעה ככל הנראה גם על רווחיות החברה בעתיד.

מסים כבדים

חברת כלל תעשיות מביאה דו"ח כספי מתואם במלואו. למרות שיש קשיים בתיאום מלא של דו"ח רווח והפסד על פריטיו הרי הדו"ח הכספי מביא את פרטי דו"ח רווח והפסד מתואם על פרטיו, וזה הישג נאה מבחינה אדמיניסטרטיבית, חשבונאית ותיהולית של חברה והוא ראוי להערכה. אבל כתוצאה מאין מתן מספרים משווים לשנה קודמת לכל פרטי דו"ח רווח והפסד, נימנע מעמנו לנתח ולהשוות בצורה מעמיקה ועניינית את תוצאות השנה, לעומת שנה קודמת. הפריט הבולט בדו"ח רווח והפסד המאוחד לשנת 1985 הוא סכום המס שהחברה שילמה באופן שוטף לרשויות המס על בסיס מתואם שהיינו בכלל שחיקת מקדמות, סכום זה הגיע ל־22.5 מיליון דולר, מכאן שחוקי המס החדשים — מה שקרוי חוקי שטיינברג, גרמו לחברה תשלומי מס גבוהים כתוצאה מראיית הציור בתוך כבכם מגן, קבוצת כלל תעשיות היא עתירת ציוד כפי שנראה מפירוטים לדו"ח הכספי, כמוכן מתן הגנה ל־90 אחוז מההון בלבד בשנת הדו"ח לעומת 100 אחוז בשנה קודמת. אין הוא גורם לתשלומי מס גבוהים. עוד יצויין בנושא המס כי כתוצאה מההפרשה בגין כל קבוצות החברה נוצר עיוות ביחס של ההפרשה למס לעומת הרווח, מאחר והחברות המפסידות גורמות להקטנת הרווח מחד, ומאידך אין ההפסד מקטין מתשלומי המס, שכן בחברת כלל תעשיות אין הטבות מס המאפשרות תשלום מס על בסיס קונצרני, שפירושו קיזוז המס בחברות המרוויחות ע"י התחשבות בהפסדי החברות המפסידות.

קיטון בהון העצמי

למרות שחברת כלל תעשיות מצביעה על רווח נמוך בסך 380 אלף דולר, סכום ההון המתואם במאזן קטן בסך של כ־9 מיליון דולר. קיטון זה בסכום נובע מהתאמות של תרגום דוחות כספיים של יחידות מוחזקות. ישנו תקן בינלאומי המאפשר לראות את ההפרשים הנוצרים בגין חברות בחו"ל וכן הפרשים כתוצאה מהתאמות של דו"חות של פירמות שהכנסתן מתקבלת במטבע חוץ לעומת המדד כהפרשים הנזקפים להון העצמי. כתוצאה מכך קטן ההון של החברה בכ־9.5 מיליון דולר.

שינויים אחרים בסעיפי המאזן מצביעים על כך שהקבוצה הגדילה את מקור המימון לטווח ארוך במשך השנה בכ־20 מיליון דולר והקטינה את המקור השוטף בכ־6 מיליון דולר. בצד הנכסים הגדילה החברה את השקעותיה ברכוש קבוע. ההשקעות התבצעו בעיקר בחברות כיתן, אורדן, נייר חדרה, סאיטקס ותשר. הרכוש השוטף קטן בכ־12 מיליון דולר. סך המאזן כמעט ולא השתנה והוא עמד על כ־641 מיליון דולר. חלק ההון מסך המאזן הוא כ־31 אחוז.

שווי נכסי — 201 מיליון דולר

ההון עצמי המתואם של חברת כלל תעשיות מגיע לכדי סך של למעלה מ־200 מיליון דולר, בעוד ששווי המניות בבורסה היו לאחרונה כ־78 מיליון דולר בלבד. היינו החברה נסחרת בכ־39 אחוז בלבד משוויה המאזני. לחברה השקעות בחברות בנות ומסונפות וקשה לקבוע את השווי המדוייק שלהם. יחד עם זאת אין ספק שמי שמחזיק במניות החברה במחירי השוק של היום ייתכן ויקבל פיצוי נאות בטווח הארוך מעבר למקובל בהשקעות סולידיות אחרות. הסיכויים של החברה תלויים רבות בתמריצים שינתנו בעתיד לתעשייה בישראל. בינתיים חוקי המס אינם מטיבים עם התעשייה, כמו־כן צימצום התקציבים הממשלתיים והאפשרויות הרחבה אינם נראים באופק. לכן שומה על חברות הקבוצה להמשיך בתהליך התייעלות של צימצום כח אדם והקטנת עלויות שוטפות, שפירושו סגירת מפעלים ופיטורי עובדים שלעתים כבר החלו בתהליך כאמור בחברה. כמו כן צריכה החברה לצפות לעתיד טוב הרבה יותר לגבי מוצרי האלקטרוניקה. שיפור כאמור יכול להביא את החברה בעתיד לצמיחה מחודשת כפי שהדבר היה מתבטא ברווחיותה הכספיים כבר בשיעורים של 4 — 8 אחוזים, מה שיביא את החברה לרווחיות שנתית של 7 — 10 אחוז להון העצמי המתואם.

דו"ח המבקרים

ראוי החשבון של חברת כלל תעשיות מפנים את תשומת לב הקוראים בחוות דעתם הניתנת לדו"ח הכספי מיום 10 באפריל 1986, שכנגד חברת סאיטקס אשר לחברת בת של כלל תעשיות אחזקות בשעור של כ־15 אחוז בה, עומדות 2 תביעות תלויות בארה"ב. תביעה אחת הוגשה ע"י בעלי מניות בניו־יורק לאחר תאריך המאזן. התביעה הוגשה ע"י קבוצת בעלי מניות של סאיטקס שלטענתם הפרה החברה את עיקרון הגלוי המלא והנאות. תביעה אחרת מתייחסת למתחרים מסחריים בחברת סאיטקס בארה"ב. לטענתם היתה הפרת זכות בשימוש בפטנט. חברת סאיטקס מתכוננת להגן על עצמה כנגד 2 תביעות אלה. יצויין כי ביאורים מסוג זה מקבלים בדוחות כספיים. אבל ההפניה של רואי החשבון בחוות הדעת איננה מקובלת תמיד ורואי החשבון נהגו בהתאם לעקרונות הגילוי הנאות למרות שההשפעה הכוללת על חברת כלל תעשיות ייתכן ואינה כה מהותית. על רקע דו"ח בייסקי שפורסם לאחרונה והתוקף רואי חשבון, אין ספק שאנו ניתוכח יותר ויותר הפניות של רואי חשבון בתוך חוות הדעת שלהם לגבי ביאורים בדוחות כספיים. אבל מאחר הדו"ח הכספי של כלל תעשיות פורסם לפני מסקנות ועדת בייסקי, הרי הציון לשבח מגיע הן להנהלת החברה והן לרואי החשבון שלה.

המניה החלה לרדת כשדברת החל למכור

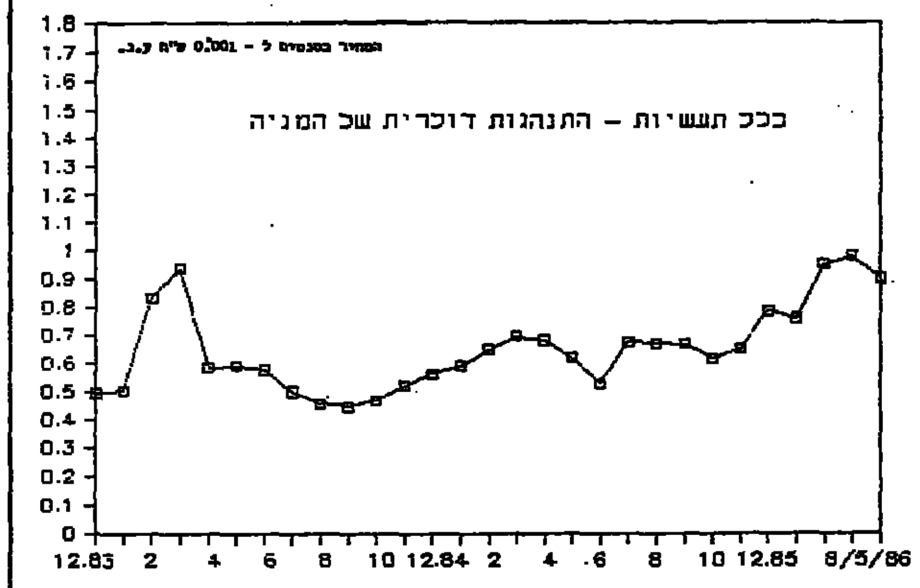

מאת יהודה שרוני

מניית כלל תעשיות היא אחת הדוגמאות למה שמכונה "מניה כבדה": רמת הסחירות בה גבוהה, והיא מוחזקת בעיקר על ידי קרנות נאמנות. החברה אינה מחלקת דיווידנדים במזומן, אלה רק מניות הטבה. גיוס ההון במניות נעשה באמצעות חברות הבת. כך למשל, חברת הבת אורדן גייסה ב—1985 8 מיליון דולר, כלל אלקטרוניקה גייסה 1.7 מיליון דולר, חברת מתח גייסה 5.2 מיליון דולר, וסאייטקס גייסה 2.6 מיליון דולר. הפעילות הבורסאית במניה הושפעה בחודשים האחרונים משני אירועים:

• העברת חבילת מניות החברה שהוחזקו על ידי בלאס לקיבוצים במסגרת הסדר לפירעון חובות בלאס. בלאס העביר 2.5 אחוז ממניות החברה בשווי 2 מיליון דולר. העברת החבילה לקיבוצים עוררה חששות שמא יתפתו הקיבוצים וינסו למכור מניות אלה באמצעות הבורסה, וכך ילחצו כלפי מטה את שער המניה. חששות אלה התבדו לפי שעה. הקיבוצים מנסים למכור המניות בעסקות מחוץ לבורסה.

• פרסום הדוחות הכספיים של החברה.

הדוחות הכספיים של כלל תעשיות שפורסמו לפני מספר שבועות, היו מאכזבים מבחינת הרווחיות. מיד לאחר פרסומם החל מנכ"ל כלל אהרון דברת למכור חלקים מאחזקותיו במניות החברה. עובדה זו האיצה באלה שפקפקו בכדאיות המשך אחזקת המניות, למכור את אחזקותיהם. ההצעים נקלטו בעיקר על ידי קרנות בנק הפועלים (המזוהים מבחינת הפעילות הבורסאית עם מניות החברה), בירידות שערים קלות. הגרף של "מיטב" מראה כי במהלך 1985 עלו מניות החברה מ—0.6 סנט מניה ל—0.9 סנט למניה.

שערי מטבע חוץ 9.5.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.44	1.50		1.4826	1.44	1.51	1.4629	1.4811	1.44	1.50	1.4629	1.4813	1.4723	-0.0016
1 לישט"ג	2.22	2.32		2.2958	2.21	2.32	2.2506	2.2787	2.21	2.32	2.2513	2.2796	2.2673	-0.0175
1 מארק גרמני	0.66	0.69		0.6813	0.66	0.69	0.6716	0.6799	0.66	0.69	0.6713	0.6797	0.6751	0.0056
1 פרנק צרפתי	0.20	0.22		0.2137	0.20	0.22	0.2104	0.2131	0.20	0.22	0.2104	0.2131	0.2120	0.0019
1 גולדן הולנדי	0.59	0.61		0.6046	0.58	0.61	0.5967	0.6042	0.66	0.61	0.5955	0.6030	0.5997	0.0056
1 פרנק שווייצרי	0.80	0.83		0.8193	0.79	0.83	0.8053	0.8154	0.79	0.83	0.8059	0.8161	0.8105	0.0082
1 כתר שוודי	0.21	0.22		0.2115	0.20	0.21	0.2087	0.2113	0.20	0.21	0.2084	0.2110	0.2097	0.0013
1 כתר נורבגי	0.21	0.22		0.2144	0.21	0.22	0.2115	0.2141	0.20	0.22	0.2116	0.2142	0.2129	0.0012
1 כתר דני	0.18	0.19		0.1843	0.18	0.19	0.1815	0.1838	0.17	0.19	0.1813	0.1835	0.1824	0.0014
1 מרק פיני	0.29	0.30		0.2998	0.28	0.30	0.2959	0.2996	0.29	0.30	0.2961	0.2999	0.2981	-0.0008
1 דולר קנדי	1.04	1.09		1.0743	1.04	1.09	1.0585	1.0717	1.04	1.09	1.0598	1.0731	1.0672	-0.0007
1 דולר אוסטרלי	1.02	1.12		1.1001	1.05	1.13	1.0867	1.1003	1.05	1.13	1.0866	1.1002	1.0938	-0.0003
1 ראנד דרא"פ	0.55	0.61		0.6968	0.42	0.71	0.6985	0.7072	0.47	0.64	0.6966	0.7053	0.7005	-0.0022
10 פרנק בלגיים	–	–		0.3343	–	–	0.3293	0.3334	0.32	0.34	0.3285	0.3327	0.9607	0.6328
10 שילינג אוסטריים	0.94	0.98		0.9678	0.94	0.98	0.9542	0.9661	0.93	0.98	0.9547	0.9667	0.9839	0.0325
1000 לירות איטלקיות	0.96	1.01		0.9917	0.96	1.02	0.9781	0.9903	0.95	1.02	0.9781	0.9981	0.9069	-0.0787
100 ינים יפאניים	0.88	0.91		0.9068	0.88	0.92	0.8979	0.9091	0.88	0.92	0.9018	0.9132	2.0579	1.1573

פרטים נבחרים ממאזן מאוחד מותאם ל־31 בדצמבר

במיליוני דולרים

	1985	1984
רכוש שוטף	216.6	228.3
התחייבויות שוטפות	172.1	177.8
השקעות	79.5	72.1
רכוש קבוע	261.5	256.7
התחייבויות לזמן ארוך	77.0	57.7
הון עצמי	200.8	209.9

רווח והפסד *

	1985	1984
הכנסות נטו	401.5	
עלויות והוצאות	402.4	
רווח לפני מסים	8.1	63.3
מיסים על ההכנסה	11.6	42.9
רווח (הפסד)	(3.5)	20.4
פריטים אחרים	3.9	(4.5)
רווח נקי	0.4	15.9

* לגבי שנת 1984 אין את כל מספרי ההשוואה.

בלעדי באישונית
החידוש העולמי גם בישראל!
BIFOCAL עדשות מגע ביפוקל
לראיה לרחוק – ולקריאה מקרוב
אישונית ביפוקל החדשות – מיועדות לזקוקים ל־2 זוגות משקפיים, ראיה לרחוק וקריאה מקרוב. המצאה שתשחרר אותכם מהמשקפיים!

אישוניות BIFOCAL
תמיד תמצאו באישונית את המלה האחרונה מארה"ב ואירופה! החידושים מגיעים לאישונית עם הופעתם – וכך אנו מקדימים את האחרים בקליטות ההצלחות העולמיות.
באישונית יטפל בך אופטומטריסטים מומחים בעלי הסמכה מרחיל ויתאימו לעיניך את העדשות המתאימות לך.

1986 1986 1986

אישונית
בניסיון שלנו אי־אפשר להתחרות
תל־אביב: בן־יהודה 94 (פינת גורדון), טל' 222589
ירושלים: הסורג 2 (פינת יפו 29), טל' 223028
יפו: שדי ירושלים 46, טל' 831705
נתניה: סמילנסקי 7, טל' 053-25123
נא לתאם פגישה מראש

תערוכת MIPEL ה־49
התגלמות האלגנציה, המקוריות והטעם הטוב באופנת העור.
נבעלה בהדר התערוכה במלאנו ב־24 במארס האחרון
הקולקציה החדשה של תיקי יד, מזוודות ופריטי עור קטנים – הצגה מוקדמת של האוסף לסתיו/חורף ל־1986 – הוצגה על ידי כ־500 משתתפים בתערוכה.
התערוכה שתיערך באוקטובר הבא, תציין את יובל ה־25 של MIPEL ואולם התחושה החגיגית אפיינה כבר את המפגש הנוכחי: תערוכת MIPEL ה־49 אופיינה בתרמית החדשה (הדר כנים צנע באלגנטיות בפלים מעץ), המתאימה למה שיכול להיות מכונה, באופן סמלי, "הבוטיק של אופנת העור האיטלקית". תערוכת MIPEL ה־50 תיערך במלאנו בין ה־17 ל־20 באוקטובר 1986. (מ)

בעל עסק/מנהל חברה!
יעוץ בפתרון כל בעיות העסק
מיסים * הנה"ח * משפט * שווק
עדיין קולטים לקוחות
למשרד ניהול בת"א
5 שנות נסיון
שרות מקצועי * אמין * קפדני
מי שחוסך שקל מאבד 100 ש"ח
איתנו העסקים גדלים ומתרחבים
טלפון ישיר: 813661 (מ־16 – 21)

דחפון
שרות מודעות בלבני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

בנק ישראל
הודעה לאספני שטרות כסף
נמשכת המכירה של השטרות מסדרת השקל בשלישיות לארמוטרזות בתוך מקפלות צבעוניות מהודרות.
העריכים במקפלות אלו הם 1,000 שקלים (2 גרסאות), 5,000 שקלים ו־10,000 שקלים.
הכמות המירבית שתימכר מכל עריך: 10,000 מקפלות.
ניתן להשיג את המקפלות בסניפי בנק ישראל בירושלים, תל אביב וחיפה, וכן באשנבי השירות הבולאי בשלש הערים הגדולות, בערים טבריה, אילת, נתניה, נהריה ובאר שבע ובנמל התעופה ברגוריון.
המחירים
8 ש"ח למקפלות של שטרות בני 1,000 ש'.
20 ש"ח למקפלות של שטרות בני 5,000 ש'.
35 ש"ח למקפלות של שטרות בני 10,000 ש'.
לתשומת לב האספנים
מכירת שטר המזכרת בעריך 5 לירות (סדרה ב') בסניפי בנק ישראל בירושלים, תל אביב וחיפה תיפסק ב־15.5.1986 מחיר היחידה: 4.10 ש"ח.

חברה ישראלית לקופסאות פח בע"מ
הודעה על
אסיפה שנתית רגילה
ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של בעלי המניות בחברה תתקיים ביום רביעי, 21 במאי 1986, בשעה 14:00 במשרדה הרשום של החברה, דרך ז'בוטינסקי, פתח־תקוה.
על סדר היום:
1) דו"ח הדירקטוריון.
2) אישור הדו"חות הכספיים לשנת 1985.
3) בחירת מנהלי החברה.
4) מינוי רואה חשבון.
הדו"חות הכספיים של החברה נתונים לעיון במשרדי החברה, בשעות העבודה הרגילות.
במקודת הדירקטוריון
נתן ברנר
מזכיר החברה

משרד הבטחון · הוועדה לאירועי יום העצמאות · מרכז ההסברה · צבא הגנה לישראל

מזמינים אתכם לבקר במחנות צה"ל, במפעלי התעשיה האוירית והתעשיה הצבאית, בתצוגת רפא"ל, במוסיאונים של משרד הביטחון ולחזות בסרטי צה"ל ומערכת הבטחון
ביום העצמאות, יום רביעי, ה' באייר התשמ"ו (14.5.86)

★ מפעלי התעשיה האוירית - נמל התעופה לוד
כביש מס' 12, פתח תקוה-לוד, יהיה חד-סטרי מצפון לדרום בלבד, 09.00 - 14.00.
במקום יוצגו: מטוס ה"לביא" - אב טיפוס
מוצרי התעשיה האוירית: מטוסים, מכ"מים ואלקטרוניקה; מטוסים שברשות חיל האויר: פאנטום, סקייהוק, פוגה, צוקית.
תערוכת מוסיאון צה"ל
תערוכת חיל הרפואה

★ מפעל התעשיה הצבאית - חיפה
בצפון, על יד טירת, 09.00 - 14.00
במקום יוצגו: מוצרי תחמושת כבדה ואמצעי גישור צבאיים

★ תצוגת רפא"ל (רשות פיתוח אמצעי לחימה)
צפת, בית וולפסון, 09.00 - 17.00
אמצעי לחימה מתוחכמים, טיל קרבות אויר, מחשב ירי תותחנות, רקיטות ללוחמה אלקטרונית, משקפת לראיית לילה ועוד.
סרט על רפאל: יוצגו אמצעי לחימה בפעולה.

• קרית שמונה • שלומי • מעלות • יער גורן • נהריה
• קצרין • בית שאן • מעלה אפרים • מבשרת ציון
• בית שמש • בית גוברין (תערוכת נשק קל בלבד)
• שדרות • גוש קטיף • מ.א. אשכול • מרכז ספיר
• באר שבע • מצפה-רמון (תערוכת נשק קל בלבד)

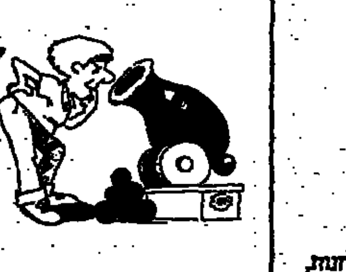

★ מוסיאון ההגנה - בית אליהו גולומב - תל-אביב
שדרות רוטשילד 23 - תולדות הבטחון בא"י מההגנה ועד הקמת צה"ל - במקום יוקרנו סרטים.

★ מוסיאון האצ"ל (הארגון הצבאי הלאומי) - תל-אביב
הפארק ע"י גן צ'רלס קלור באזור יפו - ספור מבצע שחרור יפו ע"י האצ"ל בימי פסח תש"ח (אפריל 1948)

★ בית הגדודים - אביחיל
ספור הגדודים העבריים במלחמת העולם הראשונה. במקום יוקרנו סרטים.
המוסיאון יהיה פתוח מ - 09.00 - 19.00.

★ מוסיאון ההעפלה וחיל הים ע"ש דוד הכהן - חיפה
רח' אלנבי 204 - תולדות ההעפלה בתקופת המנדט הבריטי (1934-1948) התפתחות חיל הים.

★ מוסיאון "השומר" - כפר גלעדי
ספור חברי בר גיורא ו"השומר", אנשי הבטחון הראשונים של ארץ ישראל - במקום יוקרנו סרטים.

כל המוסיאונים, למעט מוסיאון בית הגדודים באביחיל, פתוחים בין השעות: 09.00 - 14.00.
הכניסה חינם

09.00 - 14.00.

★ פיקוד הצפון - מחנה כורדני
★ פיקוד המרכז - בסיס נוה יעקב, מחנה עמנואל (קסטינה)
★ פיקוד הדרום - מחנה נתן, מחנה אלברט (פלוגות)
★ בסיסי חיל הים - חיפה (שער 3, כניסה מרחוב העצמאות ליד בית המכס)
אשדוד
אילת (הבסיס ייפתח רק בערב יום העצמאות, 13.5.86, בין השעות 19.30 - 24.00)

הנחיות כניסה למפעלי ביטחון ולמחנות צה"ל:
בכניסה יש להציג תעודות זהות או דרכונים
הכניסה לבני כל הגילים
אין להביא מצלמות, חבילות ונשק

לשכת הפרסום הממשלתית

יום העצמאות התשמ"ו בסימן "הדמוקרטיה בישראל"

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

תצוגת־הביזה במוזיאון ישראל

האומה השיבה לאוצרה את שלל המנהיג ומציגה את הביזה במוזיאון ישראל יחד עם מלות הסבר לזיקה בין האיש לארצו. שיר הלל למפעלותיו, ואמירה כמעט נחבאת אל הכלים כי יש בפעולה זו שלו משום עבירה על החוק. אבל הוא מנהיג, למנהיג מותר. המנהיג מעל לחוק, המנהיג אינו מוטרד מאמות מידה של מוסר יושר וצדק.

חובתו של העם להבין ולשלם למנהיג בעבור הביזה אם רצונו של העם להחזיק באוצרד שלה. חובתו של העם להתעלם מן השוחד כי זה פעלו של מנהיג. כדי להיות זכאי לתמורה כספית בעבור הביזה צריך להיות למנהיג. אלה הן אמות מידה שנקבעו על ידי קניית השלל. בהעמדת התערוכה מצטדק המוזיאון על שלא היתה ברירה בידו אלא לקנות את המוצגים.

כל המוצגים שלמים ויפים ואין כמעט הזדמנות לראות חפצים כאלה במצב כזה כאוסף אחד. המוזיאון בעצם אומר: הנה האוסף שבעבורו היינו חייבים לשלם מיליון דולר. שיפטו נא בעצמכם, נכון שהיה ערך גדול לאוסף — האומנם? הרי אפשר היה פשוט להפקיע את המוצר מידי השודד־מנהיג. היכן האומץ הציבורי לקום ולהפקיע התצוגה שלוחת רסן של מנהיג ולהעניש על כי שלח ידו בביזה תוך כדי היותו מפקד ושר.

זאב דקל
באר שבע

תהיות על המשך סיבסודה של אגד

ביום ששי ה־2 במאי, פרסמה חברת אגד מודעה גדולה ב"הארץ". במודעתה פונה אגד גם אלי כנוסע באוטובוסים שלה. אגד מבקשת לשכנע כי המשכת סיבסודה של התחבורה הציבורית ברמה הנוכחית היא הדרך הנכונה היחידה להפעלת התחבורה הציבורית בארץ.

לי כאחד מן המכותבים שאליהם פונה המודעה, חסר מידע כדי להשתכנע לכאן או לכאן. למשל: איזה אחוז ממחיר הכרטיס אני נותן לאגד עתה כנוסע, ואיזה אחוז אני נותן כמשלם־מסים לממשלה?

איזה אחוז מן ההכנסות משני המקורות הללו מוציאה חברת אגד על תשלומים, הטבות, הוצאות־סוציאליות, וכל שאר ההוצאות־לטובת חברי הקואופרטיב? ומה מהווה הכולל של הוצאה זו?

מה שכרו של חבר הקואופרטיב? מה שאר כל התקבולים שהוא מקבל מאגד, בהשוואה להכנסתו של עובד ציבור מן המנין?

כמה מחברי הקואופרטיב יצאו לפנסיה מוקדמת וכמה עולה הדבר לנוסע ולמשלם המסים גם יחד?

איזה הוצאות נוספות יש לאגד כדי להשביע את רעבונם של חברי הקואופרטיב, ומה הסכום הכולל המוצא על כך?

אם תואיל חברת אגד לפרסם גם נתונים אלה, אוכל לקבוע אם מוצדק שאני, כמשלם מסים, אמשיך לסבסד את אגד בגובה הסיבסוד הנוכחי. אך שמא גם חברי אגד, וגם קואופרטיב אגד, יתחילו גם הם לתת כתף לקידומה של התחבורה הציבורית בארץ, שהיא מקור פרנסתם.

יאיר גורן
ירושלים

נשים וחזירים — רק לצורך הטומאה

במכתבו "ערכה של אשה לפי שולחן ערוך" ("הארץ" 29.4) טוען עמוס הרצוף כשהוא נתפס להצמדה שעושה ההלכה בין נשים וחזירים.

נניח שיימסר להרדוף עלון הס־ברה מטעם המינהל לבטיחות בדר־כים וכו יאמר: "על הנהג לנהג כך היזהר ולעצור כשאר הוא רואה הולכי רגל, רוכבי משטרה או כלבים הולכים לפני רכבו בכביש". האם יקשור הרדוף את שלושתם (בני אדם, רוכבים, חיות) בחבילה אחת ויאשים את כותב העלון שערכם של בני אדם כערכם של חיות או של רובוטים? מובן שלא. שלושתם דו־מים רק בזה שהם עלולים לסכן את נהג הרכב.

עניין האשה והחזיר דומה. האשה הטמאה (בדומה לחיות הטמאות) עלולה להעביר, על פי ההלכה, את טומאתה לגבר ההולך לידה. לכן הוזהר הגבר הרוצה לשמור על טוהרתו להיזהר. מדימוי בהעברת הטומאה לדימוי בערך — המרחק גדול.

ד"ר זלדה כהנא נימן
באר שבע

ספורט ספורט ספורט

הוא קלע כדור לשער. עכשיו הוא רץ אל חבריו, ידיו מורמות או שהוא שוכב על החור בגאווה, או כורע ברך וחבריו רצים לקראתו, מחבקים ומנשקים אותו, רוכבים עליו, וכין רגע ההגנה נגמרת, חוזרת על עצמה. אותו שוקק עצמו, או מישהו מאותה קבוצה או מקבוצה אחרת, מאותה מדינה או ממדינה אחרת וכך חוזר חלילה במשך 15 דקות — שמות זרים, קבוצות זרות, טבלאות לאומיות זרות, ולזה קוראים מוסף "שער ראשון".

בנוסף לכך הגודש הרב בדיווח על קבוצות תחתית שלנו. על המשחקים שלהן, על פרטי פרטים על שחקנים ושערים. האם באמת יש להעמיד למעלה ממליון צופים למסך כדי לצפות בכל אלה לוקר־סוס כזה נוכל להרשות לעצמנו כשתהיה לנו אלטרנטיבה של ערוץ שני.

ואנו הצופים בבית, מי אתנות בר־הבנו בגיל של יושבי בית, צופים וצופות שמסך הטלוויזיה אמור לשמש לנו מקור של הנאה ולא של עינוי.

אליהו מולידאנו
תל־אביב

הטלוויזיה הירדנית ושעון הקיץ

המעבר לשעון־קיץ בירדן ב־3 באפריל 1986 מחייב להפחית שעה אחת ממועדי שידור התכניות השונות בטלוויזיה הירדנית, כאשר הם מתורגמים לשעון־ישראל אשר (בינתיים) לא שונה — ולא להוסיף לה שעה, כפי שקרה במוסף השבועי של "הארץ" מיום 25.4.

שהרי, אם המועדים במקור לא השתנו ומחוגי השעון בירדן הוזזו שעה אחת קדימה, אזי ישראל נשארה (עד ה־17.5) שעה אחת מאוחר ביחס אליהן.

אנדריי ר. שרבן
תל־אביב

מכון ון ליר בירושלים

במסגרת סידרת הקונצרטים למנויים שאנו מקיימים מזה כמה שנים אנו עורכים השנה מספר קונצרטים מיוחדים בהשתתפות אמנים נודעים מחו"ל.

הציבור מוזמן — הכניסה חופשית.

ביום ראשון, 18 במאי, בשעה 8.00 בערב נקיים

רסיטל לפסנתר עם אלן מרקס

בתכנית מיצירות סקריאבין ושוברט.

ביום שבת, 24 במאי, בשעה 8.00 בערב, נקיים קונצרט לכבוד יום הולדתו ה־70 של יוסף טל עם זמרת הסופרן קתרין גאייר ואלן מרקס, פסנתר. בתכנית: שירי ארנולד שיינברג, מוריס ראוול, יוסף טל, קרל שימנובסקי.

הקונצרטים מתקיימים באודיטוריום של מכון ון ליר בירושלים, כיכר אלברט איינשטיין

קונצרט נוסף של הזמרת קתרין גאייר והפסנתרן אלן מרקס בחסות מכון גיתה יתקיים בצוותא תל אביב ביום רביעי 21 במאי 1986 בשעה 8.30 בערב. בתכנית: מיצירות ברהמס, שינברג, סקריאבין וראוול.

המרכז הישראלי לניהול
חטיבת הדירקטורים
הועדה לניהול פיננסי

יום רביעי
21 במאי 1986
בתל־אביב

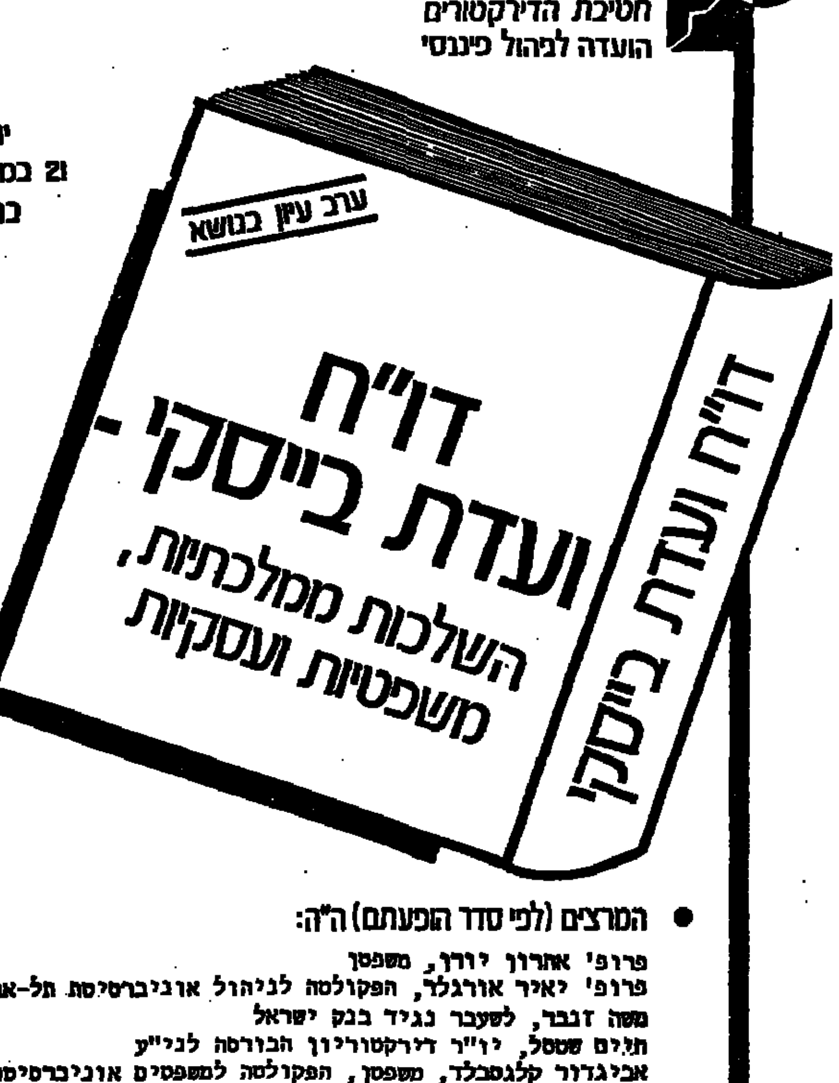

● המרצים (לפי סדר הופעתם) ה"ה:

פרופ' אהרון יורן, משפטן
פרופ' יאיר אורגלר, הפקולטה לניהול אוניברסיטת תל־אביב
משה זנבר, לשעבר נגיד בנק ישראל
חיים שטסל, יו"ר דירקטוריון הבורסה לני"ע
אביגדור קלגסבלד, משפטן, הפקולטה למשפטים אוניברסיטת תל־אביב

● ינחה: ח"כ פרופ' דוד ליבאי, יו"ר הועדה לענייני ביקורת המדינה, הכנסת

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, רח' הגבריאה סולד 4 תל־אביב ת.ד. 33033 ת"א 61330. טל' 03-257202; 04-640678; 02-234863; 057-37914

קולנוע / רחל גורדין

גלן מילר (ג'יימס סטיוארט — השחקן הקבוע של היצ'קוק ואנתוני מאן) ואשתו (ג'ון אליסון — נערת מקהלה במיוזיקלס הוליוודיים בראשית הקריירה שלה), ב"סיפורו של גלן מילר"

להתחיל הכל מהתחלה

"סיפורו של גלן מילר", קולנוע לבו, ת"א.

ב־15 בדצמבר 1944 נעלם גלן מילר — נגן הטרומבון שהקים את אחת התזמורות המפורסמות ביותר בהיסטוריה של הג'אז — כאשר אבד, מעל תעלת למאנש, המטוס בו טס להופעה בפריז. באותו תאריך הב־ריאו להתקפה 130 מפציצים בריטיים, אך עוד בטרם הגיעו לתחום האווירי של גרמניה נקראו לשוב לבסיסם בשל תנאי מזג האוויר הגרוע. הם זרקו את מטען הפצצות שלהם מעל לתעלה הבריטית, וכמה מאנשי הצוות הבחינו במטוס נוסעים קטן שהתרסק לתוך הים בעקבות גל ההדף שנוצר. משרד ההגנה הבר־יטי, שחקר את המקרה, לא שכנע שהתרסקות המטוס אירעה באשמת המפציצים, והעדיף את הגרסה כי המטוס שנשא את גלן מילר נכנס לתוך ערפל קפוא, וכובד הקרח על כנפיו גרם לאיבוד השליטה בו.

ב־1954 העלה הבימאי אנתוני מאן, שנודע בעיקר בזכות המ־ערבונים שביים, את סיפור חייו של גלן מילר על סרט. הוא, והתסריטאים ריידיד וברזונד, בחרו שלא להביא אף אחת מן הגרסאות הללו, ולהשאיר את היעדרו של המטוס בגדר תעלומה. חזרתו של "סיפורו של גלן מילר" לאקרני הקולנוע, כשהוא מצויד בפסקול חדש בדולבי סטריאו, היא חלק מגל השיחזורים וההפקות המחודשות בקולנוע, המ־ביא עדנה לסרטים ישנים, אפילו הם בינוניים או למטה.

"סיפורו של גלן מילר" הוא סרט אנמי, שלבד מנטייה נוסטלגית אין הצדקה להחזירו לאקרנים. אוהבי הג'אז ייהנו, אולי, מקטע יפה או שניים, אך ברוב המקרים מפסיק אנתוני מאן את הקטע המוסיקלי באמצע, לטובת הרציפות של סיפור העלילה הדליל. הופעה קצרצרה של לואי ארמסטרונג בצעירותו מרעננת מעט את הסרט, הסובל מטיפול הוליוודי שגרתי, ואינו אומר שום דבר מעניין על גלן מילר או על הג'אז שלו.

קשה לגלות בדמות שמגלם ג'יימס סטיוארט בסרט זה את הדחף העצום שהביא את גלן מילר בכל פעם לוותר על מה שהשיג הכל מא. מילר היה, ללא ספק, אדם שיש בו ניגודים, בעל מראה והתנהגות של פרופסור דקדקן ומסוייג, אך היתה בו, בכל זאת, עוצמת רגשות שגרמה לו, כנער בן שלוש־עשרה, להשקיע זמן ומאמץ בחליבת פרות כדי לרכוש את הטרומבון הראשון שלו. לוותר, בבגרותו, על משכורת קבו־עה כמעבד מוסיקלי ב"מ.ג.מ.", מתוך תקווה עמומה להקים משלו. ולפזר את התזמורות שהקים, כשזו לא הגשימה את "הצליל" ששמע בדמיונו, כדי להתחיל הכל מהתחלה.

סטיוארט מצליח להעביר בסרט את הצד המאופק והמסויג, אך אף לא שמץ מן הרגשות המתחבאים מאחוריו. הוא ויוזר, חסר אישיות ברורה, ומעניין כדמות בסיפור רכי־לות (עם מי ניגן, את מי פגש, עם מי התרועע) יותר מאשר כדמות של אמן יוצר. ג'ון אליסון, בתפקיד נערתו, ולאחר מכן אשתו של גלן מילר, מתוקה מכדי שתיראה אמי־תית. תמיד תומכת, אוהבת, נגררת אחריו בדרכים, מוותרת על טובתה לטובת שאיפותיו המוסיקליות, תמיד מחייכת. למראה אפשר להבין מדוע לא הצליחה אף פעם במהלך הקריירה הקולנועית שלה, לבד מסרט זה, להגיע לתפקיד חשוב יותר מזה של "בת השכן".

אנתוני מאן ("וינצ'סטר 73", "עיקול הנהר", "האיש מלארמי", "גבורי טלמרק", "חלקת אלוהים הקטנה", "אל סיד", "הנפול הא־דור", ועוד) הצליח בעיקר בביום מערבונים, שהיטיבו לבטא מאבק נאיבי בין טוב ורע, והפגינו שליטה אלגנטית בהצבת הנופים המיתולו־גיים של המערבון. ב"סיפורו של גלן מילר" הוא שקוע בסיפור הוליוודי קטן, שפרטיו אינם עוברים את גבול הרכילות ההוליוודית. הסיבה היחידה העולה בדעתי, שמצ־דיקה העלאה מחודשת של סרט זה, עם פסקול חדש, היא האפשרות להאזין לג'אז טוב. אך מזה יש כאן מעט מדי.

הארץ ממליץ

תל אביב

הסיפור האמיתי (גורדון) — זוועות המשטר הצבאי של ה"חונ־טה" בארגנטינה בשנות השבעים, נחשפות דרך סיפורה האישי של מורה להיסטוריה, המגלה בהדרגה את האמת על עצמה ועל העולם בו היא חיה. משחק מצוין של כל המשתתפים, ובימוי טוב, בסרט פו־ליטי רב עוצמה, שזכה בפרס ה"אוסקר" כסרט הזר הטוב ביותר.

זכרונות מאפריקה (שוקי) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית הדנית קארן בליקסן) בחווה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שבוים ע"י סידני פולק כדר מנסה ההוליוודית. נופים מקסימים ביופיים וקצב המרהיב את הלב.

הכבוד של פריצי — (מקסים) קו־מדיה שחורה של ג'ון יוסטון על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בב־רוקלין, הנאלץ לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

מסע עסקים של אבא (פריז) — סרט יוגוסלבי נעים, על התהפוכות העוברות על משפחה בשנות החמישים.

חזרה לעתיד (סינמה 2) — סרטו של סטיבן שפילברג, על נער החוזר לעבר כדי לשנות את עתידו. מתאים לכל הגילים.

ירושלים

זכרונות מאפריקה (כפיר) — ראה שוקי ת"א.

הסיפור האמיתי (בנייני האומה) — ראה גורדון ת"א.

חיפה

זכרונות מאפריקה (אורה) — ראה שוקי ת"א.

הסיפור האמיתי (שביט) — ראה גורדון ת"א.

מסע עסקים של אבא (קרן אור המחודש) — ראה פריז, ת"א

התזמורת הקאמרית הישראלית
"בית אסיה", רח' ויצמן 4, ת"א, טל. 03-210102

נועם שריף, מנצח
אראלה תלמי, חלילנית
האן דה פריס, אבובן
יצירות מאת:
פרלבל, צימרוזה, סליירי
פירוז, שוברט
כרמיאל, היכל התרבות:
הערב, יום א' 11.5.86, 20.30

דורון סלומון, מנצח
יוג'ין איסטומין, פסנתרן
יצירות מאת:
יוהס (בכורה) מוצרט, רוסיני הינדמית
כפר סבא, היכל התרבות יד לבנים:
מוצ"ש 17.5.86, 20:30
מוזיאון ת"א
(קולות המוזיקה 8)
סדרה 1: יום א' 18.5.86
סדרה 2: יום ב' 19.5.86
סדרה 3: יום ד' 21.5.86*
(נא לשים לב לשינוי בתאריך)
אודיטוריום חיפה:
יום ב. 20.5.86
תיאטרון ירושלים:
יום ה. 22.5.86

כרטיסים בקופות
החל חידוש המנויים
עונת 1986—87
פרטים והרשמה
במשרדי התזמורת
בלבצ' אלמוג ותוכנית תשלום לבחירה

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס' 8
לאור שמבדל
מנצח
לין הארל
צ'לו
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 8: הערב — 11.5.86
בתכנית מיצירות: שמבדל, היידן, ברליוז

קונצרט למנויים מס' 9
קלאוס טנשטדט
מנצח
צ'ו־ליאנג לין
כנר
התכנית:
בטהובן: קונצ'רטו לכנור
צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 6
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 1: יום ד', 28.5.86
סדרה 2: יום ה', 29.5.86
סדרה 3: מוצ"ש, 31.5.86
(בשעה 9.00 בערב)

לתשומת לבכם!
עקב הזזת השעון ב־17 במאי יתחילו כל הקונצרטים שלנו במוצאי־שבת בשעה 9.00 בערב

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בנ/78/736

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר מרדכי לוי כדורי בע"מ הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגבם גוש 144 חלקה 105,60 ברחוב קצאי הגליל בירושלים. דהיינו: הקלה באחוזי הבניה בשעור של 5.17% מעל 54.50% המאושרים מותר 52%.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00 — 14.00

אברהם בחלת, מ"מ ראש העיר
מ"מ יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה

תיאטרוני ישראל
הערב יום א' 11.5
תיאטרון הבימה
המלך מתיא הראשון: 16.00, 18.30
תמרידו: 20.30
התיאטרון הקאמרי
חוות הזוועה מתאגר פרליטי 20.30
קסטנר: בתיאטרון חיפה; 20.30

הסינפונייטה הישראלית באר־שבע
מנהל מוסיקלי:
מנדי רודן
עורכת מבחנים לכלים הבאים:
* כינור
* אבוב שני/קרן אנגלית
* חצוצרה
על המעוניינים להתקשר למשרד הסינפונייטה 057-31616/34258 או לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 4350 באר־שבע

הנוער המוסיקלי בישראל
היכל התרבות, ת"א. טל 282949, 200911

נמשכת ההרשמה
למחנה הנוער המוסיקלי
3—19 לאוגוסט, כפר הנוער
מאיר שפייה
לנגנים בגיל 13—18 ברמת נגינה של 4 שנים לפחות, בכל כלי־הנגינה
****
דרושים
נגנים מדריכים
(בוגרים, בעלי נסיון בהופעות ובהנחיה)
בתחומי המוסיקה והמחול להופעות בשנת תשמ"ז
****
פרטים במשרדנו

פסטיבל מציג מופעים מוסיקליים מיוחדים
בתכניתם החדשה
תל־אביב, אולם הקאמרי קלוב יום ה' 22/5 בשעה 21:00
הכרטיס כולל קפה ועוגה. כרטיסים: מלון הקאמרי קלוב טל: 415261
ארטיס טל' 664419, 659025
מופעים נוספים: 18/5 — צה"ל 19/5 אולם ויקס רחובות 20/5 כרמיאל 21/5 עין השופט.

במסגרת פסטיבל ישראל — ירושלים
תל־אביב, יום ב' 3/6 אולם בית־דור בשעה 20:30
ירושלים, כנסיית הדורמיציון מוצ"ש 31/5, יום ב' 2/6 בשעה 20:30
כרטיסים: תא הדרן, ירושלים, תיאטרון ירושלים, משרד קלעים.

מדריך הארץ

משנה יומית	פרק יומי
כלים ח, ח־ט	תהלים יט־כ
הלכה יומית	**דף יומי**
קש"ע סימן ...	סוכה יח

תורנות רופאים

הזמנת רופאים בבקרים ורופאים: בית בקור עד לטיפול ביה בבקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 823333
רחובות 08-451333
חדרה 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03-433380, 03-433580
"שקמה" — שרות רפואי לקט שרות ביקורי בית של רופאים מוסמכים לילדים ותינוקות בשעות 19—24
טל' 03-7549111 "שקמה" קוד מנוי 222
ערן — עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 03-261111
חיפה 04-672222/3
נתניה 053-35316
באר־שבע 057-418111
מרכז רפואי באר יעקב 08-225958

מרכז מידע לקרובנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז סיוע למכורי לרוך
מועדון "מעגלים"
א ד־ה 11.00-13.00
ב ד־ד 16.00-18.00
טל. 220031
רח' מאור 13 תל־אביב
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה:
תל־אביב, דיזנגוף (מגור יהשר 3 וליד המשטרה) טל' 294869, 285822—03
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03-284649
פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הנמל 26, קומה ב', טל' מס' 04-523-566. שעות הקבלה: כל יום בין 20.00-23.00
ערן — שרות רפואי בייר
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים:
ירושלים, מוקד יום — 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב־ד
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898
מוקד לילה — 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב־ד
יד ביד — אגף קטנבת לילד ולהורים תל אביב — לילד 226027 24 ש' ביממה לטיפול, בימים ב', ה' מ־17.00 עד 20.00
חיפה הנדיה — 229488 מ־11.00 עד 20.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)

ירושלים
הדסה ע"כ — (ילדים, כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג)
שערי צדק — (פנימית, נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
אחוה דיזנגוף 165 224717
קופ"ח כללית אבטמרדם 7 225142
ירושלים
רפאל זלמן סירוצקין 39 811801
חיפה
יבנה אבן סינא 7 672288
חולון
אהרון הפיין 52 889153
בת ים
בני בת ים הנביאים 3 5515671
רמת גן
גרמה ביאליק 50 722237
פתח תקוה
קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
רחובות
כללית בני משה 452381
נתניה
קופ"ח כללית ברודצקי 31 91123
הקריות
הרמן מסכת מוריצין קרית מוצקין 715136

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' — 17.00—20.00
בגבעתיים 66 ת"א, טל' 281228
חיפה: ימים א' ד' 19.00—16.00 רח' הספורט 14 טל' 81520

מרכזי מידע — אגד
03—452777 04—54915—121
02—528231—2

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 בית קטן — המשך לסדרה "בית קטן בערבה"
18.28 סרט הנפשה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) תכנית מיוחדת לחודש רמדאן
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 עד פופ — פופ ובידור
21.00 מבט לחדשות
21.35 אב"א אחימאיר — חייו ודרכו הפוליטית של אב"א אחי־מאיר, מנהיג הימין בארץ ישראל בשנות השלושים
22.25 סוכן חשאי — סדרת ריגול
23.20 מלא הבית — סדרה משעשעת
23.45 מסוקר של יום חדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 תלמוד
08.40 מסע לספרות
09.00 אנגלית ו'
09.20 השעה שלנו — הקלטוי פין
10.10 אנגלית ד'
10.30 פרפר נחמד
11.00 חשבון ה'
11.15 צרפתית
11.30 בגאוגרפיה ה'־ו' — מצרים
12.00 ספרות (על יסודי)
12.25 אנגלית ט'
13.00 אנגלית י'
14.00 מושגי יסוד ביהדות — הציצית והמשמעות
14.20 פרלודים — ב' — עם המלחין והמנצח אמנון וולמן
15.00 האנציקלופדיה הפתוחה — עידן המהפכות: ניהול משברי אנוש
16.00 רחוב סומסום
16.30 שלום קטן תחנה
17.00 עת־ריש

קול המוסיקה

06.02 צליל בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקלית — המלך "הוגדו הכחול" לפסנתר ולתזמורת; מנגלסון: רביעייה בסח מינור לפסנתר וכלי־קשת; צ'ייקובסקי: ואריאציה על נושא רוקוקו; רוסיני: פתיחה קטנה סך מגבת סימפוניה מס' 3
09.30 קונצרט בוקר — בטהובן: קונצ'רטו מס' 4 לפסנתר ולתזמורת; היידן: סימ־פוניה מס' 77; פרנולה: סמבה מטה; שוברט: סימפוניה מס' 16
12.05 אמנים באולפן — איגה יוסט — צ'לו — באך: סונאטה לצ'לו סולו, אופ. 31 (1928); הנצה: סונאטה לצ'לו סולו (1949); אימה: דיולוגיה (1950); קסנקיס: סוויטה לצ'לו סולו (1959)
13.00 קונצרט צהריים — בטהובן: אנדנטה פאבורי בפה מאגור (?) אשכנזי — פנטזיה; בריטן: מדריך לתזמורת לבני הנעורים (נוף ...) בריגט; קונצ'רטו פלה מינור לכינור ... קליינלנד/ג. סלא סמרנורסקי: "פטרושקה", מוסיקה לבאלט (הפיל' הישראלית/ל. בטוסטיין)
15.00 הדיוון המוסיקלי
16.00 קונצרט מנחה — בטהובן: שלישיה במי במול מאג'ור, אופ. 38, לפסנתר, כינור וצ'לו (עלפי הספטייה) ושלישית בהוראה שוברט: "שירי נגן הבולל, אופ. 12, ר. 478, לכלים של בתה ט'. פישר־דיסקאו/א. ברנדל; באך: קונצ'רטו בדו מינור לכינור ותזמורת (י. פרלמן/הפיל' הישר־אלית) זובין מהטה: סימפוניה מס' 3 במי במול מאג'ור (הפיל' הבכירה/ג. גימון)
18.30 מוסיקה ליום ראשון — מישל רישאר ד'ללנד: ממקמקיות באך: קנטאטה מס' 66 "שמחו הלבבות"; צ'ייקובסקי: ארבעה פרקים מן הליתורגיה של סנט ג'ון כריסוסטום
20.05 ערב טוב — שופן: האלסים (א. רובינשטיין — פסנתר)
20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי — קונצרט מיצירות איברים־ריימן — בהשתתפות המקהלה, הכינית, קוריאנטה המסתובב ויריד זהיך
22.30 מסורות מוסיקליות בארץ — תפילת הקראטי של הבגמייה האתיופית

רשת א'

23.00 מוסיקה מן העבר הרחוק
12.05 בעקבות הבוקר
14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
15.30 עולם הבקע
16.05 לאור הזרקורים — עם ברוך ברב מלהקת איילון
17.20 האנציקלופדיה הפתוחה — "הסכנה השקספירי — מארגון שירי לביצוע בימתי"
18.06 מנחת ערב — הוי רתי ומסורת
19.05 מהפכת ישראל
19.30 שירודים לעולים
22.05 תפוח ועץ — בין הורים לילדים

רשת ב'

18.06 מסירות עיתונאים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל — עניינים יהודיים בעולם
20.05 אומר בשכונה — פרקי חזנות ספרדיים
22.05 תזמורות כלי־נשיפה — "צלילים מסביה"
23.05 "צלצל שלישי" — שבמנן לאמנויות

רשת ג'

18.06 מצעד המופעים והלועזיים
21.05 ארזים עתיק — שירים שלא גם לזמם
23.05 הלילה הזה שירים

גלי־צה"ל

16.05 רדיו ספורט — מגאזין ספורט
17.00 יומן גלי־צה"ל
17.30 כוונת — עניני צבא וביטחון
17.50 יומן ספורט
18.05 שעה קלה על כלכלה
19.05 מה יש
20.05 זה קורה — מגאזין מוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 משובנים לבולים
22.05 על הרגש ועל הכיתואק
23.05 לילה לילה
23.55 שידות הצות — עם הבילוג אורי כץ

שידורים קבועים

רשת א'
07.30 הין שירים — מומנים ישנים
08.05 הנה — עם בני הנזל
09.05 השיר לא תם
09.30 מבנט
10.30 רדיו קל
11.10 שירים עבריים
11.30 השכלה הרצת לכל
12.05 עקמי המערה
13.00 שירודים באנגלית
13.30 שירודים בצרפתית
14.00 לבת ולבן ולכל המתעניין

רשת ב'
08.05 חתול בכבולים
09.05 ביקורתית
10.10 כל צבעי הרשת
12.10 גל פתוח — הרשות המופנים
13.00 בתמי היום
14.05 יש עניין
15.05 מוסדי חרשות
16.05 שיר אתנו שיר
17.10 יומן כלכלה
17.30 על גבעורים האבשים

רשת ג'
06.11 בוקרה לאושר
07.05 שיר בבוקר בבוקר
09.05 מה, כבר תשעה
10.05 אבן הים התיכון
11.05 שעה עם מלאכי הקיצה
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק ביום הול
14.06 לי ולך — שיר חבוב
15.05 חרש, חדש ומנדום
16.05 מוסיקה לעניין
17.05 הצגה יומית

גלי צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מוקדים עין
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקרטוב ישראל — אקטואליה
09.05 אלה בוקר
10.05 ארוחת עשר
11.05 נכון לעכשיו
15.05 קשר רדיו — מסרים רדיופוניים
13.55 יומן שיחותית
14.05 דרדהיומי
15.05 פגישה יומית
16.05 ארבע אחרי הצהרים
17.00 יומן גלי־צה"ל

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — פיתויות השחור 4.30, 7.15, 9.30
אלנבי — השומר מטהטק 7.15, 9.30
אסתר — באריה 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — מצורגצו 11.15 בלילה
בן יהודה — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — הסיפור האמיתי 4.30, 7.15, 9.30
גת — פעמיים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30
דקל — בעקבות אוצר הנילוס 7.15, 9.30
דרייב אין — מחוץ הלולא 7.15, 9.30, בלהט התשוקה 12.00
הוד — רמבו 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — שורת המקהלה 5.00, 7.20, 9.45
חן 2 — מרגלים שבאלה 5.00, 7.20, 9.40
חן 3 — הישרדה היהום 5.00, שנת הדרקון 7.00, 9.40
חן 4 — נסי בגן 10.30, 1.30, 5.00, 7.20, 9.40
חן 5 — תרגיל לתפשים מתוילים 10.30, 1.30, 5.00, 7.30, 9.45
לימור — שיכרון חושים 2.00, 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — גביורי המאבק 1.45, 5.00, 7.30, 9.45
לב 2 — מסור של גלן מילר 1.30, 4.50, 7.15, 9.30
מוגרבי — שבעון העשרים 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — הוך הגדי 4.30, 7.30, 9.30
9.00 סרט לילה (הוצג בפסטיבל אוברהאוזן)
מקסים — הכבוד של פריצי 4.30, 7.00, 9.30
מרכז הוידיה הישראלית — "המדיה הישר־אלית" (בעברית) 10.00, 5.00, 10.00 (באנג־לית) 9.00, 12.00, 6.00, 8.00 (בצרפתית) 7.00, הכבוד של פריצי 9.30
מנורה — ראגיל 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — אינריאנה ג'ונס 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — בחזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — במעלך המנוף 7.00, הנערה והנבלמן 10.00
פאר — הלומות מנוקים 4.30, 7.15, 9.30
פריז — מסע עסקים של אבא 11.30, 2.00, 4.30, 7.00, 9.30, מועד מסמן — מאוזן כוכב עליון 11.30 בלילה
צוותא — חייל והלילה 8.00
צפון — אלגי 4.50, 7.00, 9.30
שוקי — זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תכלת — לחב משגן 4.30, 7.15, 9.30
תמוז (המחודש) רמת אביב — מים מים 7.15, 9.30
תל־אביב — מוזן הלולא 4.30, 7.00, 9.30

כפר סבא

תן — תלמידה המחשמלת 7.00, 9.15
עמל — ניפגש בסיבוב 5.00, 7.00, 9.15

ירושלים

אדיסון — מוזן הלולא 4.30, 7.00, 9.15
אור גיל — תרגיל לתפשים מתוילים 4.30, 7.15, 9.30
אורדיון: אור 1 — בעקבות אוצר הנילוס 4.30, 7.30, 9.30
אור 3 — צחוק מי ששרר אחרון 4.30, 7.30, 9.30
אורגון — גבירותי המאבק 4.30, 7.00, 9.15
בית אגרון — הסיפור שלא נגמר 4.00
שושנת קהיר הסגולה 6.00, הבגאה 7.45
שכנים 9.30, הבגאה 12.00 חצות
בנייני האומה — הסיפור האמיתי 7.00, 9.15
הבירה — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.15
כפיר — זיכרונות מאפריקה 5.45, 9.00
סינמטק — שיכרון חושים 7.00, 9.15
עדן — רמבו 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — בתר כי 9.15
רון — באריה 4.30, 7.30, 9.30

רמת השרון

כוכב — ב"ם לאסירים מתוילים 7.00, בירדי 9.30

רמת־גן גבעתיים

ארמון — התפוז המכני 7.00, 9.30
אורדע — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — מרגלים שבאלה 5.00, 7.15, 9.30
הוד — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
עקום (כפר הסבכה) — ראובן ראובן 7.00, 9.30
לילי — שיכרון חושים 2.00, 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — שורת המקהלה 5.00, 7.20, 9.40
גן 2 — מסע עסקים של אבא 4.15, 6.50, 9.30
גן 3 — פעמיים במשך החיים 5.00, 7.30, 9.40
גן 4 — השיטה היחון 5.00, להב משגן 7.20, 9.40
רמת גן — רמבו 4.30, 7.15, 9.30
שבים — מחוץ הלולא 4.30, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — מוזן הלולא 8.00
הוד — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
חן — באריה 7.15, 9.15

נתניה

מגדיד — הסיפור שאינו נגמר 5.00, הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
שרון — סוניה הגרומה 5.00, 7.00, 9.15

נצרת עילית

מתנס ברקוביץ — לילות לבנים 8.30

חיפה והסביבה

אורה — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
אורלי — פעמיים במשך החיים 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון — רמבו 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — מי מפחד מהשכן ממול 4.30, 6.45, 9.00
חן — גבורתי המאבק 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — פגישה עיוורת 9.30
עמטי — שנת הדרקון 7.00, 9.15
עצמון — ניפגש בסיבוב 7.00, 9.15
פאר — מרגלים שבאלה 4.30, 6.45, 9.00
קרן אור המחודש — מסע עסקים של אבא 4.00, 6.30, 9.00
רון — אינדיאנה ג'ונס 4.00, 6.45, 9.00
שביט — הסיפור האמיתי 7.00, 9.00

רב גת

רב גת 1 — שורת המקהלה 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 — באריה 4.30, 7.00, 9.15

קריות (חיפה)

אורות — משאלת מוות מס' 3 7.00, 9.15
בית העם — ניפגש בסיבוב 7.00, 9.15
היכל — מוזן הלולא 9.15
ציון — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
סביון — גבירותי המאבק 7.00, 9.15
ספיר — צחוק מי ששרר אחרון 7.00, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
היכל 2 — מוזן הלולא 4.30, 7.00, 9.30
היכל 3 — שיכרון חושים 4.30, 7.00, 9.30

הרצליה

דוד — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
היכל — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
תפארת — להב משגן 7.15, 9.15

חדרה

חדרה — תרגיל למרגל מתחיל 4.30, 7.00, 9.15
חוף — תפילה למוות 4.30, 7.00, 9.15

בת־ים

אורנים — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — אינדיאנה ג'ונס 4.30, 7.15, 9.30

חולון

ארמון — התפוז המכני 7.00, 9.30
מגדל — פעמיים במשך החיים 7.15, 9.30
מתנס קרית שרת — גשר צר מאוד 7.15, 9.30
סביר — אינדיאנה ג'ונס 4.30, 7.15, 9.30
רינה — ניפגש בסיבוב 5.00, 7.15, 9.30

גם בית"ר ת"א עלה וחגג וללוד חסרה עוד נקודה

ניצחונות הכח ר"ג ובית"ר חיפה סיבכו התחתית

הליגה הארצית

מאת משה הר־געש

שבוע אחרי הקפצת העליה של המוליך, בית"ר נתניה, חגג אתמול גם בית"ר תל־אביב את העליה לליגה הלאומית לאחר שהביס במגרשו את הפועל "צפרירים" חו־לון 1–4. למעשה גם הפועל לוד, המדורג שלישי, הבטיח את עלייתו למרות שנפרד רק בתיקו ביתי מאכזב 1–1 מבית"ר רמלה. שני מחזורים לסיום מקדימים הלודאים בשש נקודות והפרש שערים עדיף את מכבי רמת־עמידר והפועל חולון, הדולקים אחריהם, שנחלו אתמול תבוסות.

לעומת הבהירות בצמרת, גבר הערפל בתחתית לאחר שהכח רמת־גן הפתיע בניצחון חוץ 0–2 על הפועל חדרה ובית"ר חיפה הפתיע בניצחון ביתי 2–3 על הפועל רמת־גן. גם הפועל רמת־השרון נוצח 1–0 בטבריה, לעומת ניצחונות של קבוצות תחתית אחרות, הפועל יהוד והפועל מרמורק.

בית"ר תל־אביב — הפועל "צפרירים" חולון (0–2) 1–4

השערים לבית"ר: אלי כהן (15, 51, 70), רוני צמח (10). השער לחולון: ארז שקוקה (87).

★ המצטיין: אלי כהן

זה החל בבעיטת התקווה והסתיים בהקפה המסורתית לרגל עליית בית"ר תל־אביב לליגה הלאומית. ראש עיריית הרצליה אלי לנדאו הונף על הכתפיים והשמפניה נשפכה כמים. על כר הדשא התנהל מישחק של החתול והעכבר. הבית"רים עשו במגרש כרצונם. בשלבי הסיום שיתף המאמן אריה רולד כמה צעירים, בהם רון פורטוגז, בנו של שחקן העבר ג'קי פורטוגז. שפט עוזריה בן־יצחק, 200 צופים בהרצ־ליה.

שמואל קליגר

בית"ר נתניה — הפועל בית־שמש (1–0) 1–3

השערים לנתניה: ישראל פוגל (64, 67, 87). השער לבית־שמש: אבי סקורי (86)

★ המצטיין: ישראל פוגל

האורחים הפתיעו במחצית הרא־שונה כשהובילו 1–0 על המוליך, שכבר עלה בשבוע שעבר ללאומית, אשר התאושש במחצית השניה וניצח 1–3. גיבור הניצחון היה החלוץ הותיק ישראל פוגל שהב־קיע שלושה שערים. שפט דני ימ־פולה, 100 צופים בנתניה.

טבלת הליגה הארצית

.1	בית"ר נתניה	28	25–49	56
.2	בית"ר ת"א	28	24–52	54
.3	הפועל לוד	28	24–34	49
.4	הפועל חולון	28	32–33	43
.5	רמת־עמידר	28	29–25	43
.6	הפועל חדרה	28	29–31	40
.7	הפו' טבריה	28	30–29	40
.8	הפועל עכו	28	25–31	37
.9	בית"ר רמלה	28	24–25	37
.10	הפ. מרמורק	28	36–31	35
.11	הפועל יהוד	28	28–31	34
.12	רמת־השרון	28	33–31	34
.13	הפועל ר"ג	28	36–31	33
.14	הכח ר"ג	28	34–19	32
.15	בית־שמש	28	43–19	21
.16	בית"ר חיפה	28	46–19	16

הפועל לוד — בית"ר רמלה (1–0) 1–1

השער ללוד: שלמה חביב (57). השער לרמלה: אריה מרזוק (29).

★ המצטיין: עופר שמואלי.

הלודאים החמיצו הזדמנות מצו־ינת להבטיח כבר אתמול את שובם לליגה הלאומית. בדקה ה־80 נקבעה לזכותם בעיטת 11 מ', לאחר שנה איוב נגע בכדור בידו ברחבת ה־16. בני סמריה בעט לקורה את כדור העונשין. המישחק היה שקול וזו תוצאה שיקפה את יחסי הכוחות. שפט חיים ליפקוביץ, 1,000 צופים בלוד.

הכח רמת־גן — הפועל חדרה (0–1) 0–2

השערים: יצחק מזרחי (19), נתי עזריה (87).

★ המצטיין: יצחק מזרחי

המישחק היה חלש ומשעמם, עונש בלתי הוגן לכמה עשרות הצו־פים שחזו בו. שחקני הכח עזבו את המגרש שבעי רצון, כי זכו בניצחון חוץ בלתי צפוי החיוני להם כל כך במאבק על עתידם בליגה. שני השערים הובקעו לאחר הגבהות כדורי קרן, מרגלי אברהם לוי. אך שחקן זה הורחק שתי דקות לפני הסיום לאחר שבעט ללא כדור בזיו שפירא. שפט יעקב אלימלך, 50 צו־פים בחדרה.

דוד רוזנבלום

הפועל יהוד — מכבי רמת־עמידר (0–4) 1–7

השערים ליהוד: יהודה דוגאני (10, 20, 21), עמי נמני (14), אהרן גבאי (17), יוסי כהן (53), ברוך שאול (55), (59). השער לעמידר: דני כהן (62).

★ המצטיין: ניסים בתן.

מכבי רמת עמידר הופיע ללא רוב שחקני ההרכב הראשון, כולל השו־ער, בגלל סכסוך כספי עם ההנהלה. הפועל יהוד נהנה מההפקר והשיג את ניצחונו הגבוה ביותר בעונה זו. שחקני עמידר ישבו ביציע בחברת המאמן אהרן קפיטולניק. שפט יוסף שרעי, 30 צופים ברמת־עמידר.

יוסף חכם

הפועל טבריה — הפועל רמת־השרון (0–0) 0–1

השער: עופר דן (66)

★ המצטיין: עופר דן.

מצבו של הפועל רמת־השרון בתחתית הורע אתמול לאחר הפסד החוץ 1–0 להפועל טבריה. למקו־מיים היה יתרון קל שהתבטא בשער נגיחה של עופר דן. המישחק נפתח בדקת דומיה לזכרו של שחקן־העבר יוסי סוסנובסקי, שהיה מכוכבי קבוצת הפאר של שנות השישים ששיחקה בליגה הלאומית, שנפטר בשבוע שעבר. שפט גבי לוי, 50 צו־פים בטבריה.

בית"ר חיפה — הפועל רמת־גן (0–2) 2–3

השערים לחיפה: אלי קורקוס (12, 23, 69). השערים לר"ג: אריק גילרוביץ (48), יחיאל סאלם (61, מ־11 מ').

★ המצטיין: אלי קורקוס.

בית"ר חיפה חולל הפתעה גדולה כאשר ניצח את הפועל רמת־גן 2–3. המישחק היה מעניין ומותח. המקו־מיים הובילו 0–2, האורחים כבר השוו ל־2–2, אלא שאלי קורקוס, הבולט במגרש, הבקיע שער נוסף, שלישי שלו ושלח את החיפאים לביתם במצב נפש. שפט דאוד סר־חיל, 200 צופים בקרית־אליעזר.

הפועל מרמורק — הפועל עכו (0–1) 0–2

השערים: פנחס שבטר (31), אילן ברדוגו (69)

★ המצטיין: אילן ברדוגו

שני חלוצי הרכש מפתח־תקוה היקנו לקבוצתם הפועל מרמורק ניצחון חשוב במאבקי התחתית. המקומיים לא התקשו להבקיע את האורחים המוקמים במרכז הטבלה. שפט בני כהן, 200 צופים ברחובות.

במחזור הבא

- רמת־עמידר — הפועל חדרה
- הפועל יהוד — מרמורק
- הפועל עכו — בית"ר ת"א
- חולון — בית"ר נתניה
- בית־שמש — בית"ר חיפה
- הפועל ר"ג — הפ. טבריה
- רמת־השרון — הפועל לוד
- בית"ר רמלה — הכח ר"ג

ניצחון מאכזב לנבחרת על הפועל חיפה (86–78)

כדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ"

חמישה ימים לפני המישחק הראשון באליפות אירופה בדרגה ב' בליאז', נגד שוודיה, הציגה אמש נבחרת ישראל יכולת מאכזבת הגם שניצחה את הפועל חיפה 86–78 (37–39).

החיפאים, עם רולאנד יוסטון המצויין, שיחזור ככל הנראה להפועל חיפה אחרי הפסקה של שנה, הובילו כל הזמן והגיעו לפער של 15 נקודות (60–75). אז באה התעוררות של חיים זלוטיקמן ודורון שפט. שתי דקות לסיום עלתה הנבחרת ליתרון 77–78 משתי זריקות עונשין של האמרי לאסוף, ושפט וזלוטיקמן הבטיחו את הניצחון.

בקבוצה החיפאית שיחקו גם קלפאטריק וולס, העשוי גם הוא לחזור לקראת העונה הבאה וכן אבנר שם טוב, הכוכב המישחק של בית"ר תל־אביב, המקווה לעבור לחיפה.

● לנבחרת קלעו: זלוטיקמן 21, שפט 23, ברקוביץ 16, ... ליס 8, דניאל אילאסקו 2, ... פישמן 1.

● לחיפה קלעו: יוסטון 30, רולד 15, קסקי 14, חלס 12, אפשטיין 5.

שפטו ראובן וירזוביק וזאב נוימן.

אחרי שבעה ימים של אימונים קשים, יצאו היום שחקני הנבחרת ליחופש את אימוניהם מחר עד למועד ההמראה ביום חמישי.

נציגי איגוד הכדורסל מקווים להשיג היום קשר עם מזכ"ל פיב"א כדי לברר את פרשת השחקנים המתאזרחים בנבחרת. המזכ"ל סטאנקוביץ' חזר אתמול מסיור במזרח הרחוק.

ויליאמס עוזב לארגי חתם לשנתיים

מאת סופר "ספורט הארץ"

ארל ויליאמס, ששיחק בעונה האחרונה בקבוצת הפועל ת"א, אמור לעזוב את ישראל הערב. ויליאמס התכוון לטוס לארה"ב ביום חמישי בלילה, אך לא הורשה לעזוב את המדינה בגלל צו עיכוב יציאה מן הארץ שהוצא נגדו בגין חוב לבנק דיסקונט. ביום שישי שילמו נציגי הפועל ת"א את החוב, למעלה מ־1,300 דולרים, וויליאמס אמור לעזוב את ישראל הערב.

מייק לארגי, ששימש קפטן הפועל ת"א, חתם על חוזה חדש לשתי עונות נוספות בקבוצה. הפועל ת"א לסיים השבוע את המשא ומתן עם לאוון קרטר.

הלילה מישחק שביעי ומכריע בין מילווקי ופילדלפיה

אן.בי.איי.

ניו־יורק (אי־פי). הקבוצה הרבי־עית שתשתתף במישחקי הגמר האזו־ריים תיקבע הערב כאשר מילווקי תארח את פילדלפיה במישחק השביעי בחצי גמר האיזור המזרחי. זאת לאחר שפילדלפיה השוותה את מאזן הניצחונות ל־3–3 כאשר ניצחה באולמה 108–126.

בובי ג'ונס בן ה־34 וג'וליוס ארווינג בן ה־35, היו הבולטים במישחק זה. ג'ונס, הפורש מפעילות בסוף העונה, קלע 23 נקודות, מסר 4 אסיסטים, קטף 4 ריבאונדים וביצע 3 חסימות. הזוקסטר, שהודיע שישחק עוד עונה, קלע 18 נקודות, קטף 6 ריבאונדים, מסר 3 אסיסטים וביצע 2 חסימות. המנצחת תפגוש בגמר האיזור המזרחי את בוסטון סלטיקס.

בסוף השבוע נבחר לארי באדר (בוסטון) כשחקן המצטיין של העו־נה. פאט יואינג (ניו־יורק ניקס), נבחר כטירון (רוקי) המצטיין של העונה ומייק פראטלו (אטלנטה), כמאמן העונה.

מישחק הגמר הראשון בחוף המערבי היה אמור להתקיים כבר הבוקר בין האלופה לוס־אנג'לס לייקרס ויוסטון רוקטס שהשלימו בסוף השבוע ניצחונות 2–4. הלייקרס ניצחו את דאלאס 107–120 עם 27 נקודות של ג'אבאר ו־23 של "מג'יק" ג'ונסון ויוסטון גברה על דנוור 122–126 אחרי שתי הארכות למרות יציאתם של סמפסון ואולג'ואן, שקלע 28 נקודות. אלכס אינגליש קלע 42 נקודות לדנוור.

ביום הראשון לתחרות הבי"ל בהדר יוסף

לבירן בן ה־16.5 קפץ לרוחק 7.48 מ' ואמר: "אני מופתע"

אתלטיקה

מאת גיא צוקר, סופר "ספורט הארץ"

13 שנים לעיד, לאחר שנער בן 18, צבי עמלי, קבע שיא ישראלי בקפיצה למרחק (7.53 מ'), התקרב אתמול נער בן 16 וחצי, רמי לבירן, לשיאו של עמלי — כדי חמישה ס"מ. לבירן ניצח בקפיצה למרחק, ביום הראשון של התחרות הבינלאו־מית באתלטיקה קלה הנערכת בהדר יוסף וקבע שיא נערים (עד גיל 16) ואת התוצאה השניה בטיבה שקבע קופץ ישראלי 7.48 מ'. "אני מופתע לטובה מן התוצאה. בעיקר מכיוון שמדובר בתחילת העונה", אמר לבירן, ששיפר את שיאו האישי ב־19 ס"מ.

ניצחונו של לבירן, שיא הכידון שקבע עמי בן חכיינו של אריה גמליאל בריצה ל־10,000 מ', היו האירועים הבולטים בתחרות, שתס־תיים היום (תחילת התחרויות ב־18.30). עמי בן ניצח בהטלת כידון ושיפר את השיא הישראלי הקודם ב־2.70 מ'. הוא הטיל את הכידון (מדובר בכידון חדש שהוכנס לתחרויות השנה) ל־60.20 מ'. אריה גמליאל זכה בהישג כפול: הוא ניצח בריצת 10,000 בה השתתפו אחדים מבחירי אלוף ישראל, בפעם השמינית, השביעית ברציפות. גמליאל עבר את המרחק ב־29:21.44 דקות והקדים את מאלון רוזיל ... מספרים). "אני מרוצה מן הזמן. יחסית לתקופה הזו של העונה — וזו זמן סביר", אמר גמליאל, שיצא בעוד כחודש לבלגיה, להתחרות בריצה זו.

שתי אכזבות התרחשו על המסלול: איתי אילוז נפצע, במהלך הריצה ל־100 מ' ועדית מורלי, שהו־ליכה בריצת 400 מ', מעדה ממש לפני הסיום ופרצה בבכי. בריצה ל־100 מ' ניצח זאגס פריצקה הרומני, בזמן של 10.79 שניות. בין הנשים ניצחה בריצה זו נטליה ניסן מבלגיה, 12.48 ש'. בריצת 400 מ' לנשים זכתה בגבורה אוריס גלעד, לאחר 56.54 ש'. אילן גולדווסר עבר 110 מ' משוכות בזמן 15.16 ש', חמש מאיות בלבד יותר משיאו הלאומי. בריצה ל־1500 מטרים ניצח ראוזוונסקי הרומני (3:47.34 ד') את שלמה אוולאי (3:47.46 ד').

● אמנון לבן מהפועל אידמית ניצח בשכבת במירוץ חצי מרתון שנערך במסלול לחופי תש"ח מקיבוץ גבגה לגת, בזמן של 1:07.14 שעה. בין הנשים ניצחה רוזה סיידון מהפועל הגורשים.

● אילנה ברנר, אלופת הטניס של ישראל, זכתה אתמול בתחרות הראשונה במסגרת הסבב הבינ־לאומי לנשים על־שם האנסה פיליפ. ברנר זכתה ב־800 דולר לאחר שניצחה בגמר את ליגרה ברנד מדרום־אמריקה, שהסתפקה ב־500 דולר, 4–6, 4–6, 6–1.

בתחרויות חצי הגמר שהיו ביום שישי ניצחה ברנר את שגית הורן, 3–6, 6–1, 6–4 וברנד גברה על יעל שבים 0–6, 3–6, 3–6. שתי מנצחות חצי הגמר שביש והורן התפקעו בתואר לזוגות כשגברו על ליגרה ברנד וחוה שאלש 2–6, 3–6. התחרויות היו ביפו.

בעיטה חפשית

במהפך מדהים בוומבלי: "דאבל" כפול — לדאלגליש ולליוורפול

מהלומה נוספת לאוורטון שהובסה 1–3 ★ הגביע הסקוטי לאברדין

קני דלגליש, המנהל־שחקן של ליוורפול, בסומבררו מכסיקני — מניף את הגביע האנגלי בוומבלי בצוותא עם חברו איאן ראש, שהבקיע שניים מהשערים בניצחון 1–3 על אוורטון אתמול בגמר. דלגליש ייכלל בנבחרת סקוטלנד בגמר העולמי במכסיקו (צילום רויטר / אי־פי)

גביע אנגלי

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). חמש־עשרה שנה אחרי שארסנל עשתה זאת בפעם האחרונה, הוביל אתמול קני דלגליש את הבכורה־הנ־כין לקבוצת ליוורפול לתואר הכ־פול. הניצחון 1–3 על אוורטון בגמר הגביע באיצטדיון וומבלי, בא שבוע בדיוק אחרי שליוורפול הבטיחה לעצמה את הזכיה בתואר במיגרש לונדוני אחר, סטמפורד בריג'.

ליוורפול היא איפוא הקבוצה החמישית באנגליה שהשלימה את ה"דאבל", השלישית בלבד שעשתה זאת במאה העשרים, אחרי טוטנהאם (1961) וארסנל (1971). לדלגליש בן ה־35, העומד להמריא בימים הקרו־בים עם נבחרת סקוטלנד למישחקי גמר הגביע העולמי במכסיקו, היה זה סיום נפלא לעונה מהדהדת בה הוביל כמנהל־שחקן את ליוורפול להישגה הגדול. "למרות שאוורטון הבקיעה את השער הראשון, כל מה שהיינו צריכים לעשות זה להמשיך לשחק. היינו כל הזמן את ראש והוא לא איכזב בשני שערים נפ־לאים", אמר דלגליש המאושר.

לעיר ליוורפול היה זה יום מרגש כאשר שתי קבוצותיה הבכירות התמודדו לראשונה בגמר הגביע. ואם לא התעלה המישחק לגבהים שציפו, הרי האווירה הנפלאה, הרוח הספורטיבית, ההתנהגות המופתית של האוהדים ... ליוורפול ואוורטון מכבות להוזר לזירה האירופית.

התאוששות מדהימה

"מעולם לא הרגשתי גאה יותר בחיי", אמר הקפטן של ליוורפול אלן האנסן, אחרי שקיבל את הגביע מידי הדוכסית מקנט. להאנסן היה זה פיצוי על ניפויו מסגל הנבחרת הסקוטית. "הדרך בה התאוששנו היתה מדהימה", אמר האנסן.

שער זה שיקף את היתרון של "הכחולים" במחצית הראשונה מול חולשה של ליוורפול. אבל כל זה השתנה אחרי ההפסקה, בעיקר אחרי השער הראשון של ראש בדקה ה־56. יאן מולבי, הקשר הדני, ניצל מישגה בהגנת אוורטון ושלח את ראש מול השוער הצעיר בובי מימס. הוא עקף אותו וירה פנימה. חמש דקות לאחר מכן ביצעה ליוור־פול מהלך מבריק בסיומו מצא מו־לבי את קרייג ג'ונסטון חופשי מי־מין וזה הבקיע את מימס בשנית. "לנצח 1–3 בגמר ולהיות שותף להבקעת שני שערים, זה באמת דבר מסעיר", הודה מולבי.

שליטתה של ליוורפול היתה מוחלטת ושבע דקות לסיום הבקיע ראש שער שני אחרי מסירה מצויינת של רוני וילן. דקה לסיום היתה לו הזדמנות להשלים שלושער אבל מימס עצר את הכדור הקשתי שלו. "בתחילת העונה קנה אותנו. עכשיו, כשעשינו את הדאבל, אי אפשר היה לבקש יותר. זו הרגשה בלתי רגילה", אמר ראש שסיים את העונה עם 33 שערים.

לאוורטון היתה זו אכזבה גדולה. עד לפני שבוע היה לה סיכוי לעשות את ה"דאבל". עתה נותרה בידיים ריקות בהופעתה השלישית ברציפות בגמר הגביע. אשתקד זכתה בתואר, והפסידה בגמר למנ־צ'סטר יונייטד.

עוד אכזבה להארטס

גם בסקוטלנד נותרה הארטס בי־דיים ריקות אחרי שהיתה קרובה כל כך ל"דאבל". אחרי שאיבדה את האליפות בהפרש שערים לסלטיק בשבוע שעבר, נוצחה אתמול 0–3 בגמר הגביע ע"י אברדין. ג'ון היואיט (2) ובילי סטארק הבקיעו את השערים. נוסף לכך הורחק גם הקפטן של הארטס, וולטר קיד, בדקה ה־77.

גביע דיוויס

בלגיה מובילה 0–2 על אירלנד

המנצחת נגד ישראל

דאבלין (שרות "ספורט הארץ"). בלגיה תהיה ככל הנראה יריבתה של ישראל בסיבוב השני של מישחקי בית ב' באיזור האירופי של גביע דייוויס ב־13 במאי ברמת השרון. זאת אחרי שעלתה כאן ליתרון מפתיע 0–2 על אירלנד המופתעת.

יאן ואן־לאנגנדונק גבר על מאט דויל, יליד ארצות הברית 6–2, 6–3, 6–1, 5–7, 4–6, בעוד שאלן בר־ישאן ניצח את שון סורנסן 7–9, 5–7, 5–7, 9–7.

טניס

וילאס כמו בימים הטובים

חייטה הדיח את בקר

ניו־יורק (אי־פי). גיירמו וילאס בן ה־33, שחזר לפעילות רק לפני שבועות מספר, הוכיח את ימי השיא שלו כאשר העפיל לגמר טורניר האלופים על פרסים בסך כולל של 615 אלף דולאר.

ברבע הגמר הדיח הארגנטיני את המדורג שלישי בטורניר הערוך על מיגרשי החימר בפורסט הילס, השוודי יואקים ניסטרום, 6–4, 3–6, 6–3. ובחצי הגמר השני ניצח את בן ארצו בן ה־21, מרטין חייטה 6–3, 6–3. חייטה חולל קודם לכן את ההפתעה הגדולה של הטורניר כשהדיח את בוריס בקר 6–2, 7–6.

וילאס יפגוש בגמר את המנצח בין איוון לנדל ויאניק נואה. ברבע הגמר ניצח לנדל את הצרפתי תיירי טולאן 6–4, 6–2, ונואה גבר על הפרואני פאבלו אראיה 6–3, 6–2.

חדשות המשק

2 חברות הבנייה של "כלל" מגייסות 9 מיליון דולר באופציות ושטרי הון

בפעם הראשונה מאז מפולת המניות נעשה הגיוס שלא באמצעות אגרות חוב

מאת יהודה שרוני, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברות אזורים ואי.פי. שהן חברות הבניה של קונצרן כלל, יגישו בי־מים הקרובים לבורסה ולרשות לניירות ערך טיוטות תשקיף לגיוס 9 מיליון דולר באמצעות אופציות ושטרי הון הניתנים להמרה במניות. חברת אזורים תגייס 5 מיליון דולר וחברת אי.פי. תגייס 4 מיליון דולר. נציין כי זו הפעם הראשונה מאז מפולת המניות הבנקאיות בת־חילת 1983 שהקונצרן מגייס הון שלא באמצעות אגרות חוב. ב"כלל" מעריכים כי על פי התנאים בשוק ההון בחודשים הקרובים, ניתן יהיה להוציא אל הפועל אמיסיות אלה בצורה מוצלחת.

גיוס הון זה הוא חלק מתכנית רחבה יותר של הקונצרן. בשבועות הקרובים מתכוונים בקונצרן כלל להוציא אל הפועל גיוס הון עבור 6 חברות נוספות. לצורך זה שונה מבנה ההון באותן חברות וחולקו מניות הטבה בשיעור של מאות אחו־זים. חברות הבנייה נקבעו כי ראשונות בסדר העדיפות בגלל הצורך הדחוף שלהן בהשגת אמ־צעים גדולים לעומת החברות ה־אחרות.

שטרי ההון שיהיו צמודים למדד ישאו ריבית שנתית של 5 אחוז. משרד האוצר מנע מהנהלת הקונצרן את האפשרות להעניק על שטרי הון אלה ריבית שנתית של 7.5 אחוז. באוצר ציינו כי בניגוד לאגרות חוב שם נקבעת הריבית בצורה חופשית, הרי במקרה זה המדובר באגרות חוב הניתנות להמרה במניות וזה מקרה שונה.

בנק ישראל מבקש להפחית את שיעורי הנזילות של הבנקים

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק ישראל מבקש להפחית את שיעורי הנזילות, שהבנקים מחויבים בהם, כבר השבוע משום שהבנקים נכנסו לגרעונות נזילות כבדים, המגיעים למאות מיליוני שקלים עקב ספיגת הכספים על ידי הממשלה.

בדיונים פנימיים, שנערכו בסוף השבוע בבנק ישראל, התגבשה דעה, שיש להפחית את שיעורי הנזילות ב־3 עד 5 אחוזים, בהתאם לסוג הפיק־דון. לפי החישובים, יביא הדבר להפחתת גרעונות הנזילות של הבנקים ב־200 מיליון ש"ח. ד"ר משה מנדלבאום, נגיד בנק ישראל, יביא לישיבה הקרובה של ועדת שרים לכלכלה הצעה מפורטת בעניין. בבנק ישראל אומרים, כי גרעונות הנזילות הכבדים של הבנקים יוצרים לחץ חזק לעליית הריבית בשוק הכספים והאלטרנ־טיווה לכך היא הקטנת הגרעונות על ידי הפחתה של שיעורי הנזי־לות, שהבנקים מחויבים בהם.

במקביל להפחתה בשיעורי הנזי־לות תתבקש ועדת השרים לאשר הפחתה מסוימת בקנסות, המוטלים על הבנקים כשהם חורגים משיעורי הנזילות. קנסות תאמו את הריבית הגבוהה, ששררה בשוק הכספים בעבר. בבנק ישראל סבורים, כי בע־קבות הירידה שהיתה לאחרונה בר־יבית יש מקום כעת להפחית את שיעורי הקנסות על חריגות בתוכנת הנזילות.

שרון נפגש עם יו"ר הנשיאות של השוק המשותף

ישראל מבקשת סיוע בשיווק מוצריה לספרד ולפורטוגל

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ישראל מבקשת, שנציבות השוק האירופי המשותף תסייע במאמצים לשווק מוצרים ישראלים לספרד ולפורטוגל בעקבות הצטרפות שתי המדינות לקהילה האירופאית ה־משותפת.

שר התעשייה והמסחר אריאל שרון העלה בשבוע שעבר בפגישתו עם קארל הנס נגיים, סגן יו"ר הנשיאות של השוק המשותף וה־אחראי על נושא התעשייה ושיתוף הפעולה הטכנולוגי, את רצונה של ישראל להגביר את ייצואה לארצות השוק.

שרון הבהיר, כי כיום מהווה השוק המשותף יעד לכ־32 אחוזים מכלל הייצוא הישראלי, אולם ישראל שואפת להגביר את הייצוא ולהקטין את הגירעון הקיים במאזן המסחרי. לדבריו, הגברת הייצוא עם ארצות השוק צריכה להיעשות על בסיס הדדיות האיזון בסחר וכי ישראל רואה בשוק המשותף יעד חשוב ביותר.

בשנת 1985 ייצאה ישראל ל־ארצות השוק האירופי המשותף בהיקף של 1.9 מיליארד דולר. עיקר הייצוא היה תוצרת חקלאית, מוצרי מזון, טקסטיל והלבשה, כי־מיקלים ועוד. ישראל מבקשת עתה, על פי דברי שר התעשייה, גם להגביר את הקשרים בין התעשייה הישראלית לתעשייה בשוק ה־משותף, ולהגביר את המעורבות הישראלית בתכניות מחקר ופיתוח של השוק המשותף.

היום המשך המגעים על הבראת "פרוטארום"

מאת יונתן שרמן סופר "הארץ" לענייני כלכלה

היום יימשכו המגעים בין ראשי "פרוטארום" ופקידי משרד התעשיה והאוצר במטרה לנסות ולגבש את עקרונות תוכנית ההבראה של המפעל, כך שניתן יהיה להציג את התוכנית בפני ועדת השרים לענייני כלכלה, בישיבתה מחר או לכל האוחר בעוד שבוע.

הבעיה בגיבוש המתווה של ... הפגישות שקיימו ראשי החברה עם יהושע פורר, מנכ"ל משרד האוצר ופקידים אחרים במשרד התעשייה והאוצר לא הביאו עדיין לגיבוש תוכנית מוסכמת על דעת כל הצדדים, אשר תוכל לגשר על ההפסדים שנצברו במפעל מאז היתה תוכנית ההבראה הקודמת אמורה להיות מופעלת לפני מספר חודשים.

תוכנית ההבראה של "פרוטארום" מתמקדת בעובדה, כי מאז גובשו תנאי תוכנית ההבראה של המפעל בחודש נובמבר והוא אושר על ידי בינואר, השתנו התנאים הפיננסיים בהם מצוי המפעל וכעת יש למצוא דרך להגדיל את ההון המחוזר לחברה, כאשר בעלי המניות אינם מוכנים להגדיל את הסכום מעבר ל־1.65 מיליון דולר.

"דן פנורמה", לשעבר אסטוריה ייפתח השבוע מחדש בתל־אביב

מחירי האירוח יהיו נמוכים יחסית

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל אביב

מלון "דן פנורמה תל אביב" — לשעבר אסטוריה — ייפתח השבוע מחדש על ידי בעליו החדשים רשת מלונות "דן".

בשלב הראשון יופעלו במלון רק כ־300 מתוך 500 החדרים שבו ובשלב מאוחר יותר ייפתחו החדרים הנותרים. מחירי האירוח במלון יהיו נמוכים יחסית כאשר קהל היעד, לדברי ויקטור ששון מנהלו של המלון יהיה תיירות מאירופה וכן ישראלים.

נודע כי בכוונת רשת מלונות "דן" להקים במקום מרכז קונגר־סים לכ־1200 משתתפים. תכנית זו תתווה בתבנית אחרת של מלון הילטון בתל אביב להרחיב את שטחיו של המלון כדי לאפשר קיום קונגרסים בהיקף גדול יותר. על פי הערכות תחייב תכנית זו השקעה של 3.5 מיליון דולר.

בתוך כך הושלם בימים אלה שינוי חזותו של מלון "דן" תל אביב. עיצוב החזות החדשה נעשה על ידי יעקב אגם. סמי אזולאי מנהל המחלקה הטכנית של הרשת אמר כי בשינוי החזות השקיעו למעלה ממיליון דולר. חזית המלון הפונה אל הים נראית איפוא החל מהשבוע בגווני כחול, ירוק וצהוב.

המראות ונחיתות

(ע). להלן ההמראות והנחיתות בנמל תעופה בן־גוריון היום

המראות

בריטיש איירווייס (577) ללונדון. ב־0545 פאן אמריקן (139) לפריס ניו־יורק וסן־פרנציסקו. ב־0615 אל־על (353) למינכן ובון. ב־0620 לופט־האנזה (607) למינכן. ב־0645 אל־על (541) לאתונה. ב־0650 סוויס אייר (333) לציריך. ב־0705 אייר פרנס (139) לפריס. ב־0705 אל־על (391) לליסבון ומרסיי. ב־0800 אל־על (385) לרומא. ב־0830 אל־על (015) ללונדון וניו־יורק. ב־0850 אולימפיק (302) לאתונה. ב־0900 אל־על (345) לג'נבה. ב־0915 טי. וו. א. (885) לניו־יורק. ב־0930 אל־על (347) לציריך. ב־0935 אייר סיני (055) לקהיר. ב־0945 אל־על (323) לפריס. ב־1000 אל־על (357) לפרנקפורט. ב־1030 אל־על (331) לבריסל. ב־1050 אל־על (377) לקופנהגן. ב־1115 אל־על (337) לאמסטרדאם. ב־1120 אריקיע (741) לפריס. ב־1145 אל־על (315) ללונדון. ב־1215 אל־על (363) לוינה. ב־1320 אוסטריין אייר ליינס (712) לוינה. ב־1400 אל־על (321) למרסיי. ב־1530 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט. ב־1535 דן־אייר (323) ללונדון. ב־1545 אייר פרנס צ'רטר (7951) לפריס. ב־1555 ק. ל. מ. (522) לאמסטרדאם. ב־1605 אל־על (5051) לשטוטגארט. ב־1630 סבנה (204) לבריסל. ב־1715 אליטליה (747) לרומא. ב־1755 איבריה (889) לברצלונה ומדריד. ב־1820 אל־על (2327) לפריס. 1845 אל־על (3325) לפריס. ב־2045 סייפרוס איירווייס (429) ללרנקה. ב־2100 אל־על (443) לקהיר.

נחיתות

ב־0400 בריטיש איירווייס (576) מלונדון. ב־0420 אל־על (318) מלונ־דון. ב־0845 אל־על (512) מיוהנ־סבורג ונירובי. ב־0850 אייר סיני (054) מקהיר. ב־1150 אל־על (542) מאתונה. ב־1250 אוסטריין אייר ליינס (711) מוינה. ב־1400 ק. ל. מ. (521) מאמסטרדאם. ב־1410 אל־על (5324) מפריס. ב־1420 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט. ב־1425 אייר פרנס צ'רטר (7950) מפריס. ב־1430 דן־אייר (4322) מלונדון. ב־1500 טי. וו. א. (800) מסן־פרנציסקו ניו־יורק ופריס. ב־1500 טי. וו. א. (812) מפריס בוסטון ופריס. ב־1515 סבנה (203) מבריסל. ב־1600 אל־על (008) מניו־יורק. ב־1605 אליטליה (746) מרומא. ב־1630 אל־על (386) מרומא. ב־1640 איבריה (888) ממדריד וברצ־לונה. ב־1700 פאן אמריקן (138) מסן־פרנציסקו ניו־יורק ופריס. ב־1750 אייר פרנס (136) מפריס. ב־1805 סוויס אייר (332) מציריך. ב־1840 אל־על (346) מג'נבה. ב־1910 אל־על (348) מציריך. ב־1930 אל־על (354) מבון ומינכן. ב־1955 סייפרוס איירווייס (428) מלרנקה. ב־2000 אל־על (358) מפרנקפורט. ב־2010 אולימפיק (301) מאתונה. ב־2025 אל־על (364) מוינה. ב־2035 אל־על (334) מבריסל. ב־2045 אל־על (324) מפריס. ב־2125 אריקיע (742) מפריס. ב־1145 אל־על (338) מאמסטרדאם. ב־2220 אל־על (378) מקופנהגן. ב־2305 אל־על (316) מלונדון. ב־2320 אל־על (392) מליסבון ומרסיי. ב־2325 אל־על (322) ממרסיי.

כל ההמראות והנחיתות וזמן אינו סופי. את המועד המדוייק יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצויין לעיל.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

לשיר עם שרה'לה שרון

בחסות שר התיירות
מר אברהם שריד

למתארחים בבתי המלון בירושלים
ביום העצמאות
הארוע ב־ה' באייר התשמ"ו
14 במאי 1986 החל מהשעה 17.00
במלון המלך דוד בירושלים
הכניסה עם הזמנות שניתן להשיג בבתי המלון ולשכת התיירות בירושלים

כשבראשם הרב סלומון וזקן רבני פ"ת, הרב חנזין

עשרות מפגינים דתיים המשיכו מסורת הפגנות השבת מול היכל

המפגינים רקדו ברחוב וסירבו במשך זמן ממושך להתפנות, חרף הפצרות השוטרים

סופרת "הארץ" בפתח תקוה

עשרות שומרי שבת הגיעו ל־רחבת קולנוע "היכל" בפתח תקוה בליל שבת, למרות איסור המשטרה לקיים במקום הפגנה.

לקראת השעה עשר בלילה, התייצבו במקום הרב הראשי של פתח תקוה, ברוך שמעון סלומון, ועימו זקן רבני העיר, הרב חנזין ור־בנים נוספים. מעגל הרוקדים שיצרו תפח והגיע עד לכשמונים איש, ששרו זמירות שבת.

למרות הוראות חוזרות ונשנות של מפקדים בכירים במשטרה שהיו במקום, כולל ניצב אנוש גבעתי מפקד מחוז המרכז, לעזוב את השטח, נותרו המפגינים במקום ו"חילקו הוראות" לשוטרים: תפנו אותם בבקשה — אמר הרב סלומון לתת־ניצב בני רז, סגנו של גבעתי, כשהוא מורה על יושבי בית־קפה ליד קולנוע היכל: "למה הם כן ואנ־חנו לא?" — הקשה סלומון בבטחו להגיע לבית הקפה, כדי לשבת בו ולומר זמירות שבת, לדבריו. רז סירב לאפשר לו לעשות כן. "זו פרובוקציה" הוא הסביר. מעבר לכביש עסקו שוטרי משמר הגבול בפינוי אברכים צעירים, שקראו "שאבעס".

סלומון המשיך לחלק הוראות ול־הביע דעתו בנושא הפרות חוק: "אתם מרבאים את זכותנו להפגין בעוד אלו הכופרים האמיתיים". לפתע נחתה אבן על קצין חוזר במשטרה. האווירה התחממה. הקצין לא ויתר והרבנים התייעצו באידיש.

"רב אברהם, הם נעלבו," הסביר סלו־מון לאחד מרבני הישיבות. לאחר התייעצות קצרה החליטו הרבנים להתנצל לפני הקצין, הלבוש בבג־דים אזרחיים. אחר כך שב הרב סלו־מון אל חבורתו ואומר להם, כי "העם הוא מרגיש שזה ייגמר לא טוב".

ואכן המשטרה החליטה לפעול. הקצינים ניגשו אל הרבנים והציעו להם להתפנות מרצון. המפגינים הסכימו, אך לאחר שהקצינים שבו אל רכב הפו"ק, שבו המפגינים לרחבת בית הקולנוע.

קולנוע "היכל" המה צופים, שרכשו כרטיסים מבעוד מועד וכילו בקול־נוע עד חצות. המפגינים התפנו מהמקום מעט לפני סוף הקרנת הסרט.

בדיון בבימ"ש השלום בכ"ס:

הרב סלומון: אבוא עם 2 לוחות הברית; השופט: זו פראזה יפה

הרב טרם שכר לעצמו עורך דין

מאת נורית אמיתי סופרת "הארץ" בשרון

הרב הראשי של פתח תקווה, הרב ברוך שמעון סלומון, חזר ביום שישי וכפר באשמות שהעלו נגדו בתיק, שהועבר מבית משפט השלום לבית משפט השלום בכפר סבא.

הרב סלומון האשם, עם שניים נוספים, בקיום הפגנה לא חוקית מול בית הקולנוע.

הרב סלומון, שאמר לדיין שהתקיים שלשום טעו, כי לא קיבל הזמנה לבית המשפט. השופט יעץ לרב סלומון לשכור עורך דין. הרב סלומון השיב לשופט: "אבוא עם שני לוחות הברית כעדי". כהן השיב: "זו פראזה יפה".

אחר כך עלו על דוכן הנאשמים הרב חיים וולקין ומשה אייזנברג, שבאמצעות עורך דינם, שמואל ליבנה, כפרו באשמות שיוחסו להם בכתב האישום, בגין השתתפות בהפגנה בלתי חוקית, מול קולנוע היכל בפתח תקוה.

בעקבות כך יעץ השופט כהן לתובעת המשטרתית לתת לפרקליט הנאשמים את קלטות הווידאו שצולמו באירועים, בגינם הם נשפטים.

המשפט נדחה להוכחות בעוד שבועיים.

גדעון ספירו מואשם במשלוח מכתבים מעליבים לשופטים

בין השאר כתב, ע"פ כתב האישום, מכתב לשופטי דני כץ

(ע). לבית משפט השלום בירוש־לים הוגש ביום ו' כתב־אישום נגד גדעון ספירו, המואשם בשליחת מכתבים מעליבים לשופטים ובני־סיון להשפיע על הליך שיפוטי באמצעות מכתבים.

בכתב האישום נטען, כי ספירו, תושב ירושלים, שלח מכתב לשופטי בית הדין הצבאי ברמאללה, שגזרו 5 שנות מאסר על ילד, שהורשע בהשלכת בקבוק תבערה.

התביעה טוענת, כי הנאשם העליב את השופטים וכתב בין היתר: "אתם עשיתם מעשה נבלה, ועל כך תשלמו מחיר כבד". הוא האשם בביזוי בית משפט והעלבת עובד ציבור.

באישום אחר טוענת התביעה, כי גדעון ספירו שלח מכתב לשופטי בית המשפט המחוזי בחיפה שהחליטו, כי הודאות הנאשמים ברצח הנער דני כץ קבילות.

הנאשם כתב לשופטים, כי אין זה מתקבל על הדעת, ששופטים יהו־דיים ישפטו נער ערבי וקרא להם לפסול את עצמם. לטענת התביעה, ביקש הנאשם להשפיע על תוצאו־תיו של הליך שיפוטי.

יצויין, כי ספירו הורשע באחרונה בבית הדין המשמעתי של עובדי המדינה, בשיגור מכתבים למערכות העיתונים בהם הביע עמדות פו־ליטיות.

מנהיג השובתים האתיופים בב"ש:

"נשבות עד שמשרד הקליטה יעביר אותנו למרכז הארץ"

מאת איתן רבין

המשימים העולים מאתיופיה, שע־זבו לפני שבוע את העיר הם שוב־תים מול משרד הקליטה בבאר שבע, המשיכו אתמול את שבי־תתם. העולים דורשים לעבור למרכז הארץ "משום שבאילת הם, אין להם עבודה, הם מתגעגעים לקרוביהם במרכז הארץ".

משרד הקליטה שלח לאילת לפני שנה וחצי 23 משפחות עולים מאתיופיה. עתה נותרו באילת שבע משפחות בלבד.

ביום שני שעבר הם למשרד הקליטה בבאר שבע עם בני משפחו־תיהם, והציגו את תביעותיהם. כש־משרד הקליטה דחה את תביעותיהם על הסף, האתיופים החליטו לשבות על המדרכה מול משרד הקליטה. בהעדר שירותים, הם עושים את צר־כיהם בגנים הציבוריים, בבתי כב־שים ובחניון הסמוך למשרד הקליטה. 36 ילדיהם רצים בכביש הסואן. כיון שהאתיופים לא הביאו אתם אוכל, הם ממעטים לאכול. מדי פעם הם קונים להם. ושותים מים מהגן הציבורי הסמוך.

אברהם קסה, מנהיגם, אמר: "נשבות עד שמשרד הקליטה יעביר אותנו למרכז הארץ". מקור מוסמך במשרד הקליטה אמר בתגובה, "לא יעזור להם כלום. הם יכולים לשבות כמה שהם רוצים. קודם כל נעביר את העולים הגרים במרכזי קליטה ובבתי מלון ולאחר מכן עולים, המתגוררים בערים בארץ".

האתיופים בצפת הקימו תחנת התרמה לשירותרום

הקהילה האתיופית בצפת הקימה תחנת התרמה לשירותרום, שתאריש [illegible] כל זמן המבצע. [illegible] התחנה הוקמה במיבנה ההסטורי "אשתאב", מקום שהיה מוקד קרבות במלחמת השחרור, בהיותו על הגבול בין הרובע היהודי למוסלמי.

הדתיים בחיפה דנים בהחרפת המאבק נגד הקרנת סרטים בעיר בערבי שבת

ההקרנות ביום ו' עברו ללא תקריות ● הדתיים כינסו תפילת מחאה

מאת נורית כהנא סופרת "הארץ" בחיפה

הבוקר יתכנסו החוגים הדתיים בחיפה לדון בהחרפת המאבק נגד הקרנת סרטים בלילות שבת — באמצעות שרים וחברי כנסת דתיים, שיטילו את משקלם במישור ה־לאומי.

זאת לאחר ששופט בית המשפט המחוזי בחיפה יוסף מרגלית דחה שלשום את בקשתם לעכב את ביצוע פסק הדין של בית משפט השלום מן השבוע שעבר עד לדיון בערעור, שהגישו לבית המשפט המחוזי.

השופט מרגלית ניסה לפשר בין שני הצדדים. "אם יש דרך לא ליצור עימות בין הצדדים על ידי דחיית ההקרנה לשבוע, הקרנה על ידי לא יהודים, או אי מכירת כרטיסים בשבת — עדיף שתגיעו לכלל הסכמה", הוא אמר לשני הצדדים. משה בליטנטל, נציג החזית הדתית, אמר, כי ראשית עליו להביא את הנושא לדיון בפני הרבנים ה־ראשיים. "אם תקרינו סרטים לפני כן", איים על בעלי בתי הקולנוע, "הרי עשיתם מעשה — לא תהיה יותר הידברות".

השופט מרגלית אמר, כי, מבחינה משפטית, מצבם של החוגים הדתיים לא מזהיר — לאחר פסיקת בית משפט השלום. "אם תעמידו תנאים ותקשו על הדיון, הצד השני יגיד, שאין לו מה להפסיד" — אמר השופט מרגלית — "אם תעמדו בוקשותכם, הם עלולים לפרוץ לגמרי את הגדרות". הוא התבסס על הצעת ראש העיריה, אריה גוראל, כגרעין לפשרה.

לאחר שעו"ד אלקון, נציג בעלי בתי הקולנוע, הציג כמה ויתורים, שנדחו על ידי נציגי הדתיים ופרק־ליטם, עו"ד ויינר — הכריע השופט נגד מתן צו עיכוב. בתגובה אמר בליטנטל, כי חבל שהשופט פסק כך. לדבריו, סיכן השופט את ההד־ברות, שלא תתקיים לאחר הקרנת הסרטים ביום ו'. הוא אמר, כי היום יתועדו החוגים הדתיים בעיר כדי לנקוט בכל האמצעים לגיוס נצי־גיהם למאבק במישור הלאומי.

הקרנות הסרטים בחמשת בתי הקולנוע — עצמון, פאר, רב גת 1, רב גת 2 — התנהלו ללא תקריות.

הדתיים כינסו תפלת מחאה ליד בית הכנסת הגדול, שהשתתפו בה כאלף איש. 1,650 איש באו להקרנות הסרטים. אבי פרבשטיין, יו"ר הד־אחדות בעלי בתי הקולנוע בחיפה, אמר: "הקהל החיפאי לא האמין, שזה יקרה". ח"כ שבח וייס אמר, כי הוא שמח, שהציבור הגיע וההקרנה נערכת באווירה סולידית ובשקט. הדבר מוכיח, לדבריו, בגרות גם בקרב הציבור הדתי בעיר. "העיר הזו משעממת — כמה אפשר לשבת בפאב", אמר ישראל רזון, חייל, שחזה בסרט "ניפגש בסיבוב" בקו־לנוע עצמון. "הצעירים לא רוצים לשבת בבית ולראות סרטים בכב־לים", אמר חברו יונה יאיר.

איתן רבין, סופר "הארץ" מוסיף: כ־600 דתיים תושבי אשדוד יצאו ביום ששי לתפילה מאורגנת, כהזדהות עם מאבק הדתיים בחיפה ובפתח תקוה.

מפקד מרחב לכיש, ניצב משנה יוסף זכריה מסר, כי הדתיים התאספו ברובע ג' באשדוד בסמוך לבית הכנסת, והתפללו במקום. כוחות משטרה סיירו במקום, אך לא היה צורך בהתערבות.

גורמים בשירות בתי הסוהר:

"ההתפרעות בכלא באר שבע, קצה קרחון של מצב מסוכן ומתמשך"

ועדת חקירה פנימית תמסור המלצותיה ביום ד'

מאת ראובן שפירא סופר "הארץ"

ועדת חקירה פנימית, שמינה נציב שירות בתי הסוהר, אמורה למסור בימים הקרובים את ממצאיה ואת המלצותיה בקשר להתפרעות האסירים בכלא באר שבע ביום רביעי.

במהלך ההתפרעות, שלא זכורה כמוה בשנים האחרונות בבתי הסוהר, פצעו את עצמם כמאה אסירים. כמה מהם נזקקו לטיפול בבית חולים. בשירות בתי הסוהר ובמשרד ה־משטרה מתייחסים בחומרה רבה לאירועים בכלא באר שבע.

לדעת גורמים בשירות בתי הסוהר, מדובר בקצה קרחון של מצב מסוכן ומתמשך בכלא, המאוכלס בצפיפות, ולכן יש לנקוט לאלתר באמצעי חירום, לרבות הקטנת הצפיפות בתאים, הרחקת אסירים בעייתיים והחלפת חלק מסגל הסוהרים והמפקדים.

בעקבות הלקחים שהופקו מה־התפרעות בשבוע שעבר ומהתאר־גנות האסירים נראה שכבר בימים הקרובים יועברו כמה ממנהיגי האסירים לבתי כלא אחרים.

פרשת סחר הנשק מסתעפת

כמל עוחריב חשוד כי מכר רימון רסס תמורת 30 דינרים ירדניים

(ע). פרשת הסחר בנשק, בה מעורבים חשודים בהשתייכות ל"חזית ה־עממית לשחרור פלשתין", שארבעה מחבריה מואשמים בפני בית דין צבאי, ברצח החייל משה תמם — מסתעפת.

ביום ו' הובא לבית משפט השלום בחיפה באשר כמל עוחריב (27) מכפר טייבה. השופט יצחק קלאוזנר הורה להאריך את מעצרו של החשוד ב־15 יום.

בא כוח המשטרה רפ"ק יצחק טיילר טען, כי החשוד מכר ביוני אשתקד רימון־רסס תמורת 30 דינרים ירדניים. הרימון הגיע לידי איברהים ביארסה, שהואשם בהש־תייכות ל"חזית העממית לשחרור פלשתין" וברצח החייל משה תמם.

החשוד הכחיש בבית המשפט את האשמה המיוחסת לו וטען, כי "המידע שהגיע למשטרה הוא מעשה נקם של אדם, שמעיד עלי עדות שקר". [illegible] ומוסטפא ואלד חיאדרה (35) מהכפר [illegible] בביצוע עסקות נשק עם איברהים ביארסה, שהורשע ביום ו' בערבות של 1000 ש"ח.

9 הרוגים 87 פצועים קשה בתאונות השבוע

(ע). תשעה בני אדם נספו ו־87 נפצעו קשה ב־73 תאונות דרכים חמורות שאירעו בשבוע החולף בכבישי הארץ.

בין הנספים שני הולכי רגל. בין הפצועים קשה 54 הולכי רגל, 32 מהם קטינים.

ערך את העמוד: יצחק לאור

דליקה במחסנים תת־קרקעיים בשוק עליה בת"א; חשד להצתה

צריף של בני עקיבא עלה באש בגני תקווה; גם כאן קיים חשד להצתה

כבאי תל־אביב הצליחו להשתלט בליל שבת על דליקה במחסנים תת־קרקעיים בשוק עליה [illegible] להספקה מסחרית, הנמצא בקומה [illegible] בשוק ברחוב העליה בתל־אביב [illegible] האש פרצה במחסן של חברה [illegible] האופניים. [illegible] העשן הסמיך, שהתאבך בתוך המחסנים ולא איפשר לחדור פנימה. לאחר מכן פרצו הכבאים למחסנים כשהם מצויידים במסכות המגן ותר־ קודים רבי עוצמה.

הכבאים הפעילו גם קצף, כדי להשתלט על האש שאחזה בחומרים דליקים.

בעת פעולות הכיבוי, שנמשכו משעות אחה"צ ועד יום שישי בערב, חסמה המשטרה את קטע הרחוב לתנועה.

צריף של סניף בני־עקיבא עלה שלשום באש בגני־תקווה. רכז הסניף הבחין בשעה 5 אחר הצהריים באש העולה מהצריף, והצ־ליח לכבותה בעצמו. הנזק שנגרם לצריף מועט.

קיים חשד להצתה. הצריף ייבדק ביום ראשון על ידי חוקר מכבי האש, שיקבע אם מדובר בהצתה, ובהתאם לכך תתנהל חקירת המשטרה.

פתיחת עונת הרחצה בת"א שובשה בגלל שביתת המצילים

מאת חיים הנדוורקר סופר "הארץ" בתל־אביב

המצילים בחופי הים של תל־אביב לא הופיעו אתמול לעבודה ושיבשו את פתיחת עונת הרחצה בעיר.

המצילים מוחים על כך, שעיריות תל־אביב והרצליה הפעילו את חוף הצוק על־ידי יזם פרטי, המעסיק שירותי הצלה תמורת תשלום.

על תוכניתם לשבות הודיעו המצילים לעירייה רק ביום שישי בשעות אחר הצהריים. הבוקר עו־מדת עיריית תל־אביב לפנות לבית הדין האזורי לעבודה בנושא.

אברהם הניג, מועצר המצילים בתל אביב אמר בתגובה, כי המצילים ייעדרו מעבודת שעות נוספות, עקב צערה של העירייה בחוף הצוק. הבוקר יופיעו המצילים לעבודה כרגיל.

מת המו"ל ברוך פלדנקרייז

מאת סופר "הארץ"

המו"ל ברוך פלדנקרייז מת בסוף השבוע בגיל 77. הוא הובא לקבורה ביום שישי.

בהוצאת הספרים "אלף" שבבע־לותו ראו אור מאות ספרי שירה ופרוזה. היה אחיו של ד"ר משה פלדנקרייז, שפיתח שיטה מיוחדת לבריאות הגוף.

ברוך פלדנקרייז נולד באוקראינה ועלה לארץ ב־1936. השאיר אחריו אחות.

זמש עור ובגדים מוסרים לניקוי רק
לפורמברג
עם ציוד חדש ביותר. ללא תוספת מחיר.
רמת־גן המעגל 2, פינת ביאליק 55 טלפון 03-725401

NEW YORK-TEL AVIV
NON-STOP
TowerAir

לשכת עורכי הדין בישראל
המכון להשתלמות עורכי דין של לשכת עורכי הדין בישראל והפקולטה למשפטים אונברסיטת תל־אביב

במסגרת ארועי חנוכת בית לשכת עורכי־הדין המרכז המשפטי של ירושלים"

מוזמן הציבור ליום עיון
שיתקיים ביום שני, כ' באייר התשמ"ו (12.5.86) בבית לשכת
בבית הלשכה ברח' שופן 1, ירושלים, החל מהשעה 09.30 בבוקר.

תוכנית יום העיון

מ09.30 – 11.00 דברי פתיחה:
עו"ד יצחק נגר, יו"ר המועצה הארצית
עו"ד יצחק מינץ, יו"ר ועדת הבנין
ד"ר אריאל רוזן־צבי, מנהל המכון להשתלמות עורכי־דין.
מ09.45 – 11.00 הרצאת פתיחה:
פרופ' עמוס שפירא, הפקולטה למשפטים אונברסיטת תל־אביב.
המשפט לנוכח תופעת הנאמנות־סיכויים וסיכונים.
11.00 – 11.30 הפסקה, כיבוד קל.
רב שיח: החקיקה בישראל.
11.30 – 13.00 מושב ראשון: איכות חקיקה
יו"ר: עו"ד יעקב רובין, יו"ר ועד מחוז ירושלים.
משתתפים: עו"ד שלמה גוברמן, משנה ליועץ המשפטי לממשלה.
פרופ' הנס קלינגהופר, הפקולטה למשפטים, האונברסיטה העברית, ירושלים.
ד"ר גבריאל קלינג, ממלא מקום ראש לשכת עורכי הדין ויו"ר ועדת החקיקה.
פרופ' דניאל פרידמן, הפקולטה למשפטים אונברסיטת תל־אביב.
13.00 – 14.30 הפסקת צהריים.*
14.30 – 16.00 מושב שני: החקיקה ואכיפה
יו"ר: פרופ' יצחק זמיר, היועץ המשפטי לממשלה.
משתתפים: פרופ' אמנון רובינשטיין, שר התקשורת
ד"ר ברוך ברכה, הפקולטה למשפטים, אונברסיטת תל־אביב.
עו"ד יחזקאל קרתי, ניצב (דימוס), לשעבר ראש מחלקת החקירות במשטרת ישראל.
* ארוחות צהריים ניתן לקבל במקום.

דחפון
שרות מודעות טלפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

תדיראן
חטיבת המערכות
מפעל 66
החלפת מספר הטלפון
החל מהיום, 11 מאי 86, יוחלף מספר הטלפון שלנו ויופעל שירות חיוג ישיר פנימה (חיי"פ) וזאת ע"י
הקדמת הספרות 9253 למספר השלוחה הפנימית המבוקשת
המספר החדש של המרכזיה
03-9253-666
* מספר הטלפון הישיר של מנב"ל המפעל ללא שינוי: 9224435

אופיר טורס מגישה:
כל טיול בול!
הרשם עד ה־13.5.86 וחסוך מאות דולרים

חגיגת קיץ באירופה
22 ימים
$ 1,277 ב־
בלבד!
(כולל טיסות וסידורי קרקע)
איטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה.
אופיר טורס מזמינה אותך לטיול ברמה הגבוהה ביותר לפינות שבאותה אירופה, במחיר נמוך במאות דולרים מכל התחרות.
המסלול כולל: סיורים, הפלגות, ציליים במפלי, קפריו, רומא, פירנצה, ונציה, לוצרן, ציריך, בזל, פריז, בריסל, אמסטרדם, ורסאי, לונדון ועוד.
היציאות הקרובות: טיול יולי — 2.7; טיול אוגוסט — 30.7

חגיגת קיץ בסקנדינביה
15 יום
$ 1,175 ב־
בלבד!
(כולל טיסות וסידורי קרקע)
דנמרק, שבדיה, נורבגיה.
"בול על טיול" במיטב סקנדינביה — עם חסכון של מאות דולרים, בהשוואה לכל טיול דומה.
המסלול כולל סיור בסקנדינביה, שייט בפיורדים, שחקי דייגים, סקרות עתיקה, נופים קסומים ואתרים מרתקים.
היציאות הקרובות: 1 ביולי, 5 באוגוסט.
הטיולים כוללים:
מדריכים ישראלים ותיקים ומנוסים, שפע פעילויות מבוקר עד ערב, מלונות מעולים, טיסות והסעות, ועוד — כמפורט בחוברת "מדריך 86" של אופיר טורס.
המחירים אינם כוללים מיסים והיטלים. אפשרות עד 6 תשלומים.
פרטים והרשמה בכל סניפי אופיר טורס ואצל סוכן הנסיעות שלך.
אופיר עולם נפלא בהישג ידך.
טורס
• תל־אביב בן יהודה 32 טל. 209777, 280025 • ירושלים אגף מלון המלך דוד טל. 222777
• חיפה דרך העצמאות 62 טל. 673011 • קרית שמונה מלון הצפון טל. 069-40245

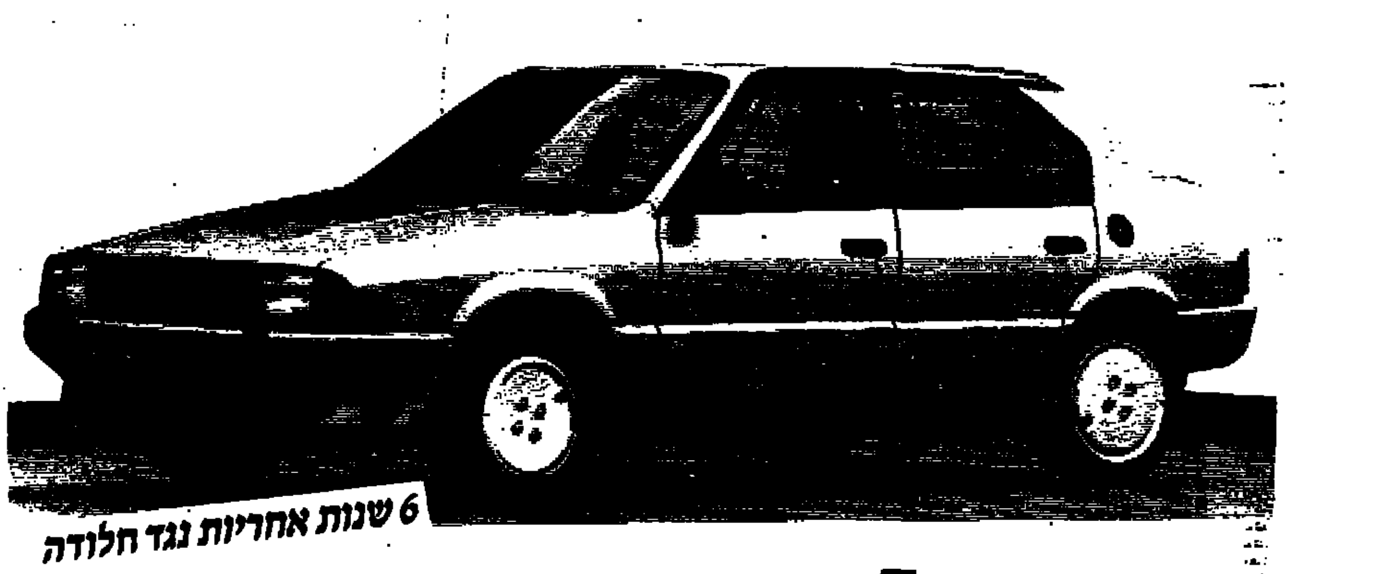

6 שנות אחריות נגד חלודה
אלפא 33 1.2
רק 18,888 ש"ח*
ויש לך את המכונית הטובה מסוגה

עקב שינויים בשער הלירטה כדאי לך עכשיו יותר מתמיד לקנות אלפא 33 1.2.
לכל הדגמים 5 הילוכים, שמשות כהות, הגה מתכוונן, הרבה ספורטיביות ונשמה של אלפא רומיאו.
בוא ובחר לך אלפא 33 1.2 מהמלאי, בצבע שנראה לך.
כמו כן ניתן להשיג גם דגמים אחרים של אלפא רומיאו במחירים מפתיעים:
★ אלפא 33, S 1.3 במחיר 23,950 ש"ח*
★ אלפא 33, 1.5, תלתן זהב, כולל מזגן ותוספות, במחיר 28,788 ש"ח*
★ אלפא ספרינט 1.5, תלתן ירוק, במחיר 27,892 ש"ח*
★ אלפא 75, 1.8, כולל מזגן, חישוקי מגנזיום ותוספות, במחיר 38,261 ש"ח*
★ אלפא 75, 2.0, כולל מזגן, חישוקי מגנזיום, הגה כח ותוספות, במחיר 60,000 ש"ח*
★ אלפא 90, 1.8, כולל מזגן, חישוקי מגנזיום ותוספות, במחיר 39,353 ש"ח*
★ אלפא G.T.V 2.0, כולל מזגן, חישוקי מגנזיום ותוספות, במחיר 58,789 ש"ח*
★ כולל מע"מ ואביזרי רישוי. ללא הפקדה. אספקה מהמלאי

Alfa Romeo
אלפא 33 - לאנשים שאוהבים לנהוג.

ת"א קפריש המסגר 61 ת"א טל. 03-335463, 03-338204. חיפה כוכב שביט בן־גוריון 37 טל. 04-532957. ירושלים המכונית רח' יואב 3, טל. 02-223705. נצרת אבו נעים ראוף, אזור תעשיה 20, 065-79370, 065-71080. באר־שבע אחים בורג'ל קק"ל 3, טל. 057-74436. רמת־השרון בית הרכב, סוקולוב 93, טל. 03-490683. אשקלון אלדן בע"מ, שד' בן־גוריון, טל. 057-22284. חדרה רח' הנשיא 60 טל. 063-22723.